

HELSINGIN KAUPUNGIN
KUNNALLINEN
ASETUSKOKOELMA.

HELSINGIN KAUPUNGIN TILASTOKONTTORIN
JULKAISEMA.

3.

1925.

Käytetyt lyhennykset.

Kunn. as.-kok. 1917: 4	merkitsee	Helsingin kaupungin kunnallinen asetuskokoelma 1917 n:o 4.
Kunn. as.-kok. 1911 kod., s. 429	»	Helsingin kaupungin kunnallinen asetuskokoelma, sisältävä 1911 vuoden loppuun asti annetut kunnalliset asetukset, sivu 429.
Kunn.-kert. 1917, s. 79.....	»	Kertomus Helsingin kaupungin kunnallishallinnosta 1917, sivu 79.
Suom. as.-kok. 1923: 3.	»	Suomen asetuskokoelma 1923 n:o 3.

Olkaisuja ja lisäyksiä:

- Sivu 45: 21§n alla oleva huomautus on vaihdettava seuraavaan: Vrt. asetus poliisilaitoksen järjestämisestä niissä kaupungeissa, joissa on täydellinen poliisilaitos, elokuun 26 p:ltä 1903. (Suomen as.-kok. 1903: 114).
- Sivu 62: 28 §:n 1 mom. kuuluu täydellisenä: Tämä laki tulee voimaan kesäkuun 1 päivänä 1925.
- Sivu 92: 15 §:n 2 momentissa säädetty käytännöllisen työn vakinaisen opettajattaren opetusvelvollisuus, 34 viikkotuntia, on muutettu 32 viikkotunniksi. *Kaup. valk. päätös helmik. 17 p:ltä 1926.*
- Sivu 100, rivit 20 ja 21 ylhäältä, on: sekä ratkaista; pitää olla: kuin myöskin ratkaista.
- » 128, rivi 18 ylhäältä, on: elokuun 2 p:nä; pitää olla: elokuun 4 p:nä
 - » 163: Asetuksen n:o 71 loppuun on lisättävä seuraava huomautus: Tuulaakimaksun määrä on Helsingissä vuosina 1926 ja 1927 2 % tullimaksusta. *Valtioneuv. päätös jouluk. 29 p:ltä 1926.*

Ajanluvunmukainen rekisteri

Helsingin kaupungin kunnalliseen asetuskokoelmaan vuodelta 1925.

Vuosi ja kuukausi	Päi- vä		Asetuksen	
			nu- mero	sivu
1917				
Marrask.	27	Kaupunkien kunnallislaki	1	1
»	»	Kunnallinen vaalilaki	2	12
1919				
Maalisk.	27	Laki 27 päivänä marraskuuta 1917 annetun kaupunkien kunnallislain muuttamisesta ..	1	1
Elok.	15	Laki 27 päivänä maaliskuuta 1919 annetun kaupunkien kunnallislakia muuttavan lain muuttamisesta	1	1
1922				
Huhtik.	11	Taksa kaupungin vaakamestarille tulevasta palkkiosta, kun hän pyynnöstä palvelee yleisöä tullipakkahuoneen ulkopuolella tapahtuvalla punnitsemisellä; satamahallituksen vahvistama	37	98
Lokak.	5	Yhteismäärärahasta palkattujen viranpitäjain palkkaus; palkkalautakunnan päätös	19	50
»	20	Sääntö ravintolain, kahvilain, biljardien ja keillaratojen aukiolosta Uudenmaan läänissä; Uudenmaan läänin maaherran vahvistama.	52	127
1925				
Tammik.	7	Yhteismäärärahasta palkattujen viranpitäjain palkkauksen muuttaminen; rahatoimikamarin päätös	19	50
»	23	Laki lääkärintoimen harjoittamisesta	13	38
»	27	Helsingin kaupungin nostokurkia käytettäessä noudatettavat ohjeet; satamahallituksen vahvistamat	23	63
Helmik.	2	Laki julkisista kuulutuksista	5	30
»	»	Asetus julkisista kuulutuksista annetun lain soveltamisesta	6	31
»	4	Kumtähden omakotialueen rakennusjärjestys; kaupungin valtuuston vahvistama	8	33

Vuosi ja kuukausi	Päi- vä		Asetuksen	
			nu- mero	sivu
1925.				
Helmik.	4	Kumtähden omakotialueen tonttien luovutuksessa noudatettavat yleiset säännöt; kaupunginvaltuuston vahvistamat	9	35
»	»	Rakennusjärjestys Taivaskallion huvila-alueen korttelien n:o:jen 891—899 tontille; kaupunginvaltuuston vahvistama	10	35
»	»	Taivaskallion huvila-alueen korttelien n:o:jen 891—899 tonttien luovutuksesta noudatettavat yleiset säännöt; kaupunginvaltuuston vahvistamat	11	37
»	13	Kuoletuslainojen myöntäminen pienasuntojen rakentamisen edistämiseksi; valtioneuvoston päätös	14	42
»	14	Asetus poliisitoimesta Suomessa	15	42
»	18	Helsingin kaupungin ja Aktiebolaget M. G. Stenius yhtiön välillä tehdyn, kaupungin ja Hagan—Munkkiniemen välistä sähköraitiotietä koskevan toimilupakirjan muuttaminen; kaupunginvaltuuston päätös	12	37
»	21	Laki kaupunkien kunnallislain muuttamisesta	1	1
»	»	Laki kunnallisen vaalilain muuttamisesta	2	12
»	»	Laki joulukuun 8 päivänä 1873 kunnallishallituksesta kaupungeissa annetun asetuksen muuttamisesta	20	56
Maalisk.	18	Määräyksiä automobilliliikenteestä erällä kaupungin teillä ja kaduilla; maistraatin päätös	16	48
»	»	Makkaratarjoilu kaupungin kaduilla; kaupunginvaltuuston päätös	17	49
»	31	Järjestyssäännöt noudatettaviksi Helsingin kaupungin satamatyöläisiä varten rakennetuissa ruokailu- ja odotushuoneissa; satamahallituksen vahvistamat	35	97
Huhtik.	8	Kunnalliskodin uuden paviljongin lääkärinhoito; kaupunginvaltuuston päätös	18	49
Toukok.	7	Helsingin kaupunkia koskeva muutos sääntöön ravintolain, kahvilain, biljardien ja kellaratojen aukiolosta Uudenmaan läänissä; Uudenmaan läänin maaherran vahvistama.	52	127

Vuosi ja kuukausi	Päi- vä		Asetuksen	
			nu- mero	sivu
1925				
Toukok.	12	Huoneenvuokralaki	21	57
»	»	Järjestyssäännöt tavaroiden punnitsemisesta, joka tapahtuu Helsingin satamassa tullipak- kahuoneen ulkopuolella; satamahallituksen vahvistamat	36	98
»	13	Hyvitys kaupungin komiteain ja valiokuntain jäsenyydestä; kaupunginvaltuuston päätös	27	80
»	19	Laki kaupunkien kunnallislain muuttamisesta	1	1
»	»	Laki kunnallisen jaoituksen muuttamisesta ..	3	22
»	»	Laki maan siirtämisestä eräissä tapauksissa kameraalisessa suhteessa hallinto- tai tuomio- piiristä toiseen	4	29
»	»	Laki oppivelvollisuudesta annetun lain muut- tamisesta	7	32
»	26	Laki verojen ja maksujen vanhentumisesta ..	24	65
»	»	Järjestyssäännöt varastopaikkojen vuokraamista varten Helsingin kaupungin satama-alueella; satamahallituksen vahvistamat	38	99
»	28	Kunnan, uskonnollisen yhdyskunnan tai yksi- tyisestä toimesta valtion palvelukseen siir- tyneen henkilön oikeus palvelusajan lukemi- seen eläkkeen saamista varten; valtioneu- muutvoston päätös	22	63
Kesäkuu	17	Asetus kansakoululaitoksen kustannuslain täy- täntöönpanosta annetun asetuksen 8 §:n muuttamisesta toisin kuuluvaksi	25	66
»	»	Käpylän raitiotien toimilupa; kaupunginval- tuuston päätös	28	80
»	»	Asetus muutoksesta asetukseen vapaakirjeoi- keudesta ja postirahanvapaudesta	42	100
»	»	Kahden uuden sivuvirkain palkkausluokan pe- rustaminen; kaupunginvaltuuston päätös..	48	111
Heinäkuu	17	Työväen tapaturmavakuutuslaki	26	66
»	18	Helsingin kaupungin automobiilitaksa; maistraa- tin vahvistama	43	102

Vuosi ja kuukausi	Päi- vä		Asetuksen	
			nu- mero	sivu
1925				
Heinäkuu	18	Helsingin kaupungissa harjoitettavan ammattimaisen autobussiliikenteen ohjesääntö; maistraatin vahvistama	44	103
»	23	Oulunkylän—Viikin—Hertonäsin rautatien rakennustöiden aloittamisajan pidentäminen; valtioneuvoston päätös	45	109
Elokuu	4	Asetus yksityisoppikouluista	53	128
»	7	Helsingin kaupungin poliisijärjestys; Uudenmaan läänin maaherran vahvistama	51	113
»	18	Asetus julkisten huvien toimeenpanosta rukous- ja pyhäpäivinä	—	117
Syyskuu	16	Helsingin kaupungin satamahallinnon ohjesäännön muutos; kaupunginvaltuuston vahvistama	40	100
»	»	Määräykset Helsingin kaupungin työntekijöille tulevasta sairas- ja hautausavusta; kaupunginvaltuuston vahvistamat	46	109
Lokakuu	7	Helsingin kaupungin ammattiopetuslaitosten johtokunnan ohjesääntö; kaupunginvaltuuston vahvistama	29	81
»	»	Helsingin kaupungin ammattiopetuslaitosten kunnallisten tarkastajain johtosääntö; kaupunginvaltuuston vahvistama	30	83
»	»	Helsingin kaupungin yleisen ammatilaiskoulun ohjesääntö; kaupunginvaltuuston vahvistama	31	83
»	»	Helsingin kaupungin valmistavan poikain ammatikoulun ohjesääntö; kaupunginvaltuuston vahvistama	32	87
»	»	Helsingin kaupungin valmistavan tyttöjen ammatikoulun ohjesääntö; kaupunginvaltuuston vahvistama	33	90
»	»	Helsingin kaupungin kirjapainokoulun ohjesääntö; kaupunginvaltuuston vahvistama ..	34	93
»	»	Elinkustannusindeksin laskuperusteet; kaupunginvaltuuston päätös	49	112
»	21	Helsingin kaupungin XV kaupunginosan rakennusjärjestys; sisäasiainministeriön vahvistama	47	110

Vuosi ja kuukausi	Päi- vä		Asetuksen	
			nu- mero	sivu
1925				
Lokakuu	28	Makinpuhtaanapitomaksujen veloituksen perusteet; kaupunginvaltuuston vahvistamat ..	50	112
»	»	Helsingin kaupungin sairaalain säännöt; kaupunginvaltuuston vahvistamat	56	132
»	»	Helsingin kaupungin sairaalain tiliviraston johtosääntö; kaupunginvaltuuston vahvistama	57	140
»	»	Helsingin kaupungin sairaanhoitajatakoulun ohjesääntö; kaupunginvaltuuston vahvistama	58	142
Marraskuu	3	Alusten laituripaikoista kaupungin satamissa suoritettavat maksut; satamahallituksen vahvistamat	41	100
»	11	Helsingin kaupungineläinlääkäriin johtosääntö; kaupunginvaltuuston vahvistama	59	145
»	»	Helsingin kaupungin lihantarkastamon johtosääntö; kaupunginvaltuuston vahvistama ..	60	147
»	»	Helsingin eläinlääkintäbakteriologin johtosääntö; kaupunginvaltuuston vahvistama ..	61	148
»	19	Helsingin kaupungin rahatoimikamarin ohjesäännön muutos; sisäasiainministeriön vahvistama	39	99
»	21	Ruskeasuo ja Nyäker nimisten alueiden siirtäminen kirkollisessa, hallinnollisessa, oikeudellisessa ja kameraalisessa suhteessa Hagan kauppalakunnasta Helsingin kaupunkiin kuuluviksi; valtioneuvoston päätös	68	161
»	23	Asetus Suomen ja Tanskan välillä tehdyn, erinäisten henkilöiden vapauttamista kunnallisveroista koskevan sopimuksen voimaansaattamisesta	65	159
»	25	Rahatoimikamarin oikeus tehdä muutoksia ja lisäyksiä kaupungille kuuluvia alueita vuokrattaessa käytettyihin vuokraehtoihin ja sopimuskäytännöksiin; kaupunginvaltuuston päätös	69	161
»	30	Asetus työväen tapaturmavakuutuslain toimeenpanemisesta	62	149
Joulukuu	9	Toimilupa raitiotien rakentamiseksi Vanhaankaupunkiin; kaupunginvaltuuston päätös ..	66	160

Vuosi ja kuukausi	Päi- vä		Asetuksen	
			nu- mero	sivu
1925				
Joulukuu	9	Helsingin kaupunginvaltuuston kanslian johtosäännön muutos; kaupunginvaltuuston vahvistama	67	160
»	16	Vesijohtolaitoksen taksan korottaminen; kaupunginvaltuuston päätös	54	128
»	»	Helsingin kaupungin sairaalahallinnon ohjesääntö; Uudenmaan läänin maaherran vahvistama	55	129
»	»	Työväen tapaturmavakuutuslain edellyttämän ryhmävakuutuksen ottaminen; kaupunginvaltuuston päätös	—	149
»	17	Kuoletuslainain myöntäminen pienasuntojen rakentamisen edistämiseksi; valtioneuvoston päätös	63	153
»	»	Työaika keskeytymättömässä työssä; valtioneuvoston päätös	64	159
»	29	Laki tuulaakimaksun laskemisen perusteesta vuosina 1926 ja 1927	70	162
»	»	Asetus tuulaakimaksun laskemisen perustetta vuosina 1926 ja 1927 koskevan lain käyttämisestä	71	162
»	»	Tuulaakimaksun määrä Helsingissä vuosina 1926 ja 1927; valtioneuvoston päätös.....	—	II
1926				
Helmi- kuu	17	Helsingin kaupungin valmistavan tyttöjen ammattikoulun ohjesäännön muutos; kaupunginvaltuuston vahvistama	—	II
		Muutokset palkkasääntöisten virkojen luokiteluun vuonna 1925	72	163

Aakkosellinen hakemisto

Helsingin kaupungin kunnalliseen asetuskokoelmaan vuodelta 1925.

	Sivu
Ammattikoulu, valmistava poikain, sen ohjesääntö	87
valmistava tyttöjen, sen ohjesääntö	90, II
Ammattilaiskoulu, yleinen, sen ohjesääntö	83
Ammattiopetuslaitokset, niiden johtokunnan ohjesääntö	81
niiden tarkastajain johtosääntö	83
Asetus julkisista kuulutuksista	31
julkisten huvien toimeenpanosta rukous- ja pyhäpäivinä	117
kansakoululaitoksen kustannuslain täytäntöönpanoasetuksen muuttamisesta	66
koskeva Suomen ja Tanskan välistä sopimusta kunnallisverotuksesta ..	159
muutoksesta asetukseen väpaakirjeoikeudesta ja postirahanvapaudesta poliisitoimesta	42
tuulaakimaksun laskemisesta	162
työväen tapaturmavakuutuslain toimeenpanemisesta	149
yksityisoppikouluista	128
Aukiolo, ravintolain y. m.	127
Autobussiliikenne, sen ohjesääntö	103
Automobiili liikenne eräillä teillä ja kaduilla	48
Automobiilitaksa	102
Biljardit, niiden aukioloaika	127
Elinkustannusindeksi, sen laskuperusteet	112
Eläke valtion virkaan siirryttäessä	63
Eläinlääkintäbakteriologi, sen johtosääntö	148
Eläinlääkäri, kaupungin, sen johtosääntö	145
Hagan raitiotie, maksujen korottaminen sillä	37
Hautausapu työntekijöille	109
Hertonäsin rautatie, sen rakennustöiden aloittamisaika	109
Huoneenvuokralaki	57
Huvit, julkiset, asetus niiden toimeenpanosta	117
Indeksi, sen laskuperusteet	112
Jaotus, kunnallinen	22
Johtokunta, ammattiopetuslaitosten, sen ohjesääntö	81
Johtosääntö, ammattiopetuslaitosten tarkastajain	83
eläinlääkintäbakteriologin	148
kaupungineläinlääkäriin	145
kaupunginvaltuuston kanslian, muutos siihen	160
lihantarkastamon	147
sairaalan tiliviraston	140
Julkiset kuulutukset, laki niistä	30, 31
Järjestyssäännöt, satamatyöläisten odotushuoneita varten	97
tavaroiden punnitsemiselle tullipakkahuoneen ulkopuolella	98
varastopaikkojen vuokraamista varten satama-alueilta	99
Kahvilat, niiden aukioloajat	127

Kansakoululaitos, sen kustannuslain täytäntöönpanoasetuksen muuttaminen	66
Kaupungineläinlääkäri, sen johtosääntö	145
Kaupunginosa, XV, sen rakennusjärjestys	110
Kaupunginvaltuusto, sen kanslian johtosäännön muutos	160
Keilaradat, niiden aukioloaika	127
Kirjapainokoulu, sen ohjesääntö	93
Komiteat, hyvitys niiden jäsenyydestä	80
Kumtähti, sen rakennusjärjestys	33
sen tonttien luovutus	35
Kunnallinen jaotus	22
Kunnallisasetus, 1873 vuoden, sen muuttaminen	56
Kunnallislaki, kaupunkien	1
Kunnalliskoti, sen lääkärinhoito	49
Kunnallisverotus, sitä koskeva Suomen ja Tanskan välillä tehty sopimus	159
Kuoletuslainat pienasuntojen rakentamiseksi	42, 153
Kuulutukset, julkiset, laki niistä	30, 31
Käpylä, räitiotielinja sinne	80
Laituripaikat, niistä suoritettavat maksut	100
Laki julkisista kuulutuksista	30
kunnallisen jaoituksen muuttamisesta	22
lääkärintoimen harjoittamisesta	38
maan siirtämisestä hallintopiiristä toiseen	29
oppivelvollisuuslain muuttamisesta	32
tuulaakimaksun laskemisen perusteesta	162
verojen vanhentumisesta	65
v:n 1873 kunnallisasetuksen muuttamisesta	56
Ks. myös Huoneenvuokralaki, Kunnallislaki, Tapaturmavakuutuslaki, Vaalilaki.	
Lihantarkastamo, sen johtosääntö	147
Lääkärintoimi, laki sen harjoittamisesta	38
Maan siirtäminen, laki siitä	29
Makinpuhtaanapitomaksut	112
Makkaratarjolla	49
Maksut laituripaikoista	100
laki niiden vanhentumisesta	65
Munkkiniemen räitiotie, maksujen korottaminen sillä	37
Muutoksia asetukseen vapaakirjeoikeudesta	100
Hagan—Munkkiniemen räitiotien toimilupakirjaan	37
kaupunginvaltuuston kanslian johtosääntöön	160
kaupunkien kunnallislakiin	1
kunnalliseen vaalilakiin	12
oppivelvollisuuslakiin	32
palkkasääntöisten virkojen luokitteluun	163
rahatoimikamarin ohjesääntöön	99
satamahallinnon ohjesääntöön	100
v:n 1873 kunnallisasetukseen	56
Nostokurjet, ohjeet niitä käytettäessä	63
Nyåker, sen siirtäminen Helsingin kaupunkiin	161
Ohjesääntö, ammattiopetuslaitosten johtokunnan	81
autobussiliikenteen	103
kirjapainokoulun	93
rahatoimikamarin, muutos siihen	99
sairaalahallinnon	129
sairaanhoidajatarkoulun	142
satamahallinnon, muutos siihen	100
valmistavan poikain ammattikoulun	87
valmistavan tyttöjen ammattikoulun	90, II
yleisen ammattilaiskoulun	83

	Sivu
Oppivelvollisuuslaki, sen muuttaminen	32
Palkkaus, sivuvirkkojen	111
yhteismäärärahaista	50
Pienasuntolainat, valtion myöntämät	42, 153
Poliisijärjestys	113
Poliisitoimi, asetus siitä	42
Postirahanvapaus, siitä annetun asetuksen muuttaminen	100
Puhtaanapito, makkien, korvaus siitä	112
Punnitseminen, tullipakkahuoneen ulkopuolella	98
Rahatoimikamari, sen ohjesäännön muutos	99
Raitiotie, Hagan—Munkkiniemen, sitä koskevan toimilupakirjan muuttaminen	37
Käpylään	80
Vanhaankaupunkiin	160
Rakennusjärjestys, XV kaupunginosan	110
Kuntähden omakotialueen	33
Taivaskallion	35
Rakennuslainat, valtion myöntämät pienasuntoja varten	42, 153
Ravintolat, niiden aukioloajat	127
Rautatie, Oulunkylän—Viikin—Hertonäsin	109
Rukous- ja pyhäpäivät, huvien toimeenpano niissä	117
Ruskeasuo, sen siirtäminen Helsingin kaupunkiin	161
Ryhmävakuutus, työväen tapaturmavakuutuslain edellyttämä	149
Sairaalahallinto, sen ohjesääntö	129
Sairaalat, niiden säännöt	132
niiden tiliviraston johtosääntö	140
Sairaanhoidtajatarkoulu, sen ohjesääntö	142
Sairasapu työntekijöille	109
Satama-alue, varastopaikkojen vuokraaminen sillä	99
Satamahallinto, sen ohjesäännön muutos	100
Satamatyöläiset, heitä varten rakennetut ruoka- ja odotushuoneet	97
Sivuvirat, uusien luokkien perustaminen niitä varten	111
Säännöt, sairaalain	132
Taivaskallio, sen rakennusjärjestys	35
sen tonttien luovutus	37
Taksa, punnitsemisesta tullipakkahuoneen ulkopuolella	98
vesijohtolaitoksen	128
Ks. myös Automobiilitaksa.	
Tapaturmavakuutuslaki, työväen	66
sen toimeenpanoasetus	149
Tarkastajat, ammattiopetuslaitosten	83
Tilivirasto, sairaalain	140
Toimilupa, Käpylän raitiotien	80
Vanhaankaupungin raitiotien	160
Toimilupakirja, Hagan—Munkkiniemen raitiotien, sen muuttaminen ..	37
Tonttien luovutus, Kuntähden omakotialueelta	35
Taivaskallion huvila-alueelta	37
Tuulaakimaksu, sen laskeminen v. 1926 ja 1927	162
Työaika keskeytymättömässä työssä	159
Työntekijät, heille tuleva sairaus- ja hautausapu	109
Työväen tapaturmavakuutuslaki	66
sen toimeenpanoasetus	149
Vaailaki, kunnallinen	12
Valiokunnat, hyvitys niiden jäsenyydestä	80
Valtiolainat pienasuntojen rakentamiseksi	42, 153
Vanhaakaupunki, sinne rakennettava raitiotie	160
Vanhempainneuvosto, yksityisoppikoulujen	128
Vapaakirjoikeus, siitä annetun asetuksen muuttaminen	100

XII

	Sivu
Varastopaikat satama-alueella	99
Verot, laki niiden vanhentumisesta	65
Vesijohtolaitos, sen taksan korottaminen	128
Viranpitäjät, yhteismäärärahasta palkatut	50
valtion palvelukseen siirtyneiden eläkeoikeus	63
Virat, palkkasääntöiset, muutokset niiden luokittelussa	163
Vuokraehdot, niiden muuttaminen	162
Vuokrasopimuskaavakkeet, niiden muuttaminen	162

HELSINGIN KAUPUNGIN KUNNALLINEN ASETUSKOKOELMA

JULKAISUT

1925. HELSINGIN KAUPUNGIN TILASTOKONTTORI. N:o 1.

S i s ä l l y s: 1. Kaupunkien kunnallislaki, s. 1. — 2. Kunnallinen vaalilaki, s. 12. — 3. Laki kunnallisen jaoituksen muuttamisesta, s. 22. — 4. Laki maan siirtämisestä eräissä tapauksissa kameraalisessa suhteessa hallinto- tai tuomiopiiristä toiseen, s. 29. — 5. Laki julkisista kuuluutuksista, s. 30. — 6. Asetus julkisista kuuluutuksista annetun lain soveltamisesta s. 31. — 7. Laki oppivelvollisuudesta annetun lain muuttamisesta, s. 32.

1. Kaupunkien kunnallislaki.

Annettu marraskuun 27 p:nä 1917.

(Muutoksineen maaliskuun 27 ja elokuun 15 p:ltä 1919 sekä helmikuun 21 ja toukokuun 19 p:ltä 1925)

(Suomen as.-kok. 1917 : 108, 1919 : 49 ja 105 sekä 1925 : 72 ja 182)

I Luku.

Yleisiä säännöksiä.

1 §. Kukin kaupunki siihen kuuluvine alueineen on eri kunta, jonka jäsenten tulee tämän lain mukaan ja lain muuten määräämissä rajoissa hoitaa kunnan yhteiset talous- ja järjestysasiat, mikäli ne voimassa olevain lakien tai asetusten mukaan eivät ole julkisen viranomaisen käsiteltäviä.

Kunnan alueen muuttamisesta on voimassa, mitä siitä on erikseen säädetty. Laki toukok. 19 p:ltä 1925.

2 §. Milloin yhteinen toiminta kaupunki- ja maalaiskunnan välillä jossakin asiassa katsotaan olevan aikaansaattava eivätkä kunnat voi siitä keskenään sopia, olkoon yhteistä toimintaa haluavalla kunnalla valta lähettää asiasta tarpeellinen selvitys ja ehdotus sen järjestämisestä maaherralle, jonka tulee oman lausuntonsa kera jättää asia valtioneuvoston ratkaistavaksi. Laki toukok. 19 p:ltä 1925.

3 §. Kaupunkikunnan jäsen on jokainen: jolla kaupungissa taikka sen alueella on tahi tulee olla asunto ja kotipaikka; joka siellä harjoittaa elinkeinoa, liikettä tahi ammattia; taikka joka siellä omistaa talon, tontin tahi maata.

4 §. Kaupunkikunta käyttää päättämisvaltaansa kaupunginvaltuuston, raastuvankokouksen ja kuntain edustajain kokouksen kautta.

Toimeenpano ja hallinto kuuluu, maistraatin valvonnan alaisena, rahatoimikamarille ja muille lautakunnille, hallintokunnille tai henkilöille sen mukaan kuin tässä laissa tahi muualla säädetään. Laki elok. 15 p:ltä 1919.

5 §. Kaupungin yhteistä omaisuutta, olkoonpa se tuloa kiinteästä omaisuudesta, liikkuvaa pääomaa tahi jokin tuloa tuottava oikeus, samoin kuin valtion kaupungille myöntämiä varoja, on pidettävä varoina, joilla kaupungin yhteisiä menoja suoritetaan, ja hoidettava niinkuin tässä järempänä sanotaan, ellei jonkin tapauksen varalta ole toisin säädetty.

Omaisuutta, joka on jonkun erityisen väestöluokan hyväksi tai erikoisia tarkoituksia varten kaupungille luovutettu, on hoidettava ja käytettävä siitä voimassa olevain määräysten mukaan.

Niitä menoja varten, joihin varoja 1 momentissa mainittujen varojen lisäksi tarvitaan kaupungin yhteiseksi hyödyksi tahi sen erityisiin tarpeisiin, määrätköön kunta veroja suoritettavaksi voimassa olevien tai vastedes säädettävien perusteiden mukaan.

6 §. Tämä laki ei muuta niitä kunnallisia oikeuksia ja velvollisuuksia, jotka perustuslaissa taikka erioikeuksissa, joilla on perustuslain voima, ovat erikseen joillekuille kaupunkikunnan jäsenille määrättyt. Kaikki muut kunnalliset oikeudet ja velvollisuudet, jotka ennen vuotta 1875 ovat kuuluneet porvaristolle ja talonmistajille yhteisesti taikka kummallekin erikseen, jäävät edelleen kaikkien kaupunkikunnan jäsenten yhteisiksi.

III Luku.

Kaupunginvaltuusto,

7 §. Valtuutettuja valitaan kaupungissa, jonka väkiluku henkikirjan mukaan on:

	2,000 tai vähemmän	15
yli	2,000, vaan ei yli	6,000,	23
»	6,000, » » »	10,000,	29
»	10,000, » » »	20,000,	35
»	20,000, » » »	50,000,	41
»	50,000, » » »	100,000,	47
»	100,000, » » »	150,000,	53
»	150,000,		59

Valtuutettujen varajäseniä valitaan niin monta, kuin kunnallisessa vaalilaissa säädetään. Laki helmik. 21 p:ltä 1925.

8 §. Kaupunginvaltuutetut valitaan välittömällä ja suhteellisilla vaaleilla.

Vaaleissa on kaikilla vaalioikeutetuilla yhtäläinen äänioikeus. Älköön äänioikeutta asiamiehen kautta käytettävä.

Vaaleista ja niiden toimittamisesta säädetään tarkemmin kunnallisessa vaalilaissa. Laki helmik. 21 p:ltä 1925.

9 §. Kaupunginvaltuutetut ja näiden varajäsenet valitaan joka kolmas vuosi toimitettavissa varsinaisissa vaaleissa kolmeksi vuodeksi, ja kestää heidän toimikautensa sen kalenterivuoden lop-

puun, jolloin seuraava valtuutettujen varsinainen vaali on toimitettava. Laki helmik. 21 p:itä 1925.

10 §. Oikeus valita valtuutettuja on jokaisella kaupunkikunnan jäsenellä, sekä miehellä että naisella, jolla on Suomen kansalaisoikeus ja joka ennen vaalivuoden alkua on täyttänyt kaksikymmentäyksi vuotta ja joka viimeksi toimitetussa henkikirjoituksessa on kaupungissa hengillekirjoitettu.

Vaali oikeutta vailla on kuitenkin:

1) se, joka on holhouksen alaisena;

2) se, joka muun syyn kuin kunnallishallituksen todistuksella näytetyn varattomuuden tähden on kahden lähinnä edellisen vuoden aikana jättänyt suorittamatta hänen maksettavikseen pannut kunnalliset maksut;

3) se, joka kunnalliskodissa, muussa kunnallisessa köyhäinlaitoksessa tai vuosihoitokkina on täyden köyhäinhuollon varassa;

4) se, joka oikeuden lainvoimaisen päätöksen nojalla on kansalaisluottamusta vailla taikka on kelvoton maan palvelukseen tai toisen asiaa ajamaan; sekä

5) se, joka on todistettu syypääksi siihen, että hän kunnallisissa vaaleissa on ostanut tai myynyt ääniä tahi äänestänyt useammassa kuin yhdessä vaalipaikassa taikka väkivallalla tai uhkauksella häirinnyt vaalivapautta tai sitä yrittänyt, aina kolmannen kalenterivuoden loppuun, siitä lukien kuin päätös on saanut lainvoiman. Laki helmik. 21 p:itä 1925.

11 §. Vaalikelpoinen valtuutetuksi ja kunnan muihin luottamustoimiin, mikäli niistä ei ole erikseen säädetty, on jokainen kunnassa asuva henkilö, joka on oikeutettu valtuutettuja valitsemaan.

Valtuutetuksi älköön kuitenkaan valittako maaherraa, läänin-sihteerää, läänin kamreeria, varaläänin sihteerää, varaläänin kamreeria, maistraatin jäsentä, maistraatin ja poliisikamarin virka- tai palvelusmiestä eikä yleistä syyttäjää eikä myöskään kaupungin rahatoimilaitoksen tai sen alaisena toimivaa virka- tai palvelusmiestä, joka on toimestansa tilintekovelvollinen.

Tilintarkastajaksi voidaan kuitenkin valita toisessakin kunnassa asuva Suomen kansalainen, jos hän siihen suostuu. Laki helmik. 21 p:itä 1925.

12 §. Valtuutetuksi valittu älköön kieltäytykö toimeen ryhtymästä, ellei hän ole täyttänyt kuuttakymmentä vuotta.

Joka kolmena lähinnä edellisenä vuotena on toiminut valtuutettuna tahi kaupungin asiain toimeenpanoa ja hallintoa varten asetetun hallintokunnan puheenjohtajana, on kuitenkin oikeutettu kolmen seuraavan vuoden kuluessa nauttimaan vapautta valtuutetun toimesta.

Jos valittu näistä syistä kieltäytyy, astuu varajäsen hänen sijaansa.

Jos kieltäytymisen perusteeksi ilmoitetaan kivulloisuus taikka siviili-, sotilas- tahi kirkollisvirka tai -palvelus, perheolot tahi jokin muu syy, tutkikoon valtuusto ilmoitetun esteen.

Jos kieltäytyminen hyväksytään, astuu varajäsen tilalle. Laki helmik. 21 p:ltä 1925.

13 §. Valtuutetut saavat toimestaan korvausta valtuuston harkinnan mukaan, kuitenkin vähintään viisi markkaa kokoukselta ja niin että palkkio kaikille valtuutetuille on samansuuruinen.

14 §. Valtuutetut valitsevat vuosittain keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Älköön valittu kieltäytykö, ellei hän ole kolmena lähinnä edellisenä vuotena ollut samassa toimessa.

Jos puheenjohtaja tahi varapuheenjohtaja kuolee, muuttaa pois tahi muun laillisen syyn takia eroaa ennen toimikautensa loppumista, valittakoon toinen henkilö hänen sijaansa jäljellä olevaksi ajaksi. Sama olkoon laki, jos valtuuston puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja valitaan rahatoimikamarin puheenjohtajaksi tai varapuheenjohtajaksi.

Toimitetusta puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vaalista antakoon valtuusto maistraatin kautta maaherralle kirjallisen ilmoituksen.

Valtuuston asiana on puheenjohtajan palkkion määrääminen. Laki helmik. 21 p:ltä 1925.

15 §. Jos tehdään valitus valtuuston puheenjohtajan tahi varapuheenjohtajan vaalista tahi siitä, että niistä toimista kieltäytymistä ei ole hyväksytty, hoitakoon valittu kuitenkin tointa, kunnes valitus on lopullisesti ratkaistu ja, jos uusi vaali määrätään toimitettavaksi, toinen on valittu ja toimeensa ryhtyy.

16 §. Valtuuston kokoukset ovat julkisia, ellei valtuusto johonkin erityiseen tapaukseen nähden siitä toisin päättä. Laki maalisk. 27 p:ltä 1919.

17 §. Valtuuston tulee kokoontua puheenjohtajan kutsumuksesta, milloin hän sen katsoo asiain käsittelemistä varten tarpeelliseksi, taikka kun vähintään neljännes valtuutetuista tahi maaherra tai maistraatti sitä häneltä pyytää.

Tammikuussa pidettävässä valtuuston kokouksessa valitaan valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä, valtuuston päätöksen mukaan, vähintään neljä tilintarkastajaa sekä yhtä monta varatilintarkastajaa toimittamaan kulumassa olevan vuoden kunnallishallinnon ja -tilien tarkastukset; valtuusto voi kuitenkin päättää jättää yhden tilintarkastajan ja yhden varatilintarkastajan määräämisen valtioneuvoston siihen hyväksymän kuntain keskusjärjestön tehtäväksi.

Kesäkuussa pidettävässä valtuuston kokouksessa päätetään edellisen vuoden tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä.

Joulukuussa pidettävässä valtuuston kokouksessa päätetään kunnan meno- ja tuloarvion vahvistamisesta seuraavaksi vuodeksi sekä valitaan henkilöt niihin kunnallisiin toimiin, jotka vuoden lopussa tulevat avoimiksi, sekä jäsenet taksoitus- ja tutkijalautakuntiin.

Ellei valtuusto voi jotakin tässä pykälässä mainittua asiaa käsitellä säädettyinä aikana, on valtuuston puheenjohtajan niin pian

kuin mahdollista määrättävä kokouspäivä asian käsittelemistä varten. Jos kaupungin määräajaksi valittujen toimihenkilöiden toimikausi loppuu, ennenkuin uudet on heidän jälkeensä valittu, olkoot eroamisvuorossa olevat velvolliset pysymään toimissaan siksi, kuin vaali on toimitettu. Laki helmik. 21 p:itä 1925.

18 §. Kutsumus valtuuston kokoukseen on valtuuston määrättävällä tavalla julkaistava ja valtuutetuille ilmoitettava.

Kaupunginvaltuustolle huhtikuun 18 p:nä 1923 vahvistetun työjärjestyksen 1 §:n mukaan annetaan tieto valtuuston kokouksesta sekä sanomalehti-ilmoituksilla että lähettämällä esityslista kullekin valtuutetulle. (Kunn. as.-kok. 1923 : 16)

Kutsumuksessa tulee olla ilmoitus kokouksen ajasta ja paikasta ynnä kokouksessa käsiteltäviksi tulevista asioista.

Kutsumus sellaiseen kokoukseen, jossa valitaan kaupungin tilintarkastajat ja varatilintarkastajat tai jäseniä kaupungin taksoitus- ja tutkijalautakuntiin sekä määrätään tilintarkastajain tai taksoituslautakunnan jäsenten luku tai vahvistetaan kaupungin meno- ja tuloarvio seuraavaa vuotta varten tai tutkitaan kaupungin tilintarkastajain antamaa kertomusta, on annettava vähintään neljätoista päivää ennen kokousta. Kutsumus kaikkiin muihin valtuustokokouksiin voidaan antaa viimeistään kokouksen edellisenä päivänä.

Kokousten ajasta on annettava kirjallinen ilmoitus kaupungin maistraatille ja rahatoimikamarin puheenjohtajalle. Laki helmik. 21 p:itä 1925.

19 §. Valtuusto älköön asiaa käsiteltäväksi ottako, älköön myös päätöstä tehkö, ellei vähintään kaksi kolmannelta valtuutettujen koko silloisesta lukumäärästä ole saapuvilla.

Jos puheenjohtaja, varapuheenjohtaja tahi jäsen ilman pätevää estettä jää tulematta kokoukseen taikka ilman sellaista syytä lähtee kesken pois, maksakoon kaupunginkassaan sakkoo, puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja kymmenen sekä jäsen viisi markkaa. Jos kokous läsnäolevien vähälukuisuuden vuoksi jää pitämättä tahi on kesken lopetettava, olkoon sakko poissaoleville kaksinkertainen. Laki helmik. 21 p:itä 1925.

20 §. Valtuuston kokouksessa älköön asiata otettako päätettäväksi ennenkuin se on ollut rahatoimikamarin tai 4 §:n 2 momentissa mainitun toimikunnan, hallintokunnan tai toimihenkilön tai 29 §:ssä sallitun valiokunnan taikka erityisesti valitun valmistusvaliokunnan valmisteltavana, paitsi jos kiireelliset asianhaarat josakin tapauksessa toisin vaativat.

21 §. Maistraatin ja rahatoimikamarin puheenjohtajat taikka, jos heille sattuu este, se jäsenistä, jonka maistraatti tai rahatoimikamari on siihen määrännyt, ovat velvolliset olemaan saapuvilla valtuuston kokouksissa antamassa tarpeellisia tietoja; ja on heillä oikeus ottaa osaa keskusteluihin, mutta ei päätöksiin, elleivät he samalla ole valtuuston jäseniä. Heidän poissaolonsa ei estä asian käsittelyä valtuustossa.

22 §. Sittenkuin asiasta on valtuuston kokouksessa keskus-

teltu ja puheenjohtaja julistanut keskustelun päättyneeksi, tehköön hän semmoisen äänestysesityksen, että vastaus »jaa» taikka »ei» ilmaisee valtuuston päätöksen.

Kun vastaus on annettu, ilmoittakoon puheenjohtaja, mikä hänen käsityksensä mukaan on tullut päätökseksi, ja vahvistakoon sen, ellei muuta äänestystä vaadita, vasaranlyönnillä. Jos äänestystä vaaditaan, toimitettakoon se julkisesti ja nimenhuudolla.

Se mielipide, jonka puolesta enimmät äänet on annettu, tulkoon valtuuston päätökseksi, paitsi milloin päätöksen tekoon tämän lain mukaan vaaditaan määräänemmistö. Äänten jakautuessa tasan tulee se mielipide päätökseksi, jonka puolesta puheenjohtaja on äänestänyt.

Kuitenkin vaaditaan päätöksen tekoon, että vähintään kaksi kolmannelta saapuvilla olevista valtuutetuista sitä kannattaa, kun päätös koskee:

1) kiinteän omaisuuden ostamista, myymistä tai vaihtamista, paitsi mitä rakennustontteihin tulee;

2) kunnan omista vakinaisista tai ylimääräisistä tuloista muodostettavien pysyvien rahastojen perustamista taikka varojen osoittamista tällaisesta rahastosta;

3) vakinaisten ja ylimääräisten määrärahojen myöntämistä, mikäli on kysymyksessä vakinaisten tai ylimääräisten määrärahojen koroittaminen taikka aivan uusien määrääminen;

4) lainojen ottamista tai uudistamista taikka saadun lainan maksuajan pidentämistä, jolloin kuitenkin maksusuunnitelma vahvistetaan yksinkertaisella äänten enemmistöllä; sekä

5) takaussitoumuksia.

Milloin päätös on yksimielinen, todetkoon puheenjohtaja sen ja vahvistakoon päätöksen ilman äänestystä. Laki helmik. 21 p:ltä 1925.

23 §. Vaalit, jotka ovat valtuuston, taksoituslautakunnan tai muiden kunnallisten hallintokuntain toimitettavat, tapahtu-
koot suhteellista vaalitapaa noudattamalla, jos valittavia on kaksi tai useampia ja jos neljännes vaaliin osaa ottavista sitä vaatii.

Vrt. määräykset, joita on noudatettava valtuuston ja muiden kunnallisten hallintokuntien toimitettavissa suhteellisissa vaaleissa, tammikuun 28 p:ltä 1919. (Kunn. as.-kok. 1919 : 1)

Jos yksi on valittava tai milloin enemmistövaalitapaa muuten käytetään, tulee valituksi se tai ne, jotka vaalissa ovat saaneet enimmät äänet.

Suhteelliset ja vaadittaessa muutkin vaalit toimitetaan sulje-
tuilla lipuilla. Äänten mennessä tasan ratkaisee arpa.

24 §. Valtuuston päätös voidaan julistaa kiireellisenä täytäntöönpantavaksi, jos kolme neljännestä läsnä olevista jäsenistä sitä kannattaa; ja on tämä päätöksessä nimenomaan mainittava. Täytäntöönpanoa älköön silloin estäkö se, ettei päätös ole saanut lain voimaa, ellei muutoksen hakeminen sen kautta kävisi hyödyttömäksi tai kuvernööri, huomattessaan päätöksen lainvastaiseksi, näe olevan syytä täytäntöönpanemista kieltää.

25 §. Valtuuston kokouksissa kirjoittaa pöytäkirjan valtuuston valitsema sihteeri.

Milloin pöytäkirjaa ei voida heti tarkistaa, voi valtuusto antaa puheenjohtajan ja vähintään kahden aina kerraksi sitä varten valitun jäsenen toimeksi pöytäkirjan tarkistamisen valtuuston määrättävänä päivänä.

Pöytäkirjan allekirjoittavat puheenjohtaja ja sihteeri sekä, tarkistuksen heti tapahtuessa, vähintään kaksi valtuuston jäsentä, ja muutoin tarkistajat. Jos tarkistajista yksi tahi useammat kieltäytyvät pöytäkirjaa allekirjoittamasta, väittäen, ettei se sisällöltään vastaa sitä, mitä valtuuston kokouksessa on tapahtunut, merkitkään puheenjohtaja sen pöytäkirjaan ja lykätkään tarkistamisen valtuuston seuraavaan kokoukseen. Tarkistettu pöytäkirja on edeltäpäin ilmoitettuna päivänä valtuuston kokoushuoneessa tai muussa valtuuston määrättävässä paikassa julkiluettava.

Kun valtuusto on tehnyt sellaisen päätöksen, josta toisella kunnalla on oikeus valittaa, kuten siitä on erikseen säädetty, on ote pöytäkirjasta sen kunnan valtuuston puheenjohtajalle toimitettava ensipidettävässä valtuuston kokouksessa esiteltäväksi. Sinä päivänä, jona päätös näin on esitelty, katsotaan sen tulleen kunnan ja kuntalaisten tietoon saatetuksi. Laki toukok. 19 p:ltä 1925.

26 §. Sillä, joka on ollut valtuuston kokouksessa käsiteltyä asiaa päättämässä, olkoon oikeus heti ilmoittaa vastalause tehtyä päätöstä vastaan. Jos vastalauseen tekijä tahtoo saada vastalauseensa perusteltuna pöytäkirjaan liitetyksi, antakoon sen kirjallisesti sihteerille viimeistään pöytäkirjan tarkistamistilaisuudessa.

27 §. Valtuuston päätös ratkaistusta asiasta, niin myös tilintarkastajain ja varatilintarkastajain vaalin tulos on, niin pian kuin asiasta laadittu pöytäkirja on tarkistettu, maistraatille kirjallisesti ilmoitettava.

Lähetettävät toimituskirjat allekirjoittaa puheenjohtaja sekä varmentaa nimellään sihteeri. Laki helmik. 21 p:ltä 1925.

28 §. Valtuutetuilla on oikeus maistraatilta saada niitä asiakirjoja ja tietoja, jotka he tarpeelliseksi katsovat.

29 §. Valtuusto saakoon, milloin tarpeelliseksi havaitsee, asettaa erityisiä valiokuntia asioita valmistamaan.

30 §. Puheenjohtaja pitääkään valtuuston kokouksessa huolta järjestyksestä ja saakoon, varoitettuansa, toimittaa pois kuuntelijan, joka käyttäytyy sopimattomasti. Jos syntyy semmoinen epäjärjestys, jota puheenjohtaja ei voi ehkäistä, hajoittakoon hän kokouksen.

III L u k u.

Maistraatti.

31 §. Maistraatin tulee valvoa, että kaupungin yhteistä omaisuutta, tuloja, etuja ja oikeuksia asianmukaisesti hoidetaan sekä että toimeenpanoa varten asetetut lautakunnat, hallintokunnat tai henkilöt panevat täytäntöön valtuuston tekemät päätökset.

Jos maistraatti havaitsee, että joku valtuuston tekemä päätös on lakia, voimassa olevia asetuksia tai määräyksiä vastaan, taikka että alistaminen tai ilmoittaminen on laiminlyöty, milloin sen olisi pitänyt tapahtua, olkoon velvollinen kieltämään apunsa tämmöisen päätöksen toimeenpanemiseen. Sellaisessa tapauksessa tulee maistraatin kirjallisesti ilmoittaa valtuustolle, ettei päätöstä käy toimeenpaneminen ja esiintuoda syyt siihen.

Asianomaisella on valta semmoisesta kiellosta valittaa siinä järjestyksessä, joka on säädetty muutoksen hakemisesta maistraatin päätöksiin.

Vrt. 45 §.

32 §. Maistraatti saa tehdä valtuustolle ehdotuksia kaupungin yhteisistä asioista.

33 §. Esitykset ja lausunnot, joita valtuusto tai eri tarkoituksia varten asetetut toimikunnat valtion viranomaiselle antavat, ovat lähetettävät maistraatin kautta.

34 §. Maistraatin kokoonpanosta, velvollisuuksista ja tehtävistä julkisena viranomaisena sekä tuomioistuimena talous- ja järjestysasioissa kuin myös muiden virka- ja palvelusmiesten asettamisesta kaupungin ja kunnallishallinnon tarpeita varten olkoon voimassa, mitä siitä erikseen on säädetty.

35 §. Kaupungissa, jossa ei ole maistraattia, olkoot kaikki ne tehtävät, jotka sanottu viranomaisena tämän lain kautta on saanut toimeksensa, kaupunkiin erityisesti asetetun hallituksen hoidettavina.

IV L u k u.

Raastuvankokous.

36 §. Raastuvankokous pidetään pormestarin, neuvosmiehen ja maistraatinsihteerin vaaleja varten.

Sellainen kokous pidetään maistraatissa pormestarin tai hänen sijaisena toimiessa puheenjohtajana.

37 §. Oikeutettuja ottamaan osaa raastuvankokoukseen ovat kaikki ne kunnan jäsenet, jotka ovat kaupunginvaltuutettujen vaalia varten viimeksi laadittuun vaaliluetteloon äänioikeutetuiksi merkityt; ja on tätä vaaliluetteloa käytettävä äänestyslutelona.

38 §. Kaikilla vaalioikeutetuilla on yhtäläinen äänioikeus. Älköön vaalioikeutta valtuutetun kautta käytettävä.

Vaali toimitetaan suljetulla lipulla. Äänen jakaantuessa tasan ratkaisee arpa.

39 §. Raastuvankokouksen kutsuu kokoon maistraatti.

Kutsumus, jonka tulee sisältää tieto siitä, mitä varten kokous pidetään, on annettava vähintään neljätoista päivää ennen ja julkaistava sillä tavalla kuin kaupungin kunnallisten ilmoitusten tiedoksiantamisesta on voimassa.

40 §. Ennenkuin raastuvankokous päätetään, ilmoittakoon maistraatti ajan, milloin kokouksessa tehty pöytäkirja tulee julkisesti tarkistettavaksi. Tarkistukseen ei tarvita muuta kutsumusta.

V L u k u.

Alistaminen ja valitukset.

41 §. Kaupunginvaltuuston päätökset ovat, lailliseen voimaan tullakseen, alistettavat valtioneuvoston tutkittaviksi ja vahvistettaviksi, kun päätökset koskevat:

1) semmoisen kaupungille kuuluvan kiinteän omiasuuden myymistä, panttaamista tai vaihtamista, joka lahjan tai testamentin kautta on joutunut sen omaksi ja on määrätty erinäiseen kaupungin yhteistä hyötyä tarkoittavaan tarpeeseen, kuin myös välipuhetta tai sovintoa, joka vaikuttaisi kunnalla sellaiseen kiinteään omaisuuteen olevan oikeuden muuttamista tahi supistamista;

2) semmoisen lainan ottamista, jonka takaisinmaksuaika on pitempi kuin kaksi vuotta; ja

3) ehdotuksia uusista tai lisätyistä maksuista yleisestä liikkeestä, niinkuin tie-, silta-, satama- ja lauttausrahoista ynnä muista sellaisista.

Valtioneuvoston tarkastettavaksi alistettava päätös tai ehdotus pitää, maistraatin asiasta antaman lausunnon kanssa, lähetettämän maaherralle, jonka tulee valtioneuvostoon toimittaa asiakirjat ynnä oma lausuntonsa asiassa. Laki maallisk. 27 p:ltä 1919.

42 §. Maaherran tarkastettaviksi on alistettava ne päätökset, jotka koskevat:

1) yleisiä määräyksiä siveellisyyden, terveydenhoidon sekä järjestyksen ja turvallisuuden edistämiseksi kaupungissa; ja

2) useampana kuin viitenä vuonna erinäistä tarvetta varten suoritettavain maksujen määräämistä tai muuttamista.

Päätös, joka on maaherran tutkittavaksi alistettava, lähetetään maistraatin kautta yhdessä tämän asiasta antaman lausunnon kanssa. Semmoinen päätös on maaherran muuttamatta vahvistettava taikka hyljättävä. Jos vahvistus kielletään, ilmoittakoon maaherra syyt kieltoonsa, ja on kaupunginvaltuustolla oikeus vahvistuksen kieltämisestä valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Laki maallisk. 27 p:ltä 1919.

43 §. Kaupunkikunnan jäsenellä, joka ei tyydy valtuuston yhteisistä asioista tekemään päätökseen, on oikeus, jos hän luulee voitavansa todeksi näyttää, että päätös luokkaa hänen yksityistä oikeuttansa, tahi, ettei sitä ole tehty laillisessa järjestyksessä, tahi, että se on ristiriidassa lain tai asetuksen kanssa, taikka, että kaupunginvaltuusto muulla tavoin on mennyt toimivaltaansa ulomaksi, hakea muutosta siihen valituksella, joka ynnä valituksenalainen päätös on annettava maaherranvirastoon kolmenkymmenen päivän kuluessa siitä päivästä, jona valittaja sai tiedon päätöksestä,

tätä päivää kuitenkin lukuunottamatta; ja tulee valittajan samalla valitukseen liittää todistus päivästä, jona päätös hänelle tiedoksi annettiin, sekä myös, ennenkuin neljätoista päivää on kulunut siitä, kuin valitusajka loppui, maistraatille jättää diaaritodistus valituksen tekemisestä.

Jos valittaja laiminlyö jotakin siitä, mitä tässä on määrätty, saatettakoon päätös panna täytäntöön.

Valittajan katsotaan saaneen tiedon päätöksestä sinä päivänä, jona se 25 §:n mukaan julkiluettiin.

Päätökseen, josta toisella kunnalla on oikeus valittaa, kuten siitä on erikseen säädetty, saadaan hakea muutosta kolmenkymmenen päivän kuluessa siitä päivästä, jona päätös on 25 §:n mukaisesti sen kunnan tiedoksi saatettu, tätä päivää kuitenkin lukuunottamatta. Laki toukok. 19 p:ltä 1925.

44 §. Jos siitä valitetaan, ettei päätös ole laillisessa järjestyksessä tehty taikka että se on ristiriidassa yleisen lain tai asetusten kanssa taikka muuten menee valtuuston toimivaltaa ulommaksi, saa kuvernööri, jos näkee syytä olevan, kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Jos valitus perustuu siihen, että valittajan yksityinen oikeus on päätöksellä tullut loukatuksi, ja semmoinen valitus hyväksytään, olkoon oikaisu sille eduksi, joka on valittanut, mutta muutoin pysyy päätös voimassa, ellei sen havaita olevan ristiriidassa yleisen lain tai asetusten kanssa, jolloin kuvernööri määrätköön päätöksen kokonansakin kumotuksi.

45 §. Se, joka on tyytymätön maistraatin päätökseen tämän lain alaan kuuluvissa asioissa, saa hakea siihen muutosta kuvernöörinvirastossa kolmenkymmenen päivän kuluessa päätöksen tiedoksiantamisesta lukien.

Joka tahtoo valittaa raastuvankokouksen päätöksestä, tehköön sen kirjallisella valituksella, joka viimeistään kolmantenkymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun vaalitoimituksesta tehty pöytäkirja tarkistettiin, sitä päivää lukuunottamatta, on läänin kuvernöörinvirastoon annettava.

Pormestarinvaalia koskevista valituksista on erikseen säädetty.

46 §. Kuvernöörin päätökseen saa hakea muutosta senaatin talousosastossa viimeistään ennen kello kahtatoista kolmantenkymmenentenä päivänä päätöksen tiedoksisaamisesta, sitä päivää kuitenkin lukuunottamatta; ja noudatettakoon siinä, mitä sellaisesta muutoksen hakemisesta yleensä on säädetty, kuitenkin niin että valituksen myös saa valitusajan kuluessa antaa läänin kuvernöörinvirastoon sieltä perille toimitettavaksi.

47 §:n on kumonnut laki maalisk. 27 p:ltä 1919.

VI L u k u.

Kansanäänestys.

Tämän luvun on kumonnut laki maalisk. 27 p:ltä 1919.

VII L u k u.

Eriytyisiä säännöksiä.

50 §. Kaupunginvaltuuston sekä valtuuston valitsemain hallintokuntain puheenjohtajain tulee pitää huolta, että pöytäkirjat liitteineen sekä niistä tehdyt luettelot ynnä muut asiakirjat hyvin säilytetään ja kuntalaisten saatavilla tarpeen mukaan pidetään sekä toimesta erotessaan jättää ne seuraajillensa.

Kunnan jäsen olkoon, jos hän sitä pyytää, oikeutettu saamaan oikeaksi todistetun jäljennöksen sanotuista asiakirjoista tahi oteen mainittujen viranomaisten kokouksissa tehdyistä pöytäkirjoista. Valitusasioissa toimituskirja on annettava joutuisasti ja ainakin ennenkuin puolet kunkin tapauksen varalta säädetystä määräajasta on kulunut.

Valtuuston asiana on määrätä, onko asiakirjoista suoritettava lunastusta ja kuinka paljon. Älköön lunastusta kuitenkaan otettako niistä asiakirjoista, jotka annetaan kunnan yhteisiä tarpeita varten tai asianomaisille virkamiehille tahi yleisille asiamiehille, älköönkä silloinkaan kun valtuuston päätös on pöytäkirjanotteella tiedoksi annettava sille, jota päätös koskee.

51 §. Sakot, joita kunnanvaltuusto tahi valtuuston valitsemat lautakunnat lain nojalla poissaolosta määräävät, menevät kunnan yleiseen kassaan ja ulosotetaan, ellei niitä hyvällä makseta, sillä tavoin kuin kunnallisveroista on säädetty.

Vrt. asetus sisältävä eräitä määräyksiä ulostekojen, yleisten maksujen, toimituskirjain lunastuksen tahi muun sellaisen ulosmittauksesta helmik. 27 p:ltä 1897. (*Suomen as.-kok. 1897 : 17*)

52 §. Jos kunnallisessa toimessa tai palveluksessa oleva on tässä toimessaan hukannut varoja taikka osottanut vilpillisyyttä tahi muuta epärehellisyyttä, on valtuustolla oikeus pidättää hänet tehtävänsä toimittamisesta, ja on asia viipymättä jätettävä tuomioistuimen käsiteltäväksi sekä siitä ilmoitettava läänin kuvernöörille.

53 §:n on kumonnut laki maalisk. 27 p:ltä 1919.

54 §. Jos kaupunginvaltuuston päätös on alistettava valtion viranomaisen vahvistettavaksi, on alistaminen toimitettava vasta sitten, kun määräaika valituksen tekemiseen on umpeen kulunut. Laki maalisk. 27 p:ltä 1919.

55 §. Tämä laki kumoo kunnallishallinnosta kaupungissa joulukuun 8 päivänä 1873 annetun asetuksen 1, 2, 3, 4 ja 6 luvun sekä kaikki muut tämän lain kanssa ristiriidassa olevat säännökset. Sanotun asetuksen 5 luvussa mainitut raastuvankokouksen tehtävät kuuluvat tästedes kaupunginvaltuustolle, ja noudatettakoon kuuluttamisesta ja ilmoituksista tämän lain määräyksiä; sekä olkoot taksoitus- ja tutkijalautakunnan jäsenet poissaolostaan kokouksista sen seuraamuksen alaiset, joka tämän lain 9 §:ssä kaupunginvaltuusmiehille on säädetty.

Tämä laki astuu voimaan heti.

Kaupunginvaltuutetut sekä muut kunnalliset toimihenkilöt ja hallintokunnat, jotka ovat asetetut 27 päivänä marraskuuta 1917 annetun kaupunkien kunnallislain ja kunnallisen vaalilain määräämässä järjestyksessä, pysyvät edelleen toimissaan siksi, kunnes heidän vuoronsa tulee erota. Laki maalisk. 27 p:ltä 1919.

Lait kaupunkien kunnallislain muuttamisesta helmikuun 21 p:ltä 1925 ja toukokuun 19 p:ltä s. v. tulevat voimaan 1 päivänä tammikuuta 1926. Asianomaisten on jo vuoden 1925 kuluessa edellisen lain mukaan toimitettava tarpeelliset vaalit ja ryhdyttävä muihin valmistaviin toimenpiteisiin, jotta sitä voidaan mainitusta päivästä täydellisesti soveltaa. Joulukuussa vuonna 1925 valitaan se valtuutettujen määrä, jonka lain mukaan tulee kunnassa olla, ja eroavat vuoden vaihteessa kaikki aikaisemmin valitut valtuutetut ja varajäsenet. Muutoin antakoon valtioneuvosto tarpeen sattuessa tarkempia määräyksiä tämän lain toimeenpanosta.

2. Kunnallinen vaalilaki.

Annettu marraskuun 27 p:nä 1917.

(Muutoksineen helmikuun 21 p:ltä 1925)

(Suomen as.-kok. 1917 : 108 ja 1925 : 73)

I L u k u.

Äänestysalueet ja vaaliviranomaiset.

1 §. Maalaiskuntain kunnallislain 7 §:ssä ja kaupunkien kunnallislain 8 §:ssä säädetty valtuutettujen varsinainen vaali on aloitettava 4 päivänä joulukuuta ja loppuun toimitettava samana tai, jos valtuusto niin määrää, seuraavana päivänä.

Täydennysvaalin toimittamisesta säädetään 45 §:ssä. Laki helmik. 21 p:ltä 1925.

2 §. Kunta on yhtenä vaalipiirinä, ja jakakoon valtuusto sen äänestysalueisiin samojen perusteiden mukaan kuin valtiopäiville toimitettavaa edustajain vaalia varten. Tätä jakoa noudatettakoon, vaikka päätöksestä olisikin valitettu, kunnes valituksen johdosta annettu päätös on saanut lain voiman.

Vrt. Helsingin kaupungin jako äänestysalueisiin valtiollisia ja kunnallisia vaaleja varten, maalisk. 8 p:ltä 1924. (Kunn. as.-kok. 1924 : 39)

3 §. Vaalia toimittamaan valitsee valtuusto sinä vuonna, jona valtuutettujen vaali on toimitettava, kesäkuussa kunnan vaalikelteisistä henkilöistä keskuslautakunnan, johon kuuluu puheenjohtaja ja neljä jäsentä, joista valtuusto määrää yhden varapuheenjohtajaksi, ynnä neljä varajäsentä, sekä, jos kunta on jaettu äänestysalueisiin, erikseen kutakin äänestysaluetta varten vaalilautakunnan, johon kuuluu puheenjohtaja ja kaksi jäsentä, joista valtuusto

määrää toisen varapuheenjohtajaksi, ynnä kolme varajäsentä; ja kestää heidän toimikautensa, kunnes uudet lautakunnat on valittu.

Jos keskuslautakunnan tahi vaalilautakunnan puheenjohtaja, jäsen tai varajäsen kuolee tahi poismuuton tai muun laillisen syyn tähden eroaa ennen toimikautensa päättymistä, on täydennysvaali toimitettava. Laki helmik. 21 p:ltä 1925.

II L u k u.

Vaaliluettelo.

4 §. Vaaliluettelon kullekin äänestysalueelle tehkään alueen vaalilautakunta elokuun kuluessa. Vaaliluettelon on otettava sen vuoden henkikirjan mukaan kaikki ne äänestysalueella asuvat kunnan jäsenet, jotka ennen kuluvan vuoden alkua ovat täyttäneet kaksikymmentäyksi vuotta. Jos sellainen syy on tietty, jonka vuoksi jollakulla luettelon merkityllä henkilöllä ei ole vaalioikeutta, on se merkittävä luettelon hänen nimensä kohdalle. Vaalilautakunta allekirjoittakoon vaaliluettelon.

Kaupungissa tehkään maistraatti tarpeellisen vaaliluettelon kullekin äänestysalueelle, ja olkoon muutoin maistraatin suhteen voimassa, mitä 5, 6 ja 7 §:ssä vaalilautakunnasta säädetään.

Asianomaisen henkikirjoittajan on sinä vuonna, jona valtuutettujen vaali on toimitettava, ennen elokuun alkua vaalilautakunnalle lähetettävä säädettyä maksua vastaan luettelo kaikista kuluvan vuoden henkikirjan mukaan äänestysalueella asuvista henkilöistä, jotka ovat täyttäneet kaksikymmentäyksi vuotta. Luettelo kirjoitetaan kaavakkeille, jotka valtioneuvosto vahvistaa.

Vrt. valtioneuvoston päätös niiden henkilöluetteloiden kaavakkeista, jotka henkikirjoittajan tulee kunnallisten vaaliluetteloiden tekemistä varten toimittaa, sekä luetteloiden maksusta, elok. 20 p:ltä 1919. (*Suomen as.-kok. 1919 : 105*)

Asianomainen papisto ja seurakuntain johtajat sekä henkikirjoittaja, kruununnimismies ja kaupunginviskaali ovat velvolliset antamaan vaalilautakunnille tarpeelliset tiedot. Laki helmik. 21 p:ltä 1925.

5 §. Vaaliluettelon pitää syyskuun 1 päivästä alkaen saman kuun 15 päivän loppuun asti olla, asianmukaisen valvonnan alaisena, tarkastettavaksi esille pantuna sopivassa paikassa äänestysalueella, mistä on tieto annettava sillä tavalla kuin kunnallisten ilmoitusten tiedoksiantamisesta on voimassa.

6 §. Jos joku äänioikeutettu kunnan jäsen on jätetty pois vaaliluettelosta ja tahtoo pyytää oikaisua, tehkään sen kirjallisesti tai suullisesti vaalilautakunnan kokouksessa 2 päivänä lokakuuta tai antakoon oikaisuvaatimuksensa kirjallisesti sitä ennen vaalilautakunnan puheenjohtajalle. Jos joku arvelee, että toinen henkilö oikeudettomasti on vaaliluettelon otettu, ja tahtoo pyytää oikaisua, on oikaisuvaatimus tehtävä kirjallisesti viimeistään syyskuun 20 päivänä vaalilautakunnan puheenjohtajalle.

Jos kirjoitus sisältää vaatimuksen, että joku vaaliluetteloon otettu on siitä poistettava, antakoon puheenjohtaja viimeistään syyskuun 24 päivänä hänelle siitä tiedon, ilmoittaen että hänellä on tilaisuus osotetussa paikassa ottaa selkoa kirjoituksesta ja viimeistään syyskuun kuluessa antaa vaalilautakunnalle kirjallinen selityksensä.

Sellainen tiedonanto jätetään kuoressa, johon vastaanottajan nimi ja asuinpaikka on merkitty, postin kautta toimitettavaksi; kuitenkin on vaalilautakunnalla valta toimittaa se hänelle muullakin tavoin. Tiedonanto on sitä paitsi tiedoksipantava sopivaan paikkaan maalla valtuuston kokoushuoneeseen ja kaupungissa raatihuoneeseen.

Vaaliluetteloja vastaan tehdyt muistutukset esitellään ja ratkaistaan vaalilautakunnan kokouksessa lokakuun 2 päivänä.

Joka ei tyydy vaalilautakunnan ratkaisuun, hakekoon ennen lokakuun 15 päivää siihen muutosta läänin kuvernööriltä, jonka tulee viipymättä käsitellä asia ja antaa päätöksestään tieto vaalilautakunnalle, ja toimittakoon lautakunta päätöksestä tiedonannon tiedoksipanolla kuten 3 momentissa on säädetty.

Kuvernöörin päätökseen saa hakea muutosta senaatin talousosastossa viimeistään kolmenkymmenen päivän kuluessa kuvernöörin päätöksen antopäivästä, sitä päivää kumminkaan lukuunottamatta; ja noudatettakoon siinä, mitä sellaisesta muutoksen hakemisesta yleensä on säädetty, kuitenkin niin että valituksen myös saa valitusajan kuluessa jättää läänin kuvernöörinvirastoon sieltä perille toimitettavaksi.

Senaatin talousosasto toimituttaa kuvernöörin kautta vaalilautakunnalle asiasta antamansa päätöksen.

7 §. Ellei vaatimusta vaaliluettelon muuttamisesta ole säädetyn ajan kuluessa vaalilautakunnalle tehty, merkitkään tämä luettelo todistuksen siitä, että luettelo on lainvoimainen.

Jos muutosta on vaadittu, tulee lautakunnan, sitenkuin sen vaatimuksen johdosta antama päätös on saanut lainvoiman taikka lopullinen päätös tehtyihin valituksiin on vaalilautakunnalle saapunut, merkitä vaaliluetteloon mainituista päätöksistä johtuvat oikaisut, minkä jälkeen luettelo on kirjoitettava todistus, että sitä näin oikaistuna on vaalissa noudatettava. Älköön vaalin toimittamista kuitenkaan estäkö taikka sen kumoamista aiheuttako se seikka, ettei lopullista päätöstä vaaliluettelon oikaisemisesta tehtyyn vaatimukseen ole ennen vaalipäivää ehditty antaa tai vaalilautakunnan tietoon saattaa. Laki helmik. 21 p:ltä 1925.

III L u k u.

Valitsijayhdistykset.

8 §. Kun muutamat vaalipiirin vaalioikeutetuista allekirjoittamallaan asiakirjalla ovat sopineet määrättyssä vaalissa äänestämään yhtä tai useampaa kirjoituksessa mainittua henkilöä, on

sellainen valitsijayhdistys oikeutettu keskuslautakunnalta pyytämään yhdistyksen ehdokaslistan julkaisemista sekä sen ottamista siihen vaalilippuun, jota vaalissa on käytettävä. Asiakirjan allekirjoittajia tulee olla vähintään niin monta, kuin kunnan varsinaisessa vaalissa on valtuutettuja valittava. Sama henkilö älköön allekirjoittako useampaa kuin yhden sellaisen asiakirjan; jos näin on tapahtunut, tulee keskuslautakunnan kaikista asiakirjoista poistaa hänen allekirjoituksensa. Laki helmik. 21 p:ltä 1925.

9 §. Asiakirja, jolla valitsijayhdistys perustetaan, olkoon päivity ja sisältäköön valtuutuksen yhdelle yhdistyksen jäsenelle olemaan sen asiamiehenä sekä ehdokaslistan, jossa saa olla enintään kaksi kertaa niin monta nimeä, kuin vaalissa on valittava valtuutettuja, ja on ehdokkaiden nimi sekä ammatti tahi toimi selvästi mainittava. Laki helmik. 21 p:ltä 1925.

10 §. Pyyntö valitsijayhdistyksen ehdokaslistan julkaisemisesta tulee asiamiehen kirjallisesti jättää keskuslautakunnalle viimeistään 5 päivänä marraskuuta ennen kello kahtatoista päivällä. Hakemukseen on liitettävä asiakirja, jolla valitsijayhdistys on perustettu. Hakemuksessa tulee asiamiehen vakuuttaa että ne henkilöt, joiden nimet ovat allekirjoituksina sanotussa asiakirjassa, ovat kunnassa vaalioikeutetut ja että he omakätisesti ovat sen allekirjoittaneet.

IV L u k u.

Keskuslautakunnan valmistavat toimeenpiteet vaalia varten sekä vaaliliput.

11 §. Keskuslautakunta antakoon tiedoksi, montako valtuutettua on toimitettavana olevassa vaalissa valittava, kuka vastaanottaa vaaliin kuuluvat asiakirjat sekä milloin ja missä ne ovat asianomaiselle annettavat.

Ilmoitus on julkaistava sillä tavalla, kuin muiden kunnallisten ilmoitusten tiedoksiantamisesta on voimassa, sekä tiedoksipanolla keskuslautakunnan kokoushuoneessa. Laki helmik. 21 p:ltä 1925.

12 §. Keskuslautakunta kokoontuu ainakin lokakuun 20 päivänä, marraskuun 5 ja 12 päivänä sekä vaalin jälkeisenä päivänä.

Lokakuun 20 päivänä keskuslautakunta antaa 11 §:ssä mainitut tiedot.

Marraskuun 5 päivänä lautakunta tarkastaa ne hakemukset, jotka valitsijayhdistysten puolesta on jätetty, ja saattaa ne vaalioikeutettujen tietoon sillä tavalla kuin muut kunnalliset ilmoitukset sekä sitäpaitsi tiedoksipanolla keskuslautakunnan kokoushuoneessa. Jos havaitaan, ettei hakemus ole asianmukaisesti tehty tai ettei valitsijayhdistys ole laillisesti perustettu, annettakoon asiamiehelle tieto, ettei hakemukseen ole suostuttu, ja ilmoitettakoon samalla hylkäämisen syyt. Asiamiehellä on kuitenkin oikeus vielä seitsemän päivän kuluessa sen jälkeen oikaista ne kohdat, jotka aiheuttivat hakemuksen hylkäämisen.

Marraskuun 12 päivänä tarkastetaan ne muutokset, jotka asiamies 3 momentissa mainitun oikeuden nojalla on tehnyt. Laki helmik. 21 p:ltä 1925.

13 §. Jos vaalia varten on hyväksytty ainoastaan yksi ehdokaslista, ei erityistä vaalitoimitusta toimeenpanna, vaan menetelkseen keskuslautakunta, kuten 28 §:n 1 momentissa sanotaan.

Jos kaksi tai useampia ehdokaslistoja on vaalia varten hyväksytty, on keskuslautakunnan laadittava vaalitoimituksessa käytettävä vaalilippu, johon otetaan laillisesti perustettujen valitsijayhdistysten ehdokaslistat siinä järjestyksessä, kuin ne on jätetty, kukin varustettuna järjestyksnumerollaan sekä erotettuina toisistaan selvillä viivoilla.

Vaalilipussa ei saa olla mitään muuta kuin yhteinen otsakirjoitus, josta käy selville, mitä vaalia varten vaalilippu on laadittu, sekä kaikki ehdokaslistat järjestyksnumeroinen.

Vaalilippu on saatettava vaalioikeutettujen tietoon samalla tavoin, kuin 12 §:n 3 momentissa säädetään. Sellaisia vaalilippuja, keskuslautakunnan toimesta kelpaamattomiksi leimattuina, annettakoon myös, mikäli mahdollista, jokaisen valitsijayhdistyksen asiamiehelle yhtä monta kappaletta, kuin on allekirjoittajia siinä asiakirjassa, jolla valitsijayhdistys on perustettu. Laki helmik. 21 p:ltä 1925.

14 §. Keskuslautakunta monistuttakoon sen jälkeen joutuisasti vaalilipun ja lähettäkseen vaalilippuja kunkin äänestysalueen vaalilautakunnalle tarpeellisen määrän kuoressa, johon on merkitävä tieto niiden luvusta.

V L u k u.

Vaalit.

15 §. Vaalitoimitus alkaa kullakin äänestysalueella vaalipäivänä kello yhdeksän aamulla sekä jatkuu kello kahdeksaan illalle tai kauemminkin, jos vaalilautakunta katsoo sen tarpeelliseksi, keskeytyen kerran päivässä enintään kahden tunnin väliajaksi, vaalilautakunnan määräyksen mukaan.

Työnantajan tai hänen sijaisensa tulee järjestää työnsä niin, etteivät hänen palveluksessaan olevat henkilöt tule estetyiksi käyttämästä vaalioikeuttaan; jos hän tätä vastaan rikkoo, rangaistakoon sakolla.

16 §. Äänestysalueen vaalilautakunnan asiana on ryhtyä kaikkiin vaalien toimittamista varten tarpeellisiin toimiin sekä valvoa, että vaalihuoneustossa on nähtävänä riittävä määrä vaalilipun jäljennöksiä.

Erittäin tulee olla huolta pidetty siitä, ettei kukaan saa vaalilippua, ennenkuin hän on havaittu vaalioikeutetuksi, sekä että valitsija saattaa täysin säilyttämällä vaalisalaisuuden vaalilippuunsa merkitä, miten hän äänestää, ja että tätä varten tarpeelliset apuneuvot ovat saatavissa.

Vaalilautakunta katsokoon myöskin, että kyllin tilava paikka vaalihuoneen vieressä on tarjona niille valitsijoille, jotka odottavat vuoroansa vaalihuoneeseen päästäkseen, ja että tämä paikka suljetaan kellonlyömällä, jolloin vaalitoimitus on ilmoitettu illalla keskeytettävän tahi lakkautettavan. Milloin toimitus päivällä keskeytetään, suljetaan odotuspaikka, jos vaalilautakunta sen tarpeelliseksi katsoo.

17 §. Älköön vaalihuoneustossa taikka sen vieressä pidettäkö puheita, älköönkä painettuja tai kirjoitettuja kehoituksia julkipantako tahi valitsijoille jaettako.

18 §. Vaalitoimituksessa tulee äänestysalueen vaalilautakunnan puheenjohtajan, juuri ennen äänestyksen alkua, näyttää läsnäolijoille, että vaaliurna on tyhjä, sekä sitten avata se kuori, jossa lautakunnalle lähetetyt vaaliliput ovat.

19 §. Valitsija, joka haluaa vaalioikeutensa käyttää, ilmoitautukoon äänestysalueen vaalilautakunnalle saadakseen vaalilipun.

20 §. Vaalissa merkittköön valitsija viivalla sen ehdokaslistan, jota hän tahtoo äänestää.

Äänestäjällä ei ole oikeutta millään tavalla muuttaa vaalilippuun otettua ehdokaslistaa, jota hän äänestää.

21 §. Tehtyään äänestysmerkin vaalilippuunsa vieköön valitsija sen kokoontaitettuna vaalilautakunnalle leimattavaksi ja pankoon leimatun vaalilipun vaaliurnaun.

22 §. Sittenkun valitsija on pannut vaalilipun urnaan, merkittköön vaaliluetteloon, että hän on käyttänyt vaalioikeutensa.

23 §. Jos vaalitoimitus keskeytetään, on vaaliurna suljettava vaalilautakunnan puheenjohtajan ja vähintään yhden jäsenen sinetillä sekä pantava varmaan talteen. Kun toimitusta sitten jatketaan, tulee lautakunnan ennen sinettien poistamista tarkastaa, että ne ovat ehjät.

Kaikilla niillä valitsijoilla, jotka ovat tulleet saapuville ennen vaalitoimituksen keskeyttämiseen, tai äänestyksen lopettamiseen määrättyä kellonlyömää, olkoon oikeus antaa äänensä, ennenkuin toimitus keskeytetään tai äänestys julistetaan päättyneeksi.

24 §. Niin pian kuin äänestys on päättynyt, otetaan annetut vaaliliput urnasta ja lasketaan aukaisematta. Samaten lasketaan niiden henkilöiden lukumäärä, jotka vaaliluetteloon tehtyjen merkintöjen mukaan ovat vaalioikeuttaan käyttäneet.

Kaikki annetut vaaliliput pannaan sen jälkeen kestävään kuoreen, jonka vaalilautakunnan puheenjohtaja ja vähintään yksi jäsen sinetillään huolellisesti sulkevat.

Kuoreen kirjoitetaan sitten osote keskuslautakunnalle ja merkitään tieto lähetyksen sisällyksestä.

25 §. Jos annettuja vaalilippuja ei voida heti laskea, sentähden että aika on pitkälle kulunut, menetellään vaaliurnan suhteen, kuten 23 §ssä on sanottu, ja toimitetaan annettujen vaalilippujen laskeminen ja kuoreen paneminen seuraavana päivänä.

26 §. Vaalitoimituksessa tekee joku äänestysalueen vaali-

lautakunnan jäsenistä pöytäkirjan, johon merkitään toimituspäivä, lautakunnan läsnäolevat jäsenet, kellonlyömät, jolloin toimitus alkoi ja keskeytyi sekä äänestys julistettiin päättyneeksi, sekä annettujen vaalilippujen ja vaalioikeuttaan käyttäneiden lukumäärä, minkä ohessa kuoreen sulkemisessa käytettyjen sinettien painoskuvat pannaan pöytäkirjaan.

Toimitus lopetetaan siten, että pöytäkirja julkiluetaan ja vaalilautakunnan puheenjohtaja siihen merkitsee, että pöytäkirja on oikea, minkä jälkeen tämä pannaan keskuslautakunnalle osoitetulla päällekirjoituksella varustettuun kuoreen.

27 §. Äänestysalueen vaalilautakunnan puheenjohtajan ja jonkun jäsenen tulee yhdessä niin pian kuin mahdollista joko itse viedä tai postin kautta toimittaa sekä 24 §:ssä mainitut vaaliliput että vaalipöytäkirja eri kuorissa keskuslautakunnalle.

VI L u k u.

Äänten laskeminen ja vaalin tuloksen määrääminen.

28 §. Jos vaaliä varten on hyväksytty vain yksi ehdokaslista, katsotaan tämän saavuttaneen valitsijain yksimielisen kannatuksen, ja julistakoon keskuslautakunta 4 päivänä joulukuuta pidettävässä kokouksessa valituksi niin monta ehdokaslistan vaalikelpoista ehdokasta, listan alusta lukien, kuin on valtuutettuja valittava.

Milloin erityinen vaalitoimitus on tapahtunut, on äänten laskeminen aloitettava vaalin jälkeisenä päivänä ja niin pian kuin mahdollista loppuun saatettava.

Kun äänten laskemiseen ryhdytään, avataan kustakin eri äänestysalueesta keskuslautakunnalle saapuneiden vaalilippujen kuori, siinä olevat vaaliliput lasketaan ja saatu luku verrataan äänestysalueen vaalilautakunnan pöytäkirjassa mainittuun.

Sen jälkeen on vaaliliput avattava ja siten järjestettävä, että ne, joissa valitsijat ovat antaneet äänensä saman ehdokaslistan puolesta, yhdistetään yhdeksi ääniryhmäksi. Laki helmik. 21 p:ltä 1925.

29 §. Jos joku niistä, joita valitsija on äänestänyt, ei ole vaalikelpoinen tahi ei ole selvästi nimitetty, olkoon kuitenkin valitsijan ääni voimassa toisiin nähden.

Jos valitsija on vaalilipussaan merkinnyt useampia kuin yhden ehdokaslistan,

tahi pannut vaalilippuun nimikirjoituksensa tai muun asiaankuulumattoman merkin,

tahi käyttänyt muuta kuin vaalilautakunnalta saatua vaalilippua, tahi jos vaalilipussa ei ole asianomaisen vaalilautakunnan leimaa, olkoon sellainen vaalilippu mitätön.

30 §. Ääniryhmän äänimäärä on sen hyväksytyjen vaalilippujen luku.

Jos kahden tahi useamman ääniryhmän ehdokaslistoissa on sama nimi ensimmäisenä, muodostavat nämä ääniryhmät yhdistetyn ääni-

ryhmän, jonka äänimäärä on siihen kuuluvien yksinkertaisten, 28 §:n 2 momentissa mainittujen ääniryhmien äänimäärien summa.

31 §. Kunkin yhdistetyn tahi yksinäisenä olevan ääniryhmän äänimäärä jaetaan vuoroonsa yhdellä, kahdella, kolmella ja niin edespäin, tarpeen mukaan, korkeintaan ääniryhmän ehdokkaiden luvulla.

Näin saadut osamäärät kirjoitetaan perätysten sarjaan suuruutensa mukaan, suurimmasta alkaen, ja merkitään kunkin osamäärän kohdalle, minkä yhdistetyn tahi yksinäisenä olevan ääniryhmän osamääristä se on otettu. Yhtä suurien osamäärien keskinäisen järjestyksen ratkaisee arpa.

Tämän osamääräsarjan alusta erotetaan niin monta lukua kuin vaalissa on valittava valtuutettuja.

32 §. Kukin yhdistetty tahi yksinäisenä oleva ääniryhmä saa täyttää niin monta paikkaa valtuustossa kuin sen osamääriä on 31 §:n 3 momentin mukaan erotettu.

33 §. Yksinäisenä olevan ääniryhmän ehdokaslistasta erotetaan, sen alusta alkaen, niin monen ehdokkaan nimi kuin ääniryhmälle 32 §:n mukaan tulee paikkoja valtuustossa, ja ovat nämä ehdokkaat valtuutetuiksi valitut.

34 §. Yhdistetylle ääniryhmälle tulleet paikat valtuustossa jaetaan ääniryhmään kuuluvien yksinkertaisten ääniryhmien kesken, niinkuin 31, 32 ja 33 §:ssä säädetään, jolloin kunkin ääniryhmän äänimäärä jaetaan vuoroonsa yhdellä, kahdella, kolmella ja niin edespäin, saadut osamäärät järjestetään sarjaan suuruutensa mukaan sekä sarjasta erotetaan, sen alusta alkaen, niin monta osamäärää, kuin yhdistetyllä ääniryhmällä on oikeus täyttää valtuuston paikkoja; kullekin yksinkertaiselle ääniryhmälle tulee niin monta paikkaa valtuustossa, kuin sen osamääriä on erotettu. Laki helmik. 21 p:itä 1925.

35 §. Ehdokas, jonka nimi on erotettu kahdesta tahi useammasta ehdokaslistasta, katsotaan valituksi sen yksinkertaisen ääniryhmän puolesta, jonka ehdokaslistassa hänen nimensä järjestykseen nähden varhemmin ilmaantuu. Jos hänen nimellään kahdessa tai useammassa ehdokaslistassa on järjestykseen nähden sama asema, katsotaan hän valituksi sen yksinkertaisen ääniryhmän puolesta, jonka äänimäärä on suurempi, mutta jos näiden äänimäärä on sama, ratkaisee arpa.

36 §. Kun ääniryhmä, 35 §:n säännöksiä sovellettaessa, on kadottanut sen puolesta valituksi katsotun valtuutetun, astuu hänen sijaansa valtuutetuksi ääniryhmän ensimmäinen vielä käyttämättä oleva ehdokas.

Jos tämä säännös on sovellettava kahteen tahi useampaan ääniryhmään, alotetaan siitä yksinkertaisesta ääniryhmästä, jonka äänimäärä on suurin, ja jatketaan järjestyksessä ääniryhmien suuruuden mukaan.

37 §. Ellei ääniryhmän ehdokaslistassa ole 31 §:n 3 momentin, 34 §:n 2 momentin tai 36 §:n säännöksiä sovellettaessa tarvittavaa määrää nimiä, täytetään avoimeksi jäänyt paikka, milloin ääni-

ryhmä kuuluu yhdistettyyn ääniryhmään, siitä ääniryhmästä, jonka osamäärä lähinnä olisi erotettu, jos 34 §:n 2 momentissa mainittua osamäärien erottamista olisi jatkettu, ja, milloin ääniryhmä on pysynyt yksinäisenä, siitä ääniryhmästä, jonka osamäärä lähinnä olisi erotettu, jos 31 §:ssä mainittua osamäärien erottamista olisi jatkettu. Sama olkoon laki, milloin yhdistetyn ääniryhmän kaikki ehdokkaat jo on valituiksi erotettu.

Ellei edellä olevia säännöksiä soveltamalla saada täytetyiksi kaikkia paikkoja, jotka olisi pitänyt vaalilla täyttää, jää valtuutettujen lukumäärä toistaiseksi vajanaiseksi. Laki helmik. 21 p:ltä 1925.

38 §. Valtuutettujen varajäseniksi valitaan kustakin yksinkertaisesta ääniryhmästä yhtä monta ehdokasta, kuin sen puolesta on valittu valtuutettuja, kuitenkin vähintään kaksi, ja erotetaan tätä varten kunkin yksinkertaisen ääniryhmän ehdokaslistasta eteenpäin järjestyksessä niin monta nimeä, kuin ääniryhmä saa valita varajäseniä, sivuuttamalla ainoastaan niiden ehdokkaiden nimet, jotka jo ovat valitut valtuutetuiksi tai varajäseniksi.

Elleivät yksinkertaisen ääniryhmän ehdokkaat riitä täyttämään kaikkia niitä varajäsenten paikkoja, jotka 1 momentin mukaan sille kuuluisivat, jää sen puolesta valittavien varajäsenten luku vajanaiseksi. Laki helmik. 21 p:ltä 1925.

39 §. Kun laskemistoimitus keskeytetään, pitää kaikki vaaliliput ja laskelmat niin säilytettämän, ettei kukaan keskuslautakuntaan kuulumaton saa niitä käsiinsä.

40 §. Keskuslautakunnan laskemistoimituksessa tehdään pöytäkirja, jossa erikseen on mainittava mitättömien vaalilippujen luku kussakin äänestysalueessa sekä valitut henkilöt ja kustakin ääniryhmästä valitut varajäsenet järjestyksensä mukaan. Pöytäkirjaan on liitettävä kaikki vaalin tulosta laskettaessa syntyneet laskelmat, jotka keskuslautakunnan puheenjohtajan tulee sinettisiteellä toisiinsa yhdistää.

41 §. Keskuslautakunnan kokouksissa, joita pidetään vaalilippujen laskemista ja vaalin tuloksen määräämistä varten, ovat valitsijayhdistysten asiamiehet oikeutetut olemaan saapuvilla.

42 §. Vaalin tuloksen julkaiskoon keskuslautakunta samalla tavalla, kuin muutkin kunnalliset ilmoitukset julkaistaan, ja antakoon siitä kirjallisesti tiedon valtuustolle. Laki helmik. 21 p:ltä 1925.

VII L u k u.

Erityisiä säännöksiä.

43 §. Jos valtuuston jäsen kuolee, muuttaa pois taikka muun laillisen tai valtuuston hyväksymän syyn takia eroaa ennen toimikautensa loppumista taikka jos hän valtuuston hyväksymästä syystä on vähintään kahden kuukauden ajaksi estetty ottamasta osaa valtuuston töihin, kutsukoon valtuuston puheenjohtaja hänen sijalleen ensimmäisen vielä käyttämättä olevan varajäsenen siitä

yksinkertaisesta ääniryhmästä, jonka puolesta poistunut tai estetty on valittu.

Ellei ääniryhmässä ole varajäseniä, astuvat sijaan, jos ääniryhmä kuuluu yhdistettyyn ääniryhmään, pienimmän siihen kuuluvan yksinkertaisen ääniryhmän varajäsenet järjestyksensä mukaan, sen jälkeen lähinnä pienimmän ja niin edespäin, ja, jos ääniryhmä on ollut yksinäisenä, pienimmän yksinkertaisen ääniryhmän varajäsenet ehdokaslistan järjestyksessä ja niin edespäin. Sama olkoon laki, milloin yhdistetyn ääniryhmän kaikki varajäsenet ovat astuneet valtuutetuiksi tai muuten poistuneet.

Ellei soveltamalla 1 ja 2 momentin säännöksiä saada kaikkia valtuutettujen paikkoja täytetyiksi, toimikoon valtuusto toistaiseksi vajanaisena.

Varajäsen toimii valtuutettuna sen ajan, mikä poistuneella olisi ollut jäljellä, tai, milloin hän on astunut väliaikaisesti estetyn valtuutetun sijalle, niin kauan kuin este jatkuu. Laki helmik. 21 p:ltä 1925.

44 §. Jos joku tahtoo valittaa valtuutettujen vaalista, tehköön sen samassa järjestyksessä, kuin valitetaan valtuuston päätöksistä. Valitusaika luetaan vaalin tuloksen julkaisupäivästä.

Vrt. kaupunkien kunnallislain 43 §.

45 §. Jos valitus hyväksytään ja uusi vaali määrätään toimitettavaksi, tulee keskuslautakunnan viipymättä ryhtyä uuden vaalin toimeenpanemiseen, ja on vaalissa käytettävä silloin voimassa olevaa vaaliluetteloa. Näin valittujen valtuutettujen toimikausi kestää sen kalenterivuoden loppuun, jolloin kunnallinen vaalikausi ensi kerran kuluu umpeen. Aikaisemmin valitut valtuutetut pysykööt kuitenkin toimessaan, kunnes uusi vaali on toimitettu.

Jos valtuutettujen lukumäärä on syystä tai toisesta siinä määrässä vähentynyt, ettei se nouse kolmeen neljännekseen heidän määrävustaan, ilmoittakoon valtuuston puheenjohtaja maaherran kautta asian valtioneuvostolle, joka, jos katsoo syytä siihen olevan, määrää täydennysvaalin toimitettavaksi, ja on vaalissa käytettävä silloin voimassa olevaa vaaliluetteloa. Vaalissa valituille valtuutetuille valitaan myös varajäseniä samojen perusteiden mukaan kuin varsinaisessa valtuutettujen vaalissa, ja noudatetaan tällaisessa vaalissa muutenkin soveltuvilta kohdin tämän lain säännöksiä. Laki helmik. 21 p:ltä 1925.

46 §. Jos tässä laissa jotakin tapausta varten säädetty määräpäivä sattuu pyhäpäiväksi, pidettäköön seuraava arkipäivä määräpäivänä.

47 §. Jos valtuutettujen vaalia tai siihen kuuluvia valmistavia toimenpiteitä ei voida jostakin syystä toimittaa tässä laissa määrättyinä aikoina, voi valtioneuvosto määrätä uuden ajan niiden toimittamista varten, ja olkoon, ellei vaali ole tapahtunut ennen vaalikauden loppua, ne valtuutetut ja varajäsenet, joiden toimikausi sillä välin päättyy, velvolliset pysymään toimessaan, kunnes vaali on suoritettu ja valittujen toimi on alkanut. Laki helmik. 21 p:ltä 1925.

48 §. Suhteellisissa vaaleissa, jotka ovat valtuuston toimitettavat, jätetään ehdokaslistat valtuuston puheenjohtajalle valtuuston määrättävänä aikana, ja on muuten soveltuvilta kohdin noudatettava tämän lain määräyksiä. Keskuslautakuntana toimii valtuuston valitsema vaalilautakunta.

49 §. Kun uudessa kunnassa on ensi kerran valittava valtuutetut, asettaa, jos uusi kunta on maalaiskunta tai kauppala, maaherran määräämä järjestelytoimikunta, sekä kaupungissa maistraatti keskuslautakunnan ja äänestysalueiden vaalilautakunnat, jotka pysyvät toimeissaan, kunnes uuden kunnan valtuusto on uudet lautakunnat valinnut; ja tulee mainitun järjestelytoimikunnan tai maistraatin ryhtyä muihinkin valtuustolle vaaliin nähden kuuluviin tehtäviin.

Tässä vaalissa valitaan niin monta valtuutettua, kuin maalaiskuntain ja kaupunkien kunnallislajeissa säädetään.

Valittujen valtuutettujen toimikausi kestää sen kalenterivuoden loppuun, jolloin kunnallinen vaalikausi maan muissa kunnissa ensi kerran kuluu umpeen. Laki helmik. 21 p:ltä 1925.

50 §. Keskuslautakunnan ja vaalilautakunnan jäsenten palkkiot sekä muut vaalista johtuvat menot suorittaa kunta.

51 §. Tämä laki astuu voimaan marraskuun 27 päivänä 1917. Jos tässä laissa mainittuja määräaikoja ensimmäisenä vuonna, jolloin vaalit tämän lain mukaan ovat toimitettavat, ei voida soveluttaa vaalivalmistuksissa, on määräpäivät siirrettävä sen mukaan kuin senaatti tarkemmin määrää.

Laki kunnallisen vaalilain muuttamisesta helmikuun 21 p:ltä 1925 tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1926, mutta sovelletaan jo vuonna 1925 niiden valtuutettujen ynnä muiden kunnallisten luottamus- ja toimihenkilöiden vaaliin nähden, joiden toimiaika alkaa vuodesta 1926.

3. Laki kunnallisen jaoituksen muuttamisesta.

Annettu toukokuun 19 p:nä 1925. (Ote)

(Suomen as.-kok. 1925 : 180)

I L u k u.

Yleisiä säännöksiä.

1 §. Kun kunnan alue on laajennettava tai supistettava, uusi kunta muodostettava erilleen lohkaisemalla tahi kuntia tai kuntain osia yhdistämällä taikka kunta lakkautettava, määrää sellaisesta maan kunnallisen jaoituksen muuttamisesta valtioneuvosto.

Jos kaupunkia tai kauppala perustettaessa, kuten siitä on erikseen säädetty, kunnallinen jaoitus muuttuu, on valtioneuvoston ryhdyttävä jaoituksen muutoksen aiheuttamiin toimenpiteisiin tämän lain mukaisesti.

Milloin epätietoisuutta on olemassa kunnan aluerajan oikeasta suunnasta, määrätköön siitäkin valtioneuvosto.

Määräys kunnallisen jaoituksen muuttamisesta julkaistaan asetuskokoelmassa.

Jaoituksen muutoksella tarkoitetaan tässä laissa, milloin ei erityisesti toisin sanota, kunnallisen jaoituksen muutosta.

II L u k u.

Jaoituksen muutoksen edellytykset.

2 §. Kunnallista jaoitusta voidaan muuttaa:

jos siten edistetään tai helpotetaan kunnallisten tehtävien täyttämistä;

jos kunta tarvitsee lisää aluetta asuntoja, teollisuutta, liikennetai muita senkaltaisia tarkoituksia varten tai turvatakseen luonnollisen ja säännöllisen laajenemisensa;

jos muutos on omiaan huojentamaan tai tasoittamaan kunnallisia rasituksia tai muuten edistämään yhteiskunnallista tai taloudellista kehitystä; taikka

jos muutoksen havaitaan muulla tavoin tuottavan etua.

Niin ikään voidaan sellainen muutos panna toimeen,

jos voimassa oleva jaoitus aiheuttaa epätyydyttäviä esikaupunkiloja, ehkäisee kunnallista kehitystä, epäsäännöllisyydellään vaikeuttaa kunnallishallintoa taikka muuten havaitaan sopimattomaksi.

3 §. Jos kunta, jota jaoituksen muutos koskee, tätä vastustaa, pantakoon se toimeen ainoastaan, milloin muutos havaitaan tarpeelliseksi huomattavan epäkohdan ehkäisemiseksi, poistamiseksi tai vähentämiseksi taikka milloin tärkeä yleinen etu sitä muutoin vaatii.

Jos sellaisen kiinteistön omistaja tai haltija, jota jaoituksen muutos koskee, vastustaa muutosta, älköön se estäkö muutoksen toimeenpanoa.

III L u k u.

Kuntien taloudellinen välinselvitys jaoituksen muutoksessa.

4 §. Jaoituksen muutoksessa on, milloin tarpeelliseksi havaitaan, muutoksenalaisten kuntien kesken toimeenpantava välinselvitys näiden taloudellisten olojen tasoittamiseksi muutosta vastaviksi.

Välinselvitysehdotus laaditaan, milloin siitä ei ole kuntain kesken päästy yksimielisyyteen, siinä valmistavassa tutkinnassa, josta VIII luvussa mainitaan.

Välinselvitysehdotus on, huolimatta siitä, onko se saatu aikaan sopimuksella vai sellaisella toimeenpiteellä, kuin edellisessä momentissa mainitaan, jätettävä valtioneuvoston tutkittavaksi, minkä jälkeen valtioneuvosto jaoituksen muutosta koskevan määräyksen

yhteydessä siitä päättää. Ellei välinselvitystä tällöin jossakin kohden voida lopullisesti ratkaista, määrätäköön valtioneuvosto ne perusteet, joiden mukaan se tässä kohden on toimitettava, älköönkä asiaa siltä osalta enää jätettävä valtioneuvoston tutkittavaksi, elleivät erityiset asianhaarat anna siihen aihetta.

5 §. Jos tieksi, kaduksi, puistoksi, istutukseksi, toriksi, sata-maksi tai muuksi yleiseksi paikaksi määrätty alue jaoituksen muutoksessa siirtyy kunnasta toiseen, niin on jälkimmäinen kunta saapa siihen saman oikeuden kuin edellisellä on ollut.

6 §. Muu paitsi 5 §:ssä mainittu omaisuus sekä kunnan sitoumukset siirretäköön, milloin kunta jaoituksen muutoksessa jaetaan, joko kokonaan toiselle muutetuista tai uusista kunnista tai jaetakaan niiden kesken kunnan osain pinta-alan, asukasluvun, veronmaksukyvyyn tai muun kohtuullisen perusteen mukaan.

Kunnan sitoumusta älköön kuitenkaan jaettako, ellei asianomainen saamamies siihen anna suostumustaan.

Omaisuudesta tai oikeudesta, joka lahjan tai testamentin kautta on tullut kunnan omaksi ja on määrätty käytettäväksi erityiseen tarkoitukseen, voidaan välinselvityksessä antaa määräyksiä, joilla sen käyttö ja hallinto tuohon tarkoitukseen sopivalla tavalla turvataan.

7 §. Omaisuutta ja sitoumuksia jaettaessa on, mikäli mahdollista, huomioonotettava:

että kiinteä omaisuus, joka on aiottu yksinomaan tai pääasiallisesti erityisen alueen hyödyksi, annetaan sille kunnalle, johon tuo alue tulee kuulumaan;

että muu välinselvitykseen sisältyvä omaisuus annetaan sille kunnalle, jolle se laatunsa puolesta tai muuten oikeuden ja kohtuuden mukaan katsotaan parhaiten kuuluvaksi;

että velka, joka rasittaa omaisuutta taikka on sen hyväksi syntynyt, siirretään samalle kunnalle kuin tuo omaisuuskin; sekä

että muu velka on jaettava kuntain kesken sen mukaan, kuin ovat omaisuuttakin saaneet ja jaon oikeudenmukaisuus muuten vaatii.

8 §. Jos toinen muutetuista tai uusista kunnista on 5—7 §:ssä mainitun omaisuuden ja sitoumusten jaossa saanut osalleen suuremman osuuden omaisuudesta tai veloista, kuin mitä sille jakoon nähdessä muissa osin kohtuullisesti voidaan katsoa lankeavan, on epäsuhte tasoitettava rahassa maksettavalla korvauksella.

9 §. Jos jaoituksen muutos aiheuttaa kunnan vakavaraisuuden melkoisen heikentymisen taikka sen verovelvollisille huomattavasti lisääntyneen ja kohtuuttoman verotaakan ja toinen kunta saman muutoksen kautta saavuttaa huomattavan taloudellisen edun, voidaan jälkimmäinen kunta velvoittaa edelliselle suorittamaan korvausta joko kerta kaikkiaan taikka määrävuosina.

10 §. Ellei välinselvityksessä ole toisin määrätty, olkoon, 5 §:ssä mainittua tapausta lukuunottamatta, noudatettava:

että kunnan aluetta laajennettaessa sen omaisuus ja vastuu sen sitoumuksista kuuluvat lisätylle kunnalle;

että kunnan aluetta supistettaessa sen omaisuus ja vastuu sen sitoumuksista kuuluvat vähennetylle kunnalle; sekä

että, kun kunta yhdistetään toiseen tai liitetään vastamuodostettuun uuteen, kunnan varat ja vastuu sen sitoumuksista siirtyvät lisätylle tai vastamuodostetulle kunnalle.

IV L u k u.

Jaoituksen muutoksen erinäisiä vaikutuksia.

11 §. Jos kunnassa, jota jaoituksen muutos koskee, on annettu kunnallisia sääntöjä siveellisyyden, terveydenhoidon, järjestyksen ja turvallisuuden edistämiseksi taikka rakennusoloista tahi palo- tai satamalaitoksista taikka muista kunnallisista oloista, jääkööt nämä säännöt, ellei muutoksen yhteydessä ole toisin määrätty, tämän voimaantultuakin soveltuviin kohdin noudatettaviksi samalla alueella kuin ennen, kunnes niiden kumoamisesta tai muuttamisesta on lainmukaisessa järjestyksessä päätös tehty.

12 §. Kun alue siirretään kunnasta toiseen taikka erotetaan itsenäiseksi kunnaksi, niin se kotipaikkaoikeus köyhäinhoitoon nähden, joka mainitulla alueella asumisen taikka hengillekirjoituksen nojalla on supistettavassa kunnassa, siirtyy kohdistumaan laajennettuun tai uuteen kuntaan.

Mitä tässä on säädetty, ei koske henkilöitä, jotka nauttivat täyttä köyhäinhoitoa yksityiskodissa tai laitoksessa, vaan säilyttävät he kotipaikkaoikeutensa supistetussa kunnassa muuttumattomana, ellei toisin määrätä siinä välinseivityksessä, josta 4 §:ssä mainitaan.

13 §. Kun alue on liitetty kaupunkiin tai erotettu itsenäiseksi kaupunkikunnaksi, alköön maan omistaja tai haltija kaupungin alueella nauttiko muuta oikeutta tähän maahan nähden, kuin hänelle kaupunkioikeuden mukaan kuuluu, jääden aikaisemmin maalaisoikeuden nojalla saavutetut oikeudet kuitenkin loukkaamattomiksi.

Tällaisen jaoituksen muutoksen voimaantullessa rauetkoon sukutai muu lunastusoikeus, joka lain tai erityisten asetusten mukaan jollekulle kuuluu; kuitenkin voidaan sitä ennen vireille pantu lunastusriita asianmukaisessa järjestyksessä ajaa perille.

14 §. Maa, joka on liitetty kaupunkiin, olkoon vapaa kaikista siitä veroluvun mukaan valtiolle menevistä veroista ja rasituksista.

Palstatilasta, joka on siirretty kaupunkiin, alköön palkintoveroa otettako. Emätilan omistaja olkoon siinä tapauksessa oikeutettu hakemuksesta saamaan tilan manttaaliin ja veroon sellaisen vähennyksen, joka vastaa emätilan yleisistä veroista ja rasituksista palstan osalle tulevaa osuutta, ja määrätköön tästä maaherra.

V L u k u.

Jaoituksen muutoksen toimeenpano.

15 §. Kunnallisen jaoituksen muutos tulkoon voimaan valtioneuvoston määräämän kalenterivuoden alusta, älköön kuitenkaan aikaisemmin kuin kuusi kuukautta senjälkeen, kuin muutoksesta on määräys annettu.

16 §. Kunnassa, jonka aluetta jaoituksen muutoksella laajennetaan tai supistetaan, edustaa valtuusto alkuperäistä kuntaa, kunnes muutos on tullut voimaan, ja senjälkeen laajennettua tai supistettua kuntaa.

Tällaiseen kuntaan nähden olkoon valtioneuvostolla oikeus, milloin olosuhteet siihen aihetta antavat, määrätä, että kaikkien valtuutettujen toimivalta on lakkaava uuden jaoituksen voimaantullessa ja uusi valtuutettujen vaali siitä alkavaksi ajaksi toimitettava, noudattaen tarpeellisissa kohdin, mitä sellaisen vaalin suorittamisesta uudessa kunnassa on säädetty.

17 §. Kunnallisen jaoituksen muuttuessa on valtuutettujen vaali, joka tapahtuu muutoksen voimaantulemisen edellisenä vuonna, toimitettava uutta jaoitusta noudattaen.

18 §. Meno- ja tuloarvio on ensimmäiseksi vuodeksi jaoituksen muutoksen voimaantultua laadittava huomioonottamalla muutos.

Mitä tällöin myönnetään verotuksella kannettavaksi, on jaettava niiden maksettavaksi, jotka olisivat kunnalle verovelvolliset siinä tapauksessa, että uusi jaoitus vuotta aikaisemmin olisi tullut voimaan.

19 §. Kunnallisten vaaliviranomaisten on ryhdyttävä tarpeen vaatimiin toimiin, jotta vaalitoimitus uutta jaoitusta noudattaen ajoissa voidaan suorittaa; ja viranomaisten muutoksenalaisissa kunnissa on siinä suhteessa annettava toisilleen tarpeellista virka-apua.

Jos kunnan alue jaoituksen muutoksessa jaetaan, ovat kunnalliset vaaliluettelot muutoksen voimaantulemisen edellisenä vuotena laadittavat kullekin osalle erikseen.

20 §. Henkikirjoitusviranomaisten niissä kunnissa, joita jaoituksen muutos koskee, tulee ryhtyä heille kuuluviin toimiin muutoksen täytäntöönpanemiseksi.

21 §. Kunnallisten verojen suorituksen laiminlyönti alkuperäisessä kunnassa on vaalioikeuden käyttöön nähden muutetussa tai uudessa kunnassa tuottava saman seurauksen, kuin se olisi tuottanut ensinmainitussa kunnassa.

VI L u k u.

Erityisiä järjestelytoimenpiteitä uusia kuntia muodostettaessa.

VII L u k u.

Erityisestä valitusoikeudesta jaoituksen muutoksen tapahtuessa.

26 §. Joka ei tyydy päätökseen, minkä valtuusto kunnassa, jota jaoituksen muutos koskee, on tehnyt, valtioneuvoston annettua muutoksesta määräyksen ja ennenkuin muutos on tullut voimaan, saakoon siitä valittaa myös, milloin hän luulee voitansa näyttää, että päätös on ristiriidassa niiden edellytysten kanssa, joihin määräys jaoituksen muutoksesta perustuu, taikka, milloin asianlaita ei ole tällainen, että päätös kuitenkin koskee asiaa, jonka ratkaisu syystä on katsottava kuuluvan uuden jaoituksen mukaiselle kunnalle.

Tässä mainittu valitusoikeus on sekä sen kunnan jäsenellä, jossa valituksenalainen päätös on tehty, että myös toisella kunnalla, jota jaoituksen muutos koskee, ja tällaisen kunnan jäsenellä.

VIII L u k u.

Jaoituksen muutoksessa noudatettavasta menettelystä.

27 §. Jos kunta tai sen osa, taajaväkinen yhdyskunta tai kunnan jäsen tahtoo nostaa kysymyksen kunnallisen jaoituksen muuttamisesta, antakoon valtioneuvostolle asiasta hakemuksen ja liittääkseen siihen sen valmistavan selvityksen, johon tahtoo vedota.

Sellaisen kysymyksen voivat panna vireille myöskin asianomainen ministeriö, maaherra tai maanmittaushallitus.

28 §. Kysymyksen noustua kunnallisen jaoituksen muuttamisesta, on asiassa toimitettava selvitys, milloin siihen syytä havaitaan olevan.

Jos valtioneuvosto asian laajuuteen nähden ja huomioonottaen niiden kysymysten laadun, jotka selvityksessä voivat tulla harkittaviksi, katsoo, että selvitys on toimitettava valtioneuvoston oman valvonnan alaisena, antakoon sen erityisen selvitysmiehen suoritettavaksi.

Muussa tapauksessa jättäkään valtioneuvosto selvityksen toimittamisen asianomaisen maaherran huolehdittavaksi; ja olkoon maaherralla oikeus, milloin tarpeelliseksi havaitsee, määrätä selvitysmies avukseen.

29 §. Selvityksen, josta edellisessä pykälässä mainitaan, tulee kohdistua kaikkiin kysymyksen vaikuttaviin asianhaaroihin.

Siinä on erityisesti tarkettava, katsotaanko puheenalaisen kunnallisen jaoituksen muutoksen aiheuttavan muutosta myöskin kirkolliseen, hallinnolliseen tai oikeudelliseen jaoitukseen.

Selvityksessä on kuultava kuntaa, sen eri osia ja taajaväkistä yhdyskuntaa sekä suotava jokaiselle, jonka oikeutta suunniteltu muutos voi koskea, tilaisuus antaa siitä lausuntonsa.

Jos kunnan jonkin osan asukkaat tahtovat jaoituksen muutosta koskevassa asiassa erikseen käyttää puhevaltaansa ja valvoa etu-

jaan, niin on asia, ellei kunnan osalla ole omaa päättävää elintä, otettava käsiteltäväksi sellaisessa yhteisessä piirikokouksessa, josta maalaiskuntain kunnallislaissa säädetään.

30 §. Selvitysmiehellä olkoon oikeus kuuluttaa tai asianomaisilla kuulututtaa kokouksia, niin myös julkisilta ja kunnallisilta viranomaisilta saada tarpeellisia lausuntoja ja tietoja ynnä muuta avustusta, mikäli tämä voidaan vaatia heitä kohtuuttomasti rasittamatta.

Kokouksessa, josta yllä on mainittu, on selvitysmiehellä oikeus ottaa osaa keskusteluun.

Jos selvityksen kuluessa ilmaantuu aihe sen suuntaamiseen oleellisesti toisaalle tai laajemmalle, kuin selvitysmiehelle annetussa määräyksessä on tarkoitettu, taikka este puheenaolevalle muutokselle tai muu seikka, joka tekisi selvityksen jatkamisen tarpeettomaksi, on selvitysmiehen siitä ilmoitettava sille viranomaiselle, joka hänet on määrännyt.

31 §. Jos selvitys osoittaa, että kunnalliseen jaoitukseen on saatava aikaan muutos, on ehdotus tällaiseksi laadittava ja myös niiksi ehdoiksi, joihin voi olla aihetta.

Jos kunnallisen jaoituksen muutos näyttää aiheuttavan muutoksen muuhunkin jaoitukseen, on edellämainittua ehdotusta lähetettäessä siitä valtioneuvostolle ilmoitettava.

32 §. Jos valtioneuvosto erikoisissa tapauksissa katsoo poikkeavan menettelyn selvitykseen nähden tarpeen vaatimaksi, määrätköön siitä, niinkuin sopivimmaksi huomaa.

33 §. Yllämainitun selvityksen aiheuttamat kustannukset suoritettakoon etukäteen valtion varoista, mutta valtioneuvosto voi, milloin niin kohtuulliseksi havaitsee, asian ratkaistessaan velvoittaa hakijan tai kunnan, jota puheenaoleva muutos koskee, korvaamaan ne joko kokonaan tai osaksi valtiolle.

34 §. Sittenkuin määräys on annettu kunnallisen jaoituksen muutoksesta, ryhtyköön maaherra toimenpiteisiin, jotta siitä johtunut kameraalinen muutos merkitään maakirjaan ja maarekisteriin niiden ohjeiden mukaisesti, jotka valtioneuvosto kunnallisen jaoituksen muutoksen yhteydessä tai erikseen on antanut, sekä kuntien väliset rajat selvästi käydään, osoitetaan ja kunnossapidetään.

Sama olkoon laki, milloin valtioneuvosto on tehnyt päätöksen kunnan aluerajan oikeasta suunnasta.

IX L u k u.

Jaoituksen muutoksesta, joka koskee taajaväkistä yhdyskuntaa.

35 §. Jos taajaväkinen yhdyskunta kunnallisen jaoituksen muutoksen yhteydessä hajoitetaan taikka alueeltaan supistetaan, niin on sellaisen yhdyskunnan suhteesta kuntaan, jolle sen tehtävät siirtyvät, noudatettava, mitä 4—11 §:ssä on säädetty.

X L u k u.

Eriyisiä säännöksiä.

36 §. Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1926, kuitenkin niin, että kunnallisen jaoituksen muutosta koskevassa asiassa, joka on ennen mainittua päivää valtioneuvostossa vireille pantu, valtioneuvoston on kussakin eri tapauksessa määrättävä, onko ja missä määrin tätä lakia asian käsittelyssä noudatettava.

Jos ennen äskenmainittua päivää on annettu määräys kunnallisen jaoituksen muuttamisesta tai muun jaoituksen muutoksesta, joka tähänastisen lain mukaan ilman muuta erityistä määräystä aiheuttaisi muutoksen kunnalliseenkin jaoitukseen, on kunnallisen jaoituksen muutosta toimeenpantaessa noudatettava, mitä siinä suhteessa on tähän saakka ollut voimassa, ellei valtioneuvosto erityisessä tapauksessa toisin määrää.

4. Laki maan siirtämisestä eräissä tapauksissa kameraalisessa suhteessa hallinto- tai tuomiopiiristä toiseen.

Annettu toukokuun 19 p:nä 1925.

(Suomen as.-kok. 1925 : 183)

1 §. Jos maa kunnallisen, oikeudellisen tai hallinnollisen jaoituksen muutoksen kautta on siirretty yhdestä hallinto- tai tuomiopiiristä toiseen siten, että saman tilan tilukset on toisistaan erotettu, ja eri osien erottaminen toisistaan myös kameraalisessa suhteessa katsotaan tarpeelliseksi, tulee valtioneuvoston, asiallisia kuultuaan, antaa maaherralle toimeksi määrätä erottaminen suoritettavaksi; ja on se tehtävä, kuten maatilojen lohkomisesta on säädetty.

Palstatila, joka jaoituksen muutoksen kautta on tullut emätilastaan erotetuksi, muodostettakoon niin ikään itsenäiseksi tilaksi, jos valtioneuvosto asiallisia kuultuansa niin määrää.

2 §. Edellämainitun toimituksen kustannukset suoritetaan valtion varoista, ellei kuntaa, jota toimenpide koskee, taikka maanomistajaa harkita velvolliseksi siitä vastaamaan joko kokonaan tai osaksi.

Tästä on maaherran määrättävä toimitusmaanmittarin esityksestä.

3 §. Kun tilan osa tai palstatila on tällä tavoin kameraalisessa suhteessa erotettu, merkitään se valtioneuvoston antamien lähempien määräysten mukaisesti itsenäisenä tilana maakirjaan ja maarekisteriin, ellei sitä ole liitetty kaupunkiin.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1926.

5. Laki julkisista kuulutuksista.

Annettu helmikuun 2 p:nä 1925.

(Suomen as.-kok. 1925 : 34)

1 §. Kun laki on julkaistu Suomen lakikokoelmassa, on, milloin siitä annetaan erityinen määräys, sellainen kuulutus, jossa ilmoitetaan lain nimike ja päiväys, jokaisessa kunnassa pantava näkyviin tarkoitusta varten varatulle ilmoitustaululle. Määräys tällaisesta julkipanosta on annettava lakiin tehtävällä merkinnällä.

Laki, josta edellä puhutaan, on soveliaassa, ilmoitustaululla mainittavassa paikassa pidettävä yleisön luettavana.

Mitä tässä on säädetty laeista, on sovellettava myöskin asetukseen, valtioneuvoston päätöksiin ja muihin lakikokoelmassa julkaisuihin yleisiin säännöksiin.

2 §. Tiedonannot, jotka voimassa olevien säännösten mukaan on kuulutuksella saatettava yleisesti tiedoksi, on kuulutettava sellaisella julkipanolla kuin 1 §:ssä sanotaan.

Jos kuulutus on niin laaja, ettei sitä sopivasti käy julkipaneminen, on sen sijasta lyhyt ilmoitus sen sisällyksestä julkipantava ja kuulutus pidettävä luettavana soveliaassa, ilmoitustaululla mainittavassa paikassa.

Milloin määrättyä tapausta varten on säädetty tai vastedes säädetään, että kuuluttaminen on tapahtuva tai voi tapahtua muulla tavoin kuin kunnallisella julkipanolla, olkoon sellainen säännös noudatettavana. Kuulutuksia luettakoon kuitenkin julki kirkkoissa ainoastaan, mikäli 8 §:n säännökset antavat siihen aihetta, mutta muutoin käytettäköön kirkossa kuuluttamisen sijasta 1 momentissa säädettyä kuuluttamistapaa.

3 §. Ilmoitustaulun pitää olla kaupungissa maistraatin tai järjestysöikeuden sekä eri kuntana olevassa kauppalassa sen hallituksen virkahuoneen avonaisessa eteisessä ja maalla asutuskeskuksessa kunnanvaltuuston määräämässä paikassa, johon yleisöllä on vapaa pääsy.

4 §. Julkipanosta pitääköön huolta kaupungissa maistraatin tai järjestysöikeuden puheenjohtaja, kauppalassa kauppalanhallituksen esimies tai järjestysmies ja maalla kunnallislautakunnan puheenjohtaja tai muu kunnanvaltuuston määräämä ja maaherran hyväksymä henkilö.

Sen, joka pitää huolta julkipanosta, on myöskin huolehdittava siitä, että lait ja muut yleiset säännökset sekä kuulutukset, joista puhutaan 1 §:ssä ja 2 §:n 2 momentissa, pidetään yleisön luettavina.

5 §. Kun viranomainen on saanut kuulutuksen, on se tai ilmoitus siitä viipymättä julkipantava. Kuulutukseen on merkittävä, milloin julkipano on tapahtunut.

Kun tiedonannossa ilmoitetaan jonkin kokouksen tai toimituksen taikka muu määräaika, alköön sitä otettako pois, ennenkuin mainittu aika on ohi. Muissa tapauksissa pitää tiedonannon olla julkipantuna vähintään neljätoista päivää.

Mitä edellä on sanottu, on vastaavasti sovellettava lakien ja muiden yleisten säännösten sekä kuulutusten pitämiseen yleisön luettavina.

6 §. Milloin aikaisemmin annetuissa säännöksissä jokin määräaika on säädetty alkavaksi kuulutuksen julkilukemisesta kirkossa, on se luettava siitä, kun kuulutus on julkipanttu.

Jos määräaika on kuulutuksessa mainittu ja jos 2 §:n 2 momentin mukaan kuulutuksen sijasta ainoastaan ilmoitus sen sisällyksestä on julkipantava, on määräaika merkittävä myöskin sanottuun ilmoitukseen.

7 §. Kunkin kunnan on hankittava ja pidettävä kunnossa riittävä määrä ilmoitustauluja tässä laissa säädettyjä kuulutuksia varten.

8 §. Tällä lailla ei muuteta, mitä kirkkolaissa tai muissa kirkko- tai seurakuntaa koskevissa säännöksissä määrätään tai edellytetään julkisten kuulutusten tiedottamisesta.

Kirkoissa luettakoon niin ikään edelleen julki, mitä tuomiokapituli tai kirkollishallitus määrää kirkossa tiedotettavaksi.

9 §. Ne määräykset, mitkä tämän lain soveltamista varten ovat tarpeen, annetaan asetuksella.

10 §. Tämä laki tulee voimaan heinäkuun 1 päivänä 1925; kuitenkin ovat sen edellyttämät valmistavat toimet sitä ennen suoritettavat.

Tällä lailla muutetaan, mitä 2 §:ssä mainittujen tiedonantojen kuuluttamistavasta tätä ennen on säädetty, ja kumotaan syyskuun 21 päivänä 1901 annettu julistus asetusten ja julistusten tiedoksi-saattamisesta Suomenmaan kreikkalaiskatolisissa seurakunnissa, niin myös mitä on säädetty lakien ja muiden yleisten säännösten julkilukemisesta kirkoissa ja kihlakunnan käräjillä sekä yksityisten kuulutusten tiedottamisesta kirkoissa.

6. Asetus julkisista kuulutuksista annetun lain soveltamisesta.

Annettu helmikuun 2 p:nä 1925.

(*Suomen as.-kok. 1925 : 36*)

1 §. Ilmoitustaulu, josta säädetään julkisista kuulutuksista tänä päivänä annetussa laissa, pitää olla suojattuna lasilla tai sopivalla ristikolla sekä lukittu.

2 §. Kuulutukset on pantava ilmoitustaululle siten, että lakeja ja muita yleisiä säännöksiä koskevat tiedonannot, muut valtion viranomaisten kuulutukset, kunnalliset tiedonannot ja yksityisten ilmoitukset sijoitetaan erilleen ja, milloin on tarpeellista, mainitut ryhmät eritellään sopiviin alaryhmiin. Eri ilmoitusryhmät on osoitettava selvillä nimikkeillä.

3 §. Milloin lakia tai muuta yleistä säännöstä koskeva kuulutus on julkipantava ilmoitustaululle, on kuulutus, Suomen laki-

kokoelman asianomaisen numeron ohella, painettuna lähetettävä maistraateille, järjestysoikeuksille, kauppalanhallituksille ja kunnallislautakunnille.

Muut ilmoitustaululle julkipantavat kuulutukset on, tarkoitusta varten sopivasti painettuina tai kirjoitettuina, toimitettava asianomaiselle maistraatille, järjestysoikeudelle, kauppalanhallitukselle tai kunnallislautakunnalle, ja on, kun julkipanotodistusta tahdotaan ennen julkipanoajan päättymistä, oheen liitettävä kaksoiskappale. Jos kuulutus käsittää enemmän kuin yhden sivun tai enemmän kuin tuhat neliösenttimetriä, on mainitulle viranomaiselle julkipanoa varten samalla annettava sellainen ilmoitus, josta julkisista kuulutuksista annetun lain 2 §:n 2 momentissa puhutaan.

Jos maalla muun henkilön kuin kunnallislautakunnan puheenjohtajan on pidettävä huolta julkipanosta, on kuulutus, lakikokoelman numero ja edellämainittu ilmoitus lautakunnan puheenjohtajan toimesta viivytyksettä toimitettava sanotulle henkilölle.

4 §. Todistuksen siitä, minä päivänä kuulutus on julkipantu, antaa se, jonka on pidettävä huolta julkipanosta. Todistus on merkittävä kuulutukseen tai sen kaksoiskappaleeseen.

5 §. Maaherrain on valvottava, että julkisten kuulutusten julkipanosta sekä lakien ynnä muiden yleisten säännösten ja kuulutusten pitämisestä yleisön luettavina annettuja määräyksiä noudatetaan.

6 §. Tämä asetus tulee voimaan heinäkuun 1 päivänä 1925.

7. Laki oppivelvollisuudesta annetun lain muuttamisesta.

Annettu toukokuun 19 p:nä 1925.

(*Suomen as.-kok. 1925 : 185*)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan oppivelvollisuudesta 15 päivänä huhtikuuta 1921 annetun lain 19 § näin kuuluvaksi:

19 §. Jokainen maalaiskunta on velvollinen niin järjestämään kansakouluopetuksen alueellansa, että se tämän lain mukaan on pantu täytäntöön ennen elokuun 1 päivää 1937.

Erityisestä hakemuksesta voi valtioneuvosto kuitenkin harvaan asutuille tai maantieteellisesti epäedullisessa asemassa oleville kunnille, niin myös kunnille, joiden taloudelliset olosuhteet sitä vaativat, myöntää lykkäystä oppivelvollisuuden toimeenpanemisessa, ei kuitenkaan pidemmäksi ajaksi kuin kymmeneksi vuodeksi.

Kaupunkikunnissa on oppivelvollisuus tämän lain mukaan pantava täytäntöön ennen elokuun 1 päivää 1931.

HELSINGIN KAUPUNGIN KUNNALLINEN ASETUSKOKOELMA

JULKAISSUT

1925. HELSINGIN KAUPUNGIN TILASTOKONTTORI. N:o 2.

Sisällys: 8. Kuntähden omakotialueen rakennusjärjestys, s. 33. — 9. Kuntähden omakotialueen tonttien luovutuksessa noudatettavat yleiset säännöt, s. 35. — 10. Rakennusjärjestys Taivaskallion huvila-alueen korttelien n:o:jen 891—899 tonteille, s. 35. — 11. Taivaskallion huvila-alueen korttelien n:o:jen 891—899 tonttien luovutuksessa noudatettavat yleiset säännöt, s. 37. — 12. Helsingin kaupungin ja Aktiebolaget M. G. Stenius yhtiön välillä tehdyn, kaupungin ja Hagan-Munkkiniemen välistä sähköraittiotietä koskevan toimilupakirjan muuttaminen, s. 37. — 13. Laki lääkärin-toimen harjoittamisesta, s. 38. — 14. Kuoletuslainojen myöntäminen pienasuntojen rakentamisen edistämiseksi, s. 42. — 15. Asetus poliisitoimesta Suomessa, s. 42. — 16. Määräyksiä automobiililiikenteestä erällä kaupungin teillä ja kaduilla, s. 48.

8. Kuntähden omakotialueen rakennusjärjestys.

Kaupunginvaltuuston vahvistama helmikuun 4 p:nä 1925.

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä, että rakennettaessa Kuntähden omakotialueen kortteleita n:ot 924, 926—928, 931, 932, 935—937, 940, 941 ja 944 sekä osia kortteleista n:ot 923, 925, 929, 933, 934, 938, 939, 942 ja 943, on noudatettava seuraavaa rakennusjärjestystä:

1 §. Asuinrakennuksen saa teettää ainoastaan siihen tontin osaan, joka siihen tarkoitukseen on tonttikartassa osoitettu, ja saa rakennus täyttää, koko siten karttaan piirretyn alan tarvitsematta noudattaa kaupungin yleisessä rakennusjärjestyksessä olevia määräyksiä rakennuksen laajuudesta tontilla sekä pääpihamaan laajuudesta ja suuruusmitoista. Edellä mainituissa kortteleissa sijaitseville tonteille saadaan teettää rakennuksia ainoastaan rahatoimikamarin hyväksymien mallipiirustusten mukaisesti.

Kattolista sekä avonaiset portaat saavat ulota enintään kuusikymmentä (60) senttimetriä tonttikartassa osoitettujen rakennusrajain ulkopuolelle.

2 §. Ulkokuonerakennuksia saa rakentaa vain sellaiselle tontille, jonka tonttikartalle on merkitty paikka sellaista rakennusta varten.

3 §. Asuinrakennus tehtäköön enintään kaksikerroksinen ja korkeintaan kahdeksan (8) metriä korkea.

Ulkokuonetta älköön tehtäkö viittä (5) metriä korkeampaa maasta katonrajaan lukien.

Rakennuskorkeus lasketaan kivijalan maarajasta kattolistaan. Kaltevalla maalla on määräävänä julkisivujen keskikorkeus.

Jos ullakolla on asuinhuoneita tulisijalla varustettuina tai ilman, lasketaan ullakko eri kerrokseksi.

4 §. Asuinhuoneen korkeuden tulee olla vähintään kaksi ja seitsemän kymmenettäosaa (2.7) metriä.

5 §. Rakennuksessa käytettyjen rakenteiden tulee olla kyllin luotettavia ja lujia.

6 §. Tulisijoihin ja savuputkiin nähden noudatettakoon mitä kaupungin yleisessä rakennusjärjestyksessä niistä säädetään.

7 §. Asuinrakennuksen kivijalan pitää kohota vähintään viisi kymmenesosaa (0.5) metriä maanpinnan yläpuolelle.

8 §. Katonlappen tekeminen naapurin tonttiin päin kallistuvaksi kielletään.

9 §. Toisen kerroksen asuinhuoneisiin on asetettava semmoiset laitteet tulenvaaran torjumiseksi, mitkä maistraatti hyväksyy. Toiseen kerrokseen vievään portaiden tulee olla vähintään yksi ja kaksi kymmenesosaa (1.2) metriä leveät, jos ne johtavat huoneistoihin, ja vähintään metrin (1.0) levyiset, jos ne yhdistävät saman huoneiston eri huoneita toisiinsa.

10 §. Kellariin saa laittaa pesutuvan tulenkestävästä aineesta, ellei se ole enempää kuin puolet korkeudestaan, syvimmästä kohdasta mitattuna, maanpinnan alapuolella ikkunaseinän viereltä. Pesutupaa ei saa luovuttaa asunnoksi.

11 §. Alueelle ei saa järjestää varastopaikkaa eikä rakentaa tehdasta eikä sikain pitopaikkaa.

12 §. Talleja, navettoja, työpaikkoja, kauppapuoteja, yleisiä tarjoiluhuoneustoja tai muita sentapaisia laitoksia saa alueelle rakentaa ja järjestää ainoastaan rahatoimikamariin erikoisluvalla, jonka ennen asian ratkaisua tulee hankkia sosialilautakunnan lausunto ja terveydenhoitolautakunnan suostumus.

13 §. Kahden tai useamman tontin yhteenrakentaminen olkoon, siihen luvan hankittua ja silloin annettuja määräyksiä noudattaen, sallittu.

Tätä tarkoittava hakemus annetaan sosialilautakunnalle, mistä asia lausunnon kera lähetetään rahatoimikamariin lopullista ratkaisua varten.

14 §. Käymälästä, tallista ja lantasaaliöstä on voimassa mitä kaupungin rakennusjärjestyksessä siitä säädetään. Kuitenkaan ei kellariin saa sijoittaa muita käymälöitä kuin vesiklosetteja.

15 §. Uutisrakennusta, rakennusmuutosta tai aitaa alköön teetettävä, elleivät rahatoimikamari ja maistraatti ole hyväksyneet sen piirustuksia.

Ennen pääpiirustusten valmistamista on laadittava luonnospiirustukset, jotka alistetaan sosialilautakunnan tarkastettaviksi. Pääpiirustusten laadinnassa on noudatettava lautakunnan yksissä neuvoin asemakaava-arkkitehdin kanssa ehkä antamia määräyksiä.

Pääpiirustukset on laadittava sillä tavoin kuin kaupungin yleinen rakennusjärjestys säättää, ja tulee uutisrakennuksen ja ulkopuolisen rakennusmuutoksen pääpiirustuksissa olla näytettynä kolme rakennuksen julkisivuista.

Pääpiirustukset annetaan sosialilautakunnalle, joka lähettää ne oman lausuntonsa kera rahatoimikamariin vahvistettaviksi.

9. Kumtähden omakotialueen tonttien luovutuksessa noudatettavat yleiset säännöt.

Kaupunginvaltuuston vahvistamat helmikuun 4 p:nä 1925.

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä, että luovutettaessa puheenalaisen alueen osia, jotka käsittävät korttelit n:ot 924, 926—928, 931, 932, 935—937, 940, 941 ja 944 kokonaan sekä korttelien n:ojen 923, 925, 929, 933, 934, 938, 939, 942 ja 943 osia, on noudatettava seuraavia yleisiä sääntöjä:

Kaikkien yllämainittujen korttelien tontit luovutetaan vuokralle.

Kaikkien edellä mainituissa kortteleissa sijaitsevien tonttien vuokra-aika päättyy kesäkuun 1 päivänä 1980.

Rahatoimikamarin asia on sosialilautakunnan ehdotuksesta määrätä vuokran suuruus ja ottaa alueelle vuokralainen. Jos Suomen rahan arvossa, laskettuna siten, että 1 paperimarkka, jossa rahalajissa vuokramaksut on tarkoitettu suoritettaviksi, vastaa $\frac{1}{8}$ markkaa kullassa, sattuu muutoksia, jotka lisäävät tai vähentävät paperimarkan arvoa verrattuna kultamarkkaan vähintään 20 % on sekä kaupungilla että vuokrajalla oikeus vaatia vuokramaksujen tarkistamista. Ellei asianosaisten kesken voida sopia rahan arvosta, määrää sen Suomen pankki.

10. Rakennusjärjestys Taivaskallion huvila-alueen korttelien n:ojen 891—899 tonteille.

Kaupunginvaltuuston vahvistama helmikuun 4 p:nä 1925.

1 §. Alueelle alkoon tehtäkö suurempaa rakennusta kuin yhden perheen asuntotarpeen tyydyttämistä varten ynnä huvilavartijan (talonmiehen) perhettä varten tarvittava huoneisto, paitsi Taivaskalliontien varrella, Käpylän viertotien sekä Onnentien, Tähtitien ja Taivaskalliontien rajoittaman avonaisen paikan välillä sijaitsevia korttelien n:ojen 892 ja 893 tontteja. Asuinrakennuksen saa teettää ainoastaan siihen tontin osaan, joka siihen tarkoitukseen on tonttikartassa osoitettu, ja saa rakennus täyttää, koko siten karttaan piirretyn alan tarvitsematta noudattaa kaupungin yleisessä rakennusjärjestyksessä olevia määräyksiä rakennuksen laajuudesta tontilla sekä pääpihamaan laajuudesta ja suuruusmitoista.

Kattolista sekä avonaiset portaat saavat ulota enintään kuusi-kymmentä (60) senttimetriä tonttikartassa osoitettujen rakennus-rajain ulkopuolelle.

2 §. Ulkokuoneen saa sijoittaa ainoastaan siihen tontin osaan, joka siihen tarkoitukseen on tonttikartassa osotettu.

3 §. Asuinrakennus tehtäköön enintään kaksikerroksinen ja korkeintaan kahdeksan (8) metriä korkea.

Ulkohuonetta älköön tehtäkö viittä (5) metriä korkeampaa maasta katonrajaan lukien.

Rakennuskorkeus lasketaan kivijalan maarajasta kattolistaan. Kaltevalla maalla on määrävänä julkisivujen keskikorkeus.

Jos ullakolla on asuinhuoneita tulisijalla varustettuina tai ilman, lasketaan ullakko eri kerrokseksi.

4 §. Asuinhuoneen pitää olla vähintään kaksi ja kuusi kymmenesosaa (2.6) metriä korkea.

5 §. Rakennuksessa käytettyjen rakenteiden tulee olla kyllin luotettavia ja lujia.

6 §. Tulisijoihin ja savuputkiin nähden noudatettakoon mitä kaupungin yleisessä rakennusjärjestyksessä niistä säädetään.

7 §. Asuinrakennuksen kivijalan pitää kohota vähintään viisi kymmenesosaa (0.5) metriä maanpinnan yläpuolelle.

8 §. Katonlappen tekeminen naapurin tonttiin päin kallistuvaksi kielletään.

9 §. Toisen kerroksen asuinhuoneisiin on asetettava semmoiset laitteet tulenvaaran torjumiseksi, mitkä maistraatti hyväksyy. Toiseen kerrokseen vieväin portaiden tulee olla vähintään yksi ja kaksi kymmenesosaa (1.2) metriä leveät, jos ne johtavat huoneistoihin, ja vähintään metrin (1.0) levyiset, jos ne yhdistävät saman huoneiston eri huoneita toisiinsa.

10 §. Kellariin saa laittaa pesutuvan tulenkestävästä aineesta, ellei se ole enempää kuin puolet korkeudestaan, syvimmästä kohdasta mitattuna, maanpinnan alapuolella ikkunaseinän viereltä. Pesutupaa ei saa luovuttaa asunnoksi.

11 §. Alueelle ei saa järjestää varastopaikkaa eikä rakentaa tehdasta eikä sikain pitopaikkaa.

12 §. Talleja, navettoja, työpaikkoja, kauppaapuoteja, yleisiä tarjoiluhuoneistoja tai muita sentapaisia laitoksia saa alueelle rakentaa ja järjestää ainoastaan rahatoimikamarin erikoisluvalla, jonka ennen asian ratkaisua tulee hankkia sosialilautakunnan lausunto ja terveydenhoitolautakunnan suostumus.

13 §. Kahden tai useamman tontin yhteenrakentaminen olkoon, siihen luvan hankittua ja silloin annettuja määräyksiä noudattaen, sallittu.

Tätä tarkoittava hakemus annetaan sosialilautakunnalle, mistä asia lausunnon kera lähetetään rahatoimikamariin lopullista ratkaisua varten.

14 §. Makista on voimassa mitä kaupungin rakennusjärjestyksessä siitä säädetään.

15 §. Uutisrakennusta, rakennusmuutosta tai aitaa älköön teettäkö, elleivät rahatoimikamari ja maistraatti ole hyväksyneet sen piirustuksia.

Ennen pääpiirustusten valmistamista on laadittava luonnospiirustukset, jotka alistetaan sosialilautakunnan tarkastettaviksi.

Pääpiirustusten laadinnassa on noudatettava lautakunnan yksissä neuvoin asemakaava-arkkitehdin kanssa ehkä antamia määräyksiä.

Pääpiirustukset on laadittava sillä tavoin kuin kaupungin yleinen rakennusjärjestys säättää, ja tulee uutisrakennuksen ja ulkopuolisen rakennusmuutoksen pääpiirustuksissa olla näytettynä kolme rakennuksen julkisivuista.

Pääpiirustukset annetaan sosialilautakunnalle, joka lähettää ne oman lausuntonsa kera rahatoimikamariin vahvistettaviksi.

11. Taivaskallion huvila-alueen korttelien n:ojen 891—899 tonttien luovutuksessa noudatettavat yleiset säännöt.

Kaupunginvaltuuston vahvistamat helmikuun 4 p:nä 1925,

Kaikkien yllämainittujen korttelien tontit luovutetaan vuokralle.

Kaikkien yllämainituissa kortteleissa sijaitsevain tonttien vuokrausi päättyy kesäkuun 1 p:nä 1935.

Rahatoimikamarin asia on sosialilautakunnan ehdotuksesta määrätä vuokran suuruus ja ottaa alueelle vuokralainen. Jos Suomen rahan arvossa, laskettuna siten, että 1 paperimarkka, jossa rahalajissa vuokramaksut on tarkoitettu suoritettaviksi, vastaa $\frac{1}{8}$ markkaa kullassa, sattuu muutoksia, jotka lisäävät tai vähentävät paperimarkan arvoa verrattuna kultamarkkaan vähintään 20 %, on sekä kaupungilla että vuokraajalla oikeus vaatia vuokramaksujen tarkistamista. Ellei asianosaisten kesken voida sopia rahan arvosta, määrää sen Suomen pankki.

12. Helsingin kaupungin ja Aktiebolaget M. G. Stenius yhtiön välillä tehdyn, kaupungin ja Hagan—Munkkiniemen välistä sähköraitiotietä koskevan toimilupakirjan muuttaminen.

Kaupunginvaltuuston päätös helmikuun 18 p:nä 1925.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1913 : 4 ja kunn. kert. 1920, siv. 79)

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä:

että muuttaen marraskuun 11 p:nä 1913 vahvistetun Munkkiniemen—Hagan raitioteiden toimilupakirjan 8 §:n d) kohtaa, semmoisena kuin mainittu kohta on vahvistettu kaupunginvaltuuston syyskuun 14 p:nä 1920 tekemällä päätöksellä, Aktiebolaget M. G. Stenius oikeutetaan toistaiseksi ja kunnes kaupunginvaltuusto toisin päättää raitiovaunun käyttämisestä Munkkiniemen tai Hagan ja asianomaisen linjan kaupungissa olevan päätekohtan välillä kantaan enintään 2 markkaa 50 penniä vakinaiselta vuorolta.

13. Laki lääkärintoimen harjoittamisesta.

Annettu tammikuun 23 p:nä 1925.

(Suomen as.-kok. 1925 : 20)

1 §. Oikeutettu lääkärintointa harjoittamaan on:

1) Suomen kansalainen, joka maan yliopistossa on suorittanut lääketieteellisenaattitutkinnon ja joka sen jälkeen on julistettu laillistetuksi lääkäriksi;

2) vieraan maan kansalainen, joka, suoritettuansa lääketieteellisenaattitutkinnon Suomen yliopistossa, on saanut siihen luvan;

3) Suomen kansalainen, joka maan yliopistossa on suorittanut lääketieteenkandidaattitutkinnon ja jonka lääkintöhallitus tai joku muu viranomainen lääkintöhallituksen suostumuksella on määrännyt väliaikaisesti jotakin lääkärinvirkaa tai -tointa hoitamaan;

4) se, joka ennen tämän lain voimaan tulemistä on saavuttanut laillistetun lääkärin oikeudet tai oikeuden lääkärinammatin harjoittamiseen tässä maassa; sekä

5) se, joka muussa maassa on siellä suorittamiensa lääketieteellisten tutkintojen nojalla saavuttanut oikeuden ilman rajoituksia harjoittaa lääkärintointia ja siihen, Helsingin yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan antamalla todistuksella osoitettuaan pätevyytensä, on saanut laillistuksen tai luvan.

2 §. Laillistusta tai lupaa, joka on 1 §:ssä mainittu, on anottava kirjallisesti lääkintöhallitukselta. Jos hakija on osoittanut suorittaneensa lääkärintoimen harjoittamisen ehdoksi säädettyt opinnäytteet, julistakoon lääkintöhallitus hakijan, sittenkuin hän on lääkintöhallituksen edessä antanut säädetyn lääkärinvakuutuksen, jos hän on Suomen kansalainen, laillistetuksi lääkäriksi, mutta muussa tapauksessa ainoastaan oikeutetuksi lääkärintointia harjoittamaan, ja antakoon tästä hakijalle todistuksen.

Laillistusta älköön evättäkö, elleivät asianhaarat ole sellaisia, kuin 4 ja 5 §:ssä mainitaan. 1 §:n 5 kohdassa mainittu laillistus saadaan kuitenkin antaa ainoastaan, milloin siihen on erikoisia syitä.

Lupa harjoittaa lääkärintointia annetaan harkinnan mukaan. 1 §:n 5 kohdassa mainittu lupa annettakoon kuitenkin ainoastaan, milloin siihen on erikoisia syitä sekä siksi ajaksi, niin laajalti ja niillä ehdoilla kuin lääkintöhallitus määrää.

3 §. Lääkärinvakuutus, joka 2 §:ssä mainitaan ja joka on myöskin kirjoitettuna lääkintöhallitukselle jätettävä, on annettava seuraavin sanoin:

Täten minä kunniani ja omantuntoni kautta vakuutan, että minä lääkärintointia harjoittaessani aina olen pitävä mielessäni tämän toimen korkeata tarkoitusta ja että minä tunnollisesti ja parhaan ymmärrykseni mukaan olen täyttävä kaikki ne velvollisuudet, jotka minulle lääkärinä kuuluvat.

Tähän lääkärinvakuutukseen sovelletuttakoon, mitä tähän asti lääkärinvalasta on ollut voimassa.

4 §. Jos lääkäri on rikoksesta, jonka hän on tehnyt lääkärin-

tointa harjoittaessaan, lainvoiman saaneella tuomiolla tuomittu vapausrangaistukseen, olkoon, milloin rikokseen liittyvistä asiahaaroista on havaittavissa, että lääkäri ei ole sen luottamuksen arvoinen, jota lääkärin tulee nauttia, tai että hän on osoittautunut kykenemättömäksi lääkärintointa harjoittamaan, lääkintöhallituksella valta julistaa hänet menettäneeksi oikeuden lääkärin-toimen harjoittamiseen määräajaksi tai, jos asiahaarat ovat erittäin raskauttavat, ainaiseksi.

Sama olkoon laki, jos valtion tai kunnan virassa oleva lääkäri on lääkärintointa harjoittaessaan tekemästensä rikoksesta tuomittu erotettavaksi virantoimituksesta tai viralta pantavaksi.

Mitä edellä on säädetty, sovellettaisiin lääkäriin, joka on virantoimituksesta erotettu, vain siksi ajaksi, minkä hän on erotettuna.

Tuomioistuimen tulee viipymättä lääkintöhallitukselle lähettää jäljennös pöytäkirjasta ja päätöksestä, joka on syntynyt tässä tarkoitetuissa jutuissa.

Jos lääkäri väärinkäyttää oikeuttaan määrätä erityisen lain-säädännön alaista alkoholipitosta ainetta, olkoon voimassa, mitä siitä on erikseen säädetty.

Vrt. kesäkuun 1 p:nä 1922 annetun kieltolain 20 §. (Suomen as.-kok. 1922 : 158)

5 §. Milloin lääkäri melisairauden tai alkoholin, morfiinin tai muun sellaisen aineen väärinkäytön johdosta on käynyt niin kykenemättömäksi lääkärintointa harjoittamaan, että siitä johtuu vaaraa, tulee lääkintöhallituksen julistaa hänet toistaiseksi menettäneeksi lääkärin-toimen harjoittamisoikeutensa sekä, jos hän hoitaa virkaa tai tointa, johon lääkintöhallitus tai muu viranomaislainen on hänet nimittänyt tai määrännyt, ryhtyä toimenpiteisiin hänen pidättämiseksi virantoimituksesta.

Jos syy, joka on aiheuttanut oikeutuksen menettämisen, lakkaa, voi lääkintöhallitus hakemuksesta antaa oikeutuksen takaisin.

6 §. Jos joku, joka, 1 §:n mukaan oltuaan oikeutettu harjoittamaan lääkärintointa, on julistettu menettäneeksi tämän oikeuden, harjoittaa lääkärintointa välitöntä tai välillistä korvausta vastaan, tuomittakoon enintään sataan päiväsakkoon. Jos hän tekee sen ammattimaisesti, olkoon rangaistus vähintään viisikolmatta päiväsakkoa tai vankeutta enintään yksi vuosi.

Jos joku, joka ei ole eikä ole ollut oikeutettu harjoittamaan lääkärintointa tahi, oltuaan määräajaksi siihen oikeutettu, on tämän ajan loppuessa oikeutensa menettänyt, harjoittaa lääkärintointa ammattimaisesti, tuomittakoon enintään sataan päiväsakkoon. Jos hän ammattimaisesti hoitaa veneristä tautia, tuberkuloosia tai sellaista tarttuvaa tautia, joka yleisestä terveydenhoidosta annettujen säännösten mukaan on viranomaisten erikoisen valvonnan alainen, olkoon rangaistus vähintään viisikolmatta päiväsakkoa tai vankeutta enintään yksi vuosi.

Jos joku edellisessä momentissa tarkoitettu henkilö välitöntä

tai välillistä korvausta vastaan, mutta ei ammattimaisesti, harjoittaa lääkärintointia ja jos hoito on ollut senlaatuista, että se olisi voinut tuottaa sairaalle hengen tai terveyden vaaran, tuomittakoon enintään sataan päiväsakkoon. Sama olkoon rangaistus, jos hän välitöntä tai välillistä korvausta vastaan, mutta ei ammattimaisesti, hoitaa tautia, joka edellisessä momentissa mainitaan.

Jos joku, joka on saattanut itsensä syyväksi tässä pykälässä mainittuun rikokseen, on tällöin tuottanut toiselle kuoleman tai vaikean ruumiinvamman, rangaistakoon kuten rikoslain 7 luvun 1 §:ssä on säädetty.

7 §. Lääkäriksi valtion tai kunnan virkaan älköön muita kuin laillistettu lääkäri nimitettävä tai määrättävä tahi otettako. Älköön myöskään muita kuin laillistettu lääkäri otettako yksityisen tai yhtymän sairaanhoito- tai muun siihen verrattavan laitoksen lääkäriksi taikka lääkäriksi sairaan- tai terveydenhoitoa varten yksityisen tai yhtymän liikkeen palvelukseen.

Lääkieteenkandidaatin, joka on suorittanut tutkintonsa maan yliopistossa ja on Suomen kansalainen, voi kuitenkin lääkintöhallitus, jos katsoo hänet siihen päteväksi, niin myös joku muu viranomainen lääkintöhallituksen suostumuksella määrätä väliaikaisesti hoitamaan sellaista lääkärinvirkaa tai -tointa, kuin tässä on sanottu, siksi aikaa ja niillä ehdoilla, mitkä määräys missäkin tapauksessa sisältää.

8 §. Ruumiinauvausta oikeudellista tarkoitusta varten älköön muu kuin laillistettu lääkäri toimittako.

9 §. Jokainen lääkärinvirassa tai -toimessa oleva, samoin kuin jokainen yksityisesti lääkärintointia harjoittava lääkäri, on lääkärin-toimen harjoittamiseen nähden lääkintöhallituksen alainen ja velvollinen noudattamaan, mitä lääkintöhallitus lain ja asetusten tai asianmukaisesti annettujen määräysten ja vahvistettujen johtosääntöjen nojalla määrää sekä, milloin lääkintöhallitus erikoisissa tapauksissa katsoo syytä olevan, antamaan lääkintöhallitukselle ilmoituksia, selityksiä ja selvityksiä.

10 §. Lääkäriin salassapitovelvollisuudesta on voimassa, mitä siitä erikseen on säädetty tai vastedes säädetään.

Vrt. rikoslain 38 luv. 3 §.

11 §. Antaessaan lääkintölaillisia todistuksia ja lausuntoja sekä muita todistuksia, jotka tulevat oikeudelle tai muulle julkiselle viranomaiselle esitettäväksi, tulee lääkärin vahvistaa ne sanoilla »minkä kunniani ja omantuntoni kautta vakuutan».

Siten vahvistettu todistus on pätevä ilman valallista vahvistusta, jollei tuomioistuimien tai viranomaisen erityisistä syistä määrää, että se on suullisella valalla vahvistettava.

12 §. Jokaisella, joka on oikeutettu lääkärintointia harjoittamaan, on myöskin oikeus apteekista lääkinnöllistä tai lääketieteellistä tarkoitusta varten määrätä lääkkeitä, noudattaen, mitä siitä on erikseen säädetty.

Lääkieteenkandidaatti, joka on määrätty hoitamaan sellaista

lääkäriinvirkaa tai -tointa, kuin 7 §:ssä mainitaan, on velvollinen kirjoittamaansa määrän-teeseen merkitsemään nimensä alle »lääketieteenkandidaatti» sekä sen lisäksi sen viran tai toimen, jota hoitamaan hänet on määrätty.

13 §. Jokainen lääkäri, olipa hän virassa tai yksityisesti lääkärintointa harjoittava, on velvollinen:

1) astuessaan virkaan tai aloittaessaan toimintansa viipymättä ilmoittamaan asuinpaikkansa lääkintöhallitukselle ja sen lisäksi maaseudulla asianomaiselle piirilääkärille sekä kaupungissa terveydenhoitolautakunnalle; ollen vastaavat ilmoitukset tehtävät aina, kun lääkäri muuttaa toiselle paikkakunnalle;

2) viipymättä ilmoittamaan terveydenhoitolautakunnalle tai, missä sellaista ei ole, vastaavalle kunnalliselle viranomaiselle hoitoonsa sattuneen sellaisen tarttuvan taudin tapauksen, joka yleisestä terveydenhoidosta annettujen säännösten mukaan on viranomaisten erikoisen valvonnan alainen, sekä, siksi kunnes terveydenhoitoviranomaiset ennättävät ryhtyä asiasta aiheutuviin toimenpiteisiin, ryhtymään sopiviin toimiin taudin leviämisen estämiseksi;

3) kun henkilö on kuollut, jota lääkäri lähinnä ennen tämän kuolemaa on hoitanut, maksutta antamaan kuolemansyyistä sellaisen todistuksen, joka kuolemantapausta ilmoitettaessa on papistolle tai muulle rekisteriviranomaiselle annettava;

4) katsomatta siihen, voiko avun tarpeessa oleva suorittaa korvausta annetusta avusta vai eikö, antamaan lääkärinapua sille, joka vaikean vamman tai taudintapauksen vuoksi sitä pikaisesti tarvitsee, ellei sen lääkärin apu, joka asemaansa katsoen on häntä lähempi apua antamaan, ole ajoissa saatavissa; sekä

5) antamaan lääkintöhallituksen määräysten mukaan ilmoituksia ja tilastollisia tietoja hoitamistaan taudintapauksista.

14 §. Saavutetusta ja niin ikään menetetyksi julistetusta lääkärin-toimen harjoittamisoikeudesta kuulututtakoon lääkintöhallitus viipymättä virallisissa lehdissä.

Laillistetuista lääkäreistä, niin myös lääkäreistä, jotka eivät ole laillistettuja, mutta joilla muuten on oikeus harjoittaa lääkärin-tointa, on lääkintöhallituksen vuosittain ennen helmikuun 1 päivää toimittava luettelo maan kaikkiin apteekkeihin ja haara-apteekkeihin.

15 §. Hammaslääkärille, eläinlääkärille, kättilölle, sairaanhoitajalle tai sairausvoimistelijalle kuuluvaa toimintaa ei ole pidettävä tämän lain tarkoittamana lääkärin-toimen harjoittamisena.

16 §. Lääkintöhallituksen tämän lain nojalla antamista päätöksistä on valta valittaa kolmenkymmenen päivän kuluessa päätöksestä tiedon saatua korkeimpaan hallinto-oikeuteen, mutta menköön 5 §:ssä tarkoitettu päätös valituksesta huolimatta heti täytäntöön.

17 §. Rikoksesta tämän lain määräyksiä vastaan rangaistaan, milloin erityistä rangaistusta siitä ei ole tässä laissa eikä muualla säädetty, päiväsakolla.

18 §. Täten kumotaan asetus helmikuun 18 päivästä 1890 lääkärinammattin harjoittamisesta Suomessa ja asetus 4 päivästä

huhtikuuta 1914 naisten oikeudesta harjoittaa lääkärinammattia Suomessa sekä kaikki muut säännökset, jotka ovat tämän lain mää-
räysten kanssa ristiriidassa.

14. Kuoletuslainojen myöntäminen pienasuntojen rakentamisen edistämiseksi.

Valtioneuvoston päätös helmikuun 18 p:nä 1925.

(*Suomen as.-kok. 1925 : 44*)

(*Vrt. kunn. as.-kok. 1924 : 1*)

Valtiovaroista myönnetään kunnille, joissa huomattava asunto-
pula vallitsee, vuoden 1925 kuoletuslainoja pienasuntojen raken-
tamisen edistämiseksi sillä tavalla kuin ja niillä ehdoilla, jotka
valtioneuvoston 17 päivänä tammikuuta 1924 asiasta antamassa
päätöksessä on vahvistettu mainituksi vuodeksi, kuitenkin niin,

että anomus kuoletuslainan myöntämisestä on tehtävä viimeis-
tään ennen syyskuun 30 päivää 1925; sekä

että rakennusyrityksen, jonka tukemiseksi kuoletuslaina voi-
daan myöntää, tulee yleensä olla pantu alkuun jälkeen syyskuun
1 päivän 1924 ja ennen joulukuun 31 päivää 1925.

15. Asetus poliisitoimesta Suomessa.

Annettu helmikuun 14 p:nä 1925.

(*Suomen as.-kok. 1925 : 57*)

I Luku.

Yleisiä säännöksiä.

1 §. Poliisin tehtävänä on voimassa pitää yleistä järjestystä
ja turvallisuutta, vastustaa rikollisuutta ja saattaa rikoksiin syy-
päätt lailliseen edesvastuuseen sekä yleensä täyttää ne tehtävät,
jotka lain ja asetusten sekä vahvistettujen johtosääntöjen mukaan
poliisille kuuluvat.

2 §. Kustannukset poliisitoimesta suorittaa valtio. Kuntien
osanotosta poliisimenoihin säädetään erikseen.

Vrt. asetukset Helsingin kaupungin poliisilaitoksen vuosirahasään-
nöstä, kesäkuun 22 p:ltä 1916. (*Kunn. as.-kok. 1916 : 3*).

Vrt. myös asetukset siitä, missä järjestyksessä poliisin ylläpitä-
miseksi kaupungeissa, joissa on täydellinen poliisilaitos, määrättyt
varat ovat maksettavat, heinäkuun 16 p:ltä 1903 ja senaatin pää-
tös, joka sisältää tarkempia määräyksiä siitä, miten heinäk. 16
p:nä 1903 annettussa asetuksessa säädetty täydellisille poliisilaitok-
sille suoritettavain määrärahoihin muutettu maksujärjestys on toi-
meenpantava, lokakuun 26 p:ltä 1903. (*Suomen as.-kok. 1903 : 45*)

3 §. Poliisimies nauttii toimestaan palkkaa ja on oikeutettu eläkkeeseen kuten siitä on erikseen säädetty.

Vrt. laki valtion viroista ja toimista suoritettavan palkkauksen perusteista, joulukuun 29 p:ltä 1923, asetus valtion viroista ja toimista suoritettavan palkkauksen perusteista annetun lain täytäntöönpanosta tammikuun 31 p:ltä 1924, muutoksineen joulukuun 30 p:ltä 1924 sekä laki valtion viran tai toimen haltijan oikeudesta eläkkeeseen, joulukuun 30 p:ltä 1924 ja asetus valtion viran tai toimen haltijan oikeudesta eläkkeeseen annetun lain täytäntöönpanosta helmikuun 21 p:ltä 1925. (*Suomen as.-kok. 1923 : 299, 1924 : 34, 327 ja 323 sekä 1925 : 61*)

4 §. Ennen virkaan astumistaan tulee poliisimiehen tehdä säädetty virkavala.

Vrt. asetus muutetuista virka- sekä uskollisuus- ja kuuliaisuusvalan kaavoista, kesäkuun 28 p:ltä 1918. (*Suomen as.-kok. 1918 : 85*)

5 §. Virantoinituksessa tulee poliisimiehen esiintyä vahvistetussa virkapuvussa tai olla varustettuna säädetyllä virkamerkillä.

Vrt. asetus Suomen kaupunki- ja maalaispoliisin virkapuvusta ja aseistuksesta, joulukuun 15 p:ltä 1923. (*Kunn. as.-kok. 1923 : 63*)

6 §. Poliisimiehen on virassaan ja yksityisessä elämässään käyttäydyttävä niin, ettei poliisikunnan arvo siitä kärsi.

7 §. Poliisin toimivalta ja velvollisuudet rajoittuvat sen hallintoalueeseen.

Rikoksenteikijöitä ja karkureita takaa-ajassaan on poliisilla kuitenkin oikeus etsiskellä sellaisia henkilöitä hallintoalueensa ulkopuoleltakin sekä, noudattaen mitä laki säättää, vangita heidät.

Poliisimiestä voidaan käyttää tarpeen vaatiessa virantoinitukseen ulkopuolella oman hallintoalueensa. Määräyksen siitä antaa maaherra, kun virantoinitus tapahtuu samassa läänissä, jonka poliisikuntaan poliisi kuuluu, muuten sisäasiainministeriö.

8 §. Esimiehelleen on poliisimiehen osoitettava kuuliaisuutta ja noudatettava niitä ohjeita ja määräyksiä, joita tämä lain ja toimivaltansa rajoissa antaa.

9 §. Poliisimies on velvollinen antamaan virka-apua toiselle poliisimiehelle, muille viranomaisille ja yksityisille henkilöille.

Poliisimiehen tulee kohteliaasti ja auliisti kohdella hänen virka-apuaan käyttäviä sekä toiminnassaan noudattaa puolueettomuutta ja tyyntä harkintaa.

10 §. Mitä laissa ja asetuksissa säädetään vahtimiesten ja oikeudenpalvelijain todistamisesta on sovellettava myöskin poliisimiehiin.

Vrt. oikeudenkäymiskaaren 17 luv. 11 §.

11 §. Jokaisen tulee noudattaa niitä määräyksiä, käskyjä ja kieltoja, joita poliisi toimivaltansa rajoissa antaa.

Milloin jonkun henkilön kuulustelu poliisiviranomaisen edessä on rikoksen tai muun pätevän syyntä takia tarpeellinen eikä hän ole

noudattanut poliisin kutsua saapua kuulusteluun siinä poliisipiirissä, missä hän oleskelee, on asianomainen poliisipäällikkö tai hänen kirjallisesta määräyksestään muu poliisimies oikeutettu hänet kuulusteltavaksi tuomaan. Poliisi on myöskin oikeutettu kuulustelua varten pidättämään henkilön, joka on tuntematon ja kieltäytyy antamasta henkilöllisyytensä selvittämiseksi tarpeellisia tietoja.

Poliisimiehen oikeudesta rikoksen takia pidättää henkilö olkoon voimassa, mitä rikoslain voimaanpanemisesta annetussa asetuksessa on vangitsemisesta säädetty.

Älköön ketään mielivaltaisesti pidätettävä tai kuulusteltavaksi tuotako laissa siitä säädetyn edesvastuun uhalla.

Poliisimiehen on pidätyksestä heti ilmoitettava esimiehelleen.

Sotilashenkilöiden pidättämisestä on noudatettava, mitä siitä on erikseen säädetty.

Vrt. asetus eräistä sotilas- ja siviiliviranomaisten välisistä suhteista rauhan aikana, marraskuun 11 p:ltä 1922. (*Suomen as.-kok. 1922 : 265*)

12 §. Kun poliisimies toimittaa tutkimuksen tehdystä rikoksesta, on siinä pidettävä pöytäkirjaa. Jos tutkimuksessa tulee ilmi asianhaaroja, jotka viittaavat määrätyn henkilön rikollisuuteen, tulee tutkimuksen toimittajan, ellei rikos ole hänen syytettävänään, antaa asianomaiselle syyttäjälle tilaisuus ottaa selvä tutkimuksesta ja olla siinä läsnä.

13 §. Kun joku on rikoksen takia pidätetty, on asia asianomaisen poliisipäällikön toimesta viivyttämättä ja tarkasti tutkittava. Jos tutkimus on johtanut pidätetyn vangitsemiseen, on ilmoitus siitä heti asianomaiselle viranomaiselle tehtävä sekä pöytäkirja niin joutuun valmistettava, että asia voidaan tuomioistuimessa käsiteltäväksi ottaa siinä ajassa kuin rikoslain voimaanpanemisesta annetun asetuksen 26 §:ssä määrätään.

14 §. Jos joku poliisilta saamastaan kehoituksesta huolimatta laiminlyö tehtävän, joka lain ja asetusten tai asianomaisesti noudatettavaksi vahvistetun ohje- tai järjestyssäännön mukaan hänelle kuuluu, ja sen kautta saattaa syntyä estettä yleiselle liikenteelle tai vaaraa yleiselle järjestykselle, turvallisuudelle tai terveydelle, tulee asianomaisen poliisipäällikön syyllisen kustannuksella teettää, mitä tämä on laiminlyönyt. Siitä johtuneet kustannukset saadaan heti laskun mukaan ulosottomiehen välityksellä ulosottaa.

Joka ei tyydy poliisipäällikön toimenpiteeseen, pyytäköön siitä todistuksen ja valittakoon maaherralle kolmessakymmenessä päivässä todistuksen saatuaan; älköön valitus kuitenkaan viivyttäkö toimenpiteen täytäntöön panoa tai kustannusten ulosottamista, ellei maaherra siitä toisin määrää.

15 §. Poliisin oikeudesta saada virka-apua sotaväeltä ja suojeluskunnalta on erikseen säädetty.

Vrt. julistus sotaväen kutsumisesta antamaan virka-apua ja siitä mitä silloin on varteenotettava, tammikuun 20 p:ltä 1896

verrattuna eräistä sotilas- ja siviiliviranomaisten välisistä suhteista rauhan aikana marraskuun 11 p:nä 1922 annetun asetuksen 7 §:ään; sekä asetus suojeluskunnista syyskuun 16 p:ltä 1921, 18—22 §§. (*Suomen as.-kok. 1896 : 3, 1922 : 265 ja 1921 : 212*)

II Luku.

Poliisin järjestysmuoto.

16 §. Poliisitoiminnan ylin johto ja silmällä pito kuuluu sisäasiainministeriölle. Sitä koskevat asiat hoitaa ministeriön virkamies.

Maaherrat johtavat ja valvovat poliisitoimintaa kukin läänissään. Kihlakunnassa ohjaa kruununvouti poliisitoimintaa.

Etsivästä keskuspoliisista on erikseen säädetty.

17 §. Poliisin määrävahvuus vahvistetaan asetuksella.

Maaseudun poliisin sijoituksen ja asuinpaikan määrää maaherra.

18 §. Kukin kaupunki ja nimismiespiiri on poliisihoidollisesti eri hallintoalue eli poliisi-*piiri*.

Milloin olosuhteet niin vaativat, voidaan kauppala, taajaväkinen yhdyskunta tai muu alue järjestää oman poliisipäällikön alaiseksi eri poliisi-*piiriksi* tai poliisihoidollisesti yhdistää toiseen poliisi-*piiriin*. Tällaisen jaon vahvistaa sisäasiainministeriö asianomaisia viranomaisia kuultuaan.

19 §. Poliisipäällikkönä poliisi-*piirissä* toimii poliisimestari, nimismies tai poliisikomisario.

Muita poliisivirkamiehiä ovat komisariat ja kanslistit sekä poliisipalvelusmiehiä ylikonstaapelit, tarkastuskonstaapelit, konstaapelit ja hoitajat.

Kaupungin poliisilaitoksessa voi lisäksi virkamiehinä olla apulaispoliisimestari, poliisimestarin lainopillinen apulainen, osaston johtaja, osaston johtajan apulainen, toimiupseeri, sihteeri, sihteerin apulainen, taloudenhoitaja, varastonhoitaja, rahastonhoitaja, kirjuri ja haavuri sekä maaseudulla apulaisnimismies.

20 §. Poliisipäällikkö vastaa yleisen järjestyksen ja turvallisuuden voimassa pitämisestä hallintoalueellaan sekä valvoo ja johtaa alaiensa toimintaa, ollen hän vastuunalainen niistä toimenpiteistä, joihin hänen alaisensa hänen käskystään ryhtyvät.

21 §. Muitten poliisin virka- ja palvelusmiesten virkatehtävät määrää sisäasiainministeriö asianomaisen maaherran esityksestä eri johtosäännöllä.

Vrt. asetus Helsingin poliisilaitoksesta, joulukuun 15 p:ltä 1897, muutoksineen maaliskuun 26 p:ltä 1903. (*Kunn. as.-kok. 1911 kod., s. 322*)

22 §. Tarpeen mukaan voidaan poliisilaitos jakaa eri osastoihin ja poliisi-*piiri* eri vartiopiireihin.

Tällaisen jaon vahvistaa maaherra asianomaisen poliisipäällikön esityksestä.

23 §. Rikollisten ilmisaamista ja rikollisuuden vastustamista varten tulee kussakin kaupungissa, mikäli mahdollista, olla yksi tai

useampi ammattikoulutuksen saanut rikosetsivä; suuremmissa kaupungeissa on tätä varten erikoinen osasto.

Läänin tarvetta varten tulee löytyä tarpeellinen määrä rikosetsiviä, joiden sijoituksesta ja toiminnasta määrää maaherra.

24 §. Ylimääräisiä poliisikonstaapeleja ovat maaherrat oikeutetut asettamaan ja ne palkkaamaan sitä varten varatuilla valtion varoilla tai mikäli kunnat, yhtiöt tai yksityiset, jotka sellaisen asettamista pyytävät, sitoutuvat suorittamaan siihen tarvittavan palkkauksen.

III Luku.

Virkanimitys ja virkavapaus.

25 §. Poliisimestarin ja poliisimestarinapulaisen nimittää maaherran esityksestä valtioneuvosto viran sitä ennen oltua haettavana maaherran luona 30 päivän kuluessa. Pätevyyssehtona on perehtyneisyys poliisitoimintaan ja hallintotehtäviin sekä sotilashenkilöiltä sitä paitsi upseerin arvo.

Kruununvoudin ja nimismiehen nimityksestä ja pätevyyssehdoista on erikseen säädetty.

Poliisimestarin lainopillisen apulaisen toimi, johon vaaditaan tuomarintoimeen oikeuttava tutkinto, täytetään samalla tavoin kuin edellä on poliisimestarista säädetty.

Sihteeriltä, apulaissihteeriltä sekä sellaiselta osastonjohtajalta ja komisariolta, joka on etsivän osaston päällikkönä, vaaditaan lainopillinen virkatutkinto ja nimittää heidät, viran oltua 30 päivää haettavana, maaherra.

Muut 19 §:ssä mainitut virkamiehet nimittää maaherra asianomaisen poliisipäällikön ehdotuksesta.

Ylikonstaapelit, tarkastuskonstaapelit, konstaapelit ja hoitajat ottaa toimeensa maaherra asianomaisen poliisipäällikön ehdotuksesta, kuitenkin niin, että poliisipiirissä, jossa on poliisimestari, viimeainittu on oikeutettu ne ottamaan.

26 §. Kun poliisipäällikkö on esteellinen tai muun pätevän syyn takia estetty virkaansa hoitamasta, hoitaa hänen tehtäviään se, jolle se johtosäännön mukaan kuuluu tai jonka maaherra siihen määrää.

Muun poliisin virka- tai palvelusmiehen ollessa estettynä määrää päällikkö sijaisen.

27 §. Virkavapautta Helsingin kaupungin poliisimestarille myöntää valtioneuvosto. Muille poliisivirkamiehille myöntää virkavapautta maaherra, kuitenkin siten, että milloin poliisipiirin päällikkönä on poliisimestari, tämä on oikeutettu myöntämään virkamiehilleen virkavapautta korkeintaan 14 päiväksi.

Poliisipalvelusmiehille myöntää virkavapautta se viranomainen, joka heidät toimeen ottaa. Kuitenkin on asianomainen poliisipäällikkö aina oikeutettu myöntämään miehistölleen lomaa enintään kolmeksi päiväksi.

Poliisimiehen virkalomasta on erikseen säädetty.

IV Luku.

Virkarikoksista ja kurinpidollisesta rangaistuksesta.

28 §. Poliisimestarin ja poliisimestarin apulaisen virkarikosta koskevat asiat ovat tutkittavat ja tuomittavat hovioikeudessa. Muut poliisin virka- ja palvelusmiehet pannaan virkarikoksista syyt-teeseen ja tuomitaan rikospaikan alioikeudessa.

Milloin virkarikos on laadultaan törkeämpi, on maaherra oikeu-tettu pidättämään syytetyn virantoimituksesta sinä aikana, jona syyte on vireillä, menettämällä kaikki palkkaedut tai osan niistä, mutta pidättämisestä on tehtävä ilmoitus sisäasiainministeriölle.

29 §. Virassa tehdystä virheestä tai laiminlyönnistä, joka ei ole sen laatuinen, että siitä on tuomioistuimessa syytettävä, sekä käytöksestä, joka on 6 §:n vastaista, voidaan poliisimestä rangaista varoituksella, korkeintaan neljän vapaapäivän menetyksellä tai yhtä monella ylimääräisellä vartiovuorolla, korkeintaan viidellä-kymmenellä päiväsakollä, enintään kolmen kuukauden virantoi-mituserolla palkkaetujen menetyksineen taikka virasta eroittami-sella. Kruununvoudin ja nimismiehen kurinpidollisesta rankai-semisesta on erikseen säädetty.

Oikeus varoituksen antamiseen on lähimmällä esimiehellä sekä kaikkien edellisessä momentissa mainittujen rangaistusten mää-räämiseen sillä viranomaisella, joka asianomaisen virkaan nimittää.

Saadusta varoituksesta ei ole lupa valittaa. Jos joku on tyyty-mätön poliisimestarin päätökseen, joka koskee muuta kurinpito-rangaistusta, hakekoon siihen muutosta maaherralta viidessätoista päivässä tiedon siitä saatuaan. Maaherran päätöksestä kurinpito-asioissa haettakoon muutosta korkeimmassa hallinto-oikeudessa kolmessakymmenessä päivässä tiedonsaannista.

30 §. Jos poliisimies ruumiinvian taikka vähentyneiden ruu-miin- tai sielunvoimien vuoksi on käynyt kykenemättömäksi hoi-tamaan virkaansa tai jos hän muusta pätevästä syytä havaitaan sopimattomaksi toimeensa, voi se viranomainen, joka henkilön on toimeensa nimittänyt, hänet siitä eroittaa.

V Luku.

Poliisijärjestykset ja määräykset.

31 §. Kutakin kaupunkia varten on siinä järjestyksessä, kuin kunnallislaki määrää, laadittava paikalliset olot huomioon ottamalla erikoinen poliisijärjestyks.

Marraskuun 27 p:nä 1917 annetun kaupunkien kunnallislain 42 §:n 1) kohdan mukaan, kuten se muutettuna kuuluu laissa maa-liskuun 27 p:ltä 1919, on maaherran tarkistettaviksi ja vahvis-tettaviksi alistettava ne kaupunginvaltuuston päätökset, jotka koskevat yleisiä määräyksiä järjestyksen ja turvallisuuden edistä-miseksi kaupungissa. (*Kunn. as.-kok. 1925 : 1*)

Maaseutuun nähden vahvistetaan asetuksella yleinen poliisijärjestys.

32 §. Muiden kuin 31 §:ssä mainittujen poliisiasäätöiden antamisesta olkoon voimassa, mitä erikseen on säädetty.

33 §. Tällä asetuksella kumotaan asetus toimenpiteistä poliisihoidon parantamiseksi maalla helmikuun 10 päivältä 1891, asetus elokuun 26 päivältä 1903 poliisin järjestämisestä niissä kaupungeissa, joissa on täydellinen poliisilaitos, asetus helmikuun 18 päivältä 1904 poliisikunnan järjestämisestä niissä kaupungeissa ja muissa yhdyskunnissa, joissa ei ole täydellistä poliisilaitosta, asetus elokuun 10 päivältä 1898 lääninvirkakunnan maalla olevista virka- ja palvelusmiehistä sekä kruununvoutien, nimismiesten ja maalaiskonstaapelien johtosäännöt marraskuun 28 päivältä 1898, mikäli ne ovat ristiriidassa tämän asetuksen kanssa.

16. Määräyksiä automobiili liikenteestä erällä kaupungin teillä ja kaduilla.

Maistraatin päätös maaliskuun 18 p:nä 1925.

Rahatoimikamarin asiasta tekemän esityksen johdosta on maistraatti automobiili liikenteestä lokakuun 12 p:nä 1922 annetun asetuksen 12 §:n nojalla nähnyt hyväksi määrätä:

1:o) Alla luetelluilla teillä eivät saa liikkua automobiilit jotka ovat varustetut täysinäisillä pyörärenkailla eivätkä ilmarenkailla varustetut automobiilit, joiden bruttopaino nousee yli 3 tonnia.

a) Kaikki tiet Kaisaniemessä.

b) Tiet Kaiyopuistossa paitsi Itäistä puistotietä ja Rantatietä.

c) Tiet Eläintarhassa paitsi tietä Runeberginkadulta Helsinginkadulle.

d) Topeliuksenkadun ja Seurasaareen vievän sillan välinen Seurasaarentie.

e) Tie Seurasaaresta Munkkiniemen sillalle.

f) Meilahden, Rekolan, Korpaksen ja Kumtähden alueilla olevat sivutiet paitsi Munkkiniemen sillalta Länt. viertotielle vievää tietä.

g) Tie It. viertotieltä kunnalliskotiin ja Oulunkylään.

h) Tie Fredriksbergistä ja Pasilasta pohjoiseen.

i) Tiet Hertonäsiin.

2:o) Alla luetelluilla kaupungin alueella olevilla kaduilla ja teillä ei saa liikkua automobiileilla joiden bruttopaino ylittää: ilmarenkailla varustettujen autojen 5 tonnia ja täysinäisillä renkailla varustettujen autojen 4.5 tonnia.

a) Backaskatu Vallilan—Käpylän välillä.

b) Käpylän puutarhaesikaupungin ja omakotialueella olevat kadut ja tiet.

c) Hermannissa ja Toukolassa olevat sivukadut.

d) Tie Nordenskiöldinkadulta Pasilaan ja Pasilassa olevat kadut.

HELSINGIN KAUPUNGIN KUNNALLINEN ASETUSKOKOELMA

JULKAISUT

1925. HELSINGIN KAUPUNGIN TILASTOKONTTORI. N:o 3.

Sisällys: 17. Makkaratarjoilu kaupungin kaduilla, s. 49. — 18. Kunnalliskodin uuden paviljongin lääkärihoito, s. 49. — 19. Yhteismäärärahasta palkattujen viranpitäjien palkkaus, s. 50. — 20. Laki joulukuun 8 päivänä 1873 kunnallishallituksesta kaupungeissa annetun asetuksen muuttamisesta, s. 56. — 21. Huoneenvuokralaki, s. 57. — 22. Kunnan, uskonnollisen yhdyksen tai yksityisestä toimesta valtion palvelukseen siirtyneen henkilön oikeus palvelusajan lukemiseen eläkkeen saamista varten, s. 63. — 23. Helsingin kaupungin nostokurkia käytettäessä noudatettavat ohjeet, s. 63.

17. Makkaratarjoilu kaupungin kaduilla.

Kaupunginvaltuuston päätös maallikuun 18 p:nä 1925.

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä:
että makkaratarjoilu on oleva sallittu rahatoimikamarin määrättävillä ehdoilla ja paikoilla kaupungin kaduilla öiseen aikaan kello 8—1.

18. Kunnalliskodin uuden paviljongin lääkärihoito.

Kaupunginvaltuuston päätös huhtikuun 8 p:nä 1925.

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä:
asettaa kunnalliskodin uuden paviljongin köyhäinhuolautakunnan yllävalvonnan alaiseksi;

mainitun paviljongin sijoista varata vähintään 100 sellaisille pitkällistä tautia poteville, joiden sairaanhoitokustannukset köyhäinhuolautakunta on sitoutunut suorittamaan ja jotka Marian ja Kivelän sairaalain ylläkärien ohjeiden mukaan näistä sairaaloista voidaan siirtää paviljonkiin;

kaupungin kunnalliskotiin ja työlaitoksiin perustaa 10 palkkaluokkaan kuuluvan vakinaisen lääkärintoimen, jonka kaupunginvaltuusto täyttää köyhäinhuolautakunnan ehdotuksesta ja kaupungin sairaalaylihallitusta kuultuaan ja jonka haltija on lähinnä köyhäinhuolautakunnan alainen; sekä

kesäkuun 1 päivästä 1925 vapauttaa Hermannin aluelääkärin tehtävästä hoitaa kunnalliskodin lääkärintointa ja valvoa tämän laitoksen terveydellisiä oloja.

Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaan marraskuun 12 p:ltä 1912 on Hermannin aluelääkäri huolehtinut lääkärihoitosta kunnalliskodissa ja työlaitoksissa. (*Kunn.-kert.* 1912, s. 118)

19. Yhteismäärärahasta palkattujen viranpitäjien palkkaus.

Palkkalautakunnan päätös lokakuun 5 p:nä 1922.

(Muutoksineen tammikuun 7 p:ltä 1925)

Palkkalautakunta päätti mainittuna päivänä:

vahvistaa yhteismäärärahasta palkattujen viranpitäjien alku-palkkaa ja ikäkorotuksen määrää eri hintatasojen vallitessa osoit-tavat taulut sekä tällaisten viranpitäjien luokittelun; sekä

että sääntöpalkkaisten viranpitäjien palkkausohjesääntöä kesä-kuun 7 p:ltä 1922 oli soveltuvin kohdin noudatettava myös yhteismäärärahasta palkattuihin viranpitäjiin nähden.

Taulu, osoittava yhteismäärärahasta palkattujen viranpitäjien alku-palkan määrän eri hintatasojen vallitessa.

(Rahatoimikamarin vahvistama tammikuun 7 p:nä 1925)

L u o k k a.	Kuukausipalkka Helsingin kaupungin elinkustannusindeksin ollessa:										
	I. 710—769	II. 770—829	III. 830—889	IV. 890—949	V. 950—1,009	VI. 1,010—1,069	VII. 1,070—1,129	VIII. 1,130—1,189	IX. 1,190—1,249	X. 1,250—1,309	XI. 1,310—1,369
	S m k										
A	375	400	425	450	475	500	525	550	575	600	625
B	450	480	510	540	570	600	630	660	690	720	750
1	525	560	595	630	665	700	735	770	805	840	875
2	545	580	615	655	690	725	760	800	835	870	905
3	565	600	640	675	715	750	790	825	865	900	940
4	580	620	660	700	735	775	815	855	890	930	970
5	600	640	680	720	760	800	840	880	920	960	1,000
6	620	660	700	745	785	825	865	910	950	990	1,030
7	640	680	725	765	810	850	895	935	980	1,020	1,065
8	655	700	745	790	830	875	920	965	1,005	1,050	1,095
9	675	720	765	810	855	900	945	990	1,035	1,080	1,125
10	790	840	895	945	1,000	1,050	1,105	1,155	1,210	1,260	1,315
11	900	960	1,020	1,080	1,140	1,200	1,260	1,320	1,380	1,440	1,500
12	975	1,040	1,105	1,170	1,235	1,300	1,365	1,430	1,495	1,560	1,625
13	1,050	1,120	1,190	1,260	1,330	1,400	1,470	1,540	1,610	1,680	1,750
14	1,200	1,280	1,360	1,440	1,520	1,600	1,680	1,760	1,840	1,920	2,000
15	1,350	1,440	1,530	1,620	1,710	1,800	1,890	1,980	2,070	2,160	2,250
16	1,500	1,600	1,700	1,800	1,900	2,000	2,100	2,200	2,300	2,400	2,500
17	1,690	1,800	1,915	2,025	2,140	2,250	2,365	2,475	2,590	2,700	2,815
18	1,875	2,000	2,125	2,250	2,375	2,500	2,625	2,750	2,875	3,000	3,125
19	2,065	2,200	2,340	2,475	2,615	2,750	2,890	3,025	3,165	3,300	3,440
20	2,250	2,400	2,550	2,700	2,850	3,000	3,150	3,300	3,450	3,600	3,750
21	2,440	2,600	2,765	2,925	3,090	3,250	3,415	3,575	3,740	3,900	4,065
22	2,625	2,800	2,975	3,150	3,325	3,500	3,675	3,850	4,025	4,200	4,375
23	2,815	3,000	3,190	3,375	3,565	3,750	3,940	4,125	4,315	4,500	4,690
24	3,000	3,200	3,400	3,600	3,800	4,000	4,200	4,400	4,600	4,800	5,000
25	3,190	3,400	3,615	3,825	4,040	4,250	4,465	4,675	4,890	5,100	5,315

Taulu, osoittava yhteismäärärahasta palkattujen viranpitäjien ikäkorotuksen määrän eri hintatasojen vallitessa.

(Rahatoimikamarin vahvistama tammikuun 7 p:nä 1925)

L u o k k e.	Ikäkorotus kuukaudesta Helsingin kaupungin elinkustannusindeksin ollessa:										
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.
	710—769	770—829	830—889	890—949	950—1,009	1,010—1,069	1,070—1,129	1,130—1,189	1,190—1,249	1,250—1,309	1,310—1,369
S m k.											
A	28	30	31	33	35	37	39	41	43	44	46
B	34	36	38	41	43	45	47	50	52	54	56
1	40	42	45	48	50	53	56	58	61	64	66
2	41	43	46	49	51	54	57	59	62	65	68
3	42	45	48	50	53	56	59	62	64	67	70
4	44	46	49	52	55	58	61	64	67	70	73
5	46	48	51	54	57	60	63	66	69	72	75
6	47	50	53	56	59	62	65	68	71	74	78
7	48	51	54	58	61	64	67	70	74	77	80
8	50	53	56	59	63	66	69	73	76	79	83
9	101	108	115	122	128	135	142	149	155	162	169
10	105	112	119	126	133	140	147	154	161	168	175
11	109	116	123	131	138	145	152	160	167	174	181
12	113	120	128	135	143	150	158	165	173	180	188
13	116	124	132	140	147	155	163	171	178	186	194
14	120	128	136	144	152	160	168	176	184	192	200
15	123	136	145	153	162	170	179	187	196	204	213
16	135	144	153	162	171	180	189	198	207	216	225
17	146	156	166	176	185	195	205	215	224	234	244
18	154	164	174	185	195	205	215	226	236	246	256
19	165	176	187	198	209	220	231	242	253	264	275
20	176	188	200	212	223	235	247	259	270	282	294
21	188	200	213	225	238	250	263	275	288	300	313
22	199	212	225	239	252	265	278	292	305	318	331
23	210	224	238	252	266	280	294	308	322	336	350
24	218	232	247	261	276	290	305	319	334	348	363
25	225	240	255	270	285	300	315	330	345	360	375

Yhteismäärärahoista palkattujen virkojen luokittelu.

(Palkkalautakunnan vahvistama lokakuun 5 p:nä 1922, lautakunnan ja rahatoimikamarin vahvistamine myöhempine muutoksineen. Koska yhtenäistä luetteloa muutoksista ja lisäksi tulleista viroista ei ole pidetty, julkaistaan oheellinen luokittelu ilman täyttä varmuutta sen virheettömyydestä ja täydellisyydestä).

Ulosottolaitos.

16. Ylim. ulosottoapulainen avust. rikostuom. toimeenpanijan luona. (11)
13. Kanslia-apulainen avust. rikostuom. toimeenpanijan luona. (1)

11. Kanslia-apulainen avust. rikostuom. toimeenpanijan luona. (3)
14. Ylim. ulosottoapulainen toisen kaupunginvoudin luona. (15)
11. Kanslia-apulainen toisen kaupunginvoudin luona. (1)

Raastuvanoikeus.

10. Puhtaaksikirjoittajatar. (2)

Rahatoimikamari.

10. Puhelimenhoitaja. (1)

Rahatoimikonttori.

18. Ylim. kirjanpitäjä. (2)
16. Ylim. ekspeditööri. (2)
12. Ylim. konttorikirjuri. (9)
11. Ylim. vahtimestari. (2)

Satamakannantakonttori.

13. Rahainperijä. (1)
12. Ylim. konttorikirjuri. (4)
12. Ylim. vaakamestari. (8)
11. Ylim. vahtimestari. (3)
10. Hissilaitoksen koneenkäyttäjän apulainen. (1)

Tilastokonttori.

16. Ylim. aktuaari. (1)
16. Ylim. amanuenssi. (1)
11. Ylim. laskuapulainen. (2)
8. Ylim. laskuapulainen. (2)

Työnvälitystoimisto.

13. Naisapulainen.

Revisionikonttori.

11. Ylim. tarkastusapulainen. (1)

Verotusvalmistelukunta.

13. Ylim. kanslisti. (3)
12. Ylim. kanslisti. (6)
11. Kanslia-apulainen. (20)
11. Vahtimestari. (1)

Terveydenhoitolaatakunta.

12. Yöpäivystäjä. (1)
11. Desinfioimismajalan johtajatar. (1)
2. Desinfioimismajalan apulainen. (1)

Terveyspoliisi.

6. Lysoolipuhdistaja. (2)

Lihantarkastusasema.

11. Tarkastusapulainen. (1)
11. Leimaaaja. (1)
11. Kantaja. (4)
11. Näytteidenottaja. (1)

Keuhkotautisten tiedonantotoimisto ja poliklinikka.

8. Lysoolipesijätär. (2)

Veneristen tautien poliklinikka.

15. Johtaja. (1)
10. Assistentti. (1)
A. Hoitajatar. (1)

Hammaspoliklinikka.

10. Klinikka-apulainen. (1)

Marian sairaala.

10. Laskuapulainen. (1)
9. Työnjohtaja. (1)
7. Lämmittäjä. (3)
6. Yövärtija. (1)
6. Portinvartija. (1)
6. Renki. (10)
6. Desinfioimisapulainen. (1)
5. Portinvartija. (1)
9. Liinavaatevaraston avustava johtajatar. (1)
2. Ompelija. (5)
3. Keittäjä. (2)
2. Keittäjä. (3)
2. Leipoja. (2)
1. Palvelija. (13)
1. Kylvettäjä. (2)
1. Pesijä. (15)
1. Siivooja. (21)
1. Siivooja oppilaskoulussa. (1)

Kulkutautisairaala.

10. Laskuapulainen. (1)
9. Työnjohtaja. (1)
7. Lämmittäjä. (4)
6. Yövärtija. (1)
6. Renki. (7)
6. Desinfioimisapulainen. (1)
5. Portinvartija. (1)
2. Ompelija. (3)
3. Keittäjä. (1)
2. Keittäjä. (2)
2. Leipoja. (1)
1. Kylvettäjä. (2)
1. Pesuapulainen. (9)
1. Palvelija. (6)
1. Siivooja. (19)

Kivelän sairaala.

10. Laskuapulainen. (1)
9. Työnjohtaja. (2)
6. Renki. (11)
6. Yövärtija. (1)
5. Portinvartija. (3)
2. Ompelija. (6)

- 3. Keittäjä. (4)
- 2. Keittäjä. (3)
- 2. Leipoja. (2)
- 1. Kylvettäjä. (3)
- 1. Pesuapulainen. (5)
- 1. Palvelija. (14)
- 1. Siivooja. (26)

Nikkilän mielisairaala.

- 10. Laskuapulainen. (1)
- 12. Perhehoitaja. (3)
- 12. Vouti. (1)
- 9. Montööri. (1)
- 7. Lämmittäjä. (4)
- 6. Ajomies. (1)
- 6. Renki. (4)
- 6. Yövärtija. (1)
- 2. Ompelija. (3)
- 3. Keittäjä. (1)
- 2. Keittäjä. (3)
- 2. Leipoja. (2)
- 2. Sianhoitaja. (1)
- 1. Puhelimenhoitaja. (1)
- 1. Kylvettäjä. (1)
- 1. Pesuapulainen. (11)
- 1. Palvelija. (11)
- 1. Siivooja. (7)

Köyhäinhuoltolautakunta.

- 11. Kanslia-apulainen. (1)
- 10. Kanslia-apulainen. (3)
- 11. Tarkastaja. (1)
- 14. Kanslianhoitaja. (1)
- 9. Nuorempi vahtimestari. (2)
- 11. Diakonissa. (1)

Köyhäinhoidon kassa- ja tilivirasto.

- 15. Ylim. kirjanpitoapulainen. (1)
- 11. Avustava kassanhoitaja. (1)
- 9. Vahtimestari. (1)

Köyhäinhoidon lastenseimi.

- 10. Johtajatar. (1)
- 1. Lastenhoitajatar. (1)
- 1. Keittäjä. (1)

Kunnalliskoti.

- 10. Avustava käsityönjohtajatar. (1)
- 10. Avustava emännöitsijä. (1)
- 2. Keittäjä. (4)
- 1. Palvelija. (4)
- 2. Leipoja. (2)
- 2. Siivooja. (4)
- 1. Siivooja. (13)
- 10. Lastenhoitajatar. (2)
- 10. Lämmittäjä. (3)

- 8. Ajomies. (1)
- 12. Sianhoitaja. (1)
- 8. Sianhoitaja. (1)
- 5. Sianhoitaja. (3)
- 10. Pesulaitoksen johtajattaren apulainen. (1)
- 3. Pesijä. (4)
- 2. Pesijä. (11)

Uusi sairaalapiljonki.

- 7. Keittäjä. (1)
- 2. Keittiöapulainen. (2)
- 1. Siivooja. (9)

Oulunkylän lastenkoti.

- 3. Ompelija. (1)
- 2. Keittäjä. (1)
- 1. Palvelija. (3)

Kullatorpin lastenkoti.

- 3. Ompelija. (1)
- 2. Keittäjä. (1)
- 1. Palvelija. (2)

Toivololan turvakoti.

- 13. Suutari. (1)
- 3. Ompelija. (1)
- 3. Keittäjä. (1)
- 1. Keittäjän apulainen. (1)
- 1. Siivooja. (3)

Vastaanotto- ja havaintokoti.

- 2. Keittäjä. (1)
- 1. Palvelija. (1)

Bengtsårin kasvatustulos.

- 12. Lämmittäjä. (1)
- 3. Keittäjä. (1)
- 2. Leipojatar. (1)
- 2. Pesijätär. (2)
- 1. Palvelija. (3)

Tavolan kasvatustulos.

- 2. Keittäjä. (1)

Sjötorpin kasvatustulos.

- 2. Keittäjä. (1)

Vanjoen kasvatustulos.

- 2. Keittäjä. (1)
- 1. Palvelija. (1)

Ryttylän kasvatustulos.

- 2. Keittäjä. (1)
- 2. Leipoja. (1)

2. Pesijä. (1)
1. Pesijä. (1)
1. Palvelija. (1)

Toivolan maatila.

7. Sikojen ja kanojen hoitaja. (1)

Bengtsårin maatila.

5. Tallimies. (1)
5. Renki. (1)

Toivoniemen maatila.

11. Pehtori. (1)
9. Karjakk. (1)
3. Palvelija, samalla puutarhan hoitaja. (1)
1. Muonamies. (4)

Ryhtylän maatila.

5. Karjakk. (1)
5. Tallimies. (1)
5. Muonamies. (2)
1. Navettapalvelija. (1)

Suomenkieliset kansakoulut.

11. Taloudenhoitajan kanslia-apulainen. (1)
1. Tarkastajan kanslia-apulainen. (1)
13. Lämmittäjä ja talonmies. (5)
11. Lämmittäjä ja talonmies. (2)

Ruotsinkieliset kansakoulut.

12. Kanslisti. (1)
11. Lämmittäjä ja talonmies. (4)

Tyttöjen ammattikoulu.

10. Tarveaineiden hoitaja. (1)
10. Varastonhoitajatar. (1)
8. Vahtimestari. (1)

Kaupunginkirjasto.

3. Talonmies. (1)
9. Pääkirjaston siivooja. (1)
8. Kallion haarakirjaston siivooja. (1)
3. Töölön haarakirjaston siivooja. (1)
- B. Hermannin haarakirjaston siivooja. (1)
- A. Perämiehenkadun haarakirjaston siivooja. (1)

Kaupunginmuseo.

11. Lämmittäjä. (1)

Kaupunginorkesteri.

25. Johtaja. (1)
19. Solisti. (3)
18. Äänenjohtaja. (11)
17. Vanhempi soittaja. (22)
16. Soittaja. (17)
16. Soittaja. (9 kuuk. sopimus) (10)
15. Kokelas. (5)
13. Vahtimestari. (1)
12. Vahtimestari. (1)

Vesijohtolaitos.

19. Konemestari. (1)
18. Rakennusmestari. (1)
18. Putkimestari. (2)
17. Putkimestari. (1)
16. Putkimestari. (1)
16. Työmestari. (1)
16. Varastonhoitaja. (1)
15. Mittarikonttorin johtaja. (1)
15. Koneenkäyttäjä. (7)
14. Laboratorion vahtimestari. (1)
14. Varastonhoitajan apulainen. (1)
14. Piirustaja. (1)
13. Koneenkäyttäjän apulainen. (5)
12. Konttoriapulainen. (3)
11. Konttoriapulainen. (2)
14. Rahanperijä. (1)
11. Mittarinlukija. (6)
10. Konttoriapulainen. (1)
9. Konttoriapulainen. (1)

Kaasulaitos.

Pääkonttori:

18. Konttoristi, samalla sivutuotteiden myynnin esimies. (1)
14. Konttoristi. (1)
13. Konttoristi. (1)
15. Konttoriapulainen. (1)
14. Konttoriapulainen. (1)
13. Konttoriapulainen. (2)
12. Konttoriapulainen. (1)
11. Konttoriapulainen. (4)
10. Konttoriapulainen. (5)
12. Konekirjoittajatar. (1)
10. Painaja. (1)

Johtotyöosasto:

17. Putkimestari. (1)
16. Putkimestari. (1)
16. Piirustaja. (1)
15. Lyhdynsytyttäjien esimies. (1)
14. Kaasulamppuosaston esimies. (1)
15. Varastonhoitaja. (1)

- 14. Avustava varastonhoitaja. (1)
- 12. Kauppa-apulainen. (1)
- 14. Jakelukellon vartija. (1)
- 12. Tullaja. (1)
- 14. Rahainperijä. (1)

K ä y t t ö s a s t o :

- 20. Konemestari. (1)
- 18. Työnjohtaja. (1)
- 18. Kaasumestari. (3)
- 16. Kaasumestari. (1)
- 14. Koksivaraston esimies. (1)
- 15. Koneenkäyttäjät. (3)
- 15. Varastonhoitaja. (1)
- 13. Avustava varastonhoitaja. (1)
- 12. Konttoriapulainen. (2)

S ä h k ö l a i t o s .

K o n t t o r i o s a s t o .

- 16. Toimisto-osaston johtaja. (1)
- 15. Kalkylaattori. (1)
- 15. Avustava kirjanpitäjä. (1)
- 14. Avustava kirjanpitäjä. (1)
- 13. Avustava kirjanpitäjä. (5)
- 12. Avustava kirjanpitäjä. (1)
- 12. Tullaja. (1)
- 13. Toimistonjohtaja. (1)
- 12. Toimistoapulainen. (1)
- 12. Vahtimestari. (1)
- 14. Konekirjoittajat. (1)
- 10. Konekirjoittajat. (4)
- 14. Konttoriapulainen. (2)
- 12. Konttoriapulainen. (3)
- 10. Konttoriapulainen. (3)
- 9. Konttoriapulainen. (1)
- 13. Velottaja. (1)
- 11. Velottaja. (7)
- 14. Rahainperijä. (25)
- 12. Mittarinlukija. (12)
- 11. Talonmies. (1)

T e k n i l l i n e n o s a s t o .

- 20. Ensimmäinen konemestari. (1)
- 20. Kaapelimestari. (1)
- 19. Toinen konemestari. (1)
- 19. Kattilamestari. (1)
- 19. Akkumulaattorimestari. (1)
- 19. Johtotyöosaston mestari. (1)
- 19. Johtotarkastusosaston mestari. (1)
- 17. Rakennusmestari. (1)
- 17. Piirustuskonttorin esimies. (1)
- 18. Ilmajohdon mestari. (1)
- 18. Mittariverstaan mestari. (1)
- 18. Ensimmäisen koneenkäyttöaseman esimies. (1)
- 16. Varastonhoitaja. (2)

- 16. Näyttelyn ja myynnin esimies. (1)
- 16. Mittaritoimiston esimies. (1)
- 17. Koneenkäyttäjät. (8)
- 16. Koneenkäyttäjät. (2)
- 16. Ylimontööri ohjauslaitteosastolla. (1)
- 17. Apulaistyönjohtaja. (1)
- 16. Ylikattilamontööri. (1)
- 15. Piirtäjä. (2)
- 15. Johtotarkastaja. (2)
- 15. Vastuunalainen lämmittäjä. (5)
- 15. Koneenkäyttäjät. (11)
- 15. Ylimontööri. (4)
- 15. Apulaiskoneenkäyttäjät. (1)
- 14. Apulainen. (4)
- 12. Konttoristi. (1)
- 13. Autonohjaaja. (1)
- 11. Konttoristi. (3)
- 10. Konttoristi. (1)
- 11. Näyttelyn apulainen. (1)
- 9. Näyttelyn apulainen. (1)

R a k e n n u s k o n t t o r i .

- 1. Arkistonhoitaja. (1)
- 11. Piirustusapulainen. (1)
- 12. Piirustaja. (1)
- 12. Konekirjoittajat. (8)
- 13. Nuorempi kirjanpitäjä. (4)
- 13. Piirustaja. (1)
- 14. Reistraattori. (1)
- 16. Vanhempi kirjanpitäjä. (1)
- 16. Piirustaja. (2)
- 17. Piirustaja. (4)
- 18. Piirustaja. (5)
- 19. Insinööri. (1)
- 20. Insinööri. (1)
- 21. Arkkitehti. (2)
- 22. Insinööri. (1)
- 23. Insinööri. (2)
- 23. Arkkitehti. (1)
- 24. Arkkitehti. (1)
- 24. Insinööri. (1)

R a k e n n u s k o n t t o r i n t i l i v i r a s t o .

- 15. Vanhempi kirjanpitäjä. (1)
- 13. Nuorempi kirjanpitäjä. (2)
- 12. Eksamplööri. (1)

P u h t a a n a p i t o l a i t o s .

- 15. Kirjanpitäjä. (1)
- 13. Kirjanpitäjä. (2)
- 12. Vanhempi konttoriapulainen. (1)
- 11. Nuorempi konttoriapulainen. (1)

Kauppahallit.

10. Renki. (4)
10. Yövahti. (2)

Raatihuone.

9. Talonmies. (1)

Entinen seurahuone.

12. Ovenvartija. (1)
12. Koneenkäyttäj. (1)
9. Talonmies. (1)
10. Yövartija. (1)

Työväenasunnnot.

12. Talonmies. (3)

Kaupunkitalot.

8. Tarkastusmies. (3)
8. Vahtimestari. (1)

Virutshuoneet.

8. Kaitsija. (5)

Kansanpuistot.

14. Kaitsija. (2)
13. Kaitsija. (1)
12. Kaitsija. (1)
12. Saarenvartija. (2)
12. Eläinhoitaja. (2)

20. Laki joulukuun 8 päivänä 1873 kunnallishallituksesta kaupungissa annetun asetuksen muuttamisesta.

Annetta helmikuun 21 p:nä 1925.

(Suomen as.-kok. 1925 : 75)

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan täten joulukuun 8 päivänä 1873 kunnallishallituksesta kaupungissa annetun asetuksen 56 §, sellaisena kuin se on tammikuun 20 päivänä 1922 annetussa laissa, näin kuuluvaksi:

56 §. Sittenkuin taksoitus on toimitettu, olkoon siitä tehty luettelo neljäntoista päivän kuluessa pidettävä saatavilla raastuvassa tai muussa soveliaassa paikassa, jotta asianomaiset verovelvolliset voisivat saada siitä tietoa; ja ilmoittakoon taksoituslautakunnan puheenjohtaja siitä sillä tavoin, kuin kunnallisista tiedonannoista on voimassa.

Joka ei taksoitukseen tyydy, saakoon yhden viikon kuluessa siitä, kun mainitut neljätoista päivää ovat päättyneet, maistraattiin jättää kirjallisen muistutuksen sitä vastaan, ja lykätköön maistraatti asian tutkijalautakuntaan, jonka tulee ottaa tutkiaksensa ne seikat, joista muistutuksia on tehty, ja muut sille tiedoksi tulleet asianhaarat sekä päättää, kuinka monta veroäyriä valittajalle on pantava. Verovelvollinen, joka ilman laillista estettä laiminlyö muistutuksen tekemisen taksoitusluetteloja vastaan säädetyn ajan kuluessa, on sillä menettänyt valittamisoikeutensa.

Tutkijalautakunnan päätös on asetettava raastuvassa tai muussa soveliaassa paikassa asianomaisten nähtäväksi neljäntoista päivän aikana siitä lukien, jolloin asiasta on ilmoitettu sillä tavoin, kuin kunnallisista tiedonannoista on voimassa, sitä päivää lukuunottamatta. Tutkijalautakunnan päätökseen tyytymätön saakoon siitä tehdä kirjallisen valituksen, joka ynnä valituksenalainen päätös on annettava maaherralle kolmenkymmenen päivän kuluessa siitä lukien, jolloin tutkijalautakunnan päätös on asetettu nähtäville,

sitä päivää lukuunottamatta; ja tulee valittajan samalla valitukseen liittää selvitys siitä, minä päivänä tutkijalautakunnan päätös on asetettu nähtäville.

Maaherran päätöksestä voidaan valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen, ollen tällöin noudatettava, mitä kaupunkien kunnallislain 46 §:ssä on säädetty.

Se, joka on valittanut taksoituksesta, on kuitenkin velvollinen veronkannossa suorittamaan hänen maksettavakseen pannun veromäärän, mutta olkoon, jos hänen valituksensa hyväksytään, oikeutettu saamaan liaksi maksamansa määrän takaisin sekä korkoa kantopäivästä veromäärän takaisinmaksupäivään saakka Suomen pankin sinä aikana voimassa olevan alimman diskonttokoron mukaan, ynnä korvauksen niistä kuluista, joita hänellä on ollut muutoksen hakemisesta, ellei ole erinomaista syytä kunnan vapauttamiseen sellaisesta korvausvelvollisuudesta.

Tätä lakia sovelletaan ensi kerran niihin kunnallisiin veroihin, jotka lasketaan verovelvollisten tulojen perusteella vuodelta 1924.

21. Huoneenvuokralaki.

Annettu toukokuun 12 p:nä 1925.

(*Suomen as.-kok. 1925 : 166*)

1 §. Sopimus, jolla rakennus tai sen osa luovutetaan toisen yksinomaan käytettäväksi vastiketta vastaan, ei ole sitova kauemman aikaa kuin kaksikymmentäviisi vuotta sopimuksen teosta lukien.

Milloin sopimus on tarkoitettu olemaan voimassa vuotta pidemmän ajan, on se tehtävä kirjallisesti. Jos sopimus kuitenkin tehdään suullisesti, on kumpikin sopimuskumppani oikeutettu sanomaan sen irti.

2 §. Muuttopäivänä viimeistään kello kaksitoista päivällä on lähtijän jätettävä puolet huoneistosta tulijan käytettäväksi sekä ennen kolmannen päivän loppua luovutettava huoneisto kokonaan tulijan haltuun. Milloin vuokralaisen tulee muuttaa irtisanomista seuraavana päivänä, on hänen sanottuna päivänä jätettävä koko huoneisto tulijalle. Huoneena pidetään myös keittiötä.

Yleinen muuttopäivä on kesäkuun 1 päivä tai, jos se on sunnuntai tai muu yleinen pyhäpäivä, seuraava arkipäivä.

3 §. Vuokramaksu on suoritettava, jos se on laskettu vuosineljännekseltä tai pidemmältä ajalta, ensimmäisenä arkipäivänä vuosineljänneksen päätyttyä sekä, jos se on laskettu kuukaudelta, viikolta tai päivältä, ensimmäisenä arkipäivänä tällaisen aikamäärän päätyttyä; ollen kuitenkin, jos vuokrakausi samalla päättyy, suoritus toimitettava viimeistään vuokrakauden viimeisenä päivänä.

Ellei vuokramaksua ole edellämainituin tavoin laskettu, on se maksettava ennen vuokrauden päättymistä.

Milloin vuokramaksu on suoritettava muuten kuin rahassa, olkoon suorittamisaikaan nähden voimassa, mitä siitä on sovittu.

4 §. Jos huoneisto tulipalon kautta tai muusta syystä tuhoutuu, raukeaa vuokrasopimus.

5 §. Jos huoneisto vuokrataan kahdelle, on aikaisemmalla sopimuksella etusija myöhemmän rinnalla; ja saakoon se, jonka täytyy väistyä, vuokranantajalta korvauksen vahingostaan, jos hän sopimuksen tehdessään oli vilpittömässä mielessä.

6 §. Jos huoneisto, kun vuokralaisen on määrä ottaa se haltuunsa, ei ole sopimuksenmukaisessa kunnossa taikka, jos siitä ei ole mitään sovittu, sellaisessa kunnossa, kuin vuokralainen kohtuudella voi vaatia, eikä vuokranantaja, ilmoituksen saatuaan, niin pian kuin on mahdollista, ryhdy toimeen puutteellisuuden korjaamiseksi, saakoon vuokralainen itse toimittaa korjauksen vuokranantajan kustannuksella. Ellei puutteellisuutta voida sovituksi tahi, milloin sopimusta ei ole, kohtuullisessa ajassa korjata taikka vuokranantaja, kehoituksen saatuaan, siitä niin pian kuin mahdollista huolehdi, ja jos puutteellisuus ei ole vähäinen, olkoon vuokralainen oikeutettu purkamaan sopimuksen. Jos hän purkaa sopimuksen ja vuokranantajan katsotaan laiminlyömisellään tai muulla tavoin tuottaneen hänelle vahinkoa, saakoon hän vuokranantajalta myös korvauksen siitä.

Siltä ajalta, minkä huoneisto on puutteellisessa kunnossa yli puutteellisuuden korjaamista varten sovittu tai tarpeellisen ajan, vuokralainen on oikeutettu saamaan vuokramaksun kohtuullisesti alennetuksi sekä korvauksen vahingostaan.

Mitä edellä on säädetty, on soveltuvilta osin noudatettava, jos huoneisto vuokrauden kuluessa vuokralaisen syyttä käy puutteelliseksi, tai, jos erityiset olot, joista vuokralainen ei ole vastuussa, tuottavat haittaa huoneiston käyttämiselle.

Sopimus, jolla vuokranantajan vastuu sellaisesta puutteellisudesta tai haitasta, kuin edellä on sanottu, poistetaan tai vähennetään, on tehoton, jos vuokranantaja sopimusta tehtäessä salasi puutteellisuuden tai haitan.

7 §. Jos asuinhuoneisto taikka muu huoneisto, jossa vuokralaisen, hänen kotiväkensä tai hänen työssään olevain on oleskeltava, on senlaatuinen, että sen käyttämisestä on terveydelle ilmeistä vaaraa, on vuokralaisella, vaikka hän olisikin toisin suostunut, valta purkaa sopimus.

8 §. Ellei vuokralainen oikeassa ajassa saa huoneistoa tai jotakin sen osaa haltuunsa, on hänellä sellainen oikeus vuokramaksun alentamiseen, sopimuksen purkamiseen ja vahingonkorvaukseen, kuin 6 §:ssä on säädetty.

9 §. Vuokralaisella, joka ei ole käyttänyt hänelle 6 ja 8 §:ssä myönnettyä purkamisoikeutta, ennenkuin puutteellisuus on korjattu tahi haitta tai este poistettu, ei sitten enää ole tätä oikeutta.

10 §. Vuokralaisen tulee hoitaa huoneistoa huolellisesti, niin myös noudattaa järjestystä ja hyviä tapoja.

Aiheuttamansa vahingon vuokralainen on velvollinen korvaamaan; vastatkoon vuokralainen myöskin, jos hän on laiminlyönyt asianaan olleen huolenpidon, vahingosta, jonka hänen kotiväkensä taikka se, jolle hän, niinkuin 13 §:n 2 momentissa sanotaan, on luovuttanut huoneiston tai osan siitä, taikka hänen työväkensä työn suorituksessa on huolimattomuudella tai varomattomuudella matkaansaattanut.

11 §. Jos huoneisto vahingoittuu tai muuten käy puutteelliseksi eikä korjaamista käy vaaratta viivyttäminen, on vuokralainen velvollinen asiasta heti ilmoittamaan vuokranantajalle. Jos vuokralainen tämän laiminlyö, korvatkoon vuokranantajalle laiminlyönistään syntyneen vahingon.

12 §. Vuokralainen on velvollinen myöntämään vuokranantajalle pääsyn huoneistoon, milloin se huoneiston hoidon silmälläpitoa varten on tarpeellista, niin myöskin sallimaan vuokrattavaksi vapaata huoneistoa näyteltävän sitä varten soveliaana aikana.

Vuokranantaja saakoon myöskin toimittaa vuokra-aikana sellaisia korjauksia, jotka eivät siedä viivytystä, sekä, milloin vuokrasopimus on tehty kahta vuotta pidemmäksi ajaksi, muitakin korjauksia ja ajanmukaisia parannuksia sellaisena aikana, jolloin niiden toimittamisesta on vuokralaiselle vähimmin haittaa; kuitenkin noudatettakoon, mitä 6 §:ssä on säädetty.

Jos vuokranantajalta kielletään hänelle tämän pykälän mukaan tuleva oikeus, saakoon hän siihen poliisiviranomaiselta virka-apua.

13 §. Vuokraoikeuttansa vuokralainen ei saa vuokranantajan luvatta toiselle siirtää. Jos lupa ilman riittävää syytä evätään, voi vuokralainen purkaa sopimuksen.

Sama olkoon laki vuokralaisen oikeudesta toiselle luovuttaa huoneisto; vuokralainen saakoon kuitenkin vuokranantajan luvatta luovuttaa huoneistosta yhden tai useampia huoneita, ei kuitenkaan enempää kuin puolet niistä, toisen käytettäväksi, ehdolla ettei se tuota vuokranantajalle tuntuva haittaa. Jos huoneisto siten, kokonaan tai osaksi, toiselle luovutetaan, vastatkoon vuokralainen edelleenkin vuokrasopimuksesta johtuvista velvollisuuksista.

Sopimus, jolla vuokralaiselta kielletään hänelle tämän pykälän mukaan tuleva oikeus, on mitätön.

14 §. Jos vuokralainen kuolee, ovat kuolinpesän osakkaat, vaikka olisikin toisin sovittu, oikeutetut sanomaan vuokrasopimuksen irti. Samanlainen irtisanomisoikeus olkoon vuokralaisella, joka muuttaa paikkakunnalta siirtyäkseen toiseen virkaan tai toimeen.

15 §. Kun rakennus, joka on kokonaan tai osaksi annettu vuokralle, vapaaehtoisesti luovutetaan toisen omaksi, pysyy vuokrasopimus, vaikka se sisältäisikin toisen ehdon, voimassa uutta omistajaa vastaan, jos vuokralainen on ottanut huoneiston haltuunsa. Vastakkaisessa tapauksessa uusi omistaja on oikeutettu purkamaan sopimuksen, ellei luovutuksessa ole tehty ehtoa vuokraoikeuden

pysyväisyydestä tai sopimus kiinnityksen nojalla ole edelleenkin oleva voimassa.

Jos kokonaan tai osaksi vuokralle annettu rakennus on kiinteistön osana tai kuuluu laitokseen, joka on kiinteistönä kiinnitetty, ja jos kiinteistö tai laitos myydään ulosottotoimin tekemättä ehtoa vuokrasopimuksen pysyväisyydestä, on ostaja oikeutettu sanomaan sopimuksen irti. Niin ikään olkoon ostaja oikeutettu sanomaan sopimuksen irti, jos rakennus ulosmitataan ja myydään niinkuin irtaimesta omaisuudesta on säädetty.

Jos on sovittu muutoksesta tai lisäyksestä kirjallisesti tehtyyn vuokrasopimukseen, olkoon, vaikka sopimus, sen mukaan kuin edellä on sanottu, olisikin pysyvä uutta omistajaa vastaan, muutos tai lisäys häneen nähden tehoton, ellei sitä ole vuokravälikirjaan merkitty tai hän siitä luovutuksen tapahtuessa tietänyt.

16 §. Jos kokonaan tai osaksi vuokralle annettu rakennus moitekanteen johdosta on joutunut pois siltä, joka sen on vuokralle antanut tai jolle se tältä on siirtynyt, on sillä, jolle rakennus on joutunut, oikeus irtisanoa vuokrasopimus.

17 §. Joka 13, 14, 15 tai 16 §:n mukaan tahtoo purkaa tai irtisanoa vuokrasopimuksen, ilmoittakoon siitä toiselle asianosaiselle viimeistään kuukauden kuluessa sen jälkeen, kuin vuokranantaja epäsi luvan vuokraoikeuden siirtoon tai huoneiston luovutukseen, kuolemantapaus sattui, muutto paikkakunnalta tai rakennuksen luovutus tapahtui tai rakennus joutui oikealle omistajalle.

18 §. Kun vuokrasopimus 15 tai 16 §:ssä mainituissa tapauksissa lakkaa, on vuokralaisella oikeus saada korvaus vahingosta siltä, joka oli vastuussa vuokrasuhteen pysyväisyydestä.

Jos vain osa huoneistosta on joutunut vuokralaiselta pois, on hän oikeutettu saamaan vuokramaksun kohtuullisesti vähennetyksi sekä korvauksen vahingosta; olkoon hän myös, ellei haitta ole vähäinen, oikeutettu purkamaan vuokrasopimuksen.

19 §. Jos vuokralainen joutuu vararikkoon ja konkurssipesä viimeistään kuukauden kuluessa valvontapäivästä on ilmoittanut vuokranantajalle, ettei se vastaa vuokrasopimuksen täyttämistä, on vuokralainen velvollinen, jos vuokranantaja vaatii, asettamaan vakuuden vuokrasopimuksen täyttämistä. Ellei vakuutta aseteta kahdeksan päivän kuluessa, on vuokranantaja oikeutettu sanomaan sopimuksen irti.

20 §. Vuokranantaja on oikeutettu purkamaan sopimuksen:

1) jos vuokralainen on jättänyt vuokramaksun eräytymispäivän suorittamatta eikä neljän päivän kuluessa maksua toimita;

2) jos vuokralainen, saamastaan varoituksesta huolimatta, käyttää huoneistoa muuhun tarkoitukseen kuin sopimusta tehtäessä edellytettiin;

3) jos vuokralainen, varoituksesta huolimatta, jättää täyttämättä, mitä hänen velvollisuutenaan on huoneiston hoitoon nähden ja muutenkin 10 §:n mukaan;

4) jos vuokralainen vastoin 13 §:n säännöksiä siirtää vuokra-

oikeutensa toiselle taikka luovuttaa toisen käytettäväksi huoneiston tai osan siitä eikä, viimeksimainitussa tapauksessa, ota varoituksesta ojentuakseen; sekä

5) jos vuokralainen huoneistossa viettää tai sallii vietettävän pahantapaista elämää.

Vuokranantaja on oikeutettu saamaan korvauksen vahingosta, jonka hän tämän pykälän nojalla tapahtuneen vuokrasopimuksen ennenaikaisen päättymisen johdosta on kärsinyt. Älköön sopimuksella määrättäkö, että vuokralainen, kun vuokrasopimus on purettu, on poismuuttonsa jälkeiseltä ajalta velvollinen suorittamaan vuokramaksua.

Sopimuksella älköön myöskään pidätettäkö vuokranantajalle oikeutta purkaa vuokrasopimusta muissa kuin edelläsanotuissa tapauksissa.

21 §. Jos teko tai laiminlyönti, joka 20 §:n mukaan tuottaisi vuokranantajalle oikeuden purkaa vuokrasopimuksen, on vähäpätöinen taikka, jos oikaisu tapahtuu, ennenkuin purkausilmoitus on tehty, älköön vuokranantajalla olko oikeutta purkaa sopimusta.

Ellei vuokranantaja pura sopimusta kuukauden kuluessa saatuaan tiedon seikasta, joka, sen mukaan kuin edellä on sanottu, tuottaa purkamisoikeuden, jää sopimus pysyväksi.

Ehto, joka on vastoin tämän pykälän säännöksiä, on mitätön.

22 §. Vuokrasuhde päättyy vuokrakauden kuluttua umpeen, jos vuokranantaja tahi vuokralainen on ennen vuokrakauden loppua sanonut sopimuksen irti:

1) kolmea kuukautta ennen, milloin vuokrakausi käsittää vähintään vuoden;

2) neljätöistä päivää ennen, milloin vuokrakausi on vuotta lyhyempi ja vähintään kuukausi; sekä

3) yhtä päivää ennen, milloin vuokrakausi on kuukautta lyhyempi.

Jos irtisanomista ei puolelta tai toiselta tässä mainitun ajan kuluessa toimiteta, on vuokrasopimus katsottava uudistetuksi ennen sovituksi vuokrakaudeksi, ei kuitenkaan vuotta pidemmäksi ajaksi.

23 §. Jos vuokra-aikaa ei ole määrätty, on kumpikin sopimus-kumppani oikeutettu koska tahansa sanomaan sopimuksen irti.

Tässä tapauksessa, niin myös milloin määrääjäksi tehty vuokrasopimus irtisanomisen nojalla lakkaa ennen vuokrakauden päättymistä, tulee vuokralaisen muuttaa:

1) jos vuokramaksu on laskettu vuodelta, sinä yleisenä muuttopäivänä, joka ensin sattuu kolmen kuukauden kuluttua irtisanomisesta;

2) jos vuokramaksu on laskettu kuukaudelta, irtisanomista lähinnä seuraavan kuukauden ensimmäisenä arkipäivänä, ehdolla että irtisanominen on tapahtunut viimeistään kuukauden viidentenätoista päivänä; sekä

3) jos vuokramaksu on laskettu viikolta tai lyhyemmältä ajalta, irtisanomista seuraavana päivänä.

Siinä tapauksessa, että vuokramaksu on laskettu muulta ajalta, kuin edellä on mainittu, on noudatettava, mitä lähinnä lyhyemmän ajan varalta on säädetty.

24 §. Purkamisen ja irtisanominen ilmoitettakoon todistajain läsnäollessa tai otettakoon siitä kirjallinen tunnustus tahi toimitettakoon se muuten todistettavasti. Jos se, jolle purkamisen tai irtisanominen on ilmoitettava, ei ole tavattavissa, olkoon laki, niin- kuin haasteesta on sellaisen tapauksen varalta säädetty, muuten, paitsi että, milloin purkamisen tai irtisanominen sen mukaan on toimitettava kuuluttamalla virallisissa sanomalehdissä, sellainen kuulutus on niihin pantava yksi kerta jonkin kuukauden ensimmäiseen numeroon. Jos joku on määrätty vuokranantajan puolesta kantamaan vuokramaksua, olkoon lupa laillisin vaikutuksin toimittaa purkamisilmoitus tai irtisanoutua hänelle.

Haaste, jossa vaaditaan vuokraoikeutta lakkautettavaksi, niin myös ulosotonhaltijalle tehty anomus vuokralaisen häätämisestä käy purkamisesta tai irtisanomisesta, kun se on asianmukaisessa järjestyksessä tiedoksi annettu.

Varoitus, josta 20 §:ssä puhutaan, on toimitettava vuokralaiselle, kuten 1 momentissa purkamisesta ja irtisanomisesta säädetään.

25 §. Älköön sopimuksella määrättäkö, ettei vuokraoikeuden pysyväisyyden vakuudeksi ole lupa hakea kiinnitystä taikka ettei vuokralainen ole oikeutettu kuittaamaan vuokramaksua vastaan saatavallansa.

26 §. Eräytyneestä tai lähimpäin kuuden kuukauden aikana eräytyvästä vuokramaksusta vuokranantajalla on valta pidättää talossa olevasta vuokralaisen irtaimesta omaisuudesta niin paljon, kuin hänen saatavaansa vastaa, kunnes vuokralainen on velkansa suorittanut tai antanut siitä vakuuden. Omaisuutta, jota ei saa ulosmitata, älköön vuokranantaja kuitenkaan pidättäkö, vaikka sellainen ehto olisikin tehty.

27 §. Jos sopimuksella, jolla rakennus tai sen osa annetaan vuokralle, samalla luovutetaan jokin maa-alue sen yhteydessä käytettäväksi, on tätä lakia sopimukseen sovellettava.

28 §. Tämä laki tulee voimaan

Sitä ennen tehtyihin vuokrasopimuksiin sovellettakoon kuitenkin, mitä säädetään 2 §:ssä muuttoaajasta, 15 §:ssä vuokraoikeuden pysyväisyydestä ja, soveltuvalta osalta, 17 §:ssä vuokrasopimuksen purkamisesta ja irtisanomisesta, 20 §:n 1 momentissa ja 21 §:ssä vuokrasopimuksen purkamisesta, 23 §:ssä irtisanomisajasta ja 24 §:ssä purkamisesta ja irtisanomisesta; ja on 17 §:ssä ja 21 §:n 2 momentissa säädetty aika laskettava edellämainitusta päivästä, jos se tämän lain mukaan olisi luettava sitä ennen sattuneesta ajankohdasta.

29 §. Täten kumotaan maakaaren 16 luvun 10—16 § ja 17 luvun 5 § sekä kauppa- ja kauppakaaren 13 luku, mikäli ne sisältävät säännök-

siä huoneenvuokrasta, sekä julistus 7 päivältä maaliskuuta 1859 ynnä ne muiden lakien ja asetusten säännökset, jotka ovat risti-riidassa tämän lain kanssa.

22. Kunnan, uskonnollisen yhdyskunnan tai yksityisestä toimesta valtion palvelukseen siirtyneen henkilön oikeus palvelusajan lukemiseen eläkkeen saamista varten.

Valtioneuvoston päätös toukokuun 28 p:nä 1925.

(Suomen as.-kok. 1925 : 197)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1924 : 65)

Nojautuen 30 päivänä joulukuuta 1924 valtion viran tai toimen haltijan oikeudesta eläkkeeseen annetun lain 3 §:n 3 momenttiin on valtioneuvosto, valtiovarainministeriön esittelystä, nähnyt hyväksi määrätä seuraavaa:

1 §. Kunnan, uskonnollisen yhdyskunnan tai yksityisestä toimesta valtion palvelukseen siirtyneellä henkilöllä, jolla valtioneuvoston 30 p:nä jouluk. 1924 antaman, tällaisesta toimesta valtion palvelukseen siirtyneen henkilön oikeutta palvelusajan lukemiseen ikälisän saamista varten koskevan päätöksen nojalla on oikeus ikälisään nähden lukea hyväkseen tällainen palvelusaika, on oikeus, järempänä mainituin rajoituksin, laskea eläkettä varten hyväkseen kolme neljäsosaa siitä ajasta, jonka hän täytettyään kolmekymmentä vuotta on ollut ikälisään oikeuttavassa toimessa.

2 §. Valtion palvelukseen siirtyneellä henkilöllä, jolla, tultuaan eläkeikänsä tai erotessaan sitä ennen valtion palveluksesta, on tämän palveluksen perusteella vähemmän kuin kymmenen eläkevuotta, ei ole oikeutta eläkkeeseen nähden lukea hyväkseen sitä aikaa, jonka hän on ollut 1 §:ssä mainitussa toimessa.

3 §. Jos edellämainittu palvelusaika ennen valtion virkaan tai toimeen siirtymistä yhteensä on ollut yhtä vuotta lyhyempi, ei sitä lasketa hyväksi eläkkeeseen nähden.

23. Helsingin kaupungin nostokurkia käytettäessä noudatettavat ohjeet.

Satamahallituksen vahvistamat tammikuun 27 p:nä 1925.

§ 1. Liikennöitsijän, joka haluaa käyttää nostokurkea vaki-naisella tai ylityöajalla, on siitä hyvissä ajoin tehtävä kirjallinen, asianomaisen allekirjoittama ilmoitus satamaliikennekonttoriin. Lomakkeita sellaisen ilmoituksen tekemiseksi pidetään saatavissa satamaliikennekonttorissa; ja on näihin painettava myöskin nämät ohjeet.

Nostokuren tilaaminen ei oikeuta liikennöitsijää käyttämään sitä toiseen aikaan eikä pitempään kuin mille se on tilattu määrättyä työtä varten.

Ellei nostokurkea, joka on ilmoituksen mukaan varattu käytettäväksi ilmoittajan lukuun, ole otettu käytäntöön tunnin kuluessa sen jälkeen, raukeaa tämän ilmoitukseen perustuva käyttöoikeus kurkeen, mutta tulee hänen, ellei hyväksyttävää estettä ole olemassa, suorittaa maksu yhden tunnin ajalta, jos kurki on tilattu vakinaiseksi työajaksi.

Jos kurki on tilattu käytettäväksi ylityöajalla, tulee tilaajan suorittaa maksu koko tilatulta ajalta.

§ 2. Liikennöitsijän, joka haluaa käyttää uivaa nostokurkea työhön kaupungin satama-alueen ulkopuolella, on siitä tehtävä kirjallinen anomus satamaliikennekonttorille, jonka, jos liikenne sen vaatii ja se voi tapahtua ilman vaaraa kurelle, tulee antaa siihen suostumuksensa.

§ 3. Nostokurkea ei saa käyttää suurempien kuormien nostamiseen kuin mihin kurki on tarkoitettu ja joka on jokaiseen kurkeen erikseen merkitty.

Tavaraa ei saa jättää riippumaan kurkeen pitemmäksi aikaa kuin mitä tarvitsee sen kuormaamista ja purkamista varten. Tavaraa ei kurella saa vetää pitkin satamakatua eikä laivan kantta myöten. Tavaraa ei myöskään saa nostaa ennenkuin se lepää vapaana ympäröivästä tavarasta tai muusta esteestä.

§ 4. Liikennöitsijän tulee tarkoin seurata niitä tarkempia ohjeita nostokuren käyttämisestä, joita asianomainen tarkastusmies tai satamavirkailija antaa.

Liikennöitsijän tulee omalla kustannuksellaan hankkia tavaran kiinnittämiseksi nostokurkeen tarvittavat välineet, kuin myöskin itse hankkia ja palkata se miehistö, joka on tarpeen yli kaupungin palkkaaman henkilökunnan.

§ 5. Liikennöitsijän tulee satamaliikennekonttorin vaatimuksesta esittää laivauspaperi, lasku tai todistus, joka osoittaa sen tavaran painon, joka hänen lukuunsa yhdellä kertaa nostetaan.

§ 6. Kaupunki ei vastaa siitä vahingosta, joka voi kohdata nostokuressa riippuvaa tavaraa, tai laivaa tai muita esineitä sen kautta, että kurki tai siihen kuuluva osa mahdollisesti särkyy, eikä myöskään siitä vahingosta, joka kurkea käytettäessä kuren tai siinä riippuvan tavaran kautta muusta syystä voi kohdata tavaraa, laivaa tai muuta esinettä.

Se vahinko, jonka liikennöitsijä tai hänen väkensä tuottaa, on liikennöitsijän korvattava.

§ 7. Nostokuren käyttämisestä suoritettava maksu tapahtuu satamaliikennekonttorin asettaman laskun mukaan viimeistään viikon kuluessa kuren käyttämisestä lukien.

HELSINGIN KAUPUNGIN KUNNALLINEN ASETUSKOKOELMA

JULKAISSUT

1925. HELSINGIN KAUPUNGIN TILASTOKONTTORI. N:o 4.

Sisällys: 24. Laki verojen ja maksujen vanhentumisesta, s. 65. — 25. Asetus kansakoululaitoksen kustannuslain täytäntöönpanosta annetun asetuksen 8 §:n muuttamisesta toisin kuuluvaksi, s. 66. — 26. Työväen tapaturmavakuutuslaki, s. 66. — 27. Hyvitys kaupungin komitean ja valiokuntain jäsenyydestä, s. 80. — 28. Käpylän raitiotielinjan toimilupa, s. 80.

24. Laki verojen ja maksujen vanhentumisesta.

Annettu toukokuun 26 p:nä 1925.

(Suomen as.-kok. 1925 : 226)

1 §. Vero tai muu julkisoikeudellinen maksu, joka on pantu suoritettavaksi valtiolle tai kunnalle, on viiden vuoden kuluessa sitä seuranneen vuoden alusta lukien, jona maksunpano tapahtui, maksuvelvolliselta perittävä sillä uhalla, että oikeus maksun saamiseen on menetetty. Sama olkoon laki myöskin niistä veroista ja maksuista, joita on pantu suoritettaviksi kirkolle, seurakunnalle tahi uskonnolliselle yhdyskunnalle taikka papiston, lukkarin tahi urkurin palkkaukseen, niin myös muustakin sellaisesta maksusta, joka voidaan ulosottaa ilman tuomiota tai päätöstä.

Jos edellämainitun ajan kuluessa on veron tai maksun perimiseksi toimitettu ulosmittaus taikka vero tahi maksu on valvottu konkurssissa tai vuosihaastossa tahi kiinteistön pakkohuutokaupan yhteydessä, älköön sanotun ajan umpeen kuluminen estäkö veron tai maksun saamista ulosmitatuista tai konkurssiin luovutetuista varoista taikka niistä varoista, joista vuosihaastossa ilmoitetut saamiset ovat suoritettavat.

Verot, jotka kannetaan leiman muodossa, niin myös tullimaksut ja valmisteverot eivät ole tämän lain säännösten alaisia.

2 §. Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1926; älköön sitä kuitenkaan sovellettako veroihin ja maksuihin, jotka sitä ennen on pantu maksettaviksi.

3 §. Täten kumotaan kuninkaalliset päätökset 16 päivästä maaliskuuta 1739 ja 1 päivästä syyskuuta 1741 sekä keisarillinen kirje 4 päivästä kesäkuuta 1844, mikäli ne koskevat verojen vanhentumista, sekä muutetaan muut tämän lain kanssa ristiriitaiset säännökset.

25. Asetus kansakoululaitoksen kustannuslain täytäntöönpanosta annetun asetuksen 8 §:n muuttamisesta toisin kuuluvaksi.

Annettu kesäkuun 17 p:nä 1925.

(*Suomen as.-kok. 1925 : 234*)

(*Vrt. Suomen as.-kok. 1921 : 184*)

Opetusministerin esittelystä säädetään täten, että kansakoululaitoksen kustannuksista 15 päivänä huhtikuuta 1921 annetun lain täytäntöönpanosta 1 päivänä heinäkuuta samana vuonna annetun asetuksen 8 § on muutettava näin kuuluvaksi:

8 §. Rahapalkka maksetaan kansakoulunopettajille kuukausittain etukäteen kunkin kuukauden 1 päivänä kansakoululaitoksen kustannuslain 3 §:ssä mainitussa ohjesäännössä tarkemmin määrätävällä tavalla.

Ennen elokuun 1 päivää valittu kansakoulunopettaja saakoon palkkansa elokuun 1 päivästä; ja on kansakoulunjohtokunnan asia valvoa, että opettaja pääsee säännölliseen aikaan alottamaan työnsä ja että lukuvuosi, mikäli mahdollista, kestää säädetyn ajan.

Myöhemmin valittu opettaja saakoon palkan siltäkin kuukaudesta, jonka kuluessa vaali on toimitettu, jos hän on ennen saman kuukauden puoliväliä työnsä koulussa alottanut, mutta muussa tapauksessa vaalitoimitusta seuraavan kuukauden 1 päivästä lukien. Kuitenkin saakoon elokuulla valittu opettaja valtiopalkan ilman muuta myöskin elokuulta, jos hänen koulutyönsä alkaa viimeistään syyskuun 1 päivänä; jos taas hänen koulutyönsä alku siirtyy myöhempään, jää elokuun palkan suoritus riippumaan siitä, tuleeko lukuvuosi, ellei muuta laillista estettä satu, kestävänsä säädetyn viikkomäärän ja voiko kouluhallitus sen perusteella sekä tehdyin anomuksen ja tarkastajan todistuksen nojalla elokuun palkan myöntää maksettavaksi.

26. Työväen tapaturmavakuutuslaki.

Annettu heinäkuun 17 p:nä 1925.

(*Suomen as.-kok. 1925 : 271*)

I L u k u.

Yleisiä säännöksiä.

1 §. Jokainen henkilö, joka on sitoutunut tekemään toiselle tämän johdon ja valvonnan alaisena ruumiillista työtä korvausta vastaan taikka oppiakseen jonkin ammatin tai ammatinhaaran, on työssä sattuneen tapaturman aiheuttaman ruumiinvamman varalta työnantajansa tai kunnan toimesta vakuutettava tämän lain mukaan, ei kuitenkaan, jos työntekijä:

1) on työnantajan luona asuva hänen lapsensa tai lapsenlapsensa taikka hänen vanhempansa tai isovanhempansa; tai

2) suorittaa yhdenjaksoisesti enintään kuusi päivää, sunnuntai- ja juhlapäiviä lukuunottamatta, kestävää työtä jollekin, joka muuten ei käytä vakuutusvelvollisuuden alaisia työntekijöitä samankaltaisessa työssä.

Asianosaisen pyynnöstä voi vakuutusneuvosto, toisia asianosaisia kuultuaan, ennakoita antaa päätöksen siitä, onko määrättyä työtä pidettävä ruumiillisena työnä.

2 §. Tapaturman aiheuttamana ruumiinvamma pidetään myöskin ammattitautia, joka on aiheutunut erinäisten, vakuutusneuvoston ehdotettavassa ja valtioneuvoston päätöksellä vahvistettavassa luettelossa mainittujen aineiden valmistamisesta tai käsittelemisestä.

3 §. Valtio ei ole tässä laissa säädetyn vakuutusvelvollisuuden alainen, mutta valtion varoista on jokaiselle valtion työssä tai toimessa tapaturmaisesti vahingoittuneelle ruumiillisen työn tekijälle tai hänen omaisilleen suoritettava tämän lain mukaista korvausta.

Työntekijälle, jolle valtion varoista suoritetaan eläkettä muun lain perusteella, maksetaan elinkorkoa tämän lain mukaan ainoastaan, jos ja mikäli elinkorko on eläkettä suurempi.

Asevelvollisuuttaan suorittavien henkilöiden sekä vankien tapaturmakorvauksesta säädetään erikseen.

4 §. Työnantaja tämän lain mielessä on se, jonka lukuun työ suoritetaan.

Jos joku on antanut työn tai sen osan teettämisen toiselle, jota siinä on pidettävä itsenäisenä yrittäjänä, on viimeksimainittu katsottava työnantajaksi, mutta vastatkoon se, joka työn teettämisen on toiselle antanut, itse vakuutusmaksuista, ellei se, jolle työn teettäminen oli annettu, ole kyennyt niitä maksamaan.

5 §. Työntekijän omaisilla tarkoitetaan tässä laissa työntekijän puolisoa ja niitä sukulaisia, joita hän lain mukaan on velvollinen elättämään, sekä niitä alaikäisiä tai työkyvyttömiä sisarusiaan, joita hän elättää.

6 §. Työssä sattuneen tapaturman aiheuttamaksi katsotaan ruumiinvamma, jonka työntekijä työssään tai muuten työsuhteen vuoksi on saanut työpaikkaan kuuluvalla alueella, niin myös ruumiinvamma, jonka hän on saanut työpaikan ulkopuolella, ollessaan työnantajan asiolla tai matkalla työpaikalle tahi sieltä pois taikka yrittäessään varjella tai pelastaa työnantajan omaisuutta tahi työtoimintansa yhteydessä ihmishenkeä.

Työssä sattuneen tapaturman aiheuttamana ei kuitenkaan pidetä ruumiinvammaa, jonka vahingoittunut itse on tahallaan tuottanut tai jonka hän on saanut rikollisessa teossa.

Tapaturmakorvaus voidaan myöskin kokonaan kieltää tai vähentää, jos työntekijä on toiminut vastoin asianomaisesti vahvistettuja työ sääntöjä tahi esimiehensä, tapaturman välttämiseksi, antamaa työpaikalle julkipantua määräystä.

II Luku.

Tapaturmakorvaus.

7 §. Korvauksena työssä sattuneen tapaturman aiheuttamasta ruumiinvammasta on työntekijä oikeutettu saamaan:

sairaanhoidtoa;
päivärahaa; sekä
elinkorkoa.

Sitäpaitsi on, työntekijää hoidettaessa sairaanhoitolaitoksessa, hänen omaisilleen maksettava huoltoapua.

Jos ruumiinvamman seurauksena on ollut työntekijän kuolema taikka jos merimiestoimessa oleva henkilö on kadonnut, on suoritettava hautausapua sekä kuolleen tai kadonneen omaisille elinkorkoa.

Merimiestoimessa oleva henkilö katsotaan kadonneeksi, ellei hänestä eikä siitä laivasta, jolla hän viimeksi oli, ole tietoja saatu kahta kertaa niin pitkässä ajassa, kuin merilaissa on säädetty oikeudesta luovuttaa vakuutusenantajalle sellaisia vakuutettuja esineitä, joista ei mitään tietoja ole tullut, niin myös siinä tapauksessa, että laiva on joutunut haaksirikkoon ja luotettavaa tietoa siitä, että kadonnut elää, ei ole saapunut yhdessä vuodessa siitä lukien. Katoamispäiväksi katsotaan se päivä, jolloin laiva joutui haaksirikkoon tai johon sitä koskevat viimeiset tiedot ulottuvat.

8 §. Sairaanhoidtoa on annettava siitä hetkestä alkaen, jolloin tapaturma sattui, siihen asti, kunnes tapaturman aiheuttama sairaus on päättynyt, enintään kuitenkin yhden vuoden aikana tapaturmapäivästä lukien.

Sairaanhoidtoon kuuluu:

tarpeellinen lääkärin antama tai määräämä hoito, myös sairaalassa, taikka sen puuttuessa muu tarpeellinen hoito;

lääkärin määräämät lääkkeet ynnä tarpeelliset puhdistusaineet ja sidetarpeet;

tarpeen vaatiessa vahingoittuneen kuljettaminen lääkärin luo tai sairaalaan; sekä

erityisten tarvittavien sidosten ja muiden samantapaisten apuneuvojen, kuten kainalosauvojen, tekojäsenten, tekosilmien ja silmälasien, joita vahingoittuneen tila saattaa vaatia paranemisen jälkeenkkin, ensimmäinen hankkiminen sekä myöskin niiden korjaaminen ja uusiminen, milloin vakuutusneuvosto vahingoittuneen taloudellisiin oloihin katsoen harkitsee sen välttämättömäksi.

Milloin ammattitauti katsotaan työssä sattuneeksi tapaturmaksi, vastaa tapaturman sattumisen päivää se ajankohta, josta alkaen ammattitaudin todetaan ilmenneen.

9 §. Päivärahaa on annettava, kun työntekijä työssä sattuneen tapaturman aiheuttaman ruumiinvamman johdosta on kykenemätön toimittamaan tavallista työtään, työkyvyttömyyden alkamispäivästä, tapaturmapäivää lukuunottamatta, siihen saakka,

kunnes tapaturmasta aiheutunut sairaus on päättynyt, enintään kuitenkin yhden vuoden aikana tapaturmapäivästä lukien. Ellei työkyvyttömyyttä ole kestänyt ainakin kolme päivää, tapaturmapäivää lukuunottamatta, ei päivärahaa makseta.

Päivärahana on annettava, milloin työkyvyttömyys on täydellinen, kultakin päivältä, sunnuntai- ja juhlapäivät niihin luettuina, kaksi kolmasosaa vahingoittuneen keskipäiväpalkasta. Jos täten arvioitu päiväraha on pienempi kuin viisi markkaa päivältä, on se koroitettava tähän määrään, ei kuitenkaan vahingoittuneen keskimääräistä päiväpalkkaa suuremmaksi. Jos päiväraha nousisi kolmeakymmentä markkaa suuremmaksi, olkoon tämä määrä suurin päiväraha. Jos vahingoittunut on yksinäinen henkilö eikä hänellä ole omaisia, joita hänen tulee elättää, on hänen päivärahansa kuitenkin vain puolet hänen keskipäiväpalkastaan, ollen silloin vähintään neljä ja enintään kaksikymmentäviisi markkaa.

Jos työkyky on ainoastaan vähentynyt, on päiväraha tätä vähennystä vastaava suhteellinen osa 2 momentissa määrätystä päivärahasta. Päivärahaa ei kuitenkaan makseta, ellei työkyky ole vähentynyt ainakin viidennellä osalla.

10 §. Jos vahingoittunut saamansa ruumiinvamman johdosta on joutunut niin avuttomaan tilaan, ettei hän voi tulla toimeen ilman toisen henkilön hoitoa, on hänen päivärahansa siltä ajalta, minkä sellaista avuttomuutta kestää, koroitettava neljään viidesosaan hänen keskipäiväpalkastaan, ja on tällöin sen vähin määrä kymmenen markkaa ja suurin määrä neljäkymmentä markkaa.

11 §. Jos työnantaja muun lain tai asetuksen määräyksestä tai vapaaehtoisesti on suorittanut vahingoittuneelle hänen työkyvyttömyytensä aikana palkkaa tai hänen puolestaan muita maksuja, on työnantajalla oikeus saada suorittamansa määrä takaisin siitä, mitä vakuutuslaitoksen on työntekijälle tämän lain mukaan maksettava.

12 §. Elinkorkoa suoritetaan vahingoittuneelle, jos tapaturman seurauksena on työkyvyn pysyvä menetys tai vähennys, siitä päivästä alkaen, jona tapaturmasta aiheutunut sairaus on päättynyt, sitä päivää lukuunottamatta, kuitenkin viimeistään siitä alkaen, jolloin 9 §:n 1 momentissa mainittu vuoden aika on umpeen kulunut. Mitään elinkorkoa ei makseta, ellei työkyky ole vähentynyt ainakin kymmenennellä osalla.

13 §. Vahingoittuneelle maksettava elinkorko on kaksi kolmasosaa hänen 22 §:n mukaan vähennetystä vuotuisesta työansioistaan, jos hän on täydelleen menettänyt työkykynsä. Jos vahingoittunut on yksinäinen henkilö eikä hänellä ole omaisia, joita hänen tulee elättää, on hänen elinkorkonsa kuitenkin vain puolet hänen vähennetystä vuotuisesta työansioistaan. Milloin ruumiinvammasta on seurannut vain työkyvyn vähennys, on elinkorko vähennystä vastaava osa siitä elinkorosta, joka olisi maksettava, jos työkyvyttömyys olisi ollut täydellinen.

Työkyky katsotaan täydellisesti menetetyksi, jos vahingoittunut on kokonaan kykenemätön suorittamaan sellaista säännöllistä ansiotyötä, jota hänen etoiseen työhönsä ja kehitykseensä nähden häneltä kohtuudella voidaan vaatia.

Arvioitaessa, missä määrin ruumiinvamma on vähentänyt vahingoittuneen työkykyä, on otettava huomioon vamman laatu ja vaikutus hänen ansiokykyynsä yleensä sekä myöskin, miten se vaikuttaa vahingoittuneen töissä tarpeellisiin kykyihin. Jos vahingoittuneella vahingon sattuessa oli tauti, ruumiinvamma tai ruumiinvika taikka sellainen taipumus tautiin, joka oleellisesti on pahentanut ruumiinvamman seurauksia, otettakoon nämäkin seikat huomioon elinkoron suuruutta määrättäessä.

14 §. Vuotuisen elinkoron ollessa enintään kolmesataa markkaa, saadaa se, jos vahingoittunut ja vakuutuslaitos siitä sopivat, vaihtaa elinkoron pääoma-arvoa vastaavaksi pääomaksi. Jos elinkorko on suurempi kuin kolmesataa markkaa, voi sen vaihtaminen pääomaksi tapahtua ainoastaan vakuutusneuvoston suostumuksella ja muuten edellä mainituin ehdoin.

15 §. Jos elinkoronsaaja saamansa ruumiinvamman johdosta on joutunut niin avuttomaan tilaan, ettei hän voi tulla toimeen ilman toisen henkilön hoitoa, on siltä ajalta, minkä sellaista avuttomuutta kestää, hänen elinkorkonsa koroitettava enintään hänen vähennetyn vuosityöansionsa määrään.

16 §. Vahingoittuneen tulee, kunnes vamman välittömästi tahi välillisesti aiheuttama sairaus on parantunut, tyytyä päivärahan sijasta sairaanhoitolaitoksessa annettavaan hoitoon ja eläntukseen.

Siltä ajalta, minkä sellainen sairaanhoito kestää, suoritetaan huoltoapuna aviovaimolle kaksi viidesosaa ja jokaiselle seitsemätoista vuotta nuoremmalle lapselle yksi viidesosa siitä päivärahasta, joka olisi 9 §:n mukaan tullut vahingoittuneelle, jos häntä olisi kotona hoidettu, kuitenkin niin, että, jos suoritettavat huoltoapuerät yhteenlaskettuina nousisivat enempään kuin neljään viidesosaan edellämainitusta päivärahasta, ne suhteellisesti alennetaan siten, että ne yhteensä nousevat tähän määrään. Samanlainen huoltoapu kuin aviovaimolle annetaan aviomiehellekin, jos vaimo miehen työkyvyttömyyden vuoksi on ollut miehen pääasiallisena elättäjänä. Ellei vahingoittuneella ole edellämainittuja omaisia, annettakoon huoltoapua hänen muille omaisilleen vakuutusneuvoston harkinnan mukaan, kuitenkin yhteensä enintään kaksi kolmannesta vahingoittuneen päivärahasta.

Elinkoron sijaan voidaan elinkorkoon oikeutetulle hankkia hoitoa ja elatusta sairaanhoitolaitoksessa. Samoin voidaan vahingoittuneelle, joka on menettänyt huomattavan osan työkyvystään, hankkia opetusta uudessa, hänelle sopivaksi havaitussa ammatissa tai toimessa ja sen harjoittamiseen ehkä tarvittavia työvälineitä. Siltä ajalta, jonka olo sairaanhoitolaitoksessa kestää tai jona opetuksen ohella annetaan ylläpito, vähennetään vakuutusneuvoston har-

kinnan mukaan elinkorko enintään ylläpitokustannuksia vastaavalla määrällä, mutta huoltoapua on maksettava vahingoittuneen omaisille, kuten 2 momentissa sanotaan.

Jos vahingoittunut ilman hyväksyttävää syytä kieltäytyy hyväkseen käyttämästä edellämainittuja etuja, voidaan hänelle annettavan päivärahana tai elinkoron suorittaminen vakuutusneuvoston harkinnan mukaan keskeyttää, mutta kuitenkin on silloin suoritettava hänen omaisilleen huoltoapua.

17 §. Vahingoittunut on velvollinen alistumaan lääkärin määräämään hoitoon, ei kuitenkaan hengenvaaralliseksi katsottavaan leikkaukseen.

Ellei vahingoittunut sitä tee tai jos hän estää parantumistaan tahallisesti jättämällä noudattamatta lääkärin määräyksiä, menettää hän vakuutusneuvoston harkinnan mukaan, joko kokonaan tai osaksi, oikeutensa korvaukseen, jos vamma on laiminlyönnin johdosta pahentunut tai sairaus pitkittynyt.

18 §. Jos tapaturman seurauksena on ollut työntekijän kuolema taikka jos merimiestoimessa oleva henkilö on kadonnut, on sen lisäksi, mitä edellisten pykälien nojalla saattaa tulla maksettavaksi, suoritettava:

1) hautausapuna vainajan tai kadonneen kuolinpesälle, jos sen varoista on suoritettu hautauskustannukset taikka jos hautausta vainajan ruumiin katoamisen takia ei ole voitu toimittaa, kuudesosa vähennytyä vuosityöansiosta, kuitenkin vähintään viisisataa markkaa, mutta muussa tapauksessa niille, jotka ovat pitäneet huolta hautaamisesta, hautauskustannusten määrä, ei kuitenkaan enempää kuin kuolinpesälle olisi ollut suoritettava; sekä

2) kuolinpäivän tai katoamispäivän jälkeisestä päivästä juoksevana elinkorkona:

leskivaimolle, niin kauan kuin hän elää naimattomana, kolmasosa vainajan vähennytyä vuosityöansiosta;

jokaiselle jälkeenjääneelle, avioliitossa tai sen ulkopuolella syntyneelle lapselle seitsemäntoista vuoden ikään asti kuudesosa sanotusta määrästä, jos jompikumpi vanhemmista elää, mutta neljäsosa, jos molemmat vanhemmat ovat kuolleet, kuitenkin niin, että, jos leskivaimolle ja lapsille suoritettavat elinkorot yhteenlaskettuina nousisivat yli kahden kolmasosan vainajan vähennytyä vuosityöansiosta, ne ovat suhteellisesti alennettavat siten, että ne yhteensä nousevat tähän määrään; taikka

kuolleen muille omaisille, ellei hänen jälkeensä ole elossa ketään edellisissä kohdissa mainittuja elinkorkoon oikeutettuja, vakuutusneuvoston harkinnan mukaan, enintään kuitenkin yhteensä puolet vainajan vähennytyä vuosityöansiosta.

Leskimiehelle suoritetaan elinkorkoa samojen perusteiden mukaan kuin leskivaimollekin, jos vaimo miehen työkyvyttömyyden takia on ollut miehen pääasiallisena elättäjänä.

Lapselle, joka seitsemäntoista vuotta täytettyään, ansiotyössä olematta, vielä opiskelee kehittyäkseen vastaista ammattiaan tai

tointaan varten, pidennetään elinkoron antamisaika hakemuksesta enintään kahdeksantoista vuoden ikään saakka.

19 §. Jos avioliitto on solmittu sen tapaturman jälkeen, jonka seurauksena sittemmin on ollut vahingoittuneen kuolema, älköön leskellä olko oikeutta tapaturmakorvaukseen. Sama olkoon laki tapaturman jälkeen siitetyistä lapsista.

20 §. Jos elinkorkoa saava leski menee uusiin naimisiin, on hän oikeutettu naimisiin mennessään kerta kaikkiaan saamaan kahden vuoden elinkorkoa vastaavan rahamäärän.

III L u k u.

Keskipäiväpalkan ja vuosityöansion laskeminen.

21 §. Keskipäiväpalkka, joka mainitaan 9 §:ssä, on laskettava siten, että työansio, jonka vahingoittunut on saanut työnantajaltaan sen vuoden aikana, joka päättyi tapaturman edellisenä päivänä, jaetaan kolmellasadalla kuudellakymmenellä taikka, jos vahingoittunut on ollut työnantajan työssä lyhemmän ajan, siten, että hänelle siltä ajalta tullut työansio jaetaan niiden päivien luvulla, mitkä hän on mainitussa työssä ollut, sunnuntai- ja juhlapäivät niihin luettuina.

Jos vahingoittunut on ollut sellaisessa työssä, jossa toiminnan laadun vuoksi työtä pääasiallisesti tehdään ainoastaan jonakin aikana vuodessa, on se keskipäiväpalkka, minkä hän on tapaturman johdosta menettänyt, arvioitava kohtuullisen harkinnan mukaan.

Oppilaan tai muun nuoren henkilön, joka työskentelee palkatta tai alhaista palkkaa vastaan, kohtuullisen keskipäiväpalkan määrää vakuutusneuvosto vuosittain.

22 §. Elinkoron laskemisen perusteeksi on pantava se työansio, joka vahingoittuneella on ollut samalta työnantajalta tai samanlaisesta työstä sen vuoden aikana, joka päättyi tapaturman edellisenä päivänä, kuitenkin enintään kaksikymmentäneljätuhatta markkaa.

Ellei vahingoittuneen työansiota vuoden joltakin osalta voida määrätä, arvioidaan vuosityöansio määräksi, joka vastaa työkyvyltään samanlaisen työntekijän työansiota samaan aikaan samalla paikkakunnalla.

Vakuutusneuvosto on oikeutettu, kaikkia esiintyviä asianhaaroja tarkoin harkittuaan, määräämään seitsemäätoista vuotta nuoremman työntekijän, niin myös sen henkilön vuosityöansion, joka sairauden tai muun hänestä itsestään riippumattoman syyn takia on ansainnut oleellisesti vähemmän kuin muu samanlainen työntekijä samassa työssä samalla paikkakunnalla. Sama olkoon laki henkilöistä, jotka työskentelevät oppiakseen jonkin ammatin tai ammatinhaaran, kuitenkin niin, että näiden vuosityöansio määrätään vuosittain.

Vahingoittuneen vuotuisen työansion ollessa seitsemätuhatta

kahtasataa markkaa suurempi otetaan sen yli nousevasta osasta huomioon ainoastaan kolmasosa. Jos vuoden työansio on kolmea tuhatta markkaa pienempi, on tämä rahamäärä pantava vahingonkorvauksen laskemisen perusteeksi. Älköön kuitenkaan työntekijä, joka on täyttänyt yksikolmatta vuotta eikä työskentele oppiakseen jotakin ammattia tai ammatinhaaraa, olko oikeutettu saamaan suurempaa elinkorkoa, kuin hänen työansionsa on ollut.

23 §. Työansiota 21 ja 22 §:n säännösten mukaan laskettaessa on huomioon otettava myös työnantajalta, liikkeestä tai yrityksestä saatu voitto-osuus, lahjapalkkio ja muu etu, kuten asunto, valaistus ja lämpö. Luontaisetuna saatu palkkaus on rahassa arvioitava paikkakunnan keskihintojen mukaan puheena olevana vuotena tai, milloin se ei ole mahdollista, vakuutusneuvoston määräämien perusteiden mukaan.

IV L u k u.

Vakuutusvelvollisuuden täyttäminen sekä vakuutuslaitokset.

24 §. Ne vakuutuslaitokset, joiden kanssa voidaan tehdä sopimuksia tämän lain säätämästä vakuutuksesta, ovat:

- 1) valtion vakuutuslaitos, jos sellainen on perustettu;
- 2) osakasten keskinäiselle vastuuvollisuudelle perustettu tapaturmavakuutuslaitos; ja
- 3) kotimainen tapaturmavakuutusosakeyhtiö.

Tätä vakuutusliikettä saa kuitenkin 2 ja 3 kohdassa mainittu vakuutuslaitos harjoittaa ainoastaan, jos valtioneuvosto hakemuksesta on siihen myöntänyt oikeuden.

25 §. Asianomainen kunta on velvollinen niiden työntantajien puolesta, joilla on vakuutettavia työntekijöitä, mutta jotka eivät ole työntekijöitään vakuuttaneet, ottamaan yhteisen ryhmävakuutuksen.

Asianomainen välittämään 1 momentissa mainittua ryhmävakuutusta on kunta, jossa työntantajalla on asunto ja kotipaikka, kuitenkin niin, että jos työntantaja muussa kunnassa omistaa tahi viljelee maata tai hallitsee muuta kiinteätä omaisuutta taikka harjoittaa liikettä, elinkeinoa tai ammattia, ryhmävakuutus on, mikäli se koskee näissä yrityksissä työskenteleviä työntekijöitä, viimeksimainitun kunnan välitettävä.

26 §. Jos kunta on laiminlyönyt 25 §:ssä säädetyn velvollisuutensa, vastaa se vahingonkorvauksen suorittamisesta vahingoituneelle työntekijälle ja hänen omaisilleen.

Vakuutusneuvoston on tässä tapauksessa suoritettava vahingonkorvaus tai ostettava elinkorko joltakin 24 §:ssä tarkoitettulta vakuutuslaitokselta, ja on vakuutusneuvosto oikeutettu perimään kunnalta sen määrän, minkä se näin on maksanut.

27 §. Jokaisen tulee kunnallista verotusta varten annettavan tuloilmoituksen yhteydessä ilmoittaa, onko hänellä sinä vuonna,

jota tuloilmoitus koskee, ollut työssään vakuutettavia työntekijöitä. Jos hänellä on sellaisia työntekijöitä ollut ja jos hän on ne tämän lain mukaan vakuuttanut, on hänen lisäksi ilmoitettava, missä vakuutuslaitoksessa vakuutus on otettu sekä onko vakuutus otettu kuluvaakin vuotta varten. Jos työnantaja ei ole työntekijöitään vakuuttanut, on hänen annettava 25 §:ssä mainittua ryhmävakuutusta varten tarpeelliset tiedot.

Työnantajan, joka ei ole velvollinen tekemään tuloilmoitusta kunnallista verotusta varten, on erikseen annettava yllämainitut ilmoitukset aikana, jolloin, ja paikkaan, mihin kunnallista verotusta varten tehtävät tuloilmoitukset siinä kunnassa ovat jätettävät, missä hänellä on asunto ja kotipaikka.

Edellä mainitut ilmoitukset ovat tehtävät kirjallisesti vakuutusneuvoston vahvistaman kaavan mukaan.

28 §. Jos työnantaja on laiminlyönyt edellisessä pykälässä mainitun ilmoitusvelvollisuuden tai on antanut väärän ilmoituksen ja vakuutuslaitos siitä syystä ei ole voinut panna hänen maksettavakseen vakuutusmaksua, on työnantaja velvollinen suorittamaan mainitun maksun kaksinkertaisena tai, kunnan ja vakuutuslaitoksen välisestä sopimuksesta riippuen, korkeintaan nelinkertaisena koko siltä ajalta, jota laiminlyönti tai väärä ilmoitus koskee.

29 §. Vakuutuslaitos, jonka kanssa kunta on tehnyt 25 §:ssä mainitun ryhmävakuutuksen, voi kunnan kanssa tekemänsä sopimuksen mukaan korvausta vastaan perityttää tämän ryhmävakuutuksen vakuutusmaksut joko kunnallisten verojen kannon yhteydessä tai muuten kunnan veronkantoviranomaisten välityksellä; ellei tällaista sopimusta ole saatu aikaan, on vakuutuslaitoksella oikeus perityttää nämä vakuutusmaksut valtion tulo- ja omaisuusveron kannon yhteydessä tai muuten valtion veronkantoviranomaisten toimesta.

Sellaisen ryhmävakuutuksen vakuutusmaksu on ilman tuomiota tai päätöstä ulosotonalainen. Valitus maksun ulosmittauksesta sillä perustuksella, että vakuutusmaksun maksuunpano on ollut laiton, on tehtävä vakuutusneuvostolle. Muussa suhteessa noudatettakoon, mitä ulostekojen, yleisten maksujen, toimituskirjain lunastuksen tahi muun sellaisen ulosmittauksesta on erittäin säädetty.

V L u k u.

Tapaturmakorvauksen hakeminen, määrääminen ja maksaminen.

30 §. Kun työntekijää on kohdannut tapaturma, jonka saat-taa otaksua aiheuttavan korvauksen suorittamista, on siitä heti annettava tieto työnantajalle tai hänen sijaiselleen, jonka tulee vaadittaessa antaa todistus tiedonannosta. Ilmoitus tapaturmasta on viipymättä työnantajan toimesta, vakuutusneuvoston vahvistaman kaavan mukaan, tehtävä asianomaiselle vakuutuslaitokselle tai 26 §:ssä tarkoitettussa tapauksessa kunnalle ja vakuutusneuvostolle.

Jos tapaturman seurauksena on ollut vahingoittuneen kuolema tai vaikeammanlaatuinen ruumiinvamma, on työnantajan heti tehtävä ilmoitus tapaturmasta myöskin paikkakunnan poliisiviranomaiselle, jonka tulee viipymättä toimittaa siitä tutkimus tapaturmapaikalla sekä kahdeksan vuorokauden kuluessa antaa tutkintopöytäkirjasta oikeaksi todistettu jäljennös ilman lunastusta työnantajalle ja vahingoittuneelle työntekijälle tai hänen omaisilleen. Vahingoittuneelle tai, jos hän on kuollut, hänen omaisilleen on, mikäli se viivytyksettä saattaa tapahtua, annettava tilaisuus olla tutkimuksessa saapuvilla.

Vakuutusneuvosto ja vakuutuslaitos ovat oikeutetut vaatimaan poliisitutkiminnon toimeenpanemista muidenkin kuin 2 momentissa mainittujen tapaturmien johdosta.

Ulkomailla sattuneesta tapaturmasta on ilmoitus tehtävä lähimpään Suomen konsulinvirastoon, jonka on toimeenpantava tutkimus asiasta ja toimitettava asiakirjat vakuutusneuvostolle tai vakuutuslaitokselle.

Jos tapaturma on sattunut laivalla, on 1 momentissa mainittu ilmoitus lähetettävä vakuutuslaitokselle ensimmäisestä satamasta, josta se voi tapahtua, ja 2 momentissa mainittu ilmoitus on tehtävä asianomaiselle poliisiviranomaiselle siitä Suomen satamassa, missä laiva tapaturman sattuessa on tai johon se tapaturman satuttua ensiksi saapuu, taikka, jos laiva ensiksi saapuu ulkomaan satamaan, jossa on Suomen konsulinvirasto, tälle virastolle.

31 §. Tämän lain mukaista korvausta on, uhalla että oikeus sen saamiseen muuten on menetetty, haettava vakuutuslaitokselta tai 26 §:ssä tarkoitettussa tapauksessa vakuutusneuvostolta tai siitä ilmoitus tehtävä yhden vuoden kuluessa vamman seurauksen toteamispäivästä, tai, jos vahingoittunut on kuollut, yhtä pitkässä ajassa kuolinpäivästä, toteamis- tai kuolinpäivää lukuunottamatta.

Korvauksen saamista varten on hakemukseen tai ilmoitukseen vahingoittuneen puolesta liitettävä lääkärin antama selvitys tai, vamman laadusta riippuen, muu luotettava selvitys vahingoittuneen tilasta. Selvityksen kustannukset maksaa vakuutuslaitos.

32 §. Milloin valtio on työnantajana, on korvausta haettava tai ilmoitus tapaturmasta tehtävä 31 §:ssä säädetyn ajan kuluessa valtion tapaturmalautakunnalle.

33 §. Sairaanhoidosta, päivärahasta, työntekijän omaiselle tulevasta huoltoavusta tai hautausavusta tulee vakuutuslaitoksen, saatuaan kaikki tarvittavat asiakirjat, päättää viipymättä.

Ellei vakuutuslaitos myönnä 1 momentissa mainittua korvausta sen vuoksi, ettei katso hakijalla olevan siihen oikeutta, on päätös alistettava vakuutusneuvoston harkintaan.

Elinkorkoa koskevat asiakirjat ynnä oman lausuntonsa on vakuutuslaitos aina velvollinen viipymättä toimittamaan vakuutusneuvostolle, joka, hankittuaan ehkä tarpeelliset lisäselvitykset,

määrää, onko vahingoittuneella tai hänen omaisillaan oikeus korvaukseen, niin myös työkyvyttömyysasteen ja elinkoron suuruuden.

34 §. Ellei ruumiinvamman lopullisia seurauksia voida riittävän varmasti arvostella siihen aikaan, jolloin vakuutusneuvosto asiaa käsittelee, määrää vakuutusneuvosto elinkoron suuruuden määrääjäksi, jonka kuluttua vahingoittunut on velvollinen esittämään vakuutusneuvostolle uuden selvityksen tilastaan. Tämän selvityksen kustannukset suorittaa vakuutuslaitos.

Vahingoittunut, joka ei tätä selvitystä vakuutusneuvostolle esitä kahden vuoden kuluessa määrääjän päättymisestä lukien, menettää oikeuden enempään korvauksen saamiseen, ellei hänen laiminlyöntiinsä ole ollut hyväksyttävää syytä.

35 §. Jos näytetään toteen, että se selvitys, johon vakuutusneuvoston antama päätös perustuu, on oleellisesti väärä tai puutteellinen, on vakuutusneuvosto, mikäli on kysymys korvauksen suuruudesta, oikeutettu hakemuksesta ja asianosaisia kuultuaan poistamaan aikaisemman päätöksensä ja ottamaan asian uudelleen käsiteltäväksi.

36 §. Jos ne asianhaarat, joiden nojalla elinkoron suuruus on vahvistettu, oleellisesti muuttuvat, on sekä korvauksensaaja että vakuutuslaitos oikeutettu vakuutusneuvostolta hakemaan korvausmäärän oikaisemista.

Tarpeellisen selvityksen kustannukset on vakuutuslaitoksen suoritettava, jos se on muutosta hakenut. Muussa tapauksessa määrää vakuutusneuvosto, kenen ne on maksettava, jos kustannusten korvaamista vaaditaan.

37 §. Päiväraha ja huoltoapu on vahingoittuneen vaatimuksesta maksettava ainakin kerran kuukaudessa sitä ennen kuluneelta ajalta, ei kuitenkaan useammin kuin kerran viikossa. Elinkorko maksetaan ennakolta neljästi vuodessa yhtä pitkin väliajoin; kuitenkin saadaan elinkorko, ellei se ole viittäsatua markkaa suurempi, maksaa kaksin erin ja, ellei se ole sataa markkaa suurempi, kerran vuodessa.

Suoritettava korvaus on, elleivät asianosaiset toisin sovi, vakuutuslaitoksen toimesta ja kustannuksella pidettävä korvaukseen oikeutetun saatavana siinä kotimaisessa postitoimistossa, jonka korvauksensaaja määrää.

38 §. Ellei maksettavaksi langennutta korvauserää ole nostettu kolmen vuoden kuluessa, olkoon oikeus siihen menetetty.

39 §. Vapausrangaistukseen tuomitulle taikka yleiseen työtai kasvatuslaitokseen tai muuhun vastaavaan laitokseen määrätylle ei makseta päivärahaa eikä elinkorkoa sinä aikana, minkä vapausrangaistus tai laitoksessaolo kestää. Näiden henkilöiden omaisille annetaan kuitenkin huoltoapua 16 §:n 2 momentin mukaan.

Elinkorkoa ei makseta vahingoittuneelle työntekijälle, joka suorittaa asevelvollisuuttaan.

VI L u k u.

Muutoksen haku.

40 §. Korvaukseen oikeutettu tai muu asianosainen, joka ei tyydy vakuutuslaitoksen päätökseen korvauksesta, on oikeutettu hakemaan siihen muutosta vakuutusneuvostolta kolmenkymmenen päivän kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan, sitä päivää lukuunottamatta.

41 §. Milloin määräajassa vakuutuslaitokselle tai vakuutusneuvostolle annettava hakemus tai muu kirjelmä on saapunut perille määräajan umpeenkulumisen jälkeen, on vakuutusneuvostolla oikeus, jos erinomaisia syitä on, päättää, että asia kuitenkin on otettava käsiteltäväksi.

42 §. Joka ei tyydy vakuutusneuvoston 1 §:n 2 momentissa mainittuun päätökseen tai päätökseen 29 §:n 2 momentissa mainitun vakuutusmaksun ulosmittauksesta tahi siitä, oikeuttaako työntekijää kohdannut tapaturma korvaukseen, saa siihen hakea muutosta korkeimmalta oikeudelta kuudenkymmenen päivän kuluessa siitä päivästä, jona hän todistettavasti on saanut tiedon vakuutusneuvoston päätöksestä, sitä päivää lukuunottamatta.

VII L u k u.

Rangaistusmääräyksiä.

43 §. Joka laiminlyö 30 §:n mukaan hänelle kuuluvan velvollisuuden tai estää vahingoittuneen ajoissa saamasta lääkärinhoitoa, rangaistakoon enintään kolmellakymmenellä päiväsakolla.

44 §. Joka tahallisesti antaa tämän lain mukaan annettavan tiedon väärin, rangaistakoon enintään viidelläkymmenellä päiväsakolla, ellei ankarampaa rangaistusta ole yleisessä laissa säädetty.

VIII L u k u.

Vapaaehtoinen vakuutus.

45 §. Työnantajalla on oikeus joko omasta toimestaan tai, jos hänen työntekijänsä kuuluvat 25 §:ssä mainittuun ryhmävakuutukseen, myös kunnan välityksellä saada vakuutetuksi itsensä sekä ne hänen työssään olevat työnjohtajat, työntekijät ja perheensä jäsenet, jotka eivät ole vakuutusvelvollisuuden alaisia, siinä vakuutuslaitoksessa, missä hänen vakuutusvelvollisuuden alaiset työntekijänsä ovat vakuutetut, ja siten turvata itselleen ja näille tilaisuus ruumiillisessa työssä sattuneen tapaturman johdosta tämän lain mukaan myönnettäviin etuihin. Tätä vakuutusta otettaessa on ilmoitettava, mikä on tapaturmakorvausta vahvistettaessa määrättävä kunkin siten vakuutetun henkilön keskipäiväpalkaksi ja

vuosityöansioksi, jolloin on otettava huomioon, mitä 9 ja 22 §:ssä säädetään niiden suurimmasta ja pienimmästä määrästä.

Jos vakuutus on otettu kunnan välityksellä, on vakuutusmaksujen perimisestä ja ulosotosta voimassa, mitä 29 §:ssä on säädetty.

IX L u k u.

Erinäisiä säännöksiä.

46 §. Kunta, joka on ottanut 25 §:ssä mainitun ryhmävakuutuksen, on velvollinen antamaan asianomaiselle vakuutuslaitokselle kohtuullista korvausta vastaan luettelon ryhmävakuutukseen osallisista työnantajista tai avustusta sellaisen luettelon laatimisessa ja niiden työnantajain selville saamisessa, jotka ovat laiminlyöneet 27 §:ssä säädetyn velvollisuutensa tai tehneet siinä mainitun ilmoituksen väärin.

47 §. Ellei elinkorkoon oikeutettu ole Suomen kansalainen eikä asu Suomessa, on vakuutuslaitos, vakuutusneuvoston suostumuksella, oikeutettu lakkauttamaan hänen elinkorkonsa suorittamisen ja sen sijaan maksamaan hänelle kerta kaikkiaan puolet hänen elinkorkonsa pääoma-arvosta. Tämä pääoma-arvo lasketaan niiden perusteiden mukaan, joita vakuutuslaitos muuten toiminnassaan käyttää.

Jos tapaturma on aiheuttanut vahingoittuneen kuoleman eikä kuollut ollut Suomen kansalainen eikä asunut Suomessa, suoritetaan hautausapua ainoastaan siinä tapauksessa, että kuolema sattui kolmen kuukauden kuluessa tapaturman jälkeen.

Hallituksella on valta myöntää jonkun määrätyn maan kansalaisille vastavuoroisuuden perusteella poikkeuksia 1 ja 2 momentin säännöksistä.

48 §. Jos vakuutettu on tämän lain mukaan saanut korvausta, olkoon hän kuitenkin oikeutettu yleisen lain nojalla vaatimaan vaman aiheuttajalta korvausta sen seurauksista. Älköön kuitenkaan sillä tavoin määrättäkö maksettavaksi enempää, kuin minkä veran sellainen korvaus on tämän lain mukaan myönnettyä korvausta suurempi.

49 §. Joka aiheuttaa tämän lain mukaan korvattavan ruumiinvamman, on velvollinen myöskin vakuutuslaitokselle tai 26 §:ssä tarkoitettussa tapauksessa kunnalle taikka, jos valtio on ollut työnantajana, valtiolle vaadittaessa korvaamaan vahingoittuneelle tai hänen omaisilleen jo suoritettujen korvausten erät.

50 §. Vakuutusvelvollisen ja vakuutettavan tai vakuutetun välinen sopimus, joka tarkoittaa jonkun tämän lain säännöksen noudattamatta jättämistä taikka ainoastaan muutettuna soveltamista, on mitätön.

51 §. Vahingoittuneelle tai hänen omaisilleen tämän lain nojalla myönnettyjä henkilökohtaisia korvauksia älköön toiselle siirrettäkö älköönkä ulosmitattako.

52 §. Tämän lain nojalla käsiteltävissä korvausasioissa on sen viranomaisen, joka asiassa tuomitsee, vapaasti harkittuaan kaikille tulleet asianhaarat päätettävä, mitä siinä on todeksi katsottava.

53 §. Vakuutusneuvoston järjestysmuodosta ja toiminnan perusteista on voimassa, mitä siitä erikseen lailla on säädetty.

54 §. Valtioneuvosto voi asianomaisen maaherran esityksestä viideksi vuodeksi kerrallaan määrätä, missä maalaiskunnissa, kunnan harvan asutuksen ja lääkärinhoidon hankkimisen vaikeuden takia, tämän lain säännöksiä ei tarvitse soveltaa maa- ja kotitaloustoissa, käsityöliikkeissä eikä yksityisten henkilöiden asuin- ja talousrakennusten rakentamis- tai kunnossapitotoissa oleviin työntekijöihin.

55 §. Jokaiseen tehtaaseen ja työhuoneistoon on työnantajan toimesta pantava julki tämä laki ja tiedonanto siitä, missä vakuutuslaitoksessa työntekijät ovat vakuutetut. Muilla työmailla on tämä laki ja mainittu tiedonanto pidettävä työnantajan tai työnjohtajan luona nähtävänä. Tiedonanto siitä, missä vakuutuslaitoksessa kunta on ottanut 25 §:ssä mainitun ryhmävakuutuksen, on kiinnitettävä kunnanhuoneen seinälle.

56 §. Työnantajan puolesta, joka kunnallisverotuksessa on verotettu korkeintaan kuudentuhannen markan tuloista ja joka on taloudellisesti työntekijään verrattava, suoritetaan vakuutusmaksut valtion varoista, ei kuitenkaan, jos työnantaja on laiminlyönyt 27 §:ssä mainitun ilmoituksen tekemisen.

Jos työnantaja tahtoo hyväksyä käyttäätätä etua, liittäköön edellä mainittuun ilmoitukseen kunnan viranomaisen todistuksen siitä, että häntä on taloudellisesti pidettävä työntekijään verrattavana, ja taksoitusviranomaisen lähettäköön tämän todistuksen sekä selvityksen työnantajan verotetuista tuloista mainitun ilmoituksen ohella vakuutuslaitokselle, jonka kanssa kunta on tehnyt 25 §:ssä mainitun ryhmävakuutuksen.

57 §. Mitä tässä laissa säädetään vakuutuslaitoksesta, olkoon soveltuville kohdin noudatettavana valtion tapaturmalautakunnasta.

58 §. Tarkempia määräyksiä tämän lain toimeenpanemisesta annetaan asetuksella.

59 §. Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1926. Vuonna 1926 tämän lain 27 §:n säätämässä järjestyksessä tehtävän ilmoituksen tulee sisältää mainitun lainsäännöksen mukaan annettavat tiedot niistä työntekijöistä, jotka työnantajalla ilmoitusta tehtäessä on.

Tämän lain kautta kumotaan 18 päivänä elokuuta 1917 työväen tapaturmavakuutuksesta annetun asetuksen I—VI ja VIII luku sekä samana päivänä annettu asetus merimiesten ja laivapalvelijain tapaturmavakuutuksesta, niin myös 24 päivänä lokakuuta 1919 annetut muutoksia mainittuihin asetuksiin koskevat lait.

27. Hyvitys kaupungin komiteain ja valiokuntain jäsenyydestä.

Kaupunginvaltuuston päätös toukokuun 13 p:nä 1925.

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä:

että kaupungin viranomaisten asettamain komiteain ja valiokuntain jäsenille toistaiseksi on suoritettava 50 markan palkkio kultakin kokoukselta;

että mainittu palkkio komiteain jäsenyydestä on maksettava kaupungin viranpitäjille ainoastaan siinä tapauksessa, ettei puheenalainen komitea ole sen viranomaisen asettama, jonka alainen viranpitäjä lähinnä on; sekä

että edellämainittua päätöstä on sovelletettava kesäkuun 1 p:stä 1925 lukien.

28. Käpylän raitiotielinjan toimilupa.

Kaupunginvaltuuston päätös kesäkuun 17 p:nä 1925.

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä:

myöntää Helsingin raitiotie- ja omnibusosakeyhtiölle toimi luvan kaksiraiteiselle Käpylän raitiotielinjalle, joka lähtee siitä kohdasta It. viertotietä, mihin Sturenkatu päättyy, kulkee Sturenja Pakaankatua pitkin viimeksimainitun kadun ja Pohjolankadun risteyskohtaan sekä edelleen pitkin Pohjolankatua koilliseen rahatoimikamarin tällä kadulla määräämään päätekohtaan, edellyttäen että linjalle tarpeelliset piirustukset saavuttavat asianmukaisen vahvistuksen, sekä ehdoilla:

1) että linja, jonka toistaiseksi saa teettää yksiraiteisen, rakennetaan valmiiksi kuluvana vuonna;

2) että yhtiö oikeutetaan rahatoimikamarin osoituksen mukaan laittamaan sivuutusraiteet tai silmukat uuden linjan liittämiseksi It. viertotiellä olevaan raitiotiehen sekä linjan Pohjolankadulla olevalle päätekohtalle; sekä

3) että linjaan sovelletaan yhtiön laitteisiin nähden nykyään voimassa olevan toimilupasopimuksen määräyksiä siten lisättyinä, että yhtiö matkasta sillä osalla linjaa, joka on pohjoisimman, nykyään asutussa Vallilan alueen osassa sijaitsevan pysäkin pohjoispuolella, oikeutetaan kantamaan lisämaksun, joka nousee samaan määrään, kuin kaupunginvaltuuston vahvistama maksu matkasta kaupungissa, sekä että vyöhykeraja mainitun lisämaksun soveltamiselle lopullisesti määrätään yhtiön toimilupaan liitetyllä lisäsäännöksellä, nfin pian kuin pysäkkien asema on vahvistettu.

HELSINGIN KAUPUNGIN KUNNALLINEN ASETUSKOKOELMA

JULKAISUT

1925. HELSINGIN KAUPUNGIN TILASTOKONTTORI. N:o 5.

Sisällys: 29. Helsingin kaupungin ammattiopetuslaitosten johtokunnan ohjesääntö, s. 81. — 30. Helsingin kaupungin ammattiopetuslaitosten kunnallisten tarkastajain johtosääntö, s. 83. — 31. Helsingin kaupungin yleisen ammattilaiskoulun ohjesääntö, s. 83. — 32. Helsingin kaupungin valmistavan poikain ammattikoulun ohjesääntö, s. 87. — 33. Helsingin kaupungin valmistavan tyttöjen ammattikoulun ohjesääntö, s. 90. — 34. Helsingin kaupungin kirjapainokoulun ohjesääntö, s. 93.

29. Helsingin kaupungin ammattiopetuslaitosten johtokunnan ohjesääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama lokakuun 7 p:nä 1925.

1 §. Helsingin kaupungin ammattiopetuslaitosten johtokunnalla, joka on kaupunginvaltuuston alainen, on tehtävänä kauppa- ja teollisuushallituksen ylivalvonnan alaisena lähinnä pitää silmällä niitä kaupungin voimassa pitämiä tai avustamia ammattiopetuslaitoksia, joihin ammattikouluista annetut yleiset asetukset ovat soveltuvia.

Johtokuntaa avustaa kaksi sen alaista kunnallista tarkastajaa, mies- ja naispuolinen.

2 §. Johtokunnan velvollisuutena on, sen lisäksi mitä yleisissä asetuksissa säädetään:

1) pitää silmällä alaiensa koulujen toimintaa ja valvoa niitä koskevien asetusten ja ohjesääntöjen noudattamista;

2) pitää silmällä koulujen taloutta, hoitaa niille luovutettuja kiinteistöjä ja rakennuksia sekä kaupunginvaltuustolle tehdä tarpeellisia uutisrakennuksia koskevia esityksiä;

3) syyslukukauden alussa kauppa- ja teollisuushallitukselta pyytää kouluille valtioapua;

4) käsitellä ammattiopetusta koskevia kysymyksiä sekä huomioon ottamalla kehitystä sekä kotimaassa että ulkomailla tehdä aloitteita mainittua opetusta edistäviksi toimenpiteiksi ja niistä kaupunginvaltuustolle tehdä ehdotuksia;

5) valvoa kunnallisten tarkastajain toimintaa;

6) antaa asianomaisille valtion ja kunnan viranomaisille niiden vaatimia lausuntoja ja tietoja;

7) virkain avonaisiksi tultua julistaa kunnalliset tarkastajan- sekä koulujen johtaja- ja vakinaiset opettajavirat kolmenkymmenen päivän kuluessa johtokunnalta haettaviksi, kaupunginvaltuustolle tehdä esitys miespuolisen tarkastajan viran täyttämisestä, kauppa- ja teollisuushallitukselle valmistavien ammattikoulujen

johtajan virkain täyttämisestä sekä itse täyttää naispuolisen tarkastajan virka, muiden ammattikoulujen johtajanvirat ja kaikkien koulujen vakinaiset opettajanvirat sekä asianomaisen johtajan ehdotuksesta ottaa koulujen tuntiopettajat;

8) meno- ja tulosääntöehdotuksen laadintaan, kannantavarain säilytykseen, tilitykseen ja kirjanpitoon, laskujen hyväksymiseen ja kirjanpitoon, inventaukseen sekä kiinteistö- ja kalustoluetteloiden laadintaan nähden noudattaa Helsingin kaupungin kassa- ja tililaitosjohtosäännön määräyksiä; sekä

9) vuosittain ennen lokakuun loppua kaupunginvaltuustolle antaa kertomukset omasta ja koulujen toiminnasta sekä valtuustolle lähettää tarkastajain kertomukset lähinnä edelliseltä lukuvoodelta.

3 §. Johtokuntaan kuuluu puheenjohtaja ja kuusi jäsentä, jotka kaupunginvaltuusto valitsee sillä tavoin ja siksi ajaksi, kuin voimassa olevissa yleisissä asetuksissa määrätään.

Jos puheenjohtaja tai jäsen eroaa ennen toimikauden päättymistä, tulee johtokunnan siitä ilmoittaa kaupunginvaltuustolle uuden jäsenen valitsemiseksi siksi ajaksi, mikä eronneella on jäljellä.

Johtokunta valitsee vuosittain keskuudestaan varapuheenjohtajan.

Johtokunnan puheenjohtaja ja jäsenet saavat palkkiota kaupunginvaltuuston vahvistaman määrän.

Johtokunnan sihteerinä toimii sen määräyksen mukaan toinen tarkastajista.

4 §. Johtokunta kokoontuu puheenjohtajan tai, tämän ollessa estyneenä, varapuheenjohtajan kutsusta. Sekä puheenjohtajan että varapuheenjohtajan ollessa estyneinä kokouksessa saapuvilla olemasta valitaan tilapäinen puheenjohtaja.

Johtokunta on päätösvaltainen, kun vähintään neljä jäsentä on saapuvilla ja ottaa osaa päätökseen.

Päätös tehdään yksinkertaisella äänten eremmistöllä; äänten käydessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni.

5 §. Esittelijöinä johtokunnan kokouksissa toimivat osin johtokunnan sihteeri, osin asianomainen koulunjohtaja johtokunnan määräyksen mukaan.

6 §. Johtokunnan kokouksissa tekee sihteeri pöytäkirjan, jossa on mainittava läsnäolevat jäsenet, käsitellyt asiat ja tehdyt päätökset, viimeksi mainitut lyhyin perusteluin, kun johtokunta sen katsoo tarpeelliseksi. Jos päätös tehdään äänestämällä, on jäsenellä oikeus saada eroava mielipiteensä lyhyesti pöytäkirjaan merkityksi.

Johtokunnan lähtevät kirjelmät allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa sihteeri.

7 §. Johtokunnan kassa- ja tilivirastona on rahatoimikonttori.

30. Helsingin kaupungin ammattiopetuslaitosten kunnallisten tarkastajain johtosääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama lokakuun 7 p:nä 1925.

1 §. Helsingin kaupungin ammattiopetuslaitosten johtokunnan alaisten ammattikoulujen toimintaa valvoo lähinnä miespuolinen tarkastaja, jonka kaupunginvaltuusto valitsee viran oltua kolmenkymmenen päivän kuluessa johtokunnalta haettavana ja johtokunnan oman lausuntonsa kera lähetettyä hakukirjat valtuustolle.

Naispuolisten oppilaiden opetuksen valvonnassa avustaa miespuolista tarkastajaa naispuolinen tarkastaja, jonka johtokunta ottaa toimeen viran oltua kolmenkymmenen päivän kuluessa siltä haettavana.

Sekä mies- että naispuolinen tarkastaja ovat välittömästi johtokunnan alaiset.

2 §. Tarkastajan velvollisuutena on:

1) taajaan käymällä kouluissa valvoa opetusta, toimia tarkoituksenmukaisten opetustapain käytäntöön saattamiseksi siinä ja seurata kehitystä ammattiopetuksen alalla sekä muilla kotimaan paikkakunnilla että myös ulkomailla;

2) tarkastuksissa tekemänsä huomioiden johdolla antaa neuvoja ja ohjeita opettajille ja opettajattarille sekä valvoa oppilaiden koulunkäyntiä;

3) olla saapuvilla johtokunnan kokouksissa;

4) johtokunnalle tehdä esityksiä toimialaansa kuuluvista asioista;

5) asianomaisille valtion ja kunnan viranomaisille antaa niiden vaatimat lausunnot ja tiedot;

6) johtokunnan määrättävänä aikana olla virka-asioissa tavattavina, miespuolinen tarkastaja vähintään kahdesti ja naispuolinen vähintään kerran viikossa;

7) vuosittain ennen syyskuun 1 päivää johtokunnalle antaa kertomus lähinnä edellisen lukuvuoden aikaisesta toiminnastaan; sekä

8) muuten noudattaa johtokunnan heille antamia määräyksiä.

3 §. Tarkastajat ovat Helsingin kaupungin kunnallisten viranpitäjain palvelusehtosäännön yleisten määräysten alaiset.

31. Helsingin kaupungin yleisen ammattilaiskoulun ohjesääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama lokakuun 7 p:nä 1925.

I. Tehtävä ja järjestysmuoto.

1 §. Helsingin kaupungin yleisen ammattilaiskoulun tehtävänä on edistää käsityö- ja teollisuusaloilla työskentelevien nuorten henkilöiden kehittämistä taitaviksi työntekijöiksi ja laajentaa heidän toiminnassaan tarpeellisia ammatti- ja kansalaistietoja.

2 §. Koulu, joka on järjestetty yleisistä ammattilaiskouluista annetun asetuksen määräysten mukaisesti, on kaksivuotinen ja jaettu osastoihin eri ammatteja varten sekä toimii toistaiseksi ainoastaan iltakouluna, mutta siihen voidaan tarpeen tullen liittää jatkoluokkia ja n. s. yhdenpäiväkouluja.

Eri ammatteja ja ammattiryhmiä varten järjestetään tarpeen mukaan uusia osastoja ja on esitykset näiden järjestämisestä tehtävä koulun talousarvioehdotuksen yhteydessä.

Samojen tai toisilleen läheisten ammattien osastot on, mikäli mahdollista, sijoitettava samaan koulurakennukseen.

II. Valvonta.

3 §. Koulu on kauppa- ja teollisuushallituksen ylivalvonnan alainen.

Koulua pitää lähinnä silmällä Helsingin kaupungin ammattiopetuslaitosten johtokunta alaistensa kunnallisten tarkastajain avustamana.

III. Opetus.

4 §. Opetusohjelmaan nähden noudatetaan kauppa- ja teollisuushallituksen antamaa normaali ohjelmaa.

5 §. Opetusta annetaan sekä suomen- että ruotsinkielellä.

6 §. Työvuosi käsittää syys- ja kevätlukukauden, yhteensä 34 viikkoa, pääsiäisloma ja lupapäivät siihen luettuina.

Pääsiäislomaa on 6 päivää, ja voidaan sen lisäksi lupa koulusta antaa enintään 4 päiväksi lukuvuoden kuluessa.

Lukukausien alkamis- ja päättymisajan määrää johtokunta.

Opetustuntien jakaumisen oppiaineiden ja viikonpäivien kesken sekä mihin aikoihin päivästä ne sijoitetaan, määrää johtokunta johtajan ehdotuksesta koulun työjärjestyksen vahvistamisen yhteydessä.

Ehdotukset koulun työjärjestyksen tai opetusohjelman muuttamisesta paraikaa jatkuvan lukuvuoden kuluessa on esitettävä johtokunnalle.

IV. Oppilaat.

7 §. Kouluihin pääsemiseksi ovat voimassa yleisiä ammattilaiskouluja koskevassa asetuksessa määrätyt ehdot. Toistaiseksi ja kunnes kansakoulujen jatko-opetus on uudelleen järjestetty, oikeutavat kuitenkin päästötodistus varsinaisesta kansakoulusta tai todistetut vastaavat tiedot pääsemään kouluun.

Lukuvuoden alettua otettakoon uusia oppilaita kouluun ainoastaan erikoisen harkinnan jälkeen.

8 §. Kouluihin kirjoittautuminen toimitetaan ennen työvuoden alkamista ja on ajoissa kuulutettava kaupungissa ilmestyvissä sanomalehdissä sekä koulun ilmoitustaululla.

9 §. Lukuvuoden päättyessä annetaan oppilaille vuositodistukset ja täydellisen oppijakson suorittaneille päästötodistukset.

Vuositodistuksen allekirjoittavat koulun johtaja sekä osastonjohtaja tai ammattiopettaja, päästötodistuksen koulun johtaja, osastonjohtaja tai ammattiopettaja sekä tarkastaja.

Todistuksen sisälllys on merkittävä koulun nimikirjaan.

10 §. Oppilasta, jonka tiedot ja taidot kahdessa oppiaineessa on osoitettu arvosanalla heikko, älköön yleensä siirrettäkö ylemmälle luokalle älköönkä hänelle annettako päästötodistusta, jos hänen edistyksensä keskiarvo on 6:ttä alempi.

Oppilas, jolla ainoastaan yhdessä oppiaineessa on arvosana heikko, tai jolla kahdessa aineessa on mainittu arvosana, mutta jonka edistyksen keskiarvo on osoitettu arvosanalla 6 tai sitä suuremmalla luvulla, on oikeutettu, tultuaan ehtokuulustelussa hyväksytyksi, siirtymään alemmalta luokalta ylemmälle tai saamaan päästötodistuksen.

11 §. Työvuoden päättyessä pidetään päättäjäiset, jolloin oppilaiden tekemät piirustukset sekä muut heidän edistystään ja taitoaan osoittavat työt pannaan näytteille.

12 §. Oppilaan käytöksestä koulussa ja säännöllisestä koulunkäynnistä, ilmoituksista oppilaan poissaolon syistä, oppilaan rannaisemisesta tekemästään hairahduksesta y. m. määrätään eri järjestyssäännössä.

V. Johtaja ja osastonjohtajat.

13 §. Koulun lähimmästä johdosta huolehtii johtaja, jonka johtokunta valitsee julistettuaan viran kolmenkymmenen päivän kuluessa siltä haettavaksi.

Jos eri osastoja on sijoitettu eri osiin kaupunkia, johtaa kutakin semmoista osastoa lähinnä osastonjohtaja, jonka koulunjohtajan ehdotuksesta johtokunta valitsee osaston opettajista.

14 §. Koulunjohtajan velvollisuutena on, sen lisäksi mitä yleisistä ammatilaiskouluiista annetussa asetuksessa on säädetty:

1) valvoa opettajain toimintaa;
2) vastaanottaa oppilaat ja osastonjohtajain avustamana jakaa heidät osastoille;

3) kahden viikon kuluessa kunkin lukukauden alkamisesta toimittaa johtokunnalle koulun opetusohjelma ynnä tuntijako, jossa myös mainitaan opettajain nimet, sekä ilmoitus eri oppijaksojen ja osastojen oppilasluvusta;

4) vuosittain ennen kesäkuun loppua johtokunnalle antaa säädettyt tilastotiedot ja tilit lähinnä edelliseltä lukuvuodelta sekä lähinnä seuraavan lukuvuoden työsuunnitelma ynnä tulo- ja menoarvio;

5) osastonjohtajain ja opettajain avulla tarkoin seurata oppilaiden koulunkäyntiä, ainakin kerran viikossa tarkastaa oppilasluettelot, tarpeen tullen työnantajalta tai edusmieheltä tiedustele-

malla koettaa saada selville oppilaan poissaolon syyt sekä antaa syyttä oppitunneilta pois jääneelle oppilaalle varoitus;

6) hoitaa koulun kansliatyö ja virka-asioissa olla tavattavana sen kansliassa johtokunnan määrääminä aikoina;

7) laatia ja rahatoimikonttoriin lähettää palkkauslistat;

8) johtokunnalle ja muille kunnan viranomaisille antaa niiden vaatimat lausunnot ja tiedot;

9) ottaa toimeen ja siitä erottaa koulun vahtimestari; sekä

10) ylipäätään edistää koulun toimintaa levittämällä tietoa sen tarkoituksesta, työtavasta ja tuloksista.

15 §. Osastonjohtajan tehtävänä on, paitsi mitä 14 §:n 2 ja 5 kohdassa on mainittu, hoitaa osastonsa juoksevat asiat, valvoa sen työtä ja vaadittaessa antaa johtajalle siitä tietoa.

VI. Opettajat ja luokankaisijat.

16 §. Koulun opettajat ovat tuntiopettajia ja ottaa heidät toimeen johtokunta johtajan esityksestä. Jos koulussa vastedes otetaan käytäntöön päiväopetus, voidaan siihen asettaa vakinaisiakin opettajia, jotka johtokunta valitsee virkain oltua sen toimesta kolmenkymmenen päivän kuluessa siltä haettavina ja johtajan annettua hakijoista lausunnon.

17 §. Opettajista valitsee johtaja tarpeen mukaan luokankaisijat.

Luokankaisijan velvollisuutena on kiinnittää erityistä huomiota oppilaiden käytökseen, ahkeruuteen, edistykseen, terveydentilaan ja henkilökohtaisiin taipumuksiin, näistä seikoista antaa johtajalle tarpeelliset tiedot sekä avustaa häntä kurinpitoasioissa ja muuten oppilaiden valvonnassa.

18 §. Opettajan velvollisuutena on:

1) opetuksessa seurata vahvistettua opetusohjelmaa ja noudattaa muitakin hänelle annettuja määräyksiä;

2) merkitä oppituntinsa ja oppilaille annetut muistutukset luokan päiväkirjaan sekä poissaolevat oppilaat oppilasluetteloon; ynnä

3) vastaanottaa ja hoitaa erityiseen luetteloon merkityt oppiaineeseensa kuuluvat opetusvälineet sekä vastata niistä, tehdä esityksiä niiden täydentämisestä ja vuosittain mainittuun luetteloon merkitä niissä tapahtuneet muutokset.

VII. Muita määräyksiä.

19 §. Johtajan ja opettajain palkkauksessa noudatetaan kaupunginvaltuuston vahvistamia perusteita.

20 §. Mikäli opettajajille annetaan erikoistehtäviä, korvataan heille siitä aiheutuva lisätyö sopimuksen mukaan, joka tehdään johtajan ja opettajan kesken sekä alistetaan johtokunnan hyväksyttäväksi.

21 §. Johtajan ja opettajain virkavapaudesta päättää johtokunta, joka myös määrää heille viransijaiset.

Miespuolinen tarkastaja on kuitenkin oikeutettu myöntämään johtajalle ja johtaja opettajille enintään neljäntoista päivän virkavapauden.

22 §. Koulun viranpitäjät ovat Helsingin kaupungin kunnallisten viranpitäjain palvelusehtosäännön yleisten määräysten alaiset.

23 §. Koulun kassa- ja tilivirastona on rahatoimikonttori.

32. Helsingin kaupungin valmistavan poikain ammattikoulun ohjesääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama lokakuun 7 p:nä 1925.

I. Tehtävä ja järjestysmuoto.

1 §. Ammatteihin valmistavan poikakoulun tehtävänä on tarjota kansakoulukurssin suorittaneille, käytännölliseen työhön aikoville pojille tilaisuutta valmistavasti perehtyä tietopuolisesti ja käytännöllisesti ammatti ja teollisuustyöhön sekä siten helpottaa heidän pääsyään joko ammattityöaloille tai ylempiin ammattioppilaitoksiin, niin myöskin laajentaa heidän ammattitoiminnassaan tarpeellisia kansalaistietoja.

2 §. Koulu, joka on järjestetty ammatteihin valmistavista kouluista annetun asetuksen määräysten mukaisesti, käsittää metalli- ja puutyöosaston, jotka osastot kumpikin voidaan jakaa erikoisosastoihin, erikseen suomen- ja erikseen ruotsinkielisille oppilaille.

Kukin osasto käsittää kaksi lukuvuotta kestävästä oppijaksosta. Tarpeen mukaan voidaan kouluun perustaa jatkoloukkia.

II. Valvonta.

3 §. Koulu on kauppa- ja teollisuushallituksen ylivalvonnan alainen.

Koulua pitää lähinnä silmällä Helsingin kaupungin ammattiopetuslaitosten johtokunta alustensa kunnallisten tarkastajain avustamana.

III. Opetus.

4 §. Opetusohjelmaan nähden noudatetaan kauppa- ja teollisuushallituksen antamaa normaaliohjelmaa.

5 §. Työvuosi käsittää syys- ja kevätlukukauden, yhteensä 35 viikkoa, pääsiäisloma ja lupapäivät siihen luettuina.

Pääsiäislomaa on 6 päivää ja voidaan sen lisäksi lupa koulusta antaa enintään 15 päiväksi lukuvuoden kuluessa.

Lukukausien alkamis- ja päättymisajan määrää johtokunta.

Opetustuntien jakaamisen oppiaineiden ja viikonpäivien kesken sekä mihin aikoihin päivästä ne sijoitetaan, määrää johtokunta johtajan ehdotuksesta koulun työjärjestyksen vahvistamisen yhteydessä.

Ehdotukset koulun työjärjestyksen tai opetusohjelman muuttamisesta paraikaa jatkuvan lukuvuoden kuluessa on esitettävä johtokunnalle.

IV. Oppilaat.

6 §. Koulun pääsemiseksi vaaditaan päästötodistus varsinaisesta kansakoulusta tai todistetut vastaavat tiedot.

Lukukauden alettua otettakoon uusia oppilaita koulun ainoastaan erikoisen harkinnan jälkeen.

7 §. Sisäänkirjoitusmaksua suorittavat Helsingin kaupungissa hengille kirjoitetut oppilaat 25 markkaa, muut oppilaat 50 markkaa. Varattomia oppilaita voi johtokunta johtajan ehdotuksesta harkinnan mukaan vapauttaa tästä maksusta.

Eteville oppilaille jaetaan vuosittain palkintoina avustuksia koulun talousarvioon tarkoitusta varten merkitystä määrärahasta.

8 §. Koulun kirjoittautuminen toimitetaan ennen työvuoden alkamista ja on ajoissa kuulutettava kaupungissa ilmestyvässä sanomalehdissä sekä koulun ilmoitustaululla.

9 §. Lukuvuoden päättyessä annetaan oppilaille vuositodistukset ja täydellisen oppijakson suorittaneille päästötodistukset.

Vuositodistuksen allekirjoittavat johtaja ja ammattiopettaja, päästötodistuksen johtaja, ammattiopettaja ja miespuolinen tarkastaja. Todistuksen sisältö on merkittävä koulun nimikirjaan.

10 §. Oppilasta, jonka tiedot ja taidot kahdessa oppiaineessa on osoitettu arvosanalla heikko, älköön yleensä siirrettäkö ylemmälle luokalle älköönkä hänelle annettako päästötodistusta, jos hänen edistyksensä keskiarvo on 6:ttä alempi.

Oppilas, jolla ainoastaan yhdessä oppiaineessa on arvosana heikko tai jolla kahdessa aineessa on mainittu arvosana, mutta jonka edistuksen keskiarvo on osoitettu arvosanalla 6 tai sitä suuremmalla luvulla, on oikeutettu, tultuaan ehtokuulustelussa hyväksytyksi, siirtymään alemmalla luokalla, ylemmälle tai saamaan päästötodistuksen.

11 §. Työvuoden päättyessä pidetään päättäjäiset, jolloin oppilaiden tekemät piirustukset sekä muut heidän edistystään ja taitoaan osoittavat työt pannaan näytteelle.

12 §. Oppilaan käytöksestä koulussa ja säännöllisestä koulunkäynnistä, ilmoituksista oppilaan poissaolon syistä, oppilaan rannaisesta tekemästään häirahduksesta y. m. määrätään eri järjestyssäännössä.

V. Johtaja.

13 §. Koulun lähimmästä johdosta huolehtii johtaja, jonka johtokunnan ehdotuksesta valitsee kauppa- ja teollisuushallitus koulun vakinaisista opettajista.

Johtajan opetusvelvollisuus on 12 viikkotuntia.

14 §. Johtajan velvollisuutena on, sen lisäksi mitä ammatteihin valmistavista kouluista annettussa asetuksessa säädetään:

- 1) valvoa opettajain toimintaa;
- 2) vastaanottaa oppilaat ja vakinaisten opettajain avustamana jakaa heidät osastoille;
- 3) kahden viikon kuluessa kunkin lukukauden alkamisesta toimittaa johtokunnalle koulun opetusohjelma ynnä tuntijako, jossa myös mainitaan opettajain nimet, sekä ilmoitus kunkin osaston ja luokan oppilasluvusta;
- 4) vuosittain ennen kesäkuun loppua johtokunnalle antaa säädettyt tilastotiedot ja tilit lähinnä edelliseltä lukuvuodelta sekä lähinnä seuraavan lukuvuoden työsuunnitelma ynnä tulo- ja menoarvio;
- 5) opettajain avulla tarkoin seurata oppilaiden koulunkäyntiä, ainakin kerran viikossa tarkastaa oppilaslueitelot, tarpeen tullen asianomaiselta edusmieheltä tiedustelemalla koettaa saada selville oppilaan poissaolon syyt sekä antaa syyttä oppitunneilta pois jääneelle oppilaalle varoitus;
- 6) hoitaa koulun kansliatyö ja virka-asioissa olla tavattavana sen kansliassa johtokunnan määrääminä aikoina;
- 7) laatia ja rahatoimikonttoriin lähettää palkkauslistat;
- 8) johtokunnalle ja muille kunnan viranomaisille antaa niiden vaatimat lausunnot ja tiedot;
- 9) ottaa toimeen ja siitä erottaa koulun vahtimestari; sekä
- 10) ylipäätään edistää koulun toimintaa levittämällä tietoa sen tarkoituksesta, työtavasta ja tuloksista.

VI. Opettajat ja luokankaisijat.

15 §. Opettajat ovat osin vakinaisia vuosipalkkaisia, osin tuntiopettajia ja ottaa heidät toimeensa johtokunta, edelliset virkain oltua sen toimesta kolmenkymmenen päivän kuluessa siltä haettavina ja johtajan annettua hakijoista lausunnon, jälkimmäiset johtajan ehdotuksesta.

Tietopuolisten aineiden vakinaisen opettajan opetusvelvollisuus on 24 viikkotuntia ja käytännöllisen työn vakinaisen opettajan opetusvelvollisuus 40 viikkotuntia.

16 §. Opettajista valitsee johtaja tarpeen mukaan luokankaisijat.

Luokankaisijan velvollisuutena on kiinnittää erityistä huomiota oppilaiden käytökseen, ahkeruuteen, edistykseen, terveydentilaan ja henkilökohtaisiin taipumuksiin, näistä seikoista antaa johtajalle tarpeelliset tiedot sekä avustaa häntä kurinpitasioissa ja muuten oppilaiden valvonnassa.

17 §. Opettajan velvollisuutena on:

- 1) opetuksessa seurata vahvistettua opetusohjelmaa ja noudattaa muitakin hänelle annettuja määräyksiä;

- 2) merkitä oppituntinsa ja oppilaille annetut muistutukset luokan päiväkirjaan sekä poissaolevat oppilaat oppilasluetteloon; ynnä
- 3) vastaanottaa ja hoitaa erityiseen luetteloon merkityt, oppiaineeseensa kuuluvat opetusvälineet sekä vastata niistä, tehdä esityksiä niiden täydentämisestä ja vuosittain mainittuun luetteloon merkitä niissä tapahtuneet muutokset.

VII. Muita määräyksiä.

- 18 §. Johtajan ja opettajain palkat määrää kaupunginvaltuusto.
- 19 §. Johtajan ja opettajain virkavapaudesta päättää johtokunta, joka myös määrää heille viransijaiset.
- Miespuolinen tarkastaja on kuitenkin oikeutettu myöntämään johtajalle ja johtaja opettajille enintään neljäntoista päivän virkavapauden.
- 20 §. Koulun viranpitäjät ovat Helsingin kaupungin kunnallisten viranpitäjien palvelusehtosäännön yleisten määräysten alaiset.
- 21 §. Koulun kassa- ja tilivirastona on rahatoimikonttori.

33. Helsingin kaupungin valmistavan tyttöjen ammattikoulun ohjesääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama lokakuun 7 p:nä 1925.

I. Tehtävä ja järjestysmuoto.

1 §. Ammatteihin valmistavan tyttökoulun tarkoituksena on tarjota kansakoulukurssin suorittaneille, käytännölliseen työhön aikoville tytöille tilaisuutta valmistavasti perehtyä tietopuolisesti ja käytännöllisesti ammatti- ja teollisuustyöhön sekä siten helpottaa heidän pääsyään joko ammattityöaloille tai yleisiin ammattioppilaitoksiin, niin myös laajentaa heidän ammattitoiminnassaan tarpeellisia kansalaistietoja.

2 §. Koulu, joka on järjestetty ammatteihin valmistavista kouluista annetun asetuksen määräysten mukaisesti, käsittää pukuompelu-, linavaateompelu- ja talousosaston, erikseen suomen- ja erikseen ruotsinkielisille oppilaille.

Kukin osasto käsittää kaksi lukuvuotta kestävästä oppijaksosta. Tarpeen mukaan voidaan kouluun perustaa jatkoluokkia.

II. Valvonta.

3 §. Koulu on kauppa- ja teollisuushallituksen ylivalvonnan alainen.

Koulua pitää lähinnä silmällä Helsingin kaupungin ammattiopetuslaitosten johtokunta alaiensa kunnallisten tarkastajain avustamana.

III. Opetus.

4 §. Opetusohjelmaan nähden noudatetaan kauppa- ja teollisuushallituksen antamaa normaali-ohjelmaa.

5 §. Työvuosi käsittää syys- ja kevätlukukauden, yhteensä 35 viikkoa, pääsiäisloma ja lupapäivät siihen luettuina.

Pääsiäislomaa on 6 päivää ja voidaan sen lisäksi lupa koulusta antaa enintään 15 päiväksi lukuvuoden kuluessa.

Lukukausien alkamis- ja päättymisajan määrää johtokunta.

Opetustuntien jakaamisen oppiaineiden ja viikonpäivien kesken sekä mihin aikoihin päivästä ne sijoitetaan, määrää johtokunta johtajan ehdotuksesta koulun työjärjestyksen vahvistamisen yhteydessä.

Ehdotukset koulun työjärjestyksen tai opetusohjelman muuttamisesta paraikaa jatkuvan lukuvuoden kuluessa on esitettävä johtokunnalle.

IV. Oppilaat.

6 §. Kouluun pääsemiseksi vaaditaan päästötodistus varsinaisesta kansakoulusta tai todistetut vastaavat tiedot.

Lukuvuoden alettua otettakoon uusia oppilaita kouluun ainoastaan erikoisen harkinnan jälkeen.

7 §. Sisäänkirjoitusmaksua suorittavat Helsingin kaupungissa hengille kirjoitetut oppilaat 25 markkaa, muut oppilaat 50 markkaa. Varattomia oppilaita voi johtokunta johtajattaren ehdotuksesta harkinnan mukaan vapauttaa tästä maksusta.

Eteville oppilaille jaetaan vuosittain palkintoina avustuksia koulun talousarvioon tarkoitusta varten merkitystä määrärahasta.

8 §. Kouluun kirjoittautuminen toimitetaan ennen työvuoden alkamista ja on ajoissa kuulutettava kaupungissa ilmestyvissä sanomalehdissä sekä koulun ilmoitustaululla.

9 §. Lukuvuoden päättyessä annetaan oppilaille vuositodistukset ja täydellisen oppijakson suorittaneille päästötodistukset.

Vuositodistuksen allekirjoittavat johtajatar ja ammattiopettajatar, päästötodistuksen johtajatar, ammattiopettajatar ja tarkastaja.

Todistuksen sisällys on merkittävä koulun nimikirjaan.

10 §. Oppilasta, jonka tiedot ja taidot kahdessa oppiaineessa on osoitettu arvosanalla heikko, älköön yleensä siirrettäkö ylemmälle luokalle älköönkä hänelle annettako päästötodistusta, jos hänen edistyksensä keskiarvo on 6:ttä alempi.

Oppilas, jolla ainoastaan yhdessä oppiaineessa on arvosana heikko tai jolla kahdessa aineessa on mainittu arvosana, mutta jonka edistyksen keskiarvo on osoitettu arvosanalla 6 tai sitä suuremmalla luovalla, on oikeutettu, tultuaan ehtokuulustelussa hyväksytyksi siirtymään alemmalta luokalta ylemmälle tai saamaan päästötodistuksen.

11 §. Työvuoden päättyessä pidetään päättäjaiset ja järjestetään koulussa näyttely, joka käsittää oppilaiden tekemiä piirustuksia ja muita heidän edistystään ja taitoaan osoittavia töitä.

12 §. Oppilaan käytöksestä koulussa ja säännöllisestä koulunkäynnistä, ilmoituksista oppilaan poissaolon syistä, oppilaan rannaisemisesta tekemästään hairahduksesta y. m. määrätään eri järjestyssäännössä.

V. Johtajatar.

13 §. Koulun lähimmästä johdosta huolehtii johtajatar, jonka johtokunnan ehdotuksesta valitsee kauppa- ja teollisuushallitus koulun vakinaisista opettajattarista.

Johtajattaren opetusvelvollisuus on 12 viikkotuntia.

14 §. Johtajattaren velvollisuutena on, sen lisäksi mitä ammatteihin valmistavista kouluista annetuissa asetuksessa säädetään:

- 1) valvoa opettajatarten toimintaa;
- 2) vastaanottaa oppilaat ja vakinaisten opettajatarten avustamana jakaa heidät osastoille;
- 3) kahden viikon kuluessa kunkin lukukauden alkamisesta toimittaa johtokunnalle koulun opetusohjelma ynnä tuntijako, jossa myös mainitaan opettajatarten nimet, sekä ilmoitus kunkin osaston ja luokan oppilasluvusta;
- 4) vuosittain ennen kesäkuun loppua johtokunnalle antaa säädettyt tilastotiedot ja tilit lähinnä edelliseltä lukuvuodelta sekä lähinnä seuraavan lukuvuoden työsuunnitelma ynnä tulo- ja menoarvio;
- 5) opettajatarten avulla tarkoin seurata oppilaiden koulunkäyntiä, ainakin kerran viikossa tarkastaa oppilasluettelot, tarpeen tullen asianomaiselta edusmieheltä tiedustelemalla koettaa saada selville oppilaan poissaolon syyt sekä antaa syyttä oppitunneilta poissaolulle oppilaalle varoitus;
- 6) hoitaa koulun kansliatyö, jossa hän on oikeutettu johtokunnan myönnytyksellä käyttämään apulaista;
- 7) virka-asioissa olla tavattavana koulun kansliassa johtokunnan määrääminä aikoina;
- 8) laatia ja rahatoimikonttoriin lähettää palkkauslistat;
- 9) johtokunnalle ja muille kunnan viranomaisille antaa niiden vaatimat lausunnot ja tiedot;
- 10) ottaa toimeen ja siitä erottaa koulun vahtimestari; sekä
- 11) ylipäätään edistää koulun toimintaa levittämällä tietoa sen tarkoituksesta, työtavasta ja tuloksista.

VI. Opettajattaret ja luokankansijattaret.

15 §. Opettajattaret ovat osin vakinaisia vuosipalkkaisia, osin tuntiopettajattaria ja ottaa heidät toimeensa johtokunta, edelliset virkain oltua sen toimesta kolmenkymmenen päivän kuluessa siltä haettavina ja johtajattaren annettua hakijoista lausunnon, jälkimmäiset johtajattaren ehdotuksesta.

Tietopuolisten aineiden vakinaisen opettajattaren opetusvelvol-

lisuus on 24 viikkotuntia ja käytännöllisen työn vakinaisen opettajattaren opetusvelvollisuus 34 viikkotuntia.

16 §. Opettajattarista valitsee johtajatar tarpeen mukaan luokankaitisjattaret.

Luokankaitisjattaren velvollisuutena on kiinnittää erityistä huomiota oppilaiden käytökseen, ahkeruuteen, edistykseen, terveydentilaan ja henkilökohtaisiin taipumuksiin, näistä seikoista antaa johtajattarelle tarpeelliset tiedot sekä avustaa häntä kurinpitoasioissa ja muuten oppilaiden valvonnassa.

17 §. Opettajattaren velvollisuutena on:

1) opetuksessa seurata vahvistettua opetusohjelmaa ja noudattaa muitakin hänelle annettuja määräyksiä;

2) merkitä oppituntinsa ja oppilaille annetut muistutukset lukan päiväkirjaan sekä poissaolevat oppilaat oppilasluetteloon; ynnä

3) vastaanottaa ja hoitaa erityiseen luetteloon merkityt oppiaineeseensa kuuluvat opetusvälineet, sekä vastata niistä, tehdä esityksiä niiden täydentämisestä ja vuosittain mainittuun luetteloon merkitä niissä tapahtuneet muutokset.

18 §. Mitä tässä ohjesäännössä on säädetty opettajattarista, koskee miespuolisiakin opettajia, jos sellaisia otetaan koulun palvelukseen.

VII. Muita määräyksiä.

19 §. Johtajattaren ja opettajatarten palkat määrää kaupunginvaltuusto.

20 §. Johtajattaren ja opettajatarten virkavapaudesta päättää johtokunta, joka myös määrää heille viransijaiset.

Miespuolinen tarkastaja on kuitenkin oikeutettu myöntämään johtajattarelle ja johtajatar opettajattarille enintään neljäntoista päivän virkavapauden.

21 §. Koulun viranpitäjät ovat Helsingin kaupungin kunnallisten viranpitäjain palvelusehtosäännön yleisten määräysten alaiset.

22 §. Koulun kassa- ja tilivirastona on rahatoimikonttori.

34. Helsingin kaupungin kirjapainokoulun ohjesääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama lokakuun 7 p:nä 1925.

I. Tehtävä ja järjestysmuoto.

1 §. Helsingin kaupungin kirjapainokoulun tarkoituksena on kehittää kirjaltajaoppilaina toimivat nuoret henkilöt taitaviksi työntekijöiksi ja laajentaa heidän kansalaistietojaan.

2 §. Koulu, joka on järjestetty yleisistä ammattilaiskouluista annetun asetuksen määräysten mukaisesti, käsittää latoja- ja painajaosastot, erikseen suomen- ja erikseen ruotsinkielisille oppilaille.

Kukin osasto käsittää kolme lukuvuotta kestävästä oppijakson. Tarpeen vaatiessa voidaan kouluun perustaa iltakursseja.

II. Valvonta.

3 §. Koulu on kauppa- ja teollisuushallituksen ylivalvonnan alainen.

Koulua pitää lähinnä silmällä Helsingin kaupungin ammattiopeutuslaitosten johtokunta alaistensa kunnallisten tarkastajain avustamana.

III. Opetus.

4 §. Sekä varsinaisten luokkain että mahdollisten iltakurssien opetusohjelmat vahvistaa johtokunta.

5 §. Työvuosi käsittää syys- ja kevätlukukauden, yhteensä 32 viikkoa, lyhyt pääsiäisloma siihen luettuna.

Pääsiäisloman lisäksi voidaan lupa koulusta antaa enintään 2 päiväksi lukukauden kuluessa.

Lukukausien alkamis- ja päättymisajan määrää johtokunta.

6 §. Koulun työjärjestyksen vahvistaa johtokunta johtajan ehdotuksesta.

Ehdotukset koulun työjärjestyksen tai opetusohjelman muuttamisesta paraikaa jatkuvan lukuvuoden kuluessa on esitettävä johtokunnalle.

IV. Oppilaat.

7 §. Kouluun pääsemiseksi ovat voimassa yleisiä ammattilaiskouluja koskevassa asetuksessa määrätyt ehdot. Toistaiseksi ja kunnes kansakoulujen jatko-opetus on uudelleen järjestetty, oikeutavat kuitenkin päästötodistus varsinaisesta kansakoulusta tai todistetut vastaavat tiedot pääsemään kouluun.

Lukuvuoden alettua otettakoon uusia oppilaita kouluun ainoastaan erikoisen harkinnan jälkeen.

8 §. Kouluun kirjoittautuminen toimitetaan ennen työvuoden alkamista, ja on ilmoitus siitä ajoissa annettava asianomaisille työntantajille.

9 §. Lukuvuoden päättyessä annetaan oppilaille vuositodistukset ja täydellisen oppijakson suorittaneille päästötodistukset.

Vuositodistuksen allekirjoittavat johtaja ja ammattiopettaja, päästötodistuksen johtaja, ammattiopettaja ja miespuolinen tarkastaja.

Todistuksen sisältö on merkittävä koulun nimikirjaan.

10 §. Oppilasta, jonka tiedot ja taidot kahdessa oppiaineessa on osoitettu arvosanalla heikko, älköön yleensä siirrettävä ylemmälle luokalle älköönkä hänelle annettako päästötodistusta, jos hänen edistyksensä keskiarvo on 6:ttä alempi.

Oppilas, jolla ainoastaan yhdessä oppiaineessa on arvosana heikko tai jolla kahdessa aineessa on mainittu arvosana, mutta jonka edistytksen keskiarvo on osoitettu arvosanalla 6 tai sitä suuremmalla luvulla, on oikeutettu, tultuaan ehtokuulustelussa hyväksytyksi, siirtymään alemmalta luokalta ylemmälle tai saamaan päästötodistuksen.

11 §. Työvuoden päättyessä pidetään päättäjaiset, jolloin oppilaiden tekemät, heidän edistystään ja taitoaan osoittavat työt pannaan näytteille.

12 §. Oppilaan käytöksestä koulussa ja säännöllisestä koulunkäynnistä, ilmoituksista oppilaan poissaolon syistä, oppilaan rannaisemisesta tekemästään hairahduksesta y. m. määrätään eri järjestyssäännössä.

V. Johtaja.

13 §. Koulun lähimmästä johdosta huolehtii johtaja, jonka johtokunta valitsee julistettuaan viran kolmenkymmenen päivän kuluessa siltä haettavaksi.

14 §. Johtajan velvollisuutena on, sen lisäksi mitä yleisistä ammattilaiskouluista annetuissa asetuksessa on säädetty:

1) valvoa opettajain toimintaa;

2) kahden viikon kuluessa kunkin lukukauden alkamisesta toimittaa johtokunnalle koulun opetusohjelma ynnä tuntijako, jossa myös mainitaan opettajain nimet, sekä ilmoitus eri oppiainjaksojen ja osastojen oppilasluvusta;

3) vuosittain ennen kesäkuun loppua johtokunnalle antaa säädetty tilastotiedot ja tilit lähinnä edelliseltä lukuvuodelta sekä lähinnä seuraavan lukuvuoden työsuunnitelma ynnä tulo- ja menoarvio;

4) opettajain avulla tarkoin seurata oppilaiden koulunkäyntiä, ainakin kerran viikossa tarkastaa oppilaslueletot, tarpeen tullen työnantajalta tai edusmieheltä tiedustelemalla koettaa saada selville oppilaan poissaolon syyt sekä antaa syyttä oppitunneilta poissaolulle oppilaille varoitus;

5) hoitaa koulun kansliatyö ja virka-asioissa olla tavattavana sen kansliassa johtokunnan määrääminä aikoina;

6) laatia ja rahatoimikonttoriin lähettää palkkauslistat;

7) johtokunnalle ja muille kunnan viranomaisille antaa niiden vaatimat lausunnot ja tiedot;

8) ottaa toimeen ja siitä erottaa koulun vahtimestari; sekä

9) ylipäätään edistää koulun toimintaa levittämällä tietoa sen tarkoituksesta, työtavasta ja tuloksista.

VI. Opettajat ja luokankajitsijat.

15 §. Opettajat ovat osin vakinaisia vuosipalkkaisia, osin tuntiopettajia ja ottaa heidät toimeensa johtokunta, edelliset virkain oltua sen toimesta kolmenkymmenen päivän kuluessa siltä haettavina ja johtajan annettua hakijoista lausunnon, jälkimmäiset johtajan ehdotuksesta.

16 §. Opettajista valitsee johtaja tarpeen mukaan luokankajitsijat.

Luokankajitsijan velvollisuutena on kiinnittää erityistä huomiota oppilaiden käytökseen, ahkeruuteen, edistykseen, terveyden-

tilaan ja henkilökohtaisiin taipumuksiin, näistä seikoista antaa johtajalle tarpeelliset tiedot sekä avustaa häntä kurinpitoasioissa ja muuten oppilaiden valvonnassa.

17 §. Opettajan velvollisuutena on:

1) opetuksessa seurata vahvistettua opetusohjelmaa ja noudattaa muitakin hänelle annettuja määräyksiä;

2) merkitä oppituntinsa ja oppilaille annetut muistutukset luokan päiväkirjaan sekä poissaolevat oppilaat oppilasluetteloon; ynnä

3) vastaanottaa ja hoitaa erityiseen luetteloon merkityt, oppiaineeseensa kuuluvat opetusvälineet sekä vastata niistä, tehdä esityksiä niiden täydentämisestä ja vuosittain mainittuun luetteloon merkitä niissä tapahtuneet muutokset.

VII. Muita määräyksiä.

18 §. Johtajan ja opettajain palkkauksessa noudatetaan kaupunginvaltuuston vahvistamia perusteita.

19 §. Mikäli tuntiopettajille annetaan erikoistehtäviä, korvataan heille siitä aiheutuva lisätö sopimuksen mukaan, joka tehdään johtajan ja opettajan kesken sekä alistetaan johtokunnan hyväksyttäväksi.

20 §. Johtajan ja opettajain virkavapaudesta päättää johtokunta, joka myös määrää heille viransijaiset.

Miespuolinen tarkastaja on kuitenkin oikeutettu myöntämään johtajalle ja johtaja opettajille enintään neljäntoista päivän virkavapauden.

21 §. Koulun viranpitäjät ovat Helsingin kaupungin kunnallisten viranpitäjain palvelusehtosäännön yleisten määräysten alaiset.

22 §. Koulun kassa- ja tilivirastona on rahatoimikonttori.

HELSINGIN KAUPUNGIN KUNNALLINEN ASETUSKOKOELMA

JULKAISSUT

1925. HELSINGIN KAUPUNGIN TILASTOKONTTORI. N:o 6.

Sisällys: 35. Järjestyssäännöt noudatettaviksi Helsingin kaupungin satamatyöläisiä varten rakennetuissa ruokailu- ja odotushuoneissa, s. 97. — 36. Järjestyssäännöt tavaroiden punnitsemisesta, joka tapahtuu Helsingin satamassa tullipakkahuoneen ulkopuolella, s. 98. — 37. Taksa kaupungin vaakamestarille tulevasta palkkiosta, kun hän pyynnöstä palvelee yleisöä tullipakkahuoneen ulkopuolella tapahtuvalla punnitsemisellä, s. 98. — 38. Järjestyssäännöt varastopaikkojen vuokraamista varten Helsingin kaupungin satama-alueella, s. 99. — 39. Helsingin kaupungin rahatoimikamarin ohjesäännön muutos, s. 99. — 40. Helsingin kaupungin satamahallinnon ohjesäännön muutos, s. 100. — 41. Alusten laituripaikoista kaupungin satamissa suoritettavat maksut, s. 100. — 42. Asetus muutoksesta asetukseen vapaakirjeoikeudesta ja postirahanvapaudesta, s. 100. — 43. Helsingin kaupungin automobiilitaksa, s. 102. — 44. Helsingin kaupungissa harjoitettavan ammattimaisen autobussiliikenteen ohjesääntö, s. 103. — 45. Oulunkylän—Viikin—Hertonäsin rakennustöiden allotamisajan pidentäminen, s. 109. — 46. Määräykset Helsingin kaupungin työntekijöille tulevasta sairas- ja hautausavusta, s. 109. — 47. Helsingin kaupungin XV kaupunginosan rakennusjärjestys, s. 110. — 48. Kahden uuden sivuvirkain palkkausluokan perustaminen, s. 111. — 49. Elinkustannusindeksin laskuperusteet, s. 112. — 50. Mäkinpuhtaanapitomaksujen velotuksen perusteet s. 112.

35. Järjestyssäännöt noudatettaviksi Helsingin kaupungin satamatyöläisiä varten rakennetuissa ruokailu- ja odotushuoneissa.

Satamahallituksen vahvistamat maaliskuun 31 p:nä 1925.

1) Ainoastaan Helsingin satamissa työskentelevillä työläisillä on oikeus käyttää tätä huoneustoa ruokailuajana tai työtä odotellessa.

2) Huoneusto on käytettävissä arkipäivisin klo $\frac{1}{2}$ 7 a. p.—klo $\frac{1}{2}$ 6 i. p. Muunakin vuorokauden aikana ja sunnuntaisin on huoneustossa olo sallittu, jos työsuhteet sitä vaativat; tällaisesta aukiolosta on kuitenkin ajoissa ilmoitettava sille tai niille henkilöille, jotka huolehtivat huoneuston aukiolosta.

3) Ehdotonta puhtautta ja siisteyttä on huoneustossa noudatettava.

Kaikkalainen väkijuomien nauttiminen ja kortinpeluu on huoneustossa ankarasti kielletty.

Penkeillä makaaminen ei ole sallittu.

4) Jos joku vahingoittaa tai turmelee huoneustoa tai siinä olevia esineitä, on hänen korvattava vahinko.

Jos joku harjoittaa huoneustossa epäsiisteyttä, on hänen se omalla kustannuksellaan puhdistutettava.

5) Huoneuston hoitajia sekä sitä tai niitä henkilöitä, jotka on määrätty huolehtimaan järjestyksestä, on ehdottomasti toteltava.

Henkilöltä, joka ei tätä määräystä noudata, kielletään pääsy huoneustoon.

6) Jos järjestyksen ylläpitäminen huoneustossa käy vaikeaksi voidaan se sulkea satamahallituksen määräämäksi ajaksi.

36. Järjestyssäännöt tavaroiden punnitsemisesta, joka tapahtuu Helsingin satamassa tullipakkahuoneen ulkopuolella.

Satamahallituksen vahvistamat toukokuun 12 p:nä 1925.

Tullipakkahuoneen ulkopuolella tapahtuvasta tavaroiden punnitsemisesta on satamahallitus edellämainittuna päivänä, muuttamatta mitä aikaisemmin on säädetty satamaliikennekonttoriin sijoitetulla vaa'alla punnitsemisesta, määrännyt seuraavasti:

1 §. Helsingin kaupungin satamakannantakonttoriin asetetaan valantehnyt vaakamestari, jonka tulee vaadittaessa olla yleisön apuna tavaroita tullipakkahuoneen ulkopuolella punnitessa vissistä, taksassa määrätystä maksusta sekä velvollisuutenaan antaa sellaisesta suoritetusta toimituksesta todistus.

2 §. Vaakamestarin asettaa ja erottaa satamahallitus. Vaakamestarin, joka itse ottaa ja palkkaa tarvitsemansa apulaiset, tulee apulaisen ottamisesta ilmoittaa satamahallitukselle. Vaakamestarin apulaisten tulee olla valantehneet.

3 §. Tilaajan on itsensä pidettävä huolta tavarain kuljettamisesta vaa'kaan ja sen vaa'asta pois siirtämisestä.

4 §. Vaa'at ja punnukset pitää kaupunki saatavina.

5 §. Vaakamestarin tulee huolellisesti hoitaa punnitsemiskalustoa ja vastata kaikista hänen hallussaan olevien vaa'ojen korjauksesta aiheutuneista kuluista sekä valvoa, että ne asianmukaisesti kaupungin kustannuksella tarkistetaan ja kruunataan.

6 §. Vaakamestarin tulee pitää kirjaa hänen suorittamistaan toimituksista ja antaa tammikuun kuluessa satamakannantakonttoriin tiedot jokaisesta hänen edellisenä vuonna käyttelemästään tavaralaadusta painomäärineen ja kappalelukuineen sekä selvitys suoritetuista toimituksista koituneista tuloista ja menoista.

7 §. Todistus suoritetusta toimituksesta on annettava painetuille lomakkeille, jotka vaakamestari hankkii ja jotka satamakannantakonttorissa varustetaan leimalla ja numeroilla.

37. Taksa kaupungin vaakamestarille tulevasta palkkiosta, kun hän pyynnöstä palvelee yleisöä tullipakkahuoneen ulkopuolella tapahtuvia punnitsemisellä.

Satamahallituksen vahvistama huhtikuun 11 p:nä 1922.

Palkkiota suoritetaan 12 markkaa tunnilta, vähin maksu on 12 markkaa.

Punnitsemisesta, joka tapahtuu kl. 4 j. p. p. ja kl. 6 e. p. p. välisenä aikana sekä pyhäpäivinä suoritetaan 50 % korotus.

Vaa'asta suoritetaan maksua 2 markkaa tunnilta.

Punnitustodistuksesta suoritetaan 2 markkaa 50 penniä.

Vaakojen ja punnuksien siirtämisestä aiheutuneet kulut ovat tilaajan korvattavat, ellei hän tarjoutu itse toimittamaan siirtoa.

38. Järjestyssäännöt varastopaikkojen vuokraamista varten Helsingin kaupungin satama-alueella.

Satamahallituksen vahvistamat toukokuun 26 p:nä 1925.

1 §. Jos liikennöitsijä haluaa säilyttää laivasta purettua tavaraa kaupungin satama-alueella enemmän kuin kolme vuorokautta sen jälkeen kuin laiva on lopettanut purkamisensa, tehköön kahden vuorokauden kuluessa purkamisen päättymisestä ilmoituksen siitä ynnä paikasta satamaliikennekonttorille, joka satamakonstaapelin kautta tarkastaa ja mittaa paikan. Satamaliikennekonttori harkitsee sen jälkeen voidaanko anomukseen suostua ja määrää myönteisessä tapauksessa vuokra-ajan. Liikennöitsijä, jolle täten on vuokrattu alue tavarain säilyttämistä varten, on kuitenkin, ellei tehty sopimus sisällä muuta määräystä, velvollinen kahden vuorokauden kuluessa saatuaan satamaliikennekonttorilta määräyksen viemään pois tavaransa siinä järjestyksessä ja sillä uhalla kuin satamajärjestyksessä säädetään.

2 §. Se henkilö, joka on tehnyt 1 §:ssä mainitun ilmoituksen, pidetään, ellei satamakapteenin kanssa ole toisin sovittu, tavarain omistajana ja hoitajana ja on vastuunalainen taksassa määrätystä vuokrasta.

Satamahallinto ei huolehdi tavarain hoidosta ja vartiomisesta.

3 §. Satamahallinto ei vastaa minkäänlaisesta vahingosta, joka voi kohdata tavaraa sitä säilytettäessä, vaikkakin sen olisi aiheutanut satama-alueella olevien laitteiden puutteellisuus.

Satamahallinto ei myöskään vastaa vahingosta, joka voi kohdata tavaraa kun se on viranomaisten toimesta siirrettävä.

4 §. Tavaraa, joka on ollut yli säädetyn kolme vuorokauden vapaa-ajan satama-alueella, ei saada, olkoonpa 1 §:ssä mainittua sopimusta tehty taikka ei, viedä pois ennenkuin säädetty varastopaikkamaksu on suoritettu satamakannantakonttorille tai satamakapteeni on antanut siihen luvan.

5 §. Tähän ohjesääntöön sisältyvien säädöksiensä lisäksi tulee asianomaisten noudattaa satamahallinnon ehkä antamia määräyksiä ja ohjeita.

39. Helsingin kaupungin rahatoimikamarin ohjesäännön muutos.

Sisäasiainministeriön vahvistama marraskuun 19 p:nä 1925.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1921 : 2—3)

Sisäasiainministeriö vahvisti mainittuna päivänä Helsingin kaupungin rahatoimikamarin ohjesäännön, lokakuun 5 p:ltä 1921, 10 §:n 12 kohdan muutettuna näin kuuluvaksi:

10 §. Niitten asiain lisäksi, jotka voimassa olevien asetusten mukaan ovat rahatoimikamarin ratkaistavia, saakoon rahatoimikamari kaupunginvaltuustolle alistusta tekemättä tutkia ja ratkaista asiat, jotka koskevat:

12) varain tileistä poistoa ja palautusta, paitsi satamaliikenteestä suoritettavien maksujen tileistä poistoa tai palautusta koskevat asiat, jotka ratkaisee satamahallitus;

40. Helsingin kaupungin satamahallinnon ohjesäännön muutos.

Kaupunginvaltuuston vahvistama syyskuun 16 p:nä 1925.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1922 : 4)

Kaupunginvaltuusto vahvisti mainittuna päivänä Helsingin kaupungin satamahallinnon ohjesäännön, kesäkuun 15 p:ltä 1921, 2 §:n i) kohdan muutettuna näin kuuluvaksi:

2 §. Satamahallituksen asiana on:

i) valvoa liikenteestä suoritettavain maksujen velotusta ja kannantaa sekä katsoa, että kannanta asianmukaisesti tilitetään, sekä ratkaista tällaisten maksujen tileistä poistoa tai palautusta koskevat asiat;

41. Alusten laituripaikoista kaupungin satamissa suoritettavat maksut.

Satamahallituksen vahvistamat marraskuun 8 p:nä 1925.

Satamahallitus päätti mainittuna päivänä, että veneitten omistajien on alusten laituripaikoista kaupungin satamissa suoritettava vuosivuokraa toukokuun 1 päivästä 1926 lukien seuraavasti: Pohjoissataman moottorivenelaiturin numeroista 1—50 75 markkaa ja numeroista 51—220 150 markkaa sekä muiden satamien venelaiturien numeroiduista paikoista 30 markkaa ja paikoista ilman erityistä numeroa 10 markkaa.

42. Asetus muutoksesta asetukseen vapaakirjeoikeudesta ja postirahanvapaudesta.

Annettu kesäkuun 17 p:nä 1925. (Ote)

(Suomen as.-kok. 1925 : 263)

(Vrt. kunn. as.-kok. 1924 : 18)

Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministerin esittelystä muutetaan täten 4 ja 14 § 26 päivänä huhtikuuta 1924 annetussa asetuksessa vapaakirjeoikeudesta ja postirahanvapaudesta näin kuuluviksi:

4 §.

14 §. Viranomaiset y. m., joilla on vapaakirjeoikeus tai postirahanvapaus.

1. Jälempänä luetelluilla viranomaisilla, virkamiehillä, yleisillä laitoksilla, yhdistyksillä ja yhdyskunnilla on vapaakirjeoikeus tai postirahanvapaus, itsekullakin niin laajalti kuin tässä säädetään.

Kansakoulun johtokunta.

Postirahanvapaus kirjevaihdossa kouluhallituksen; kansakoulupiiritarkastajan, lääninhallituksen, seurakunnan ja uskonnollisen yhdyskunnan johtajan, siviilirekisterin pitäjän, poliisiviranomaisten sekä kunnallislautakuntain ja kunnan valtuuston puheenjohtajien kanssa.

Kansakoulunopettaja.

Postirahanvapaus kirjevaihdossa kansakoulujen piiritarkastajien kanssa.

Kansakouluntarkastaja.

Vapaakirjeoikeus.

Kaupunginlääkäri.

Vapaakirjeoikeus kirjevaihdossa lääkintöhallituksen, piirilääkkärin, rokonainevaraston ja lääninhallituksen kanssa.

Kaupunginviskaali.

Postirahanvapaus virka-apuasioissa.

Kunnallinen köyhäinhoitolautakunta.
Kunnallinen lastensuojelulautakunta.
Kunnallisen kasvatustaloksen johtokunta, johtaja tai johtajatar.

Vapaakirjeoikeus.
Vapaakirjeoikeus.
Vapaakirjeoikeus.

Kunnan eläinlääkäri.

Postirahanvapaus kirjevaihdossa lääkintöhallituksen, eläinlääkintölaboratorion johtajan, lääninhallituksen, kruununpalvelijain ja kunnallisten viranomaisten kanssa.

Kunnan taksoitus- ja tutkijalautakunta.

Postirahanvapaus.

Lastenvalvoja.

Vapaakirjeoikeus.

Maistraatti.

Postirahanvapaus kirjevaihdossa kauppa- ja teollisuushallituksen, kuritushuone- ja työvankilan johtokunnan sekä virka-apuasioissa viranomaisten kanssa kuin myös valtion verolippuja sisältävistä lähetyksistä.

Majotusasiamies- ja lautakunta.

Postirahanvapaus.

Poliisikamari.

Vapaakirjeoikeus.

Raastuvanoikeus.

Postirahanvapaus, ei kuitenkaan mitä tulee toimituskirjain jakeluun yksityisille asiallisille.

Sosiaaliministeriön työasiaintoimiston
valvonnan alainen kunnallinen
työnvälitystoimisto ja asiamies.

Postirahanvapaus.

Terveydenhoitolaetakunta.

Postirahanvapaus kirjevaihdossa lää-
kintöhallituksen, piirilääkärin, val-
tion sairashoitolaitoksen lääkärin
ja toimitsijan sekä lääninhallituk-
sen kanssa.

Ulosottomies kaupungissa.

Vapaakirjeoikeus.

43. Helsingin kaupungin automobiilitaksa.

Maistraatin vahvistama heinäkuun 18 p:nä 1925.

Kumoten aikaisemmin voimassa olevan Helsingin kaupungin taksametriautomobiili-ajotaksan on maistraatti, kaupunginvaltuustoa kuultuaan, edellä mainittuna päivänä tekemällään päätöksellä määrännyt, että maksua ajosta nelipyöräisellä taksametriautolla kaupungin alueella sekä odotuksesta ennen sellaista ajoa tai sen aikana on syyskuun 15 päivästä 1925, kyydittävien ja tavarakääröjen lukumäärään katsomatta, suoritettava alempana olevain perusteiden mukaan:

I. A j o m a k s u t.

Ajosta ensimmäisen luokan autossa, jonka takaovissa ja jäähdyttäjässä on numero I, suoritetaan 6 markan pohjamaksu enintään 600 metrin kuljetulta tiepituudelta ja sen lisäksi 1 markan lisämaksu jokaiselta aloitetulta 200 metrin tiepituudelta. Maksu ensimmäiseltä kilometriltä on siis 8 markkaa ja jokaiselta seuraavalta 5 markkaa.

Ajosta toisen luokan autossa, jonka takaovissa ja jäähdyttäjässä on numero II, suoritetaan 5 markan pohjamaksu enintään 750 metrin kuljetulta tiepituudelta ja sen lisäksi 1 markan lisämaksu jokaiselta aloitetulta 250 metrin tiepituudelta. Maksu ensimmäiseltä kilometriltä on siis 6 markkaa ja jokaiselta seuraavalta 4 markkaa.

Ajosta kolmannen luokan autossa, jonka takaovissa ja jäähdyttäjässä on numero III, suoritetaan jokaiselta aloitetulta 250 metrin tiepituudelta 1 markan maksu. Maksu ensimmäiseltä kilometriltä on siis 4 markkaa ja jokaiselta seuraavalta samoin 4 markkaa.

Ajosta yöaikaan ei suoriteta minkäänlaista lisämaksua.

Muistutuksia.

1. Noudettaessa tahi puhelimitse tilattaessa suoritetaan täysi maksu ajosta autoasemalta. Henkilö, joka on puhelimitse tilannut auton, on vapautettu velvollisuudesta käyttää sitä, ellei auto ole ohjesäännön mukaisessa kunnossa tahi luokaltaan tai malliltaan sellainen kuin tilattaessa on nimenomaan mainittu.

2. Auton luokkaa osoittavat roomalaiset numerot ovat tehtävät messinkilaatasta ja tulee niiden olla vähintään 15 sm. korkeat ja 3 sm. leveät; autoissa saa edelleen olla toiminimen merkit, joiden ei kuitenkaan sallita olevan edellä mainittuja numeroita suuremmat.

II. Odotusmaksu.

Enintään 6 minuutin odotus on maksuton.

Pitempiaikaisesta odotuksesta ennen ajoa tahi sen aikana suoritetaan 1 markan maksu jokaiselta aloitetulta 2 minuutin ajalta. Maksu tunnin odotuksesta on siis 30 markkaa.

III. Erityisiä määräyksiä.

1. Taksametrin osoittama määrä olkoon kyydittävän nähtävänä, kunnes maksu on suoritettu, uhalla että kyyti muutoin on maksuton.

2. Jos taksaa sovellettaessa syntyy epäilyksiä sen oikeasta sisällyksestä tai muutoin riitoja kyydittävän ja autonkuljettajan välillä, ratkaiskoon asian poliisiviranomainen. Jos taksometri joutuu matkan varrella epäkuntoon, lasketaan maksu kuljetun matkan mukaan.

3. Ensimmäisen luokan autossa pitää marraskuun 1 ja toukokuun 1 päivän välisenä aikana, lukien marraskuun 1 päivästä 1926, olla kupea.

4. Pysäkit sijoittaa poliisi sopiviin paikkoihin kaupungissa, ollen asianomaiset oikeutetut, kunnes autopuhelinkeskus on järjestetty, rahatoimikamarin osoitusten mukaan pysäkeille panemaan puhelimen ehdolla, että kaikki puheenalaisen ammattin harjoittajat ovat oikeutetut maksutta sitä käyttämään.

5. Vaatimus tai viittaus juomarahain saamiseen samoin kuin myös kaikenlaatuinen tinkiminen kielletään.

6. Rangaistuksesta kyydittävälle, joka kieltäytyy suorittamasta vahvistettua maksua, ja autonkuljettajalle, joka vaatii suurempaa maksua kuin hänelle on tuleva, on erittäin säädetty.

44. Helsingin kaupungissa harjoitettavan ammattimaisen autobussiliikenteen ohjesääntö.

Maistraatin vahvistama heinäkuun 18 p:nä 1925, noudatettavaksi elokuun 15 p:stä toistaiseksi.

I L u k u.

Yleisiä määräyksiä.

1 §. Autobussilla (auto-omnibussilla) tarkoitetaan tässä ohjesäännössä autoa, joka on aiottu yhdellä kertaa kuljettamaan enemmän kuin seitsemän (7) henkilöä, kuljettaja lukuun otettuna.

Voidakseen tulla hyväksytyksi käytettäväksi ammattimaisessa liikenteessä Helsingin kaupungissa ja siihen yhdistetyllä alueella pitää autobussin olla niin rakennettu ja varustettu kuin alempana II luvussa mainitaan.

2 §. Joka haluaa saada oikeuden ammattimaisesti harjoittaa autobussiliikennettä, on siitä maistraattiin annettava hakemus, jonka oheen on pantu:

- 1) mainetodistus,
- 2) ilmoitus liikenteeseen pantaviksi aiottujen autobussien sekä varavaunujen luvusta,
- 3) liikenteessä noudatettavaksi suunniteltu kulkureitti ja aika-
taulu sekä
- 4) ilmoitus lipunhinnoista sekä muista asiaan vaikuttavista seikoista.

3 §. Hakemuksesta hankkii maistraatti poliisimestarin ja rahatoimikamarin lausunnot sekä ratkaisee lopullisesti asian. Jos hakemukseen ehdoilla tai ehdoitta myönnyttään, annetaan siitä lupatodistus, joka on näytettävä poliisille.

Jos olot vaativat, voi maistraatti mainittuja viranomaisia kuultuaan kokonaan tai osittain peruuttaa luvan tai muuttaa kulkureittiä, aikataulua tai taksaa.

4 §. Poliisin tulee rahatoimikamaria kuultuaan määrätä autobussien pysäkit kaupungissa, valvoa autobussien rakenteesta ja varusteista alempana II luvussa olevien määräyksien noudattamista sekä hyväksyä autobussien kuljettajat.

Ohjeita, joita poliisi muuten antaa autobussiliikenteestä, on tarkoin noudatettava.

5 §. Ammattimaiseen liikenteeseen pantua autobussia on henkilön kuljetettava, joka siihen on saanut poliisilta luvan.

Poliisille siinä kohden annettuun hakemukseen on liitettävä:

- 1) todistus hyvästä maineesta,
- 2) säädetty lääkäritodistus,
- 3) todistus vähintään kaksi (2) vuotta kestäneestä nuhteetomasta autonkuljettajan toiminnasta,
- 4) kaupungin autontarkastajan todistus, josta m. m. tulee käydä ilmi, että hakija on suorittanut koeajon autobussilla tarkastajan valvonnan alaisena, sekä
- 5) todistus kaupungin poliisiviranomaisen edessä suoritetusta tutkinnosta.

6 §. Joka on saanut oikeuden harjoittaa autobussiliikennettä, on velvollinen noudattamaan vahvistettua kulkureittiä ja aikataulua, joista saa satunnaisesti poiketa ainoastaan voittamattomien vaikeuksien takia. Muuten keskeyttäköön liikenne ainoastaan maistraatin luvalla.

Vahvistettua taksaa on ehdottomasti noudatettava.

Suurinta luvallista matkustajalukua älköön ylitettäkö.

7 §. Aikataulu on rahatoimikamarin toimesta poliisia kuultua julki pantava pääteasemilla.

Aikataulun ja sen paikallepanon kustantaa asianomainen autobussinomistaja.

8 §. Milloin lupatodistuksessa vahvistettuja liikenneväyliä tilapäisestä syytä ei voida käyttää, on autobussi kuljetettava muita, poliisin osoittamia läheisiä liikenneväyliä pitkin.

9 §. Oikeus harjoittaa autobussiliikennettä ei tiedä yksinoikeutta autobussiliikenteeseen niillä liikenneväylillä, joita lupa tarkoittaa. Sellaista oikeutta ei viranomaisen luvatta voi toiselle siirtää.

10 §. Autobussia ei saa valoisenä aikana kuljettaa 25 eikä pimeässä eikä sumussa 20 kilometrin tunnissa ylittävällä vauhdilla.

11 §. Ammattimaisen autobussiliikenteen harjoittamisoikeuden haltija on velvollinen vuosittain ennen helmikuun loppua maistraattiin antamaan vahvistetun kaavakkeen mukaiset tilastotiedot lähinnä edellisen vuoden liikenteestä.

II L u k u.

Määräyksiä autobussien rakenteesta ja varusteista.

12 §. Autobussin rungon tulee olla sellainen, että pyöränpaine etuakseliin ei alita kolmannelta täysinäisen vaunun kokonaispainosta. Akselien väli ei saa olla 3.10 metriä vähempi.

Vaunun suurin kokonaispituus ei saa ylittää 7 metriä eikä suurin leveys 2.10 metriä, ellei eri lupaa siihen ole hankittu.

Vaununkorin taka-akselin taakse ulottuva osa ei saa ylittää 40 % akselien välimatkasta.

13 §. Ilmarenkaita tai puolitäyteläisiä kumirenkaita hyväksytyä mallia on käytettävä. Täyteläiset kumirenkaat eivät ole sallittuja.

Pyörän renkailla pitää olla tilaa luisu suojukselle.

14 §. Katon tulee olla kupera ja kaiteeton.

15 §. Tilaa käsimatkatavaroille järjestettäköön osin istuinpaikkain alle, osin vaunussa oleville verkkohyllyille.

Katolle älköön matkatavaroita pantako.

16 §. Oviaukon tulee olla oikealla, vähintään 1.60 metriä korkea ja vähintään 70 sm leveä sekä varustettuna yksinkertaisella tai kaksoisovella; jos vaunuun nousua ja siitä poistumista varten on eri ovet, on kuitenkin kumpaisellakin vähin 60 sm:n leveys sallittu.

Ovien pitää avautua ulospäin.

Yhdellä oviaukolla varustetun vaunun takapäädyssä on oleva lyijyleimalla suljettu, mutta helposti avattava varauloskäytävä, jossa ei saa olla avaimella suljettavaa lukkoa. Varauloskäytävän edustalla ei saa olla astuimia.

17 §. Astuimet eivät saa olla korkeampia kuin: alin 35 sm, muut 30 sm.

18 §. Kaatopaikan polttoaineen täyttämiseksi vaunun polttoainesäiliöön tulee olla vaununkorin ulkopuolella.

19 §. Autobussilinjan päätekohtain tulee olla selvästi ilmoitettuina vaununkorin kumpaisessakin kyljessä.

20 §. Vaununkorin ulkolaidalle älköön ilmoituksia sijoitettako.

21 §. Vaunussa tulee olla:

- 1) kilpi, jossa on ilmoitus »varakäytävä», sijoitettuna vaunun korin varaoven sisäpuolelle,
- 2) kilpi, josta näkyy »Suurin luvallinen matkustajaluku»,
- 3) kilpi, jossa on sanat »Keskustelu kuljettajan kanssa kielletty», sijoitettuna kuljettajan paikan vierelle,
- 4) aikataulu, pysäkkien luettelo sekä tiedot lipunhinnoista ynnä
- 5) kilpi, jossa on sanat »Tupakoiminen kielletty».

Nostettavan ja laskettavan kilven, jossa on sana »Täynnä» ja joka on kuljettajan paikalle pantava ja poistettava, tulee olla sijoitettuna vaunun etupuolelle tuulensuojuksen viereen ja siis näkyvä vaunun etupuolella, kuitenkin peittämättä kuljettajan vapaata näköalaa.

Kaikkien kilpien ja julkipanojen tulee olla sijoitettuina helposti silmään osuviin paikkoihin ja tehty kyllin suurin, selvin kirjaimin sekä laadittu molemmilla kotimaisilla kielillä.

22 §. Kuljettajan paikan tulee olla tilava riittävin etäisyyksin sekä ratin ja istuinpaikan että ratin ja selkänojan välillä.

Istuinpaikkaa ei saa olla kuljettajan edessä eikä vierellä eikä sitä saa sijoittaa niin, että se ehkäisee ohjaamista.

Kuljettajan eteen sijoitetun tuuliruudun pitää jättää kuljettajalle mahdollisimman suuri näköala ja sen tulee olla varustettu sopivalla laitteella, niin että sen voi avata tarpeen vaatiessa. Kuperia ikkunoita ei saa käyttää vaununkorin etupuolisissa kulmissa, myöskään ei saa särmätahkottuja tuuliruutuja, kulma- tai sivuikkunoita olla kuljettajan paikan vieressä.

Suojuksista häikäisemistä vastaan säädetään 26 §:ssä.

Kuljettajan paikan alaista tilaa voidaan käyttää polttoainesäiliön ja työkalujen sijoittamiseen.

23 §. Autobussissa tulee olla näköpeili sijoitettuna vaunun ulkopuolelle kuljettajan vasemmalle puolelle.

24 §. Laite kulkumerkinantoa varten on sovitettava yhteinäistä, poliisin hyväksymää järjestelmää noudattaen.

Ainoastaan poliisin hyväksymää yhdenmukaista, kumeeäänistä merkinantotorvea saa käyttää.

25 §. Autobussissa on pidettävä:

etupuolella kaksi lyhtyä, sijoitettuina yhtä korkealle maasta sekä levittäen valkeaa valoa, joka valaisee tien selvästi vähintään kymmenen (10) metrin pituudelta autobussin edessä,

autobussin takana lyhty, joka valkealla valolla selvästi valaisee autobussi-tuntomerkin ja niinkään osoittaa punaista valoa taaksepäin, sekä

autobussin edessä katon ja vaunun keskiviivan tasossa sekä vasemmanpuolisella likasuojuksella tuntomerkinä lyhty, joka piimeässä ja sumussa näyttää sinistä valoa.

26 §. Valaistusta varten vaununkorin sisässä pitää katossa olla vähintään kaksi valokohtaa, joiden kumpaisenkin valovoima on vähintään 16 normaalikynttilää.

Jos sähkö on tarpeellinen autobussin lamppuihin tai muuhun tarkoitukseen, tulee vaunussa olla sekä dynamo että akkumulaattori.

Kuljettajan pitää olla soveliaalla tavalla suojattu häikäisyltä. Jos tähän tarkoitukseen käytetään alaslaskettavaa uudinta, tulee sen olla sijoitettu vaunukorin kattoon kuljettajan taakse ja varustettu sopivalla laitteella alaslaskettuna kuljettajan istuimen selkänojaan kiinnittämistä varten.

27 §. Kuljettajalle näkyvällä paikalla pitää olla nopeusmittari ja kello ajan osoittamista varten.

28 §. Lattian tulee olla hyvin eristetty, ilman poikittaisia korotuksia tai pengermiä sekä mieluummin kaksinkertainen.

Istuinpaikkain välisissä käytävissä pitää pitkittäisiä rimoja olla kiinnitettyinä lattian päällystyksen.

Lattiassa tulee olla sen kokoisia ja laatuksia irroitettavia luukuja, että niistä helposti voi päästä käsiksi alla olevaan koneistoon hoitoa ja tarkastusta varten.

29 §. Vaunukorin sisäpuolinen korkeus lattiasta kattoparrun alareunaan ei saa pitkittäiskäytävässä alittaa 1.80 m.

30 §. Matkustajapaikkoja ei saa sijoittaa katolle.

Niinikään ovat kielletyt seisomapaikat sisällä autobussissa.

31 §. Kiintonaisten istumapaikkain tulee olla lattiasta 45 sm korkealla ja niiden syvyyden olla vähintään 42 sm. Istuimien pitää olla vähintään 45 sm leveät kutakin henkilöä kohti, kuitenkin ei vaunun kylien välisen, 4 hengelle tarkoitetun poikittaispenkin tarvitse olla 175 sm pitempi.

Jokaisella istumapaikalla tulee olla selkänoja. Istumapaikkain sijaitessa peräkkäin pitää selkänojain välimatkan keskikohdasta keskikohtaan mitattuna olla vähintään 75 sm. Jos sitä vastoin istumapaikat sijaitsevat vastatusten, pitää selkänojain välimatkan keskikohdasta keskikohtaan mitattuna olla vähintään 135 sm ja istumapaikkain välisen tilan vähintään 40 sm.

Istumapaikoilla tulee olla joustavat, nahalla, pegamoidilla tai muulla siihen verrattavalla aineella verhotut pielukset.

Selkänojilla tulee olla sopiva kaltevuus ja korkeus, viimeksi mainittu ei kuitenkaan 90 sm suurempi lattiasta lukien.

Kaikkien istumapaikkain pitää olla sijoitettuja niin, että niiden alaisen lattian voi helposti puhdistaa.

32 §. Läppäistuimen tulee olla hyvin kiinnitetty ja varustettu jousilaitteella itsetoimivasti tapahtuvaa nousua varten sekä samoin kuin kiintonaisten istuinsijan olla lattiasta 45 sm koholla. Erillisen läppäistuimen pitää olla vähintään 40 sm syvä ja vähintään 35 sm leveä. Muuten ovat samat mitat voimassa läppäistuimeen kuin kiintonaiseen istuinpaikkaan nähden.

Varaoven keskikohdan edessä oleva istuinpaikka on asetettava siten, että se tarpeen tullen voidaan nopeasti poistaa.

33 §. Vaunukorissa olevan välikäytävän tulee istumapaikkain korkeudella lattiasta olla vähintään 40 sm leveä. Istuma-

paikkain selkänöjan yläreunan kohdalla pitää vapaan tilan olla hiukan leveämpi.

Läpikäytävään ei saa olla istuin- eikä seisomapaikkaa sijoitettuna.

34 §. Autobussissa tulee olla umpinainen, siisti ja siro vaununkori.

Yhteenlasketun ikkunapinnan pitää olla mahdollisimman suuri.

Tuuletusta varten tulee olla tarpeellinen määrä alaslaskettavia ikkunoita.

Vaununkorin katossa pitää olla tuuletusaukko taaksepäin suunnatuin kaavuun.

35 §. Vaununkorin sisäänkäytävän varrella pitää olla sopivat kaiteet.

36 §. Kylmänä vuodenaikana käytettävässä autobussissa tulee olla tulenvaaraton, hajuton ja savuton lämmityslaitte.

37 §. Autobussissa on kuljetettava käsisahaa, kirvestä, 5 metriä vähintään 25 mm:n vahvuista köyttä, jonka molemmissa päissä on tarkoituksenmukaiset rautakoukut, sekä sopivaa tulensammutuslaitetta, kaikkia kuljettajan ulottuvissa.

38 §. Autobussissa tulee olla voimakkaat, ehdottomasti luotettavat, kaksinaiset ja toisistaan kokonaan riippumattomat jarrut.

Jarruihin eivät saa vaikuttaa teräsköydet (wireropes).

39 §. Jokaisessa autobussissa tulee olla poliisiviranomaisen määräämä järjestysnumero 15 sm korkuisena kiinnitettynä vaunun taakse.

III L u k u.

Erinäisiä määräyksiä.

40 §. Autobussiliikkeen harjoittamisoikeuden haltija on niiden autobussiliikennettä koskevien muutettujen määräysten alainen, joita viranomaiset voivat antaa, sekä velvollinen suorittamaan ne maksut, jotka vastedes ehkä pannaan moottoriajoneuvojen maksettaviksi.

41 §. Tämän ohjesäännön määräysten rikkomisesta rangaistetaan syyllinen, ellei yleisessä laissa, voimassa olevissa asetuksissa tai järjestyssäännöissä ole erityistä rangaistusta määrätty, varoituksella tai enintään neljälläkymmenellä (40) päiväsakolla.

42 §. Ammattimaisesta autobussiliikenteestä olkoon muuten soveltuvilta kohdin noudatettava mitä säädetään:

1) automobiililiikenteestä lokakuun 14 päivänä 1922 annetussa asetuksessa muutoksineen huhtikuun 26 päivältä 1924,

2) valtioneuvoston toukokuun 18 päivänä 1922 tekemässä päätöksessä automobiilien ja moottoripyörien rekisteröimisestä ja katsastuksesta,

3) Helsingin kaupungin liikenneohjesäännössä helmikuun 22 ja maaliskuun 10 päivältä 1923,

4) Helsingin kaupungin automobiililiikenteestä voimassa olevassa tai vastedes annettavissa järjestyssäännöissä,

5) ammattimaisen automobiililiikenteen harjoittamisesta Hel-

singin kaupungissa voimassa olevissa tai vastedes annettavissa järjestyssäännöissä sekä

6) maistraatin heinäkuun 12 päivänä 1924 antamassa päätöksessä kuorma-automobiilien ja henkilöomnibussien ajonopeudesta.

45. Oulunkylän—Viikin—Hertonäsin rautatien rakennustöiden alottamisajan pidentäminen.

Valtioneuvoston päätös helmäkuun 23 p:nä 1925.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1923 : 40)

Oulunkylän—Viikin—Hertonäsin rautatien rakentamiseen elokuun 9 p:nä 1923 annetun toimiluvan 5 §:n mukaan olisi työt radalla aloitettava viimeistään kahden vuoden kuluttua toimiluvan antopäivästä lukien ja loppuunsooritettava kuuden vuoden kuluessa.

Valtioneuvosto päätti mainittuna päivänä, että Oulunkylän—Viikin—Hertonäsin rautatien rakennustöiden alottamisaika pidennetään viimeistään elokuun 9 päivään 1927 sekä että töiden tulee olla suoritettut kuuden vuoden kuluessa viimeksi mainitusta päivästä lukien, joten siis rata on avattava yleiselle liikenteelle viimeistään elokuun 9 päivänä 1933.

46. Määräykset Helsingin kaupungin työntekijöille tulevasta sairaus- ja hautausavusta.

Kaupunginvaltuuston vahvistamat syyskuun 16 p:nä 1925.

1 §. Jos kaupungin palvelukseen otettu työntekijä näytetyn sairauden tai tapaturman tähden on estynyt työtä tekemästä eikä tauti tai tapaturma ole sattunut oloissa, jotka työopimuslain 20 §:n 2 kohdan mukaan estävät saamasta laissa säädettyä sairauspua, tulee hänelle täysi palkka siltä ajalta, jonka estettä kestää, ei kuitenkaan pitemmältä ajalta samana kalenterivuonna kuin

8	viikolta,	jos	työntekijä	on	5	vuotta	keskeytyksettä	ollut	kaup.	palveluks.
6	»	»	»	»	3	»	»	»	»	»
4	»	»	»	»	2	»	»	»	»	»
3	»	»	»	»	1	»	»	»	»	»

Jos palvelusaika on vuotta lyhyempi, suoritetaan täysi palkka enintään kahdelta viikolta.

Jos palkka olisi laskettava suoritettun työn mukaan, on työntekijällä oikeus saada se määrä, minkä hänen asemassaan oleva henkilö olisi samanlaisesta työstä ansainnut.

Kuukausipalkalla oleva työntekijä on oikeutettu sairaapuuun kaupungin viranpitäjille voimassa olevain määräysten mukaan.

2 §. Työntekijälle, jonka palveleminen on lyhyemmän tai pitemmän aikaa ollut keskeytynyt, voidaan harkinnan mukaan antaa sairauspua hänen yhteenlasketun palvelusaikansa perusteella.

3 §. Jos työntekijä kuolee kaupungin palveluksessa ollessaan tai eläkkeensaajana palveluksesta erottuaan ja hänen palvelusaikansa ensinmainitussa tapauksessa on vähintään kuusi kuukautta, on kuolinpesälle maksettava hänen kuukauden palkkaansa tai eläkettänsä vastaava haudausapu, ei kuitenkaan 1,500 markkaa vähempää.

4 §. Jos sairas työntekijä saa lainmukaisen vahingonkorvauksen työssä kohdanneen tapaturman johdosta, maksetaan 1 ja 2 §:n mukaista avustusta ainoastaan se osa, millä se ylittää avustuksena suoritettavan vahingonkorvauksen.

Niinikään suoritetaan työntekijälle, joka on kuollut työssä kohdanneen tapaturman johdosta, haudausavuksi 3 §:n mukaan ainoastaan se osa haudausapua, mikä mahdollisesti ylittää lain mukaan siinä kohden maksettavan määrän.

5 §. Sairas- ja haudausavun myöntää se hallitus, lauta- tai johtokunta, jonka alainen työntekijä on tai jonka alaisena hän toimesta erotessaan on ollut.

6 §. Edellä olevat määräykset työntekijäin sairas- ja haudausavusta tulevat voimaan tammikuun 1 päivänä 1926. Kuitenkin on aikaisempi palvelus mainittujen etujen saamista koskevia hakeuksia harkittaessa otettava huomioon.

47. Helsingin kaupungin XV kaupunginosan rakennusjärjestys.

Sisäasiainministeriön vahvistama lokakuun 21 p:nä 1925.

Helsingin kaupungin XV kaupunginosaa rakennettaessa on noudatettava toukokuun 8 p:nä 1917 annetun kaupungin yleisen rakennusjärjestyksen määräyksiä alempana mainituin poikkeuksin.

1 §. Kaikille kaupunginosan tonteille saa rakentaa rakennuksia ainoastaan tulenkestävästä aineesta.

2 §. Liike- ja vuokrataloja sekä rivitaloja varten varatuille tonteille kortteleissa n:o 519, 520, 528, 605, 607—09, 611, 618—21, 622 a, 623—25, 628 ja 632—36 saa sijoittaa rakennuksia ainoastaan kaupunginasemakaavaan merkityn rakennusrajan sisäpuolelle, ja on rakennuksen korkeuteen, kerroslukuun ja ulkoasuun nähden noudatettava kaupungin julkisivupiirustusten tarkastustoimikunnan tarkoitusta varten laatimia ja vahvistamia julkisivukaavioita.

Maistraatilla olkoon kuitenkin oikeus missä olosuhteet sitä sallivat julkisivupiirustusten tarkastustoimikuntaa kuultuaan myöntää pienehköjen rakennustaiteellisesti käsiteltyjen talousrakennusten rakentamista rakennusrajojen ulkopuolellekin. Tällainen talousrakennus saa olla korkeintaan 4 metrin korkuinen laskettuna katonharjaan, eikä saa sisältää tulisijalla varustettuja huoneita.

3 §. Erillisen huvilarakennuksen paikaksi tarkoitetuille tonteille kortteleissa n:o 613—15, 626—29 ja 642—43 saa rakentaa asuintalon ainoastaan kaupunginasemakaavaan merkityn rakennusrajan sisäpuolelle.

Maistraatilla olkoon kuitenkin oikeus missä olosuhteet sitä sal-

livat, julkisivupiirustusten tarkastustoimikuntaa kuultuaan, myöntää pienehköjen, rakennustaiteellisesti käsiteltyjen talousrakennusten rakentamista rakennusrajojen ulkopuolellekin. Tällainen talousrakennus saa olla korkeintaan 4 metrin korkuinen, laskettuna katonharjaan ja saakoon siihen sisustaa enintään kaksi huonetta ja keittiön käsittävän talonmiehen asuinhuoneiston.

Huvilarakennuksen suurin luvallinen korkeus on 10 metriä julkisivupinnan ylireunaan luettuna ja saa sellaisen rakennuksen teettää enintään kaksikerroksisen, kellaria lukuunottamatta.

Huvilarakennuksessa saakoon olla enintään kaksi asuinhuoneistoa; kuitenkin saakoon, jos maastosuhteet sallivat, enintään kaksi huonetta ja keittiön käsittävän talonmiehen asunnon sisustaa kellariin, jossa tapauksessa älköön talousrakennusta käytetäkö semmoiseen tarkoitukseen.

Toisen kerroksen päällä olevaa ullakkoa älköön sisustettako asuinkerrokseksi.

4 §. Kaikilla huvilatonteilla sekä etupihalla varustetuilla vuokratatalo- ja rivitalotonteilla on ylläpidettävä siistejä istutuksia.

5 §. Kaupungin asemakaavaan merkityt, kortteleissa sijaitsevat leikkikentät sekä kujat, joiden tarkoituksena on varata pääsy tonttien takaosiin, teettää kaupunki, mutta niiden kunnossapidon kustantavat rajakkaisten tonttien omistajat suhteellisesti tonttiensa pinta-alaan.

48. Kahden uuden sivuvirkain palkkausluokan perustaminen.

Kaupunginvaltuuston päätös kesäkuun 17 p:nä 1925.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1924:76)

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä tammikuun 1 päivästä 1926 lukien perustaa kaksi uutta sivuvirkain palkkausluokkaa (11 ja 12 luokka) vahvistaen samalla alkupalkat ja ikäkoro-
tukset näissä luokissa eri hintatasojen vallitessa seuraaviksi:

Kuukausipalkka Helsingin kaupungin elinkustannusindeksin ollessa:

Luokka	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.
	710-769	770-829	830-889	890-949	950-1,009	1,010-1,069	1,070-1,129	1,130-1,189	1,190-1,249	1,250-1,309	1,310-1,369
	S m k.										
11	1,275	1,360	1,445	1,530	1,615	1,700	1,785	1,870	1,955	2,040	2,125
12	1,500	1,600	1,700	1,800	1,900	2,000	2,100	2,200	2,300	2,400	2,500

Ikäkoroitus kuukaudelta Helsingin kaupungin elinkustannusindeksin ollessa:

Luokka	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.
	710-769	770-829	830-889	890-949	950-1,009	1,010-1,069	1,070-1,129	1,130-1,189	1,190-1,249	1,250-1,309	1,310-1,369
	S m k.										
11	64	68	72	77	81	85	89	94	98	102	106
12	75	80	85	90	95	100	105	110	115	120	125

49. Elinkustannusindeksin laskuperusteet.

Kaupunginvaltuuston päätös lokakuun 7 p:nä 1925.

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä: että kaupungin viranpitäjille ja työläisille palkkoja sekä eläkensaajille eläkkeitä maksettaessa on edelleen, laskettuna kesäkuun 1 p:stä 1925, noudatettava samaa indeksin laskuperustetta kuin aikaisemmin, eikä tilastollisen päätoimiston sosialitilastollisen osaston uusia laskelmia;

Tämä päätös sisältää sen, että asunnonvuokraa osottava indeksiluku on, poikkeamalla tilastollisen päätoimiston nyttemmin noudattamasta virallisen elintarveindeksin laskutavasta Helsingin kaupunkia varten, laskettava siten, että lähinnä edellisenä vuokra-vuonna indeksin määräämistä varten käytetty keskivuosivuokra nostetaan tai lasketaan sillä prosenttiluvulla, jolla vuokrien on todettu keskimäärin kohonneen tai laskeneen; muita menoeria (ravintoa, vaatetusta, lämpöä ja valoa, tupakkaa sekä sanomalehtiä ja kirjallisuutta) varten lasketaan indeksiluku sitävastoin yhtäpitävästi tilastollisen päätoimiston käyttämän laskutavan kanssa vertaamalla niitä vastaaviin menoihin vuoden 1914 edellisellä puoliskolla.

että kaupungin tilastokonttorin tehtäväksi annetaan sosialitilastolliselta osastolta saamiensa hintatietojen perusteella kuukausittain laskea indeksi; sekä

että siirryttäessä palkka-asteikosta seuraavaan on otettava huomioon ainoastaan kokonaisluvut ilman mahdollisia desimaaleja.

50. Makinpuhtaanapitomaksujen veloituksen perusteet.

Kaupunginvaltuuston vahvistamat lokakuun 28 p:nä 1925.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1923: 4)

Kaupunginvaltuusto vahvisti mainittuna päivänä, muuttamalla päätöksensä tammikuun 1 päivältä 1923, seuraavat perusteet, joiden mukaan yksityisiä kiinteistöjä on veloitettava kaupungin puhtaanapitolaitoksen niissä suorittamasta makkien puhtaanapidosta, noudatettaviksi tammikuun 1 päivästä 1926 alkaen:

	Smk.
Vähin maksu talolta.....	400: — vuodessa
Maksu talolta, jossa asuu enint. 40 henkeä....	25: — henkilöltä vuodessa
» » » » » 41—100 henkeä	25—14: — » »
» » » » » 101—200 »	14—11: — » »
» » » » » enempi kuin 200 »	11—9: — » »
» tilapäisiltä henkilöiltä (kouluissa y. m.)	7: — » »
» liiketalloista	35—50: — kuormalta
» seisotuskaivoista	60—150: — »
» 1—3 hevosesta	200: — hevoselta vuodessa
» 4—6 »	175: — » »
» useammalta kuin 6 hevoselta	150: — » »

Puhtaanapitohallitus on oikeutettu edellä mainituissa rajoissa harkinnan mukaan määräämään maksut kussakin yksityistapauksessa, kuitenkin oikeutettuna niistä poikkeamaan sikäli, että talosta, jota osittain voi pitää liiketalona, asukasluvun mukaisen maksun lisäksi voidaan veloittaa korvausta samojen perusteiden mukaan, kuin edellä on liiketalojen puhtaanapidosta määrätty.

HELSINGIN KAUPUNGIN KUNNALLINEN ASETUSKOKOELMA

JULKAISSUT

1925. HELSINGIN KAUPUNGIN TILASTOKONTTORI. N:o 7.

Sisällys: 51. Helsingin kaupungin poliisijärjestys, s. 113. — 52. Sääntö ravintolain, kahvilain, biljardien ja keilaratojen aukioloista Uudenmaan läänissä, s. 127. — 53. Asetus yksityisoppikouluista, s. 128. — 54. Vesijohtolaitoksen taksan korottaminen, s. 128.

51. Helsingin kaupungin poliisijärjestys.

Uudenmaan läänin maaherran vahvistama elokuun 7 p:nä 1925.

I Luku.

Yleinen järjestys.

1 §. Poliisin tulee valvoa, ettei yleistä järjestystä kaupungin alueella häiritä, ja on sen tässä tarkoituksessa antamia ohjeita noudatettava.

Liikenteestä ja sen järjestämisestä kaupungin alueella on säädetty Helsingin kaupungin liikenneohjesäännössä ja siihen kuuluvissa järjestyssäännöissä ynnä kaupungin satamajärjestyksessä.

2 §. Yleistä järjestystä häiritsevän väkijoukon on poliisimiehen kehoituksesta heti hajaannuttava.

Samoin pitää poliisimiehen käskystä niiden henkilöiden poistua, jotka asiattomasti oleskelevat yksityisellä pihamaalla tai porttitaikka porraskäytävässä.

3 §. Ampuma- tai teräasetta ei siviilihenkilö saa kuljettaa eikä verhotta kantaa.

Työkaluja, suksia, kävelykkepejä, sateenvarjoja, päivänvarjoja, hattuneuloja ja muita sellaisia esineitä ei saa kantaa eikä pitää sillä tavoin, että toiselle siitä voi koitua vahinkoa, estettä tai haittaa.

4 §. Yleisen tai yksityisen omaisuuden vahingoittamisesta säädetään rikoslaissa.

Liikenneväylään, istutukseen tai muuhun yleiseen paikkaan taikka yksityiselle alueelle on kielletty heittämistä paperia, lasinsirpaleita, ruuantähteitä tai muita jätteitä.

Joka tätä rikkoo, on velvollinen poistamaan mitä hän on heittänyt.

5 §. Linnun tai muun riistan ammuntaa ja pyyntiä ei kaupungin alueella saa harjoittaa.

6 §. Kaupungin alueella älköön poliisin luvatta ammuttako laukauksia eikä poltettako ilotulitus- tahi muun laatuksia räjähtäviä esineitä.

Liikenneväylällä tai muilla yleisillä paikoilla niin myös toisen alueella älköön viskeltäkö kiviä tai ammuttako jousella tahi kumilingolla tai muilla sellaisilla välineillä.

Älköön myöskään muualla kuin yksityisellä alueella tai siihen tarkoitukseen määrättyillä paikoilla lyötäkö tai potkittako palloa, heitettäkö kiekkoa tai lumipalloja, laskettako mäkeä tai toimeenpantako muita pelejä tai leikkejä, jotka voivat häiritä yleistä järjestystä ja liikennettä.

Kortinylönti ulkoilmassa on kaupungin alueella kielletty.

7 §. Makaaminen tai nukkuminen yleisillä paikoilla olevilla penkeillä on kielletty.

8 §. Älköön kukaan julkisesti puvuilla, sanoilla tai eleillä loukatko säädyllisyyttä tai häiritkö yleistä järjestystä.

Niinikään on kielletty muualla kuin yksityisissä kutsuissa esiintymästä naamioituna, ellei poliisi ole antanut siihen lupaa.

9 §. Kukka-astioita ja muita sellaisia esineitä älköön pantako avonaiselle ikkunalle eikä katolle, ulkoparvekkeelle, ulokkeelle tai muuhun sellaiseen paikkaan, mistä ne voivat pudota ja aikaansaada vahinkoa, ellei niitä ole tarpeen mukaisesti kiinnitetty tai muuhun toimeen niiden putoamisen estämiseksi ole ryhdytty.

10 §. Myytäväksi aiottuja tavaroita älköön asetettako tontinrajan ulkopuolelle, ellei maistraatti ole antanut siihen lupaa.

11 §. Ilmoituksia, ilmoitusehtisiä tai muita yksityisiä tiedonantoja, olkoot minkälaisia tahansa, ei saa asianomaisen viranomaisen luvatta kiinnittää yleisiin rakennuksiin eikä muuhun yleiseen omaisuuteen, niinkuin aitoihin, lyhtypatsaisiin, puihin tai muihin sellaisiin esineisiin, ei myöskään sitä tarkoitusta varten yleiselle paikalle pantuihin telineihin.

Sellaisia tiedonantoja älköön myöskään kiinnitettäkö yksityisille kuuluviin rakennuksiin eikä muuhun yksityiseen omaisuuteen, ellei omistaja ole siihen antanut suostumustaan.

Asianomaisella luvalla julkipantuja tiedonantoja älköön ilki-
valtaisesti poistettako, revittäkö tai liattako.

Säädyllisyyttä ja siveyttä loukkaavasta julkipanosta säädetään rikoslaissa.

12 §. Ilmoitukset ja muut julkipanot sekä näytteille pannut esineet on, jos ne jollakin tavoin voivat häiritä järjestystä tai ovat rumentavia, poliisin kehoituksesta heti poistettava.

Muuten on noudatettava niitä erikseen annettuja määräyksiä, joiden tarkoituksena on estää rumentavien nimikilpien ja maalaus-
ten kiinnittämistä rakennuksiin.

Vrt. Helsingin kaupungin julkisivupiirustusten tarkastustoimikunnan johtosääntö, kesäkuun 11 p:ltä 1924, 2 §:n k. 4). (*Kunn. as.-kok. 1924 : 35*)

13 §. Talonomistaja älköön estäkö palolaitoksen, poliisilaitoksen ja muiden kunnan laitosten tarpeiksi aiottujen merkinantolaitteiden, nimikilpien ja merkkien kiinnittämistä taloonsa, porttiinsa tai aitaansa.

Sellaisia merkinantolaitteita, nimikilpiä ja merkkejä ei saa peittää eikä muulla tavoin estää näkyvästä.

14 §. Talonomistaja on velvollinen talonsa portin yläpuolelle tai viereen tai, ellei porttia ole, pääkäytävän yläpuolelle tai viereen sijoittamaan poliisilaitoksen hyväksymän mallin mukaisen talon osoitenumeron. Kulmataloon on sen ohessa kulmauksien kumpaisellekin puolelle kaupungin toimesta ja sen kustannuksella pantava kilvet, joissa kadun nimi on suomeksi ja ruotsiksi.

Pimeän tultua on niissä kaupungin osissa, joissa maistraatti harkitsee sen tarpeelliseksi, talon osoitenumero valaistava tarkoitusta varten sijoitetulla lampulla.

Käytävä on osoitettava kirjaimella ja huoneisto numerolla.

15 §. Jokaisessa talossa pitää näkyvällä paikalla olla talonomistajan, talonisännöitsijän tai talonmiehen asuntoa osoittava julkipano.

16 §. Kaksi- tai useampikerroksisen talon porraskäytävän pitää pimeän alkamisesta kello yhdeksään asti iltaisin tai kunnes käytävän ovi suljetaan olla valaistu sekä varustettu sellaisella valaistulaitteella, että portaat voi myöhemminkin vuorokauden pimeänä aikana valaista.

Portaiden alimpaan kerrokseen on näkyvälle paikalle pantava taulu, jossa on niiden huoneistonhaltijain nimet, joiden pääkäytävään portaat johtavat.

17 §. Kaupungin alueella älköön avovedessä uitako älköönkä auringonkylpyjä otettako muualla kuin siihen tarkoitukseen osoitetuilla paikoilla, ja on tällöin jokaisen kaksitoista vuotta täyttäneen käytettävä uimapukua.

18 §. Höyrypillin tai merkinantotorven käyttäminen kaupungissa on kielletty, ellei sitä ole asianmukaisesti määrätty käytettäväksi tai tarvita kutsuttaessa apua tulipalon tai tapaturman sattuessa.

19 §. Hevosten, nautaeläinten, sikojen, lampaiden, vuohien, kanojen ja muiden kotieläinten älköön annettako irrallaan kulkea kaupungilla. Koiraa on kuljetettava nauhasta tai pitää sillä olla kaulanauha, jossa on omistajan nimi ja osoite, ja pitää kaulanauhassa olla säädetty veromerkki.

Vrt. asetus koiraveron suorittamisesta, joulukuun 14 p:ltä 1894, 2 §. (*Suomen as.-kok. 1894 : 47*)

Jos kotieläin tavataan silmälläpidotta tai ulkona juokseva koira vailla edellä sanotun laatuista kaulanauhaa, ottakoon poliisi eläimen haltuunsa. Jos omistaja on tunnettu, on hänelle heti tästä ilmoitettava. Jollei hän vaadi eläintä takaisin tai ellei omistaja ilmoit-taudu kolmen päivän kuluessa, myytäköön eläin julkisella huuto-kaupalla. Koira tai kissa, jota ei saman ajan kuluessa ole noudettu, tapettakoon.

Ennenkuin eläin omistajalle palautetaan, on hänen suoritettava kustannus eläimen ravinnosta ja hoidosta.

20 §. Isohkoja eläimiä kuljetettaessa on niitä joko pidettävä tarkoitusta varten tehdyissä tai muuten sopivissa ajoneuvoissa tai

myös kuljetettava pitkin ajotietä niin sidottuina, etteivät ne pääse valloilleen tai aiheuta liikenteen häiriötä.

Elävinä kuljetettavien lintujen pitää olla ilmavissa ja tilavissa säiliöissä, eikä niitä saa kytkeä kiinni säiliöön eikä toisiinsa.

21 §. Eläimiä kuljettaessa ei niitä saa kohdella sellaisella tavalla, että se tuottaa niille kärsimyksiä eikä kuljetusta saa pakotta viivyttää.

22 §. Koiraa älköön pidettävä niin, että se haukunnallaan tai ulvonnallaan häiritsee ympäristöä.

Naaraskoiraa ei saa kiima-aikana päästää ulkosalle.

Öiseen aikaan ei koiran eikä kissan saa antaa juosta irrallaan kaupungilla.

23 §. Kun vesikauhua tai muuta tarttuvaa tautia eläimiin ilmestyy, olkoot tämän ohessa noudatettavina määräykset, joita viranomaiset antavat vaaran torjumiseksi.

II Luku.

Tietoja kaupungin asukkaista ja matkustajista.

24 §. Talonomistaja tai -isännöitsijä on velvollinen vuosittain ennen tammikuun 15 päivää poliisille antamaan tarkat tiedot henkilöistä, jotka saman kuukauden 1 päivänä ovat talossa asuneet tai joilla siellä on ollut tilapäinen asuntonsa.

Sellaisia tietoja on muulloinkin vaadittaessa poliisille annettava.

Jos talo siirtyy uudelle omistajalle tai isännöitsijä vaihtuu, olkoon uuden omistajan tai isännöitsijän asiana siitä kahdeksan päivän kuluessa kirjallisesti ilmoittaa poliisilaitokselle.

25 §. Jos joku muuttaa kaupunkiin tai jos se, jolla on koti-paikkansa siellä, muuttaa muuhun kaupungissa sijaitsevaan asuntoon tai sen ulkopuolella olevalle paikkakunnalle, on siitä heti ilmoitettava talonomistajalle tai -isännöitsijälle, joka on velvollinen pitämään talossa asuvien henkilöiden luetteloa. Tähän luetteloon merkitään tiedot kaikista taloon tai siitä pois muuttaneista henkilöistä, ja on muutosta poliisilaitokseen ilmoitettava viimeistään kolmantena päivänä muuton tapahtumisesta.

Asuinhuoneiston haltija on velvollinen muuton jälkeisenä päivänä talonomistajalle tai -isännöitsijälle tekemään mainitunlaisen ilmoituksen perheensä jäsenistä, palvelijoista tai henkilöistä, joille osa asuntoa on vuokrattu.

Tässä pykälässä määrätyn ilmoitusvelvollisuuden täyttämisestä ei talonomistaja eikä -isännöitsijä ole oikeutettu asuinhuoneiston haltijalta kantamaan eri maksua.

26 §. Sen, joka luokseen ottaa matkustajia asumaan, pitää jokaisen matkustajan tulosta ja lähdöstä ilmoittaa poliisilaitokseen viimeistään ennen kello kahtatoista seuraavana arkipäivänä.

Jos jollakin on ammattina matkustajain majoittaminen, on

hänen pidettävä kirjaa henkilöistä, joita hän luoksensa ottaa asumaan sekä poliisille näytettävä ulkomaan kansalaisen passi.

Tässä pykälässä mainittua ilmoitusta ei kuitenkaan vaadita:

a) maalaisista, jotka ovat kaupunkiin saapuneet myymään elintarpeita, jos oleskelu siellä ei kestä kolmea vuorokautta kauemmin; eikä

b) viittätoista vuotta nuoremmista lapsista.

Jokaisessa hotellissa ja matkustajakodissa pitää olla taulu, joka osoittaa matkustajain nimet ja heidän huoneittensa numerot.

27 §. 24, 25 ja 26 §:ssä mainittu ilmoitus on tehtävä maistraatin vahvistettavain kaavakkeitten mukaan, ja maistraatin asiana on myös vahvistaa 26 §:n 2:ssa kohdassa säädetyn matkustajakirjan kaavake.

24 ja 25 §:ssä mainittuja ilmoituksia varten saadaan kaavakkeita ilmaiseksi poliisilaitoksesta.

III Luku.

Julkiset huvit ja näytännöt.

28 §. Julkista näytäntöä sekä sellaista huvitilaisuutta, joka leimaverosta voimassa olevassa laissa mainitaan, ei saa toimeenpanna eikä huoneistoa, pihamaata tai muuta aluetta tarkoitukseen luovuttaa, ellei siihen ole kirjallisesti hankittu poliisin lupaa; ja on niitä määräksiä noudatettava, joita poliisi myöntäessään sellaisen luvan antaa järjestyksen ja hyvän tavan ylläpitämiseksi sekä tulenvaaran tai tapaturman torjumiseksi.

Samanlaiset säännökset ovat voimassa aluksella tehtävistä huvimatkoista ja muista sellaisista huveista, jotka sanomalehdistössä tai muulla tavoin on saatettu tiedoksi tai jotka pidetään liikenneväylällä tai muussa yleisessä paikassa, ravintolassa tai muussa yleisölle tarkoitettussa huvihuoneistossa tai muuten julkisesti, kannettiinpa siinä maksua tai ei.

Tässä pykälässä mainittuja huvitilaisuuksia älköön toimeenpantako pääsiäis- eikä jouluaattona kello kuuden jälkeen iltapäivällä; joulupäivänä ja pitkänäperjantaina ovat ne kokonaan kielletyt sekä rukouspäivänä kello kuuteen asti iltapäivällä.

Julkisten huvien toimeenpanosta rukous- ja pyhäpäivinä elokuun 18 p:nä 1925 annetun asetuksen nojalla on julkisten huvien toimeenpano kielletty hallituksen määräämien kiitos-, katumus- ja rukouspäivien sekä pitkänäperjantain ja ensimmäisen pääsiäispäivän ja ensimmäisen joulupäivän aattoilloista kello kuudesta lukien neljänkolmatta tunnin aikana kuin myös muina kirkollisina juhlapäivinä ja sunnuntaisin ennen kello kahtatoista päivällä.

29 §. Poliisi- ja palopäälliköllä, niin myös päällystön määrämällä poliisi- ja palomiehistöllä on vapaa pääsy julkisiin huveihin ja näytäntöihin.

Jos poliisi- tai palomiestöstä evätään pääsy tai jos huvin tai näytännön havaitaan tarkoittavan tai sisältävän jotakin, joka on vastoin lakia ja hyvää tapaa, tai jos siinä tapahtuu epäjärjestyksiä, joita ei voida heti poistamalla syyllinen tai syylliset hillitä, tai jos lupaa huvin tai näytännön toimeenpanemiseen myönnettäessä annettuja määräyksiä rikotaan, on saapuvilla oleva poliisimies oikeutettu keskeyttämään sen ja kieltämään sitä jatkamasta.

Huvitilaisuuteen älköön kukaan saapuko ampuma-aseella, puukolla, tikarilla, nyrkkiraudalla tai muulla aseella varustettuna. Tämä kiello ei kuitenkaan koske virkapukuun kuuluvaa asetta.

30 §. Lupaa julkiseen näytäntöön tai huvitilaisuuteen älköön evättäkö, ellei näytännön tai huvin harkita olevan vastoin lakia tai hyvää tapaa tai myös ole pelättävissä, että se on aiheuttava epäjärjestyksiä tai häiritsevä lähellä asuvia tai yleisöä.

Kuitenkin olkoon poliisin asiana harkinnan mukaan ratkaista, sallitaanko yksityisen henkilön toimeenpanna tanssiaisit, joissa maksua kannetaan.

31 §. Näytäntöjä, keilanheittoa, tanssiaisit, soittoa tai muita sellaisia huveja, olivatpa ne yleisiä tai yksityisiä, älköön, jos ne ovat omansa häiritsemään lähellä asuvia, jatkettako kello yhden-toista jälkeen iltaisin.

32 §. Viittätoista vuotta nuorempia lapsia älköön päästettävä julkiseen huvitilaisuuteen, joka päättyy myöhemmin kuin kello kahdeksan iltapäivällä, ellei lapsi ole aikuisen saattajan seurassa.

Viittätoista vuotta nuorempain lasten älköön vanhempain tai edusmiehen luvatta sallittako esiintyä julkisessa huvitilaisuudessa. Jos esiintyminen tapahtuu ansiotarkoituksessa, olkoon siitä voimassa mitä 69 §:ssä on säädetty.

Mitä edellä tässä pykälässä on säädetty, ei koske konserttia eikä teatterinäytäntöä.

IV Luku.

Työt, jotka tehdään yleisellä paikalla tai voivat häiritä liikennettä tai yleisöä.

33 §. Talonmestaja tai -isännöitsijä on velvollinen heti korjauttamaan taloon kuuluvan katu-, katuojan- tai jalkakäytävän osan, kun se on joutunut epätydyttävään kuntoon; ja tulee poliisin valvoa, että asianomainen täyttää velvollisuutensa mainitussa kohden.

Maistraatti määrätköön, milloin katu tai muu liikenneväylä on uudestaan laskettava, mitä ainetta päällystykseen on käytettävä sekä milloin työt on teetettävä, rakennusjärjestyksessä tarkemmin säädettyllä tavalla.

34 §. Töitä, joista voi koitua häiriötä liikenteelle, älköön tässä luetelluin poikkeuksin liikenneväylällä suoritettako, ellei siihen ole hankittu maistraatin lupaa.

Sellaisetta luvatta saa, noudattaen mitä voimassa olevassa rakennusjärjestyksessä ja satamajärjestyksessä säädetään, suorittaa:

a) alusten, rautatievaunujen ja ajoneuvojen kuormauksen ja purkauksen;

b) nimikilpien, markiisien, ikkunain ynnä muiden semmoisten paikallepanon, irrottamisen ja puhdistuksen sekä talojen, porttien, ovien ja lauta-aitojen maalaus- ja muut työt, ellei näitä töitä varten tarvita muita telineitä kuin muutettavat tikapuut;

c) puhelin-, valo-, voima- ja muiden sentapaisten johtojen paikallepanon, kunnossapidon ja poistamisen, jos niiden teettämiseen on aikaisemmin lupa hankittu; sekä

d) liikenneväylän kunnossa- ja puhtaanapitoa tarkoittavat työt. Kaupungin kaduissa toimitettavasta kaivuusta on voimassa mitä siitä on erittäin säädetty.

Vrt. Helsingin kaupungin kaduissa suoritettavia kaivuita koskeva ohjesääntö, tammikuun 31 piltä 1924. (*Kunn. as.-kok. 1924: 10*)

35 §. Asfaltin ja tervan keittäminen liikenneväylällä on sallittua ainoastaan jos maistraatti siihen antaa luvan.

36 §. 34 ja 35 §:ssä mainitut työt on nopeasti ja keskeytyksettä suoritettava.

Liikenneväylällä tehtävässä työssä tarvittavat työaineet ja työkalut on, mikäli mahdollista, sijoitettava niin, etteivät ne häiritse liikennettä, ja kun niitä ei enää tarvita, on ne heti poistettava.

Muutoin ei saa liikennettä estäviä esineitä maistraatin luvatta panna tai jättää liikenneväylälle.

37 §. Liikenneväylän osan erilleen aitaamisesta jotakin tarkeitusta varten on voimassa, mitä rakennusjärjestyksessä siitä on säädetty.

38 §. Ennenkuin aloitetaan työ, jota varten maistraatin lupa tarvitaan, tai erilleen aidataan liikenneväylän osa, on maistraatin lupatodistus näytettävä poliisille.

39 §. Jos rakennustyön tai muun sellaisen syyn vuoksi liikenneväylä tai sen osa suljetaan tai jos liikenneväylälle pannaan tai jätetään esineitä, jotka estävät liikennettä, on paikka aidalla tai muulla tavoin selvästi osoitettava ja hämärän tultua pidettävä tarpeenmukaisesti valaistuna.

40 §. Työ, joka kolinalla voi häiritä lähellä asuvia, on teetettävä sillä tavoin, että mahdollisimman vähän melua siitä johtuu.

Maistraatin luvatta älköön edellisessä kohdassa mainittua työtä teetettävä kello yhdeksästä illalla kello seitsemään aamulla.

Mitä toisessa kohdassa on säädetty, ei koske satamissa toimitettavia kuormaus- ja purkaustöitä, ei myöskään rautateitä eikä työtä teollisuuslaitoksessa, joka on rakennettu sellaisille laitoksille luovutetulle alueelle.

Rautakiskojen ja rautaparrujen talttaaminen rakennetun asuintontin läheisyydessä on kielletty.

Sanomalehtiä tai tavaroita tarjottakoon huutamalla kaupaksi ainoastaan kello kahdeksasta aamulla kello kahdeksaan illalla.

41 §. Vaatteita ei saa pestä, viruttaa, kurikoida eikä kuivumaan ripustaa eikä myöskään muuta sellaista työtä toimittaa, paitsi yksityisellä alueella muualla kuin siihen tarkoitukseen määrätyillä paikoilla ja niitä määräyksiä noudattaen, joita siitä voidaan antaa.

42 §. Mattoja, huonekaluja ja vaatteita älköön piestäkö älköönkä pölytettäkö ulkosalla muuna vuorokauden aikana kuin kello kahdeksasta aamulla kello kuuteen iltapäivällä.

Pieksemistä ja pölyttämistä ei saa toimittaa liikenneväylällä, etupihalla eikä niihin päin antavalla ulkoparvekkeella tai ikkunassa, ei myöskään saa vaatteita sinne ripustaa tuulettumaan tai kuivumaan.

43 §. Halkoja, puutavaroita ja muuta sellaista ei saa liikenneväylällä purkaa sillä tavoin, että liikenne sen johdosta estyy, ja on ne heti sieltä poistettava.

44 §. Jäitä älköön kaupungin alueella otettako muualta kuin poliisilaitoksen sitä varten osoittamilta paikoilta älköönkä avantoa muuanne hakattako, ja on poliisilaitoksen tällöin hankittava satamahallituksen lausunto.

Aukaistu avanto on aidattava tai muuten selvästi osoitettava.

45 §. Jos kivenlouhintaa on toimitettava asutun paikan läheisyydessä tai liikenneväylällä tai tontilla, on siitä vähintään vuorokautta aikaisemmin ilmoitettava poliisilaitokseen. Sellaista työtä ei saa maistraatin luvatta tehdä ennen kello kahdeksaa aamulla, ei myöskään kello kuuden jälkeen iltapäivällä.

Muutoin on voimassa mitä kivenlouhinnasta ja kivenhakkuusta on erittäin säädetty.

Vrt. senaatin päätös, sisältävä järjestysohjeet kivenlouhintaa ja kivenhakkuuta varten Suomessa, toukokuun 25 p:ltä 1917. (Suomen as.-kok. 1917 : 45)

46 §. Tässä luvussa mainittujen määräysten ja varokeinojen vaarinnottamisesta vastaa se, jonka tiliin työ suoritetaan, ellei erityistä työnjohtajaa ole otettu ja maistraatti ole häntä hyväksynyt.

V luku.

Puhtaanapito.

47 §. Maan paljaana ollessa on kadun sekä jalkakäytävä että ajotie joka aamu ennen kello kahdeksaa puhtaaksi lakaistava ja tarpeen mukaan päivän kuluessakin lika niiltä poistettava.

Poutasäällä on jalkakäytävä ja ajotie ennen lakaisemista runsaasti kostutettava.

Kadulla kasvava ruoho on kitkettävä ja poistettava.

48 §. Talvisaikaan pitää talonomistajan joka aamu ennen kello kahdeksaa tasoituttaa jalkakäytävä, vapauttaa se liikennettä häiritseväästä lumesta ja, jos iljanteen estämiseksi tarvitaan sekä jos

niin tarve vaati myös päivän kuluessa, jalkakäytävälle siroituttaa kivetöntä ja puhdasta hiekkaa.

Jos päivän kuluessa pyryttää, on pyryn aikana jalkakäytävä pidettävä avoimena ainakin niin leveältä, että liikenne voi vaikeudetta jatkua, ja on siltä pyryn lakattua mahdollisimman pian liika lumi poistettava ja se tarpeenmukaisesti hiekoitettava.

Jos jalkakäytävä on leveätkö tai jos puita on istutettu jalkakäytävän reunaan, luotakoon lumi jalkakäytävältä sen ulkoreunaan tai puiden väliin, ellei siten häiritä liikennettä; kuitenkin pidettäköön tarpeelliset läpikulkupaikat avoinna.

Kulmatalon omistaja on sen ohessa velvollinen pitämään avoinna tarpeellisen jalkakäytävän ajotien poikki molempain lähimpäin kadunkulmausten suuntaan.

49 §. Ajotie on talvisaikaankin pidettävä tasaisessa ja ajettavassa kunnossa, jolloin tiehen syntyneet korokkeet on poistettava, kuopat täytettävä ja paljaat paikat, joita syntyy rekikelin kestäessä, täytettävä lumella. Liikennettä häiritsevät lumikasat on poistettava ja vietävä tätä tarkoitusta varten määrätuille kaatopaikoille. Pyryn jälkeen luotakoon lumi, jos se liikennettä häiritsemättä voi käydä päinsä, valleihin, joita ei kuitenkaan saa sijoittaa katuojaan ja jotka on mahdollisimman pian poistettava. Muuane älköön kadulta poistettua lunta vietäkö.

Jos isohkon pyryn jälkeen auraaminen on välttämätön, toimeenpannaan se kaupungin kustannuksella asianomaisten viranomaisten toimesta.

50 §. Jos lunta kertyy katolle siinä määrin, että lumen alasyöksymisen vaaraa syntyy, on lumi syydettävä alas, samoin on liikenteelle vaarallinen jää katoilta, julkisivuista ja ulkoparvekkeilta poistettava; kuitenkin ei sitä saa poliisin luvatta toimittaa kello yhdeksästä aamulla kello neljään iltapäivällä.

Edellä mainittua työtä suoritettaessa pitää liikenneväylän olla tarpeelliselta osalta suljettu ja tarpeen mukaan myös vartioitu.

51 §. Lumen sulamisen aikana keväisin on lika päivän kulesakin tarpeen mukaan kadulta poistettava sekä katuojat ja viemärikaivot pidettävä avoimina veden pois juoksua varten.

Lumensulatuskojetta käytettäessä ei sulavettä saa johtaa välittömästi katuojaan, vaan on se juoksetettava riittävän ison lian ja kiinteiden ainesosain keräämistä varten siivilällä varustetun astian läpi, jonka reunojen yli se ei saa tulvia.

Jos käy tarpeelliseksi ylimääräisesti tyhjentää syöksykaivo sen johdosta, että on laiminlyöty noudattaa 2 kohdan määräyksiä, toimeenpannaan sellainen tyhjennys syyllisen kustannuksella.

Mikäli liikennettä varten talvisaikaan on tarpeen, on lumi ja jää kadulta poistettava.

52 §. Suolaa tai muuta syövyttävää ainetta älköön jalkakäytävälle siroitettako tai muuten käytettäkö lumen sulamisen edistämiseksi.

53 §. Jos pihamaalle kertyy lunta siinä määrin, että tulipalon sattuessa palokalujen asianmukainen käyttäminen voi tulla vaikeaksi, on lumi talonomistajan tai -isännöitsijän toimesta poistettava.

54 §. Jokaisen vuoden lopulla on rahatoimikamarin toimesta yleisölle kuulutuksella ilmoitettava tiedoksi ne paikat, jotka seuraavana vuonna määrätään jätteiden ja muun lian sekä lumen ja jään kaatoa varten; ja on ne muutetut määräykset näistä paikoista, joita vuoden varrella voidaan pitää tarpeellisina, hyvissä ajoin edeltäpäin samalla tavoin saatettava julkisuuteen.

55 §. Makkilantaa, perkeitä, hevoslantaa tahi pahanhajuisia jätteitä saa kaupungissa kuljettaa ainoastaan vedenpitävissä, tiiviisti sulkeutuvalla kannella varustetuissa sekä ulkoa hyvin puhdistetuissa ajoneuvoissa tai astioissa.

Rikkoja ja muita niiden tapaisia jätteitä saa kaupungissa kuljettaa minä aikana tahansa, jos kuljetus toimitetaan tiiviisti sulkeutuvalla kannella varustetuissa ajoneuvoissa, mutta muuten ainoastaan kello yhdestätoista alkaen illalla kello kuuteen asti aamulla.

56 §. Jos joku on sopimuksella ottanut suorittaakseen talonomistajan asiana olevan puhtaanapitovelvollisuuden, vastatkoon ensi kädessä siten ottamansa velvollisuuden täyttämistä. Ellei hänellä ole varoja 90 §:ssä mainitun kustannuksen suorittamiseen, vastatkoon talonomistaja kustannuksesta.

57 §. Älköön kukaan muualla kuin sitä varten tarkoitetuilla paikoilla toimittako tarvettansa.

58 §. Puhtaanapidosta on edellisten lisäksi määräyksiä terveydenhoito- ja satamajärjestyksessä.

VI Luku.

Tulenvaaran ja savun tuottaman haitan ehkäiseminen.

59 §. Erittäin tulenaroilla paikoilla ja helposti syttyvien aineiden läheisyydessä on tupakoiminen kielletty.

Eritoten kielletään tupakoiminen:

a) teattereissa, sirkusrakennuksissa ja muissa sellaisissa näytäntöhuoneistoissa, paitsi tarkoitukseen varatuissa huoneissa, yksityisissä asunnoissa sekä näyttämölläkin, jos kappaleen esittäminen niin vaatii;

b) kauppahalleissa sekä yleisissä tavaravajoissa ja tavaramakasiineissa ynnä niiden läheisyydessä;

c) satama-alueella, missä kuormausta tahi purkausta toimitetaan tai tavaroita on säilössä;

d) ullakoilla, ulkokuoneissa, halkokellareissa ja -vajoissa, rehladoissa ja muissa sellaisissa paikoissa; sekä

e) paikoilla, joista maistraatti niin on määrännyt ja siitä julkipanolla ilmoittanut.

60 §. Työt, jotka voivat tuottaa tulenvaaraa, on suoritettava tarpeellista varovaisuutta noudattaen.

Tulenpitelystä satamissa säädetään satamajärjestyksessä.

Tulisijasta otetut kuumat hiilet ja tuhka on tyhjennettävä metallista tehtyihin, tulenkestäviin säiliöihin, eikä niitä saa säilyttää ullakolla, tulenkestämättömässä kellarissa eikä puuvajassa.

61 §. Älköön isohkoja halko-, hiili- ja muita polttoaine-, eikä myöskään rakennusaine- eikä muita sentapaisia varastoja maistraatin luvatta asuintontilla pantako säilöön muuanne kuin sitä varten tarkoitettuihin kellareihin tai ulkokuoneisiin.

Sellaisen varaston sijoittaminen ullakolle on kielletty.

Tulisijoja on lämmitettävä käyttämällä sopivaa polttoainetta tai tarkoitukseenmukaista järjestelyä niin, että haitallinen savu välttyy.

Tulenarkojen nesteiden varastossapidosta on voimassa mitä siitä on erittäin säädetty.

Vrt. asetus tulenarkojen nesteiden valmistuksesta, varastossapidosta, myynnistä ja kuljetuksesta, maaliskuun 29 p:ltä 1924. (Suomen as.-kok. 1924 : 81)

VII Luku.

Kauppa ja muu elinkeino toreilla ja kaduilla sekä teurastus.

62 §. Kaupungin toreilla ja kaduilla sekä satamissa saatakoon, alempana 68 §:ssä mainituin poikkeuksin, kauppaa harjoittaa ainoastaan sitä varten määrättynä aikana ja tarkoitukseen luovutetuilla paikoilla sekä alempana säädettyssä järjestyksessä.

Sellaisessa kaupassa on sekä myyjäin että muun yleisön noudatettava niitä ohjeita, joita poliisi järjestyksen ylläpitämiseksi antaa; ja on poliisilla oikeus paikalta poistaa se, joka ei heti noudata sellaisia ohjeita.

163 §. Joka haluaa harjoittaa kauppaa kioskista tai muusta kiinteästä myyntikojusta, niin myös vaunusta tai myyntipöydältä, hankkikoon siihen luvan rahatoimikamarilta.

Elintarpeiden myyntiä, joka voimassa olevan elinkeinolain mukaan on maalaiskansalle ja maatilán haltijoille sallittu, saatakoon kuitenkin ilman sellaista lupaa harjoittaa kuormasta tai aluksesta, noudattaen mitä 62 §:ssä säädetään.

64 §. Elintarpeiden kaupasta kaupungin toreilla on säädetty terveydenhoitojärjestyksessä.

65 §. Rahatoimikamarin asiana on antaa määräyksiä siitä, mitä tavaroita, elintarpeita lukuun ottamatta, saa toreilla pitää kaupan, niin myös lähemmin määrätä, miten kauppaa on harjoitettava, kuitenkin noudattaen mitä 63 §:n 2 kohdassa siitä säädetään.

Niinikään määrätköön rahatoimikamari ajan, jolloin kauppaa toreilla ja satamissa saa harjoittaa. Toriajan päätyttyä pitää kaikkien tavarain sekä vaunujen, myyntipöytäin ja muun, mitä kaupassa on käytetty, olla paikalta pois viety.

Ajasta, milloin kauppaa kioskeista ja muista kiinteistä myyntikojuista saa harjoittaa, on voimassa mitä siitä laissa säädetään tai erittäin määrätään.

Vrt. kaupunginvaltuuston päätös kioskeissa ja niihin verrattavissa myyntipaikoissa harjoitetun kaupan ajasta toukokuun 30 p:ltä 1923. (*Kunn. as.-kok 1923 : 44*)

66 §. Aluksesta myytävä tavara on siinä pidettävä, kunnes myynti on tapahtunut, ja sittenkuin kauppa on päätetty ja myyjä on pannut tavaran laiturille tai rantasillalle, on ostajan se heti vietävä pois.

67 §. Myyjän pitää liikkeensä harjoittamisessa välttää kaikkea, mikä voi tuottaa estettä ja haittaa muille myyjille ja torilla käyvälle yleisölle.

68 §. Maalaistuotteita, kuten voita, muniä, vihanneksia, hedelmiä ja marjoja, saatakoon vapaasti tarjota myytäväksi taloissa, ei kuitenkaan ammattimaisesti.

Muuten eivät saa muut kuin ne, jotka rahatoimikamarilta ovat hankineet siihen luvan, ja luvan sisältämin ehdoin, kaupungissa kanniskella tavaroita myytäväksi. Sellainen lupa on poliisille näytettävä.

Tavarain myyminen pihamailla, porttikäytävissä ja muilla sellaisilla paikoilla on kuitenkin kielletty.

69 §. Kahtatoista vuotta nuoremmat lapset eivät saa omaansa eikä toisen tiliin kaduilla, yleisillä paikoilla, ravintoloissa, ravintopaikoissa eikä muissakaan julkisissa huoneistoissa myydä kukkia, rihkamatavaroita tai muuta semmoista eivätkä harjoittaa kengänpuhdistajan, kantajan eikä painotuotteiden tarjoojan tai jakajan y. m. ammattia.

Edellisessä kohdassa mainittua tointa saakoot kaksitoista, vaan ei viittatoista vuotta täyttäneet lapset harjoittaa kello kahdeksasta aamulla kello seitsemään illalla, jos siihen on hankittu lupa siinä järjestyksessä kuin alempana sanotaan.

Sellaista lupaa haetaan kirjallisesti poliisilaitokselta, joka on oikeutettu sen myöntämään tai epäämään. Lupaa älköön myönnettävä, ellei lapsen edusmies ole antanut suostumustaan eikä joku tunnettu työnantaja tai joku yleishyödyllisessä tarkoituksessa toimiva yritys ole ottanut johtaakseen ja valvoakseen lapsen työtä.

Ennenkuin poliisi ratkaisee äskenmainitun laatuksen asian, on lastensuojelulautakunnan nuorisonhuoltajan lausunto hankittava, älköönkä lupaa myönnettävä, jos hän lapsen terveydentilaa sekä koti- ja kouluoloja tutkittuaan ehdottaa hakemuksen evättäväksi. Luvan voimassaoloaikana älköön lapsen koulunkäyntiä laiminlyötävä.

Myönnetyn luvan voi poliisi peruuttaa, jos aihetta siihen on.

70 §. Jos se, joka on saavuttanut viidentoista vuoden iän, haluaa kantajana, kengänpuhdistajana tai sanomalehdenmyyjänä palvella yleisöä julkisesti, on hänen siihen hankittava poliisin lupa.

Sellainen lupa myönnettäköön ainoastaan kansalaisluottamusta nauttivalle henkilölle, joka ei ole huonomaineiseksi tunnettu.

Valtionrautateiden kantajista on voimassa mitä siitä erittäin on määrätty.

71 §. Sen, jolle on myönnetty 69 ja 70 §:ssä mainittu lupa, on poliisilaitokselta saatava numeroitu laatta, joka on kannettava näkyvissä rinnalla tai päähineessä.

Laattaa ei saa toiselle luovuttaa, vaan on se haltijan lakattua ammattiaan harjoittamasta palautettava poliisille.

72 §. Niiden, jotka ovat saaneet 69 ja 70 §:ssä mainitun luvan palvella yleisöä, on sekä henkilöönsä ja vaatteisiinsa että käsirattaihin, vasuihin ja muihin käyttämiinsä välineisiin nähden noudatettava siisteyttä.

Yleisöä on heidän kohdeltava kohteliaasti eikä vaadittava kohtuutonta maksua.

Esineet, joita kantaja ei ole voinut jättää asiakkaalle, on palautettava lähettäjälle tai, jos tämä on tuntematon, on ne jätettävä poliisille.

73 §. Nautaeläinten, hevosten, sikojen, lampaiden ja muiden isompain eläinten teurastus saa tapahtua ainoastaan yleisessä teurastamossa ja noudattaa mitä siitä on erittäin säädetty.

Lintuja ja muita pienempiä eläimiä ei saa teurastaa julkisesti. Elävää kalaa ei saa punnita koukussa.

VIII Luku.

Kylpylät ja uimahuoneet.

74 §. Jos yleisessä kylpylässä miesten ja naisten kylpyaika on sama, pitää siinä olla asianmukaisesti erotettuja osastoja kumpaisellekin sukupuolelle. Eri sukupuolta olevien, samaan perheeseen kuulumattomien henkilöjen älköön sallittako yhtäaikaa kylpeä samassa osastossa.

75 §. Jokaisessa yleisessä kylpylässä tulee olla joku henkilö, joka valvoo järjestystä sekä pyynnöstä vastaanottaa kävijäin tarvat ja on niistä vastuunalainen.

Ellei kylpylän haltija itse hoida sanottua tehtävää, pitää hänen puolestaan asettaa toinen, mutta olkoon kuitenkin vastuunalainen, niinkuin edellisessä kohdassa on sanottu.

76 §. Edellä olevat määräykset kylpylästä ovat soveltuvilta osin voimassa myöskin yleisölle tarkoitettuihin uimahuoneisiin nähden.

Muuten on voimassa mitä terveydenhoitojärjestyksessä säädetään tässä luvussa mainituista laitoksista.

IX Luku.

Hotellit, ravintolat ja matkustajakodit.

77 §. Hotellin, ravintolan ja matkustajakodin omistajain tulee valvoa että matkustajia sekä asuntoon ja ruokaan nähden että muuten asianmukaisesti palvelee ja ettei heiltä vaadita kohtuutonta maksua.

78 §. Matkustajan asunnoksi tarkoitettussa huoneessa pitää olla varmasti lukittavat övet, ja pitää huoneiston muuten täyttää ne vaatimukset, joita voimassa olevissa rakennus- ja terveydenhoitojärjestyksessä asetetaan.

79 §. Ravintoloita ja muita ravintopaikkoja saa pitää avoinna ja tarjoilua niissä toimittaa aikana, josta on erittäin säädetty.

Vrt. kunn. as.-kok. 1925, n:o 52.

80 §. Jokaisessa ravintolassa on vieraille pyynnöstä näytettävä molemmin kotimaisin kielin painettu tai kirjoitettu ilmoitus ruuan ja juomien hinnoista.

81 §. Kuuttatoista vuotta nuorempia tyttöjä ja viittätoista vuotta nuorempia poikia älköön poliisin luvatta käytettävä ravintolan palvelijoina, älköön myöskään kahdeksatoista vuotta nuorempia tyttöjä sellaisetta luvatta käytettävä ravintolan tarjoilijattarina.

82 §. Älköön hotellia, ravintolaa eikä matkustajakotia käytettävä vakituksena eikä tilapäisenä liikehuoneistona. Hotelleissa, ravintoloissa ja matkustajakodeissa olevista kioskeista ja niihin verrattavista myyntipaikoista on voimassa mitä siitä erittäin on määrätty.

83 §. Mitä hotellista, ravintolasta ja matkustajakodista säädetään koskevaan soveltuvalta kohdista myös yömajaa, täysihoidolaa, ruokalaa, kahvilaa, biljardia sekä keilarataa.

Muutoin on voimassa mitä voimassa olevassa asetuksessa ravintolan-, yömajan-, kahvilan-, biljardin- ja keilaradanpidosta säädetään.

X Luku.

Yleisiä säännöksiä.

84 §. Tämä poliisijärjestys on voimassa Helsingin kaupungissa ja siihen yhdistetyllä alueella.

85 §. Mitä kaduista, jalkakäytävistä tai muista liikenneväylistä säädetään on soveltuvalta kohdista voimassa myös toreihin, rantasiltoihin, siltoihin, puistoihin ja istutuksiin sekä muihin yleisiin tai yleiselle liikenteelle luovutettuihin paikkoihin, niin myös kaupungissa tai sen maalla oleviin rakentamattomiin alueisiin nähden.

86 §. Tämän poliisijärjestyksen mukainen lupa myönnettävään määrätyn ehdoin tai ehdoitta sekä määräajaksi tai pidättämällä mahdollisuus peruuttaa se milloin tahansa.

87 §. Ellei talon- tai tontinomistaja tai talonisännöitsijä asu kaupungissa tai jos hän viikkoa kauemmin oleskelee sen ulkopuolella olevalla paikkakunnalla, tulee hänen sijaisekseen asettaa asiamies, jonka tulee vastata tämän poliisijärjestyksen mukaan omistajalle kuuluvien velvollisuuksien täyttämistä. Sellaisesta asiamiehestä on kirjallinen ilmoitus tehtävä poliisilaitokselle.

88 §. Tämän poliisijärjestyksen rikkomisesta rangaistaan syyllisiä, ellei yleisessä laissa eikä voimassa olevissa asetuksissa eikä järjestyssäännöissä ole erityistä rangaistusta määrätty, enintään neljäkymmenellä päiväsakolla, ellei hairahduksesta katsota varoituksen riittävän.

Jos poliisijärjestyksen mukainen lupa tai lupaan liitettyjä ehtoja ja määräyksiä rikotaan, voidaan lupa, vaikka se on annettu määräajaksi, peruuttaa.

89 §. Jos viittätoista vuotta nuorempi lapsi rikkoo tämän poliisijärjestyksen määräyksiä, kehoitettakoon vanhempia tai edusmiestä estämään lasta siitä.

90 §. Jos joku laiminlyö sen täyttämisen, mitä hänellä tämän poliisijärjestyksen tai siinä mainitun määräyksen mukaan on velvollisuutena eikä ota huomautuksesta ojentuaksensa, on puuttuva maistraatin toimesta teetettävä ja ulosmitatkoon ulosottomies kustannukset ilman tuomiota tai päätöstä laiminlyöjältä.

91 §. Poliisijärjestys on, painettuna molemmilla kotimaisilla kielillä, maistraatin toimesta kohtuullisesta hinnasta pidettävä yleisön saatavana.

92 §. Tämä poliisijärjestys, joka kumoo voimassa olevan lokakuun 30 päivänä 1918 annetun poliisijärjestyksen ynnä siihen huhtikuun 18 päivänä 1919 ja marraskuun 13 päivänä 1922 tehdyt lisäykset, tulee voimaan tammikuun 1 päivänä 1926.

52. Sääntö ravintolain, kahvilain, biljardien ja kellaratojen aukiolosta Uudenmaan läänissä.

Uudenmaan läänin maaherran vahvistama lokakuun 20 p:nä 1922.

(*Helsingin kaupunkia koskevine muutoksineen toukokuun 7 p:ltä 1925*)

Yllämainittuihin liikkeisiin nähden, jotka 28 päivänä tammikuuta 1922 annetun asetuksen ravintolan-, yömajan-, kahvilan-, biljardin- ja keilaradanpidosta 23 §:n mukaan, ovat jaettavat kolmeen luokkaan, on huomioonotettava:

1) että I luokkaan kuuluvat ovat suljettavat viimeistään kello 1 yöllä, II luokkaan kuuluvat viimeistään kello 11 illalla sekä III luokkaan kuuluvat kello 10 illalla;

2) uusia vieraita ei saa ottaa vastaan jälkeen kello 12 yöllä, kun on kysymys I luokkaan kuuluvasta liikkeestä eikä myöhemmin kuin puoli tuntia ennen sulkemisaikaa kun on kysymys II ja III luokkaan kuuluvista liikkeistä, sekä

3) että Helsingin kaupungin poliisimestari on tarkan harkinnan jälkeen kussakin erikoistapauksessa oikeutettu, paitsi milloin ravintola, kahvila, biljardi tai keilarata on liikkeessä esiintyneiden väärinkäytöksiä tai epäjärjestysten tähden siirretty alempaan luokkaan määrätyn ajaksi ja määräaika vielä jatkuu, tilapäisesti myöntämään poikkeuksia liikkeiden sulkemisesta annetuista määräyksistä yhdistyksille, yhtymille ja suuremmille seuroille korkeintaan kello 3 saakka yöllä. Lupaa tällaisen aukipitoajan tilapäiseen pidennykseen on haettava poliisimestarilta ennen kello 1 päivällä sinä päivänä, jolloin pidennystä halutaan. Uudenmaan läänin maaherran päätös toukok. 7 p:nä 1925.

53. Asetus yksityisoppikouluista.

Annettu elokuun 2 p:nä 1925. (Ote)

(Suomen as.-kok. 1925 : 262)

V L u k u.

Valvonnasta ja tarkastuksesta.

14—17 §§.

18 §. Yksityisoppikoululla tulee olla vanhempainneuvosto, joka valitaan ja nimitetään niinkuin valtion oppikoulujen vanhempainneuvostoista on säädetty.

Vanhempainneuvostosta ja opettajaneuvostosta maaliskuun 10 p:nä 1924 annetun asetuksen 1 §:n mukaan valitsee asianomainen kunta, etupäässä oppilaiden vanhempien keskuudesta, kolmeksi lukuvuodeksi kerrallaan erältään viisi jäsentä vanhempainneuvostoon. (Kunn. as.-kok. 1924 : 80)

54. Vesijohtolaitoksen taksan korottaminen.

Kaupunginvaltuuston päätös joulukuun 16 p:nä 1925.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1914 : 1)

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä, että Helsingin kaupungin vesijohtolaitokselle maaliskuun 10 p:nä 1914 vahvistetun taksan sisältämät maksut vuoden 1926 alusta ovat korotettavat 700⁰/₀:iin.

HELSINGIN KAUPUNGIN KUNNALLINEN ASETUSKOKOELMA

JULKAISSUT

1925. HELSINGIN KAUPUNGIN TILASTOKONTTORI. N:o 8.

Sisällys: 55. Helsingin kaupungin sairaalahallinnon ohjesääntö, s. 129. — 56. Helsingin kaupungin sairaalain säännöt, s. 132. — 57. Helsingin kaupungin sairaalain tiliviraston johtosääntö, s. 140. — 58. Helsingin kaupungin sairaanhoitajatarkoulun ohjesääntö, s. 142.

55. Helsingin kaupungin sairaalahallinnon ohjesääntö.

Uudenmaan läänin maaherran vahvistama Joulukuun 16 p:nä 1925.

1 §. Helsingin kaupungin sairaalain, sairaalapoliklinikkain ja sairaanhoitajatarkoulun sekä sairaalain tiliviraston ylin johto ja hallinto kuuluu Helsingin kaupungin sairaalain hallitukselle.

Hallitus on suorastaan kaupunginvaltuuston alainen.

Sairalahallintoa varten on oleva sairaalataarkastaja.

Terveydenhoitolautekunnan määräysvallasta sairaanhoitoasioissa säädetään terveydenhoitosäännössä ja Helsingin kaupungin terveydenhoitojärjestyksessä.

2 §. Jokaisessa kaupungin vakinaisessa sairaalassa pitää olla johtaja, yksi tai useampia ylilääkäreitä, tarpeellinen määrä ali- ja apulaislääkäreitä sekä muita virkamiehiä ja sairaanhoitohenkilökuntaa sairaalan menosäännön mukaan.

Tilapäisten sairaalain lääkärien ja henkilökunnan lukumäärän ja toimien laadun määrää kaupunginvaltuusto.

3 §. Sairalahallinnon tilejä hoitaa erityisen johtosäännön mukaan sairaalain tilivirasto; sen kassavirastona on rahatoimikonttori.

4 §. Sairalahallitukseen kuuluu kahdeksan jäsentä, joista kaupunginvaltuusto valitsee seitsemän vuodeksi kerrallaan; ensimmäinen kaupunginlääkäri on hallituksen itseoikeutettu jäsen.

Jos valittu jäsen eroaa ennen toimikautensa päättymistä, on hallituksen siitä ilmoitettava kaupunginvaltuustolle uuden jäsenen valitsemista varten jällellä olevan toimikauden ajaksi.

Valituista jäsenistä valitsee kaupunginvaltuusto yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi vuodeksi kerrallaan.

Hallitusta avustavat sihteeri, kanslisti ja muu tarpeellinen kansliahenkilökunta.

5 §. Sairalahallitus kokoontuu puheenjohtajan tai, tämän estyneenä ollessa, varapuheenjohtajan kutsusta kerran kuukaudessa tai useammin, jos tarve niin vaatii taikka vähintään kaksi jäsentä sitä pyytää. Hallitus on päätösvaltainen, kun vähintään viisi jäsentä on saapuvilla.

Sekä puheenjohtajan että varapuheenjohtajan ollessa estyneinä valitaan tilapäinen puheenjohtaja.

Päätös tehdään yksinkertaisella ääntenenemmistöllä; äänten käydessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni.

Hallituksen kokouksiin saatakoon kutsua hallituksen alaisia viranpitäjiä, joiden kuulemista hallitus pitää tarpeellisena. Nämä ottakoot osaa neuvotteluihin, mutta ei päätösten tekoon.

Jos puheenjohtaja taikka saapuvilla oleva jäsen haluaa tarkemmin tutustua asiakirjoihin käsiteltäväksi otetussa asiassa, on hänelle varattava siihen tilaisuus aina seuraavaan kokoukseen saakka.

Kokouksessa on pidettävä pöytäkirjaa, jossa on mainittava läsnäolevat jäsenet, käsitellyt asiat ja tehdyt päätökset, viimeksi mainitut lyhyin perusteluin, jos hallitus pitää sen tarpeellisena.

Jäsenellä on oikeus saada eroava mielipiteensä lyhyesti pöytäkirjaan merkityksi.

Pöytäkirjan tarkistavat puheenjohtaja ja hallituksen valitsema jäsen.

Hallituksen lähtevät kirjelmät allekirjoittaa se, joka asiata käsiteltäessä on johtanut puhetta, sekä varmentaa sihtööri.

6 §. Sairaalahallituksen asiana on:

a)

1) valvoa sairaalain ja muiden hallituksen alaisten laitosten hoitoa sekä tästä annettujen sääntöjen ja määräysten noudattamista;

2) järjestää sairaalain ja muiden hallituksen alaisten laitosten yleinen hallinto ja taloudelliset asiat;

3) valvoa, että myönnettyjä määrärahoja käytetään tarkoituksenmukaisesti ja kaupungin etua vastaavalla tavalla;

4) tehdä asianomaisille esitys tarvittavista uusista määrärahoista tai lisäyksistä aikaisemmin myönnettyihin määrärahoihin;

5) tehdä sopimuksia lääkkeiden, sairaanhoitotarvarain ja muiden tarpeiden hankinnasta sairaaloihin;

6) ehdottaa kaupunginvaltuustolle niiden maksujen määrä, joita on suoritettava hoidosta sairaaloissa;

7) vahvistaa sairaalain ruokajärjestykset ja järjestyssäännöt;

8) tehdä tarvittaessa tilapäisiä muutoksia potilaiden jaoittelussa kaupungin sairaalain ja sairasosastojen kesken;

9) käsitellä kysymyksiä sairaalain uutis- ja lisärakennuksista sekä korjauksista; sekä

10) ryhtyä muuten niihin toimiin, jotka pidetään sopivina kunnan sairaalahoidon kehittämiseksi ja edistämiseksi;

b)

1) laatia vuosittain ja lähettää määrätyn ajan kuluessa rahoituskammarille ehdotus hallituksen ja sen alaisten laitosten menojen tuloarvioksi seuraavalle vuodelle;

2) antaa vuosittain maaliskuussa kaupunginvaltuustolle ja terveydenhoitolautakunnalle kertomus toiminnastaan lähinnä edellisenä vuotena, mihin kertomukseen liitetään ne selostukset, jotka on laatinut sairaalain hallinnosta sairaalatarkastaja ja sairaanhoitosta asianomainen sairaalajohtaja tai tilapäinen sairaalan lääkäri.

3) antaa vuosittain rahatoimikonttorille ja revisionikonttorille sekä sairaalain tilivirastolle luettelo niistä henkilöistä, joilla on oikeus hyväksyä laskuja ja muita maksua tarkoittavia asiakirjoja, sekä niistä henkilöistä, jotka saavat hallituksen puolesta antaa maksu-määräyksiä; sekä

4) antaa asianomaisille valtion ja kunnan viranomaisille ne lausunnot ja tiedot, joita hallitukselta vaaditaan;

c)

1) antaa kaupunginvaltuustolle lausunto sairaalatarkastajan, ylilääkärien ja sairaalain tiliviraston kamreerin viran täyttämisestä;

2) tehdä kaupunginvaltuustolle ehdotus sairaalan johtajan määräämisestä;

3) ottaa virkaan ja siitä vapauttaa sairaalain alilääkärit ja apulaislääkärit sekä siitä ilmoittaa lääkintöhallitukselle;

4) ottaa virkaan ja siitä vapauttaa sihteeri, kanslisti, toimitsijat, kirjanpitäjät, ylihoitajattaret, koneenkäyttäjät, ruokaloiden, liinavaatevarastojen ja pesulaitosten johtajattaret sekä niiden kanssa samanarvoiset viranpitäjät;

5) vahvistaa tässä pykälässä mainittujen viranpitäjien kesälomat sekä määrätä viransijaiset;

6) myöntää hallituksen alaisten viranpitäjien sijaisille palkkiota kesäloman ajalta, jos määräraha tätä tarkoitusta varten on olemassa;

7) vahvistaa hallituksen jäsenten ja hallituksen alaisten viranpitäjien matkakulujen korvaus ja päiväraha matkasta, joka on tehty virka-asioissa;

8) määrätä ne maksut, jotka sairaaloissa a 6) kohdassa mainittujen lisäksi tai sairaalapoliklinikoissa voivat tulla kannettaviksi; sekä

9) antaa johtosääntöjä hallituksen alaisille viranpitäjille.

7 §. Määräykset sairaalahallituksen, eri sairaalain ja muiden hallituksen alaisten laitosten viranpitäjien tehtävistä sisältyvät niihin sääntöihin ja johtosääntöihin, joita asianomaiset viranomaiset antavat.

8 §. Sairaalahallituksen puheenjohtajalla on menoarviossa määrätty vuotuinen palkkio. Hallituksen jäsenille, maksetaan kaupunginvaltuuston määräämät palkkiot.

Hallituksessa ja sen alaisissa laitoksissa palvelevat viranpitäjät nauttivat palkkaa menosäännön mukaan.

Hallituksen jäsenellä ja sairaalatarkastajalla, jotka virka-asioissa tekevät matkan kaupungin ulkopuolelle, on oikeus saada korvaus matkakuluistaan ja päiväraha.

Hallituksessa ja sen alaisissa laitoksissa palvelevilla viranpitäjillä, jotka ylemmän viranomaisen toimenannosta tekevät virka-asioissa matkan kaupungista tai kaupunkiin, on oikeus saada korvaus matkakuluistaan ja päiväraha.

Kesälomasta, eläkkeestä ja muista palvelusehdoista on voimassa mitä erittäin on säädetty.

9 §. Kantelu sairaalahallituksen alaisia viranpitäjiä vastaan tehdään, ellei kantelu tarkoita yleisen syytteen alaista rikosta, sille

viranomaiselle tai virkamiehelle, joka ottaa toimeen ja siitä vapauttaa sen, jota vastaan kantelu tehdään.

Vahvistaessaan ylläolevan ohjesäännön maaherra samalla kumosi Helsingin kaupungin sairaalahallinnon ohjesäännön, kesäkuun 2 p:ltä 1916 ja Marian sairaalan säännöt, maaliskuun 13 p:ltä 1909.

56. Helsingin kaupungin sairaalain säännöt.

Kaupunginvaltuuston vahvistamat lokakuun 28 p:nä 1925.

Sen lisäksi, mitä Uudenmaan läänin maaherran vahvistamassa Helsingin kaupungin sairaalahallinnon ohjesäännössä on säädetty, on Helsingin kaupunginvaltuusto lokakuun 28 p:nä 1925 noudatettaviksi vahvistanut seuraavat kaupungin sairaalain säännöt:

1 §. Helsingin kaupungin vakinaiset sairaalat ovat Marian sairaala, kulkutautisairaala, Kivelän sairaala ja Nikkilän sairaala. Sitäpaitsi on kaupungilla käytettävänään Lapinlahden keskuslaitoksessa vastaanotto-osasto mielisairaita varten.

Tarvittaessa asetetaan tilapäisiä sairaaloita.

Kaupunginvaltuusto määrää Helsingin kaupungin sairaalain hallituksen esityksestä vakinaisten ja tilapäisten sairaalain sairassijojen lukumäärän sekä sijojen jaon sairaalain osastojen kesken. Pakottavan tarpeen vaatiessa saattaa kuitenkin hallitus tilapäisesti sijoittaa osastolle enemmän sairassijoja kuin on määrätty tai muuttaa niiden jakoa osastojen kesken.

2 §. Marian sairaalassa on kolme osastoa: sisätautien, kirurginen ja lasten osasto. Näihin otetaan sekä akuuttisia että kroonillisia tauteja sairastavia henkilöitä.

Sairaalaan kuuluu myöskin poliklinikoita.

3 §. Kulkutautisairaalaan otetaan hoidettaviksi ja eristettäväksi tulirokkoon, kurkkumätään, tuhkarokkoon, lavantautiin, pilkkukuumeseen, isoonrokkoon tai kulkutaudin luontoiseen aivokalvontulehdukseen sairastuneita sekä tarkastuksen alaisiksi henkilöitä, joiden taudinoinneet viittaavat siihen, että heillä voi olla joku mainituista taudeista. Sitäpaitsi voidaan sairaalaan ottaa, mikäli tila sallii, muihinkin tarttuviin tauteihin sairastuneita henkilöitä.

4 §. Kivelän sairaalassa on kaksi osastoa: sisätautien osasto, jossa on aliosasto keuhkotuberkulosia sairastavia henkilöitä varten, sekä mielisairaiden osasto. Sisätautien osastolle otetaan etupäässä kroonillisia sisätauteja potevia ja mielisairaiden osastolle ensi kädessä mielisairaita, jotka on ilmoitettu siirrettäväksi Lapinlahden keskuslaitoksen vastaanotto-osastolta.

5 §. Nikkilän sairaalaan otetaan mielisairaita, ensi kädessä sellaisia, jotka on ilmoitettu siirrettäväksi Kivelän sairaalasta tai Lapinlahden keskuslaitoksen vastaanotto-osastolta.

Sairaalan toimintaan on yhdistetty mielisairaiden antaminen elätteelle sairaalahallituksen vahvistaman johtosäännön mukaan.

6 §. Lapinlahden keskuslaitoksessa olevalle Helsingin kaupungin vastaanotto-osastolle otetaan etupäässä akuuttista mielisairautta potevia henkilöitä ja on tähän nähden voimassa, mitä valtion ja Helsingin kaupungin välillä on sovittu.

7 §. Sairaalapoliiklinikkojen tarkoituksena on lääkärinhoidon antaminen varattomille, Helsingin kaupungissa hengillekirjoitetuille henkilöille, jotka eivät tarvitse sairaalahoitoa. Poikkeustapauksissa voidaan näissä asianomaisen lääkärin harkinnan mukaan käsitellä myöskin sellaisia henkilöitä, jotka eivät ole varattomia.

8 §. Sairaahan ottamisesta kaupungin sairaalaan määrää asianomaisen osaston ylilääkäri tahi ylilääkärin poissa ollessa tai erityisten asianhaaran vaatiessa päyvästävä lääkäri.

9 §. Kaupungin sairaaloihin otetaan, ellei toisin ole säädetty, Helsingin kaupungissa hengillekirjoitettuja varattomia tai vähävaraisia sairaita. Henkilöitä, jotka eivät ole Helsingissä hengillekirjoitettuja, otettakoon sairaaloihin ainoastaan köyhäinhuoltolautakunnan esityksestä tai poikkeustapauksissa asianomaisen ylilääkärin harkinnan jälkeen.

Varallisuussuhteista ja hengillekirjoituspaikasta riippumatta otetaan kulkutautisairaalaan henkilöitä, jotka Helsingissä ovat sairastuneet 3 §:ssä mainittuihin tauteihin.

10 §. Ilmoitus sairaan pyrkimisestä sairaalaan on tehtävä sitä varten määrättyinä vastaanottoaikana. Sairaalaan pääsyä varten vaaditaan:

1) lääkärintodistus, joka sisältää tiedon sairauden laadusta ja mikäli mahdollista syyn, minkä vuoksi sairaalahoitoa pidetään tarpeellisena; lääkärintodistusta ei vaadita, jos sairas on tarkastettu sairaalan poliklinikassa;

2) viranomaisen tai vakavaraisen henkilön antama sitoumus vahvistetun sairaanhoitomaksun suorittamisesta tahi sen suorittaminen etukäteen yhdeltä kuukaudelta;

3) papintodistus tahi siihen verrattava muun viranomaisen antama todistus;

4) todistus hengillekirjoittamisesta, jos asianhaarat sitä vaativat.

Jos sairaustapaus on sen laatuinen, että se vaatii pikaista sairaalahoitoa, saadaan edellä mainituista määräyksistä myöntää poikkeuksia.

Asianomaisen sairaalalääkärin on siinäkin tapauksessa, että lääkärintodistus on jätetty, tutkittava sairas selvittääkseen, onko hän otettava sairaalaan.

Jos sairaita samaan aikaan ilmoittautuu enemmän kuin voidaan ottaa vastaan, on etuoikeus sairaalahoitoa kipeimmin tarvitsevalle.

Ilmoitukseen mielisairaalaan pyrkimisestä liitettäköön ne asiakirjat, joita vaaditaan pääsyä varten yleiseen mielisairaiden hoitolaitokseen.

Kulkutautisairaalaan kuljetetaan sairaat sairaalan toimesta.

11 §. Potilaan sairaalasta päästämistä määrää asianomainen ylilääkäri. Sairaalasta pääsemistä ennen parantumista älköön

kiellettäkö siltä, joka voi määrätä itsestään, eikä myöskään holhokilta, milloin asianomainen edusmies sitä pyytää. Kuitenkin olkoon lääkäri tällöin ja erittäinkin silloin, kuin potilaan terveys sairaalasta päästämisen johdosta voi joutua kärsimään, velvollinen poistumista vastaan tekemään vakavan huomautuksen sekä huolehtimaan, että tästä seikasta tehdään merkintä potilaista pidettävään päiväkirjaan.

Parantumattomia potilaita älköön pidettävä sairaaloissa kauempaa kuin on välttämätöntä.

Mielisairaana edusmiehelle tai sille, joka on toimittanut potilaan sairaalaan, annettakoon ylilääkärin toimesta hyvissä ajoin tieto päivästä, jolloin potilas päästetään sairaalasta.

Mielisairasta, joka on yleiselle turvallisuudelle vaarallinen, älköön päästettävä sairaalasta, ellei asianmukaisesti ole näytetty, että hänelle on varattu paikka toisessa mielisairaalassa, ja ellei asianomainen, joka vastaa potilaan siirtämisestä, ole antanut sitoumusta siirron pikaisesta toimittamisesta.

Jos kulkutautisairaalaan otettu potilas tai alaikäisen potilaan vanhemmat tahi edusmies haluavat, että potilas päästetään sairaalasta sellaisena ajankohtana, jolloin vielä voidaan pelätä hänen leviättävän tartuntaa, päästettäköön hänet sairaalasta, jos ensimmäinen kaupunginlääkäri on antanut siihen kirjallisen luvan. Tämä ei kuitenkaan koske rutto-, kolera-, isorokko- eikä pilkkukuume-potilasta.

12 §. Jos sairaalassa hoidettavana oleva henkilö kuolee, on siitä viipymättä ilmoitettava vainajan omaisille tai sille, joka vastaa sairaanhoitomaksuista.

Jos vainajalla ei ole omaisia tahi jos mielisairaalaan otettu potilas on kuollut, on kuolintodistus sairaalan viranomaisten toimesta lähetettävä asianomaiselle kirkkoherranvirastolle tai muulle vastaavalle asianomaiselle viranomaiselle.

13 §. Sairaanhoidosta kaupungin sairaaloissa suoritetaan päivämaksu ja muuta korvausta taksan mukaan, jonka kaupunginvaltuusto sairaalahallituksen ehdotuksesta hyväksyy.

Sairaalapoliklinikoissa on käsittely varattomille maksuton. Jos poikkeustapauksissa joudutaan sairaalapoliklinikoissa käsittelemään henkilöitä, jotka eivät ole varattomia, suorittavat nämä maksun hallituksen vahvistamien perusteiden mukaan.

Sairaalalääkäri ei ole oikeutettu itselleen ottamaan korvausta sairaaloissa tai niiden poliklinikoissa annetusta hoidosta.

14 §. Potilaan kaupungin sairaalassa suorittama työ joutuu sairaalan hyväksi eikä oikeuta korvauksen saantiin. Kuitenkin olkoon ylilääkärin harkinnan varassa, voidaanko potilaan sallia tehdä työtä omaksi hyväkseen tahi lahjaksi yksityiselle henkilölle. Ylilääkäri voi myös yksityistapauksissa kehoitukseksi antaa työtä tekeväälle potilaalle sairaalan varoista työ- ja uutтеруusrahoja.

15 §. Sairaalatarkastajan tulee olla perehtynyt taloudellisiin ja kaupallisiin toimiin sekä, mikäli mahdollista, laillistettu lääkäri.

Hän ei saa pitää eikä hoitaa toista tointa eikä ottaa tehtäväkseen työtä, joka haittaa hänen toimintaansa kaupungin palveluksessa.

Sairaalatarkastajan valitsee kaupunginvaltuusto viran oltua sairaalahallituksen toimesta kolmenkymmenen päivän kuluessa hallitukselta haettavana ja sen annettua lausunnon hakijoista.

Sairaalatarkastaja on lähinnä sairaalahallituksen alainen.

Sairaalatarkastajan asiana on:

1) johtaa sairaalain taloudellista hallintoa ja siinä kohden valvoa, että säästäväisyyttä ja huolellisuutta noudatetaan;

2) tehdä hallitukselle ehdotuksia parannuksista sairaalain taloudenhoidossa;

3) kiinnittää erityistä huomiota siihen, että tarvikkeita sairaaloita varten hankitaan yhteisostoilla;

4) tehdä hallitukselle ehdotuksia uusien kalustoesineiden ostamisesta;

5) valvoa sairaalain irtaimen omaisuuden ja varaston vuosittain toimitettavaa inventoimista;

6) toimituttaa vahvistetun menoarvion rajoissa vähäisiä korjauksia ja hankkia kalustoa, jota viipymättä tarvitaan, sekä ilmoittaa siitä hallituksen seuraavassa kokouksessa;

7) ottaa osaa sairaalain rakennusten vuotuisiin tarkastuksiin;

8) pitää huolta siitä, että sairaalain taloudellisesta hallinnosta ja käytöstä laaditaan yhtäjaksoinen tilasto;

9) antaa ennen 1 päivää maaliskuuta hallitukselle selonteko sairaalain hallinnosta lähinnä edellisenä vuotena;

10) johtaa ja valvoa toimitsijain työtä;

11) ottaa toimeen ja siitä vapauttaa sairaalain taloushallinnon alaiset, menosäännössä mainitut viranpitäjät, joita ei hallitus ota toimeen, sekä vahvistaa heidän kesälomainsa järjestely;

12) valmistaa ja esitellä hallituksen käsiteltävät asiat, ellei hallitus eri tapausta varten toisin määrää;

13) ilmoittaa viipymättä hallituksen puheenjohtajalle, kun hallituksen kokousten välillä sattuu sellaisia tärkeitä asioita, jotka vaativat pikaista käsittelyä;

14) valvoa hallituksen päätösten toimeenpanoa;

15) laatia saapuvien tietojen perusteella ja neuvoteltuaan sairaalain johtajien kanssa hallituksen ehdotus meno- ja tuloarvioksi;

16) johtaa hallituksen kansliaa sekä laatia ehdotus hallituksen vuosikertomukseksi;

17) olla päivittäin määrääaikana hallituksen kansliassa virkasioissa tavattavana; sekä

18) suorittaa yleensä ne tehtävät, jotka hallitus hänelle antaa, ja noudattaa mitä hallitus hänen virkatoiminnastaan määrää.

Sairaalatarkastaja ei saa olla sellaisessa suhteessa sairaalain hankintoihin, että hänellä siitä on taloudellista etua.

Sairaalatarkastajan velvollisuuksista sairaalain tiliviraston valvojana on erittäin säädetty.

16 §. Sihteerin ottaa toimeensa sairaalahallitus viran oltua sen toimesta kolmenkymmenen päivän kuluessa siltä haettavana.

Sihteerin tulee:

- 1) pitää pöytäkirjaa hallituksen kokouksissa;
- 2) laatia ja allekirjoituksellaan varmentaa hallituksen lähtevät toimituskirjat;
- 3) avustaa hallituksen määräyksestä asiain valmistelussa ja esittelyssä; sekä
- 4) noudattaa yleensä niitä määräyksiä, joita hallitus hänen virkatoiminnastaan antaa.

17 §. Kanslistin ottaa toimeensa sairaalahallitus viran oltua sen toimesta kolmenkymmenen päivän kuluessa siltä haettavana.

Kanslisti on lähinnä sairaalatarkastajan alainen.

Kanslistin tulee:

- 1) vastaanottaa kirjelmät ja asiakirjat, jotka saapuvat hallitukselle ja sairaalatarkastajalle, sekä lähettää lähtevät kirjelmät;
- 2) pitää diaareja saapuneista asioista ja tehdä niihin merkintä toimenpiteistä, joihin on ryhdytty;
- 3) säilyttää ja hoitaa arkistoon kuuluvia asiakirjoja sekä annettujen määräysten mukaan järjestää ja luetteloida ne;
- 4) laatia sairaalatarkastajan ohjeiden mukaan esityslistat hallituksen kokouksia varten; sekä
- 5) suorittaa muita kansliatöitä sairaalatarkastajan osoitusten mukaan.

18 §. Sairaalojohtajan, joka aina samalla on ylilääkäri, määrää kaupunginvaltuusto sairaalahallituksen ehdotuksesta, ja on hän lähinnä hallituksen alainen.

Sairaalojohtajan asiana on:

- 1) valvoa sairaalan kiinteän ja irtaimen omaisuuden hoitoa ja sairaalan hallintoa, tutkia ja sairaalalle vahvistetun menoarvion rajoissa hyväksyä laskut maksettaviksi sekä tarkastaa ja hyväksyä toimitajan tilitykset ja kalustoluettelot;
- 2) vastata siitä, että puhtaus ja siisteys vallitsee sairaalassa ja sen alueella;
- 3) valvoa, että henkilökunta ahkerasti ja huolellisesti täyttää velvollisuutensa, että asianmukaiseen sairaanhoitoon soveltuvaa säästäväisyyttä noudatetaan ja että potilaat saavat nauttia heille kuuluvat edut;
- 4) ottaa toimeen ja siitä vapauttaa osastonhoitajattaret, alihoitajattaret ja sairaanhoitajat neuvoteltuaan asianomaisen ylilääkärin ja ylihoitajattaren kanssa, vahvistaa voimassa olevien perusteiden mukaan kesälomajärjestely sanotulle sairaanhoitohenkilökunnalle sekä ilmoittaa toimitsijalle kirjallisesti niistä toimista, joihin hän tässä kohden on ryhtynyt;
- 5) olla kutsusta saapuvilla hallituksen kokouksissa;
- 6) tehdä pyydettyä ehdotuksia ja antaa lausuntoja hallitukselle ja sairaalatarkastajalle;

7) merkitä diaariin tulevat ja lähtevät kirjelmät sekä pitää konseptikirjaa lähtevistä kirjelmistä ja asiakirjoista;

8) ilmoittaa kirjeellisesti asianomaiselle poliisiviranomaiselle kaikki ne tapaukset, jotka voivat aiheuttaa oikeudellista tutkimusta;

9) ennen 1 päivää toukokuuta lähettää hallitukselle ehdotus lääkärien ja ylihoitajattaren lomista ja viransijaisista;

10) ehdottaa hallitukselle lääkärien ja hoitohenkilökunnan sijaisille kesäloman ja virkavapauden ajalta maksettavat palkkiot;

11) antaa ennen 1 päivää maaliskuuta hallitukselle kertomus sairaanhoidosta ja sairaalan hallinnosta lähinnä edellisenä vuotena;

12) ilmoittaa hyvissä ajoin ennen lääkärille annetun määräyksen umpeenkulumista siitä hallitukselle;

13) ilmoittaa hänelle sattuvasta esteestä hallituksen puheenjohtajalle; sekä

14) ryhtyä niihin toimiin, jotka pidetään sopivina sairaalan tarkoituksen edistämiseksi, tai, jos ne ovat sen laatuissa, että ne kuuluvat hallitukselle tahi sairaalatarkastajalle, tehdä näille siinä kohden esitys.

19 §. Ylilääkärin, jolla pitää olla erikoistiedot virkaan kuuluvalla alalla, valitsee kaupunginvaltuusto viran oltua sairaalahallituksen toimesta kolmenkymmenen päivän kuluessa hallitukselta haettavana ja sen annettua lausunnon hakijoista.

Ylilääkäri, joka ei ole sairaalajohtaja, on lähinnä sairaalan johtajan alainen.

Ylilääkärin tulee:

1) olla kaupunginvaltuuston määräyksestä samalla sairaalan johtajana;

2) hoitaa hallituksen määräyksestä sairaalan johtajan ollessa tilapäisesti estyneenä tai lomalla tämän tehtävät;

3) olla kutsusta saapuvilla hallituksen kokouksissa;

4) tehdä ehdotuksia ja antaa lausuntoja asioista, joista sairaalan johtaja on häneltä sellaisia pyytänyt;

5) olla päivittäin määräaikana sairaalassa virka-asioissa tavattavana;

6) vastata siitä, että järjestys vallitsee hänen osastollaan ja että sairaanhoitoa asian- ja tarkoituksenmukaisesti annetaan, sekä valvoa, että hyväksytyä menoarviota ja voimassa olevia määräyksiä noudatetaan;

7) määrätä sairaiden ottamisesta sairaalaan ja niiden päästämisestä sieltä;

8) ilmoittaa, kun sairas on otettu sairaalaan tai sieltä päästetty tahi sairaalassa kuollut, siitä viipymättä toimitsijalle hänelle kuuluvia toimenpiteitä varten sekä antaa jokaisesta kuolleesta toimitsijalle vahvistetun kaavan mukainen kuolintodistus;

9) tehdä jokaisena arkipäivänä hallituksen määräämänä aikana sairaskierros osastollaan sekä käydä muulloinkin tarvittaessa sairaalassa;

10) valvoa, että sairaskertomuksia ja päiväkirjoja potilaista pidetään sekä tarpeellisia merkintöjä tehdään käsitellyistä potilaista;

11) valvoa, että potilaita kohdellaan ystävällisesti ja hoidetaan tieteen vaatimusten mukaisesti;

12) valvoa potilaiden ruokaoloja;

13) valvoa, milloin poliklinikka on yhdistetty osastoon, poli-kliinillistä toimintaa;

14) jakaa työt osastolla palvelevien lääkärien kesken, ohjata heitä sekä valvoa heidän toimintaansa;

15) valvoa, että säästävääsyyttä noudatetaan lääkkeitä määrättäessä ja ruoka-annoksia tilattaessa;

16) tarkastaa, ovatko lääke- ja instrumenttilaskut tehtyjen tilausten ja hankintain mukaiset;

17) toimituttaa, mikäli voimassa olevat asetukset sallivat, ruumiinavauksia, kun kuoleman syy on tuntematon tai kun siten voidaan saada tärkeä tieto sairauden laadusta, sekä valvoa, että avauksista pidetään pöytäkirjaa;

18) lähettää asianomaisille viranomaisille tarpeellisia raportteja;

19) antaa potilaasta, jota on hoidettu osastolla, tarpeellinen todistus;

20) antaa ennen 15 päivää helmikuuta sairaalan johtajalle kertomus sairaanhoidosta osastolla lähinnä edellisenä vuotena;

21) hoitaa osaston instrumenttivarastoa, kirjastoa ja arkistoa sekä vastata niistä;

22) ilmoittaa sairaalan johtajalle kaikki ne tapaukset, joita voidaan epäillä oikeuslääketieteellisiksi;

23) tehdä sairaalan johtajalle ehdotuksia, jotka tarkoittavat osaston hyötyä ja parasta;

24) ilmoittaa hänelle sattuvasta esteestä sairaalan johtajalle; sekä

25) noudattaa yleensä, niitä ylilääkärin toimintaa koskevia määräyksiä, jotka sisältyvät näihin sääntöihin tahi joita asianomaiset viranomaiset antavat hänelle.

20 §. Alilääkärin ottaa toimeen sairaalahallitus viran oltua sen toimesta kolmenkymmenen päivän kuluessa siltä haettavana sekä sairaalan johtajan, neuvoteltuaan asianomaisen ylilääkärin kanssa, annettua lausunnon hakijoista.

Alilääkäri on lähinnä sen ylilääkärin alainen, jonka osastolla hän toimii.

Alilääkärin tulee:

1) olla ylilääkärin apuna tämän tehtävissä sekä lähinnä ylilääkärin alaisena pitää huolta potilaiden käsittelystä ja valvoa sitä;

2) hoitaa ylilääkärin ollessa tilapäisesti estyneenä tämän virka-tehtäviä;

3) hoitaa ylilääkärin kesäloman ja virkavapauden aikana hallituksen määräyksestä oman virkansa ohella ylilääkärinvirkaa;

4) ryhtyä esteen sattuessa hänelle heti toimiin tiedon saattamiseksi siitä ylilääkärille ja sairaalan johtajalle; sekä

5) noudattaa yleensä mitä ylempi viranomainen hänelle määrää.

21 §. Apulaislääkäriin ottaa kolmen vuoden ajaksi sairaalahallitus viran oltua sen toimesta kolmenkymmenen päivän kuluessa siltä haettavana sekä sairaalan johtajan, neuvoteltuaan asianomaisen ylilääkäriin kanssa, annettua lausunnon hakijoista. Hänet voidaan, jos erityiset asianhaarat sitä vaativat, ylilääkäriin esityksestä kerran valita uudelleen kolmivuotiskaudeksi.

Apulaislääkäri on lähinnä sen ylilääkäriin alainen, jonka osastolla hän toimii.

Apulaislääkäriin tulee:

- 1) olla ylilääkäriin apuna sekä sairaalassa että kansliatoimissa; sekä
- 2) noudattaa yleensä, mitä ylempi viranomainen hänelle määrää.

22 §. Ylihoitajattaren tulee olla rekisteröity vanhempi hoitajatatar.

Ylihoitajattaren ottaa toimeen sairaalahallitus viran oltua sen toimesta kolmenkymmenen päivän kuluessa siltä haettavana sekä sairaalan johtajan annettua lausunnon hakijoista.

Ylihoitajatatar on lähinnä sairaalan johtajan alainen.

Ylihoitajattaren tulee:

- 1) valvoa sairaanhoitoa ja järjestystä sairausastoilla;
- 2) järjestää ja johtaa sairaanhoitajattarien, oppilaiden ja siivoojattarien työtä; sekä
- 3) noudattaa yleensä, mitä ylempi viranomainen hänelle määrää.

23 §. Toimitsijalla tulee olla tarpeelliset tiedot kirjanpidossa ja kokemusta taloudellisissa toimissa.

Toimitsijan ottaa toimeen sairaalahallitus viran oltua sen toimesta kolmenkymmenen päivän kuluessa siltä haettavana sekä sairaalan johtajan annettua lausunnon hakijoista.

Toimitsija on sairaalan talouteen nähden lähinnä sairaalatarkastajan sekä muuten sairaalan johtajan alainen.

Toimitsijan tulee sairaalatarkastajan johdolla hoitaa sairaalan taloudellista hallintoa, noudattaen Helsingin kaupungin kassa- ja tililaitoksen johtosäännön määräyksiä.

Toimitsijan tulee:

- 1) hoitaa sairaalan rahahallintoa ja kirjanpitoa;
- 2) antaa sairaalain tilivirastolle asianmukaiset tilit ylöskantaja etumaksuvaroista sekä lähettää tilivirastolle tarpeelliset raportit;
- 3) laatia sairaalan meno- ja tuloarvioehdotus sekä antaa se hallituksen määrättävänä aikana sairaalatarkastajalle;
- 4) ottaa toimeen ja siitä vapauttaa sairaalan yhteismäärärahaa palkattu henkilökunta sekä voimassa olevain määräysten mukaan vahvistaa kesälomajako sanottua henkilökuntaa varten;
- 5) valvoa, että taloushenkilökunta ahkerasti ja huolellisesti täyttää velvollisuutensa;
- 6) pitää matrikkeliä sairaalan vakinaisista ja ylimääräisistä viranpitäjistä;
- 7) hoitaa sairaalan kiinteätä ja irtainta omaisuutta;

8) inventoida vuosittain sairaalan irtain omaisuus ja varasto sekä pitää luetteloa niistä;

9) pitää tarkkaa huolta, että sairaalassa ja sen alueella vallitse järjestyks ja puhtaus;

10) valvoa, että sairas sairaalaan otettaessa on varustettu määrättyillä asiakirjoilla, sekä ryhtyä näiden ollessa vaillinaisia viipymättä toimiin tarpeellisten asiakirjain hankkimiseksi;

11) pitää huolta, että, milloin ennakkomaksuja on suoritettava, ne aikanaan maksetaan tai että vakuus hoitomaksujen suorittamisesta asetetaan;

12) ilmoittaa, kun potilas on kuollut sairaalassa, siitä viipymättä vainajan omaisille sekä lähettää kuolintodistus heille taikka asianomaiselle kirkkoherranvirastolle tai muulle vastaavalle viranomaiselle; sekä

13) noudattaa yleensä, mitä ylempi viranomais hänelle määrää.

24 §. Kaupungin sairaalain viranpitäjät ovat Helsingin kaupungin kunnallisten viranpitäjain palvelusehtosäännön yleisten määräysten alaiset.

25 §. Sairaalain tilivirastosta ja sairaanhoitajatarkoulusta on erittäin säädetty.

57. Helsingin kaupungin sairaalain tiliviraston johtosääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama lokakuun 28 p:nä 1925.

1 §. Helsingin kaupungin sairaalain tiliviraston tulee tämän ja kaupungin kassa- ja tililaitoksen johtosäännön mukaan sairaalataarkastajan valvonnan alaisena hoitaa kaupungin sairaalain hallituksen ja sen alaisten laitosten tilejä.

2 §. Tiliviraston henkilökunnan muodostavat kamreeri, tarpeellinen määrä kirjanpitäjiä ja konttoriapulaisia sekä vahtimestari.

Kamreerin valitsee kaupunginvaltuusto viran oltua sairaalahallituksen toimesta kolmenkymmenen päivän kuluessa hallituksesta haettavana ja sen annettua lausunnon hakijoista.

Kirjanpitäjät ottaa hallitus virkain oltua sen toimesta kolmenkymmenen päivän kuluessa siltä haettavana sekä kamreerin annettua lausunnon hakijoista.

Konttoriapulaiset ja vahtimestarin ottaa kamreeri.

3 §. Sairaalataarkastajan asiana on:

1) valvoa tilivirastoa;

2) ilmoittaa sairaalahallitukselle, milloin tarvitaan uusia määrärahoja tai lisää ennen myönnettyihin;

3) hyväksyä maksettaviksi hallituksen ja sen alaisten laitosten laskut, ei kuitenkaan vakinaisten sairaalain;

4) määrätä hallituksen puolesta maksettaviksi tai tilinsuoritusta varten kaupungin laitosten kesken määrärahoja, jotka sisältyvät hallituksen ja sen alaisten laitosten menosääntöihin;

5) tehdä esityksiä ja ehdotuksia hallitukselle tilivirastoa koskevissa asioissa;

6) allekirjoittaa kamreerin kera tiliviraston lähtevät kirjelmät;

7) tarkastaa ja määrätä lopullisesti maksettaviksi toimitsijain tilitykset;

8) pitää huolta siitä, että asiantuntija tarkastaa sairaalain ap-teekkilaskujen maksunpanon, sittenkuin asianomainen ylilääkäri on todistanut laskujen olevan tehtyjen tilausten ja hankintain mukaiset;

9) inventoida vähintään kerran kuukaudessa toimitsijain kasat; sekä

10) inventoida kamreerin kanssa hallituksen kansliaan ja tilivirastoon kuuluva irtain omaisuus.

4 §. Kamreeri, jolla tulee olla perusteelliset tiedot kirjanpidossa sekä tuntemus sen soveltamisesta kameraalisissa laitoksissa, on lähinnä sairaalatarkastajan alainen.

Kamreerin tulee:

1) johtaa viraston töitä ja valvoa, että kirjanpito on järjestetty tarkoin Helsingin kaupungin kassa- ja tililaitoksen johtosäännön ja asianomaisten viranomaisten siitä antamien määräysten mukaisesti;

2) valvoa, että sairaaloissa palvelevat toimitsijat tekevät tilivirastolle tilin ylöskanto- ja etumaksuvaroista;

3) tarkastaa virastolle lähetetyt laskut ja tilit, valvoa, että määrärahoja käytetään ainoastaan niihin tarkoituksiin, mihin ne ovat myönnettyt, ja ettei niitä ylitetä, sekä tarkastuksen loputtua esittää asianomaisten selitettäväksi ne muistutukset, joihin syytä saattaa olla, kuin myöskin, ellei oikaisua tapahdu tai tyydyttävää selitystä anneta, ilmoittaa asia sairaalatarkastajalle;

4) tarkastaa, että laskuissa ja muissa asiakirjoissa meno- ja tuloerat ovat oikeilla tilimerkinnöillä varustetut, sekä sen jälkeen antaa ne sairaalatarkastajalle maksettaviksi määräämistä varten;

5) valvoa, että ainoastaan asianmukaisessa järjestyksessä maksettaviksi määrättyt menot merkitään tilikirjoihin;

6) valvoa, että toimitsijain kuukausitilit sekä kaupungin laitosten väliset laskut merkitään tilikirjoihin vasta sitten, kun ne ovat asianmukaisesti hyväksytyt ja määrättyt maksettaviksi;

7) hoitaa sairaalatarkastajan kesälomalla tai tilapäisesti estyneenä ollessa oman virkansa ohella hänen tehtäviään;

8) ilmoittaa sairaalatarkastajalle, milloin myönnettyt määrärahat eivät riitä enempiin maksuihin;

9) laatia sekä rahatoimikonttorille, revisionikonttorille ja sairaalatarkastajalle antaa tarpeelliset bilanssit;

10) laatia ja rahatoimikonttorille antaa säädetyt tilien yleiskatsaukset;

11) laatia tiliviraston tilinpäätös;

12) ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin maksamatta jätettyjen päivämaksujen ja muiden sairaaloille tulevain korvausten perimiseksi;

13) antaa rahatoimikonttorille kaupungin päätilinpäätöksen ja pääinventarion laatimiseen tarpeelliset tiedot ja selvitykset;

14) pitää vahvistettujen ohjeiden mukaan inventarioluettelo hallituksen kansliaan ja tilivirastoon kuuluvasta omaisuudesta sekä kontrolliluettelo sairaaloihin hankitusta uudesta irtaimesta omaisuudesta;

15) inventoida sairaalatarkastajan kanssa hallituksen kansliaan ja tilivirastoon kuuluva irtain omaisuus; sekä

16) pitää matrikkelia hallituksen alaisista vakinaisista ja ylimääräisistä viranpitäjistä.

5 §. Kirjanpitäjän ja konttoriapulaisten tulee suorittaa viraston kirjanpito- ja konttorityöt kamreerin osoitusten mukaan. Kirjanpitäjä on velvollinen kamreerin kesälomalla tai tilapäisesti estyneenä ollessa, sairaalatarkastajan määräyksestä oman toimensa ohella hoitamaan kamreerin virkaa.

6 §. Muuten on tiliviraston viranpitäjän noudatettava, mitä voimassa olevissa ohje- ja johtosäännöissä säädetään tahi mitä ylemmät viranomaiset määräävät.

7 §. Tiliviraston viranpitäjät ovat Helsingin kaupungin kunnallisten viranpitäjien palvelusehtosäännön yleisten määräysten alaiset.

58. Helsingin kaupungin sairaanhoitajatarkoulun ohjesääntö.

Kaupungivaltuuston vahvistama lokakuun 28 p:nä 1925.

1 §. Helsingin kaupunki ylläpitää sairaanhoitajatarkoulua sairaanhoitajattarien kouluttamiseksi kaupungin tarpeita varten.

Sairaanhoitajatarkouluun kuuluu valmistava koulu ynnä oppilaskoti.

2 §. Sairaanhoitajatarkoulun ylin johto ja hallinto kuuluu Helsingin kaupungin sairaalain hallitukselle.

3 §. Sairaanhoitajatarkoulua johtaa lähinnä johtokunta, apunaan Marian sairaalan ylihoitajatar.

Johtokuntaan, jonka muodostaa viisi jäsentä, kuuluvat Marian sairaalan johtaja ja ylihoitajatar itseoikeutettuina jäseninä, kun taas kolme muuta jäsentä valitsee vuodeksi kerrallaan sairaalahallitus, joka myöskin valitsee johtokunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sen jäsenistä.

Koulun taloudellista hallintoa hoitaa sairaalatarkastajan johdon alaisena sairaalahallituksen määräämä sairaalatoimitsija, ja on tässä kohden soveltuviissa osin voimassa mitä sairaalain hallinnosta on säädetty.

Valmistavaa koulua ja oppilaskotia johtaa johtajatar.

4 §. Johtokunta kokoontuu puheenjohtajan tai tämän estyneenä ollessa varapuheenjohtajan kutsusta.

Johtokunta on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tahi varapuheenjohtaja ja kaksi jäsentä on saapuvilla.

Kokouksessa pitää pöytäkirjaa se jäsen, jonka johtokunta valitsee. Pöytäkirjan tarkistaa se, joka kokouksessa on johtanut puhetta, ynnä yksi jäsen.

5 §. Johtokunnan tulee:

- 1) valvoa koulun hoitoa ja toimintaa sekä säännösten ja määräysten noudattamista;
- 2) laatia opetusohjelma sekä alistaa se sairaalahallituksen vahvistettavaksi;
- 3) järjestää opetus vahvistetun ohjelman mukaan sekä ottaa toimeensa koulun opettajat;
- 4) ilmoittaa koulukurssien alkamisesta;
- 5) ottaa oppilaita kurseille;
- 6) erottaa koulusta oppilas, joka on havaittu sopimattomaksi sairaanhoitajattaren toimeen;
- 7) antaa vuosittain ennen 1 päivää maaliskuuta sairaalahallitukselle kertomus koulun toiminnasta lähinnä edellisenä vuotena;
- 8) antaa määrättyinä aikana toimitsijalle ne tiedot ja ehdotukset, jotka ovat tarpeelliset meno- ja tuloarvion laatimista varten; sekä
- 9) tehdä sairaalahallitukselle koulun etua tarkoittavia ehdotuksia.

6 §. Marian sairaalan ylihoitajattaren tulee:

- 1) valvoa johtokunnan päätösten täytäntöönpanoa;
- 2) pitää matrikkelia oppilaista johtokunnan vahvistaman kaavan mukaan; sekä
- 3) jakaa oppilaat eri sairaaloihin.

7 §. Valmistavan koulun ja oppilaskodin johtajattaren tulee olla rekisteröity vanhempi sairaanhoitajatar. Hänet ottaa toimeen sairaalahallitus johtokunnan ehdotuksesta, ja on hän johtokunnan alainen.

Johtajattaren tulee:

- 1) valmistaa ja johtokunnan kokouksissa esitellä asioita, jotka koskevat valmistavaa koulua ja oppilaskotia;
- 2) opettaa niitä oppiaineita, jotka johtokunta määrää;
- 3) valvoa, että lukutunneista pidetään johtokunnan vahvistamaa päiväkirjaa; sekä
- 4) noudattaa yleensä, mitä ylempi viranomainen hänelle määrää.

8 §. Opetus sairaanhoitajatarkoulussa alkaa valmistavan koulun kurssilla, joka kestää neljä kuukautta. Sitä seuraa käytännöllinen ja tietopuolinen ammattiopetus, kestäen tämä kaksi vuotta ja kahdeksan kuukautta.

Opetusta annetaan kahdella kurssilla suomen- ja joka kolmannella kurssilla ruotsinkielellä.

Lähinnä ohjesäännön voimaantulemisen jälkeen järjestettävillä kaksilla kurseilla annetaan opetusta suomeksi.

9 §. Hakemukseen sairaanhoitajatarkouluun pääsemistä varten on liitettävä:

1) todistus siitä, että hakija on käynyt täydellisen tyttökoulun tai keskikoulun tai että hänellä on näissä oppilaitoksissa annettua opetusta vastaavat tiedot;

2) lääkärintodistus vahvistetun kaavan mukaan;

3) papintodistus tai muu asianmukainen todistus siitä, että hakija on täyttänyt 20 vuotta, mutta ei ole vanhempi kuin 32 vuotta; sekä

4) kahden luotettavan henkilön antama suositus.

10 §. Kouluun tullessaan maksaa oppilas sairaalahallituksen määräämän sisäänkirjoitusmaksun.

Oppilasaikanaan valmistavassa koulussa suorittaa oppilas nauttimastaan ruuasta niinikään hallituksen määräämän maksun.

11 §. Koko kouluajan saa oppilas maksuttoman asunnon, pesun, lääkärinhoidon sekä enintään kaksi kuukautta kalenterivuodessa maksuttoman sairaalahoidon. Käytyään valmistavan koulun saa oppilas maksuttoman ruuan sekä sitäpaitsi kouluajan toisena vuotena, kun hän on toimesta sairaalassa, virkapukurahan. Kolmantena vuotena, kun hän toimii alihoitajattarena, saa hän alihoitajattaren toimeen kuuluvat palkkaedut.

Päätettyään valmistavan koulun kurssin saa oppilas kahden viikon loman sekä jälellä olevana kouluaikanaan yhteensä kahden kuukauden loman johtokunnan määrääminä aikoina.

12 §. Kouluajansa toisena vuotena voi oppilas saada palvelella virkaatoimittavana alihoitajattarena ja kolmantena vuotena virkaatoimittavana osastonhoitajattarena, mutta ei saa tästä mitään erityisiä etuja sen lisäksi mitä 11 §:ssä on säädetty.

13 §. Oppilaan suoritettua vahvistetun tietopuolisen ja käytännöllisen koulukurssin tyydyttävällä tavalla annetaan hänelle päästötodistus.

HELSINGIN KAUPUNGIN KUNNALLINEN ASETUSKOKOELMA

JULKAISSUT

1925. HELSINGIN KAUPUNGIN TILASTOKONTTORI. N:o 9.

Sisällys: 59. Helsingin kaupungineläinlääkärin johtosääntö, s. 145. — 60. Helsingin kaupungin lihantarkastamon johtosääntö, s. 147. — 61. Helsingin eläinlääkintäbakteriologin johtosääntö, s. 148. — 62. Asetus työvään tapaturmavakuutuslain toimeenpanemisesta, s. 149. — 63. Kuoetuslainojen myöntäminen pienasuntojen rakentamisen edistämiseksi, s. 153. — 64. Työaika keskeytymättömässä työssä, s. 159. — 65. Asetus Suomen ja Tanskan välillä tehdyn, erinäisten henkilöiden vapauttamisesta kunnallisveroista koskevan sopimuksen voimaansaattamisesta, s. 159. — 66. Toimilupa raijotien rakentamiseksi Vanhaankaupunkiin, s. 160. — 67. Helsingin kaupunginvaltuuston kanslian johtosäännön muutos, s. 160. — 68. Ruskeasuo ja Nyäker nimisten alueiden siirtäminen kirkollisessa, hallinnollisessa, oikeudellisessa ja kameraalisessa suhteessa Hagan kauppalakunnasta Helsingin kaupunkiin kuuluviksi, s. 161. — 69. Rahatoimikamarin oikeus tehdä muutoksia ja lisäyksiä kaupungille kuuluvia alueita vuokrattaessa käytettyihin vuokraehtoihin ja sopimuskaavakkeisiin, s. 162. — 70. Laki tuulaakimaksun laskemisen perusteesta vuosina 1926 ja 1927, s. 162. — 71. Asetus tuulaakimaksun laskemisen perustetta vuosina 1926 ja 1927 koskevan lain käyttämisestä, s. 162. — 72. Muutokset palkkasääntöisten virkojen luokitteluun vuonna 1925, s. 163.

59. Helsingin kaupungineläinlääkärin johtosääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama marraskuun 11 p:nä 1925.

1 §. Kaupungineläinlääkärin, joka on terveydenhoitolautakunnan alainen, valitsee kaupunginvaltuusto, viran oltua lautakunnan toimesta kolmenkymmenen päivän kuluessa siltä haettava ja lautakunnan annettua hakijoista lausuntonsa.

2 §. Kaupungineläinlääkärin tulee olla Suomessa laillistettu eläinlääkäri; hänellä tulee olla tietopuoliset ja käytännölliset erikoistiedot elintarpeiden tarkastuksessa ja eläinlääkintähygieniassa.

Hän ei saa harjoittaa yksityistä eläinlääkärintoimintaa.

3 §. Kaupungineläinlääkärin velvollisuutena on:

1) tarkastaa myytävien animalisten elintarpeiden laatua sekä niitä huoneistoja ja paikkoja, joissa mainittuja ravintoaineita myydään, myytäväksi valmistetaan tai säilytetään, ja epäkohtien ilmetessä ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin niiden poistamiseksi;

2) valvoa animalisten elintarpeiden tarkastusta kaupungissa ja tehdä aloitteita tarpeellisten parannusten aikaansaamiseksi tällä alalla;

3) yksissä neuvoin tori- ja hallikaupanvalvojan kanssa koettaa edistää terveellisten elintarpeiden tuontia kaupunkiin ja järjestää elintarpeiden kauppa toreilla ja halleissa;

4) osittain yhteistoimin asianomaisten eläinlääkärien kanssa, osittain matkustamalla tuotantopaikoille tutustua elintarpeiden käsittelyyn kaupungin ulkopuolellakin sekä siellä neuvoilla ja ohjeilla koettaa aikaansaada tarpeellisia terveydellisiä parannuksia;

5) valvoa maidontarkastusta sekä johtaa kaupungin maitolaboratoriota siitä erityisesti annettujen säännösten mukaisesti;

6) antaa alaiselleen henkilökunnalle opetusta kaikissa sen suoritettavissa tehtävissä ja valvoa sen toimintaa;

7) pitää silmällä kotieläinten sairas- ja terveydenhoito-oloja kaupungin alueella erikoisesti kiinnittäen huomionsa kaupungissa oleviin kotieläinten suojiin;

8) ilmoittaa uhkaavan tai puhjetun tarttuvan kotieläintaudin sattua asiasta terveydenhoitolautakunnalle ja piirieläinlääkärille sekä ryhtyä tarpeellisiin varokeinoihin taudin levenemisen ehkäisemiseksi;

9) valmistella ja terveydenhoitolautakunnan kokouksissa esitellä ne hänen toimialaansa kuuluvat asiat, jotka lautakunta tai ensimmäinen kaupunginlääkäri sitä varten hänelle on antanut;

10) avustaa terveydenhoitolautakuntaa ja sen toimistoa sekä yleisöä neuvoilla ja ohjeilla eläinlääkintähygienisissä kysymyksissä;

11) pitää diariota saapuneista kirjeistä ja asiakirjoista sekä konseptikirjaa virkakirjeistä, ilmoituksista ja todistuksista;

12) säilyttää arkistossa edellämainitut diariot, konseptikirjat ja muut asiakirjat järjestettyinä ja luetteloituina.

13) olla joka arkipäivä terveydenhoitolautakunnan määräämänä aikana ja sen hyväksymässä paikassa virka-asioissa tavattavana;

14) antaa terveydenhoitolautakunnalle viimeistään kunkin kuu-kauden 15 päivänä lyhyt selonteko toiminnastaan edellisen kuu-kauden aikana sekä ennen helmikuun loppua edellisen kalenterivuoden vuosikertomus;

15) hoitaa oman virkansa ohella eläinlääkintäbakteriologin kesäloman aikana tämän tehtävät;

16) suorittaa muutoin kaikki toimialaansa kuuluvat työt ja terveydenhoitolautakunnan tai ensimmäisen kaupunginlääkärin hänelle antamat tehtävät.

4 §. Kaupungineläinlääkäri saa virkatmatkoillaan lukea hyväkseen vahvistetun päivärahan sekä sen lisäksi hevoskyydistä kyytimaksua vastaavan määrän ja junassa II luokan sekä laivassa I luokan matkalipun hinnan.

5 §. Kaupungineläinlääkäri on Helsingin kaupungin kunnallisten viranpitäjien palvelusehtosäännön yleisten määräysten alainen.

60. Helsingin kaupungin lihantarkastamon johtosääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama marraskuun 11 p:nä 1925.

1 §. Lihantarkastukseen nähden säädettyjen toimitusten suorittamista sekä kaupungin lihantarkastamon muita tehtäviä varten on sen palveluksessa johtaja, kaksi tarkastuseläinlääkärinä, rahastonhoitaja sekä tarpeellinen määrä tutkinnon suorittaneita triikiinintarkastajia, apulaisia ja palveluskuntaa.

2 §. Johtajan tulee olla Suomessa laillistettu eläinlääkäri; hänellä tulee olla erikoistiedot lihantarkastuksessa, bakteriologiassa ja eläinlääkintähygieniassa.

Tarkastuseläinlääkärien tulee täyttää ne kelpoisuusehdot, jotka ovat säädettyt lihantarkastuksesta voimassa olevassa yleisessä asetuksessa.

Tarkempia määräyksiä lihantarkastuslain täytäntöönpanosta sisältävän, syyskuun 1 p:nä 1922 annetun asetuksen 2 §:n mukaan tulee lihantarkastajan olla maassa eläinlääkärintammattia harjoittamaan oikeutettu eläinlääkäri, joka sitäpaitsi on vähintään kahden kunkauden ajan harjoittanut lihantarkastusta hyväksytyssä teurastamossa tai lihantarkastamossa Suomessa tai vastaavalla laatuksella ulkomailla. (*Suomen as.-kok. 1922 : 198*)

3 §. Johtajan valitsee kaupunginvaltuusto viran oltua terveydenhoitolahtakunnan toimesta kolmenkymmenen päivän kuluessa siltä haettavana ja lautakunnan annettua hakijoista lausuntonsa.

Tarkastuseläinlääkärit ja rahastonhoitajan ottaa terveydenhoitolahtakunta, johtajaa kuultuaan, ensiksimmäitit kolmen vuoden ajaksi kerrallaan.

Triikiinintarkastajat, apulaiset ja palveluskunnan ottaa ja erottaa johtaja.

4 §. Johtajan velvollisuutena on:

- 1) johtaa ja valvoo lihantarkastamon töitä sekä järjestää ne;
- 2) ottaa osaa lihantarkastukseen ja epäillyissä tapauksissa viime kädessä ratkaista, voidaanko tarkastettu liha hyväksyä vai ei;
- 3) valvoo, että takavarikoitu liha asianmukaisesti tehdään vaarattomaksi;
- 4) pitää huolta tarpeellisesta kirjanpidosta lihantarkastamolla sekä tarkastamon omaisuudesta;
- 5) valvoo tarkastamon rahankantoa ja antaa kuukausittain asianomaisille tilitys kertyneistä varoista; sekä
- 6) antaa terveydenhoitolahtakunnalle kuukausi-ilmoitukset tarkastamon toiminnasta sekä helmikuun kuluessa edellisen vuoden vuosikertomus.

5 §. Johtajan kesäloman aikana hoitaa terveydenhoitolahtakunnan palveluksessa oleva eläinlääkintäbakteriologi hänen virkaansa. Tilapäisen esteen sattuessa johtajalle hoitaa hänen tehtäviään virassa vanhempi tarkastuseläinlääkäri.

6 §. Tarkastuseläinlääkärien tehtävänä on johtajan valvonnan alaisina ja hänen ohellaan hoitaa tarkastamoon tuodun lihan tarkastusta.

7 §. Tarkastuseläinlääkäriin kesäloman aikana hoitaa hänen tehtäviään johtaja ja virantoimituksessa oleva tarkastuseläinlääkäri, ylimääräisen eläinlääkäriin avulla, jos terveydenhoitolautakunta katsoo tarpeen sitä vaativan.

8 §. Lihantarkastamon palveluksessa olevat eläinlääkärit eivät saa terveydenhoitolautakunnan luvatta harjoittaa yksityistä eläinlääkärintoimintaa.

9 §. Lihantarkastamon palveluksessa olevat eläinlääkärit saavat virkamatkoillaan lukea hyväkseen säädetyn päivärahana sekä sen lisäksi hevoskyydistä kyytimaksua vastaavan määrän ja junnassa II luokan sekä laivassa I luokan matkalipun hinnan.

10 §. Rahastonhoitajalla, jonka tulee asettaa viidentuhannen markan kannantatakuu, on tehtävänä kassa- ja tililaitosjohtosääntöön määräysten mukaan hoitaa lihantarkastamon rahavarojen kannantaa.

Hänen on päivittäisin toimitettava kertyneet rahavarat rahatoimikonttoriin.

11 §. Lihantarkastamon henkilökunnan on työnjakoon nähdessä noudatettava johtajan siitä antamia määräyksiä.

12 §. Kaikki lihantarkastamon palveluksessa olevat viranpitäjät ovat Helsingin kaupungin kunnallisten viranpitäjien palvelusehtosääntöön yleisten määräysten alaiset.

13 §. Lihantarkastamo pidetään avoimena terveydenhoitolautakunnan määrääminä aikoina.

14 §. Lihantarkastamon kassa- ja tilivirastona on rahatoimikonttori.

61. Helsingin eläinlääkintäbakteriologin johtosääntö.

Kaupunginvaltuuston vahvistama marraskuun 11 p:nä 1925.

1 §. Eläinlääkintäbakteriologin, joka on terveydenhoitolautakunnan ja lähinnä kaupungineläinlääkäriin alainen, valitsee kaupunginvaltuusto, viran oltua lautakunnan toimesta kolmenkymmenen päivän kuluessa siitä haettavana ja lautakunnan annettua hakijoista lausuntonsa.

2 §. Eläinlääkintäbakteriologin tulee olla Suomessa laillistettu eläinlääkäri; hänellä tulee olla tietopuoliset ja käytännölliset erikoistiedot bakteriologiassa, histologiassa, elintarpeiden tarkastuksessa ja eläinlääkintähygieniassa.

3 §. Eläinlääkintäbakteriologin velvollisuutena on:

1) toimittaa kaikki liha- ja maitolaboratoriossa tarvittavat bakteriologiset ja histologiset tutkimukset;

2) avustaa, mikäli hänen aikansa myöntää, kaupungineläinlääkäriä tämän tehtävissä, erikoisesti maidontarkastuksessa;

3) antaa hyvissä ajoin lihantarkastamon johtajalle kuukausi-ilmoitus kaikista lihantarkastamolle suorittamistaan töistä; sekä

4) hoitaa oman virkansa ohella kaupungineläinlääkäriin tai lihantarkastamon johtajan ollessa kesälomalla näiden tehtävät.

4 §. Eläinlääkintäbakteriologi saa virkamatkoillaan lukea hyväkseen säädetyn päivärahana sekä sen lisäksi hevoskyydistä kyytimaksua vastaavan määrän ja junassa II luokan sekä laivassa I luokan matkalipun hinnan.

5 §. Eläinlääkintäbakteriologi on Helsingin kaupungin kunnallisten viranpitäjien palvelusehtosäännön yleisten määräysten alainen.

Muistutus. Kunnes kysymys uuden huoneiston hankkimisesta elintarvetarkastusta varten on ratkaistu, saa eläinlääkintäbakteriologi käyttää lihantarkastamon laboratoriota, mikäli tämän laitoksen menosääntö sen myöntää. Hänen on tällöin työskenneltävä yhdessä tarkastamon johtajan kanssa ja on hän oikeutettu saamaan avustusta tarkastamon henkilökunnalta.

62. Asetus työväen tapaturmavakuutuslain toimeenpanemisesta.

Annettu marraskuun 30 p:nä 1925. (Lyhennysote)

(Suomen as.-kok. 1925 : 332)

Helsingin kaupungin rahatoimikamarille lokakuun 5 p:nä 1921 vahvistetun ohjesäännön 10 §:n 14 kohdan nojalla tulee rahatoimikamarin huolehtia kaupungin työntekijäin tapaturmavakuutuksesta, kuitenkin siten, että ratkaisuvalta tähän kuuluvissa, periaatteellista laatua olevissa kysymyksissä varataan kaupunginvaltuustolle. (Kunn. as.-kok. 1921 : 4)

Kaupunginvaltuusto päätti joulukuun 16 p:nä 1925 antaa rahatoimikamarin tehtäväksi huolehtia heinäkuun 17 p:nä 1925 annetun työväen tapaturmavakuutuslain 25 §:n edellyttämän ryhmävakuutuksen ottamisesta.

I L u k u.

Vakuutuslaitokset ja vahingonkorvausten järjestely.

1—5 §§.

6 §. Tapaturmailmoitus tai vahingonkorvaushakemus katsotaan tehdyksi vakuutuslaitokselle, milloin se on annettu vakuutuslaitoksen asiamiehelle tai, mitä kunnalliseen ryhmävakuutukseen tulee, kunnan ryhmävakuutuksesta huolehtivalle viranomaiselle.

7 §. Tapaturmailmoitus ja korvaushakemus on katsottava määräajassa tehdyksi, jos se on pantu postiin ennen määräajan umpeenkulumista vakuutuslaitokselle tai vakuutusneuvostolle lähetettäväksi.

8—13 §§.

14 §. Vahingonkorvaus on maksettava siihen oikeutetulle itselleen taikka hänen valtuuttamalleen. Kuitenkin maksetaan täyden köyhäinhoidon varassa olevalle korvauksensaajalle suoritettava korvaus asianomaiselle köyhäinlaitokunnalle, sekä viisitoista vuotta nuoremmalle vahingoittuneelle tuleva korvaus hänen holhoojalleen.

15—16 §§. -----

17 §. Vakuutuslaitos on velvollinen, vakuutushakemuksen saatuaan, viipymättä antamaan ilmoituksen vakuutuksen hyväksymisestä tai hylkäämisestä.

Vakuutuslaitoksen vastuu alkaa siitä hetkestä, jolloin laitos lähettää hakijalle tiedon vakuutushakemuksen hyväksymisestä, ellei muuta ajankohtaa ole määrätty. Ellei lähettämisen ajankohtaa voida saada selville, katsotaan se lähetetyksi kello kaksitoista päivällä.

18 §. Vakuutuslaitos on velvollinen antamaan vahingonkorvauksen suorittamistavasta tiedon korvaukseen oikeutetulle.

19 §. Työnantajan, joka itse on vakuuttanut työntekijänsä, tulee työväen tapaturmavakuutuslain 27 §:n mukaan tehtävässä ilmoituksessa mainita, onko hänellä ollut työssä vakuutettavia työntekijöitä, missä vakuutuslaitoksessa vakuutus on otettu ja kestääkö se kuluvankin vuoden loppuun tai muussa tapauksessa, milloin se päättyy.

20 §. Kunnallisen ammattientarkastajan tulee tarkastuskäynnellään niiden työnantajain luona, jotka ovat ilmoittaneet itse ottaneensa vakuutuksen, tarkastaa, onko näin laita. Jos ammattientarkastaja havaitsee, ettei sellainen työnantaja kuitenkaan ole vakuutusta ottanut tai että työnantaja on jättänyt vakuutuksensa uudistamatta, on hän velvollinen asiasta viipymättä ilmoittamaan sille viranomaiselle, jonka tulee huolehtia kunnan ryhmävakuutuksesta. Tämä viranomainen pitääköön sitten huolta säädetyn ilmoituksen saamisesta työnantajalta.

21—22 §§. -----

II L u k u.

Kunnan ryhmävakuutukset.

23 §. Työväen tapaturmavakuutuslain 25 §:ssä mainitun yhteisen ryhmävakuutuksen ottamisesta päättää asianomainen kaupungin- tai kunnanvaltuusto ja sen hoitamisesta huolehtii maalla asianomainen kunnallislautakunta sekä kaupungeissa ja kauppa-loissa valtuuston siihen määräämä kunnan viranomainen.

24 §. Ellei työnantaja itse vakuuta työntekijöitään, tulee ilmoituksesta, jonka hänen tulee työväen tapaturmavakuutuslain 27 §:n mukaan antaa, käydä selville ainakin työn laatu kullakin työpaikalla, kumpaaakin sukupuolta olevien työntekijäin sekä työpäivien luku samoinkuin rahassa ja luontaisetuina maksettu palkka.

25 §. Kunnan ryhmävakuutuksesta huolehtivan viranomaisen toimesta on 24 §:ssä mainitut ilmoitukset lähetettävä sille vakuutuslaitokselle, jonka kanssa kunta on solminut yhteisen ryhmävakuutussopimuksen.

26 §. Työväen tapaturmavakuutuslain 46 §:ssä mainitun luetelon laatii, sovittavaa korvausta vastaan, se kunnallinen viranomainen, joka on määrätty huolehtimaan kunnan ryhmävakuutuksesta, käyttäen kunnallisten ammattientarkastajien ja poliisiviranomaisten apua. Milloin kunnallinen ammattientarkastaja tai poliisiviranomainen myöhemmin huomaa ilmoitusvelvollisuuden laiminlyöntiä, on hän velvollinen siitä heti ilmoittamaan kunnan ryhmävakuutuksesta huolehtivalle viranomaiselle.

27 §. Viranomainen, joka huolehtii kunnan ryhmävakuutuksista, on velvollinen vuosineljänneksittäin ilmoittamaan asianomaiselle vakuutuslaitokselle ryhmävakuutukseen otettavaksi kaikki ne työnantajat, jotka 26 §:n mukaan hankittujen ilmoitusten perusteella siihen kuuluvat.

28 §. Sopimuksessa yhteisestä ryhmävakuutuksesta, jonka kunta tekee vakuutuslaitoksen kanssa, saattaa olla määräys siitä, että kunnalle suoritetaan vakuutusmaksun perimisestä kantopalkkiota. Kunnan viranomaiset ja toimihenkilöt ovat oikeutetut saamaan palkkiota maksujen perimisestä ainoastaan kunnalta.

29 §. Työväen tapaturmavakuutuslain 28 §:n mukaan kannettu korotettu vakuutusmaksu kuuluu kokonaan vakuutuslaitokselle, elleivät kunta ja vakuutuslaitos toisin ole sopineet.

30 §. Työväen tapaturmavakuutuslain 27 §:ssä mainitut ilmoitukset sekä sanotun lain 56 §:n 2 momentissa mainitun todistuksen selvityksineen ja ilmoituksineen lähettää asianomainen taksoitusviranomainen sille viranomaiselle, joka huolehtii kunnan ryhmävakuutuksesta.

31 §. Vakuutuslaitos perii sosialiministeriöltä, oheenliittäen laissa määrätyn selvityksen, ne sille tulevat vakuutusmaksut, jotka tapaturmavakuutuslain 56 §:n 1 momentin mukaan valtion on maksettava.

III L u k u.

Työnantajan velvollisuudet.

32 §. Tehtaassa ja työhuoneistossa on työnantaja velvollinen sopivissa paikoissa pitämään esillä:

työväen tapaturmavakuutuslain ja tämän asetuksen; sekä tiedonannon siitä, missä vakuutuslaitoksessa työntekijät ovat vakuutetut, ynnä lähimmän asiamiehen nimestä ja osoitteesta.

Kunta kiinnittääköön sitäpaitsi kunnanilmoitustaululle viimeksi mainitun tiedonannon.

Muilla työmailla ovat yllämainitut lait ja asetukset sekä ilmoitus vakuutuslaitoksesta pidettävät työnantajan tai työnjohtajan luona nähtävinä.

Ammattientarkastusviranomaisten, kunnallinen ammattientarkastaja niihin luettuna, on pidettävä huolta siitä, että tämän pykälän säätämä esilläpitämisen velvollisuus täytetään heidän valvontansa alaisilla työpaikoilla.

33 §. Työnantaja on velvollinen pitämään palkasta ja muista eduista, jotka työntekijä on saanut, semmoista kirjaa tai muulla tavalla pitämään huolta siitä, että siinä tarkoituksessa kuin työväen tapaturmavakuutuslain III luvussa on säädetty, täysi selko saadaan työntekijän työansioista. Vaadittaessa on palkkakirja näytettävä ammattientarkastajalle sekä asianmukainen ote siitä annettava vakuutusneuvostolle ja vakuutuslaitokselle.

34 §. Työnantajan pidettävässä tapaturmaluettelossa tulee olla mainittuna:

työnantajan nimi tai toiminimi;
työpaikka, työn laatu ja tapaturman aika;
vahingoittuneen tai kuolleen työntekijän nimi, ikä ja ammatti;
tapaturman syy, vamman laatu ja onko lääkärinapua käytetty;
missä laitoksessa työntekijä on tapaturmavakuutettu;

mikäli mahdollista ainakin kahden tapaturmatilaisuudessa läsnäolleen henkilön nimet ja osoitteet;

päivämäärä, milloin tapaturmailmoitus on asianomaisille lähetetty; sekä

muut seikat, jotka ovat omiaan valaisemaan tapaturmaa ja sen seurauksia, kuten suojelulaitteet sen työn varalta, jossa vahinko sattui.

Tapaturmaluettelo on pidettävä ammattientarkastus- ja poliisiviranomaisten sekä vakuutuslaitoksen asiamiehen nähtävänä ja siitä on vakuutusneuvostolle toimitettava sen pyytämät tiedot.

35 §. Työnantaja, joka laiminlyö tämän asetuksen mukaiset velvollisuutensa tai antaa tahallaan väärin tässä asetuksessa vaadittuja tietoja, on rangaistava sakolla työväen tapaturmavakuutuslain 44 §:n mukaan.

IV L u k u.

Erinäisiä määräyksiä.

36 §. Jos työväen tapaturmavakuutuslain 45 §:n mukaan vakuutettu on tapaturmaisesti vahingoittunut, on vahingon järjestyksessä samaa menettelytapaa noudatettava kuin pakollisesta vakuutuksesta on säädetty.

37 §. Kun työnantaja on tehnyt työväen tapaturmavakuutuslain 30 §:n 2 momentin mukaisen ilmoituksen poliisiviranomaiselle tapaturmasta tai jos poliisiviranomainen muulla tavalla on saanut tiedon tapaturman aiheuttamasta kuolemasta tai vaikeanlaatuisesta tapaturmasta, tulee poliisiviranomaisen viipymättä toimittaa asiasta tutkimus, niin myös silloin kun vakuutusneuvosto tai

vakuutuslaitos tapaturmavakuutuslain 30 §:n 3 momentin mukaan on vaatinut poliisitutkiminnon toimeenpanemista.

Tässä tutkimuksessa, josta ammattientarkastusviranomaiselle sekä sille, joka on vaatinut poliisitutkiminnon pitämistä, on annettava tieto ja johon työnantaja tai hänen sijaisensa sekä korvaukseen oikeutetut ovat kutsuttavat saapumaan; on tarkastettava tapaturmailmoituksen oikeellisuutta sekä tarpeen mukaan sitä oikaistava ja täydennettävä. Ellei tapaturmailmoitusta ole tehty, on tämän asetuksen 34 §:ssä mainitut tiedot poliisiviranomaisten hankittava.

Jäljennökset tutkimuspöytäkirjasta on annettava asianomaisille maksutta.

38 §.

39 §. Poliisiviranomainen on velvollinen antamaan vakuutusneuvostolle ja ammattientarkastusviranomaiselle tarpeellista virka-apua.

40 §. Poliisiviranomaisella tarkoitetaan tässä asetuksessa myöskin poliisikonstaapelia.

41—42 §§.

43 §. Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1926. Sillä kumotaan 28 päivänä joulukuuta 1917 annettu asetus työväen tapaturmavakuutuksesta 18 päivänä elokuuta 1917 annetun asetuksen voimaanpanosta ja soveltamisesta, sekä samana päivänä annettu asetus niistä perusteista, joita on noudatettava määrättäessä työväen tapaturmavakuutuksesta 18 päivänä elokuuta 1917 annetun asetuksen mukaan työkyvyttömyysastetta sekä elatus-apua ja vuotuista vahingonkorvausta.

63. Kuoletuslainain myöntäminen pienasuntojen rakentamisen edistämiseksi.

Valtioneuvoston päätös joulukuun 17 p:nä 1925.

(Suomen as.-kok. 1925 : 351)

I L u k u.

Pienasuntolainoista yleensä.

1 §. Siitä 25,000,000 markan suuruisesta määrärahasta, joka 6 päivänä marraskuuta 1925 on lisäyksenä merkitty valtion asuntopoliittista toimintaa varten vuoden 1925 ylimääräisen menoarvion XI luvun 1 momentin kohdalla olevaan määrärahaan, käytetään puolet siten, että siitä myönnetään kuntiin, joissa huomattava asuntopula vallitsee, kuoletuslainoja pienasuntojen rakentamisen edistämiseksi, niinkuin järempänä säädetään.

Toinen puoli tästä määrärahasta käytetään lainoiksi maalaiskunnille maataloustyöväen asunto-olojen parantamiseksi, niinkuin siitä erikseen säädetään.

2 §. Kuoletuslainoja annetaan sellaisten uutisrakennusyritysten tukemiseksi, jotka pääasiallisesti sisältävät enintään sadan neliömetrin laajuisia asuntoja ja joiden kestävyys on arvioitava vähintään viideksikymmeneksi vuodeksi. Lainojen suuruutta määrätessä otetaan huomioon ainoastaan ne rakennuskustannukset, jotka aiheutuvat enintään sadan neliömetrin laajuuksien asuntojen rakentamisesta.

Rakennusyrityksen, jonka tukemiseksi kuoletuslaina voidaan myöntää, tulee yleensä olla pantu alkuun syyskuun 1 päivän jälkeen 1925 ja ennen joulukuun 31 päivää 1926. Rakennusten tulee valmistua asuttavaan kuntoon viimeistään lokakuun 15 päiväksi 1927.

3 §. Rakennustoiminta, jonka tukemiseksi kuoletuslainoja myönnetään, voi olla joko kunnan itsensä tai yleishyödyllisen rakennusyhtymän taikka myös sellaisen yksityisen henkilön rakennustoimintaa, joka kunnalta vuokraamalleen maalle rakennuttaa itselleen n. s. omakotitalon.

Yleishyödyllisellä rakennusyhtymällä tarkoitetaan tässä asunto-osakeyhtiötä, joka sääntöjensä mukaan on sitoutunut olemaan jakamatta osakkailleen suurempaa osinkoa osakepääomalle kuin yhden prosentin yli sen talletuskoron keskimäärää, minkä pankkiyhdistykseen kuuluvat pankit edellisen vuoden kuluessa ovat suorittaneet kuuden kuukauden irtisanomisajalla tehdyille talletuksille, sekä asunto-osuuskuntaa, joka pääasiallisesti jäsenilleen vuokratavaksi rakentaa asuntoja.

4 §. Kuoletuslainoja myönnetään kunnalle sen antamaa velkakirjaa vastaan:

1. enintään kaksikymmentäviisi prosenttia sosialiministeriön hyväksymistä lopullisista rakennuskustannuksista kunnan omaa rakennusyritystä varten; samoin yleishyödyllisen rakennusyhtymän tai omakotitalon rakennuttajan rakennusyrityksen tukemiseksi ehdolla, että kunta puolestaan samaa rakennusyritystä varten myöntää pitkäaikaista lainaa, jonka kuoletusaikaa ei määrätä kahtakymmentäneljää vuotta lyhemmäksi ja joka kiinnitysoikeudeltaan asetetaan valtiolta lainaksi saaduista varoista rakennusyritystä varten myönnetyn kuoletuslainan jälkeen, vähintään kolme viidesosaa valtion myöntämästä määrästä korolla, joka ei ylitä kunnan itsensä kysymyksessä olevista varoista maksamaa korkoa tahi, elleivät ne ole lainavaroja, kahdeksaa prosenttia, ollen kunnalla valta omaan lainaosuuteensa lukea myös rakennustontin maksamaton kauppahinta, jos tämä järjestetään pitkäaikaiseksi kuoletuslainaksi; tahi

2. enintään kaksikymmentä prosenttia edellä mainitulla tavalla lasketuista rakennuskustannuksista yleishyödyllisen rakennusyhtymän tai omakotitalon rakennuttajan rakennusyritystä varten, jos kunta puolestaan takaa sille muuta, valtiolta lainaksi saaduista varoista rakennusyrityksen tukemiseksi myönnetyn kuoletuslainan jälkeen kiinnitettävää lainaa vähintään tätä kuoletuslainaa vastaavan määrän.

Harkinnan mukaan voidaan yksityisen henkilön tai yhteisön myöntämää vastaavanlaatuista lainaa pitää edellämainitun kunnan antaman kuoleuslainan veroisena.

5 §. Siinä tapauksessa että yleishyödyllisen rakennusyhtiön osakkaina on yksinomaan valtion palveluksessa tahi sen tehtäiden työssä olevia henkilöitä, joille yhtiö rakennuttaa enintään kaksi huonetta ja keittiön käsittäviä asuntoja, ja yhtiön säännöt sosialiministeriön antamien osoitusten mukaan on laadittu niin, että yhtiön rakennuttamat talot pysyvästi tulevat helpottamaan asunto-oloja kysymyksessä olevien toimihenkilö- ja työväen piirien keskuudessa, voidaan tällaiselle rakennusyhtymälle myöntää kuoleuslaina myös suoraan, ilman kunnan välitystä.

Harkinnan mukaan voidaan se kuoleuslaina, jonka kunta 4 §:n 1 kohdan mukaan on velvollinen valtion kuoleuslainan ehtona myöntämään, tässä pykälässä mainitussa tapauksessa korvata valtion varoista annettavalla samanlaisella lisälainalla, niin että kuoleuslaina kohoaa kaikkiaan enintään neljäänkymmeneen prosenttiin sosialiministeriön hyväksymistä lopullisista rakennuskustannuksista.

6 §. Kuoleuslainaa voidaan kunnalle myöntää enintään niin paljon, että se, rakennuttajalle myönnettynä kiinnityslainana, ynnä tämän edelle kiinnitetyt lainat vastaavat kuuttakymmentäviittä prosenttia kysymyksessä olevan kiinteistön arvosta, tontin hinta tähän luettuna enintään sen suuruisena, mistä hinnasta kunta on tontin luovuttanut, tahi rakennuksen ollessa vuokraamalla rakennuksen arvosta.

Kuoleuslainaa, jonka määrää 5 §:n 2 momentissa mainitussa tapauksessa korotetaan, älköön myönnettäkö enempää kuin että tällainen valtion laina ynnä sen edelle kiinnitetyt lainat vastaavat enintään kahdeksäkymmentä prosenttia kysymyksessä olevan kiinteistön tahi rakennuksen arvosta.

Kuoleuslainasta suoritetaan vuotuismaksua yhdeksän ja puoli prosenttia alkuperäisestä lainasta ja luetaan tästä koroksi kahdeksan prosenttia jälellä olevalle lainasummalle.

Koron suoritusvelvollisuus alkaa heti, kun osa kuoleuslainasta on nostettu, sekä koko vuotuismaksun suoritusvelvollisuus ensimmäisen kalenterivuoden alusta, sen jälkeen kun kuoleuslainan viimeinen erä on määrätty lainansaajalle maksettavaksi.

7 §. Asunto-osakeyhtiölle tahi -osuuskunnalle taikka omakotitalon rakennuttajalle annettavasta kuoleuslainasta on kunnan tehtävä asianomaisen kanssa lainasopimus sisällyttäen siihen sosialiministeriön vahvistamat lainaehdot ja vaatimatta kuoleuslainasta suurempaa vuotuismaksua kuin kunta itse 6 §:n 3 momentin mukaan suorittaa. Kunnan on tässä lainasopimuksessa pidätettävä itselleen oikeus sosialiministeriön suostumuksella vaatia kuoleuslainan takaisinmaksamista, jos sopimusehtoja rikotaan.

Omakotitalon rakennuttajan kanssa tekemäänsä lainasopimukseen on kunnan sisällytettävä ehto, jonka mukaan talon tullessa

myydyksi kolmas osa valtion ja kunnan asianomaisen talon rakentamiseksi myöntämien kuoletuslainojen määrästä, sikäli kuin se vielä on takaisin suorittamatta, voidaan sosialiministeriön suostumuksella kunnan viranomaisten harkinnan mukaan vaatia heti takaisin maksettavaksi.

Kuoletuslainan takaisinmaksamisen vakuudeksi on kunnan pidätettävä itselleen oikeus kiinnityksen saantiin asianomaiseen kiinteistöön tahi rakennukseen sekä haettava se. Kunta tyytyköön tällöin siihen vakuuteen, minkä myöhemmällä sijalla oleva kiinnitys tarjoaa, huomioonottaen, mitä tästä 6 §:n 1 momentissa on säädetty.

6 §. Ilman sosialiministeriön suostumusta ei kunta eikä 5 §:ssä mainittu yleishyödyllinen rakennusyhtymä ole oikeutettu kuolettamaan, sille myönnettyä lainaa aikaisemmin eikä muulla tavalla kuin 6 §:n 3 momentissa on säädetty.

Siinä tapauksessa että valtio konverttaa, kokonaisuudessaan tahi osaksi, sen 10,000,000 dollarin suuruisen lainan, josta saaduista varoista 1 §:ssä mainittu määräraha on tarkoitukseensa myönnetty, ja valtiolle tästä aiheutuu todellista etua, myönnetään kunnalle sekä 5 §:ssä mainitulle yhtymälle, joka on saanut kuoletuslainan, suhteellinen osuus tästä edusta, edellyttäen että kunnan antolainaus-ehdoja samassa suhteessa helpotetaan.

II L u k u.

Pienasuntolaina-asiain käsittely.

9 §. Hakemus kuoletuslainan myöntämisestä on toimitettava sosialiministeriöön mahdollisimman pian ja viimeistään ennen syyskuun 30 päivää 1926.

Hakemus on, paitsi 5 §:ssä mainitussa tapauksessa, tehtävä asianomaisen kunnan nimessä ja on siinä annettava tieto:

paikkakunnalla vallitsevasta asuntopulasta;
kunnan tähänastisista toimenpiteistä nykyisen asuntopulan lieventämiseksi;

kunnan suunnitelmista asuntojen rakentamisen edistämiseksi lähivuosina;

haetun kuoletuslainan suuruudesta;
mitä rakennusyrittystä varten lainaa haetaan;
kuinka monta tulisijaa ja erisuuruista huoneistoa suunnitellaan rakennettavaksi;

milloin rakennustyöt on pantu tai pannaan alkuun; sekä
miten ajotaan hankkia rakennuspääoma.

Hakemukseen on liitettävä:
rakennuspiirustukset, sekä pohja- että julkisivupiirustukset ja, milloin on kysymys useista rakennuksista, myös asemapiirros;
kustannusarvio ja työselitys;

jäljennös mahdollisesti tehdystä urakkasopimuksesta tahi kunnan viranomaisten oikeaksi todistama luettelo rakennusaineiden hinnoista; sekä

jäljennös siitä kunnan päätöksestä, jolla kuoletuslainan saannin edellytyksenä oleva kunnan laina myönnettiin.

10 §. Jos asiain kiiruhtamiseksi tahdotaan hankkia varmuus kuoletuslainan saannista jo ennen kuin rakennuspiirustukset ovat valmiit ja ennen kuin kaupungin- tai kunnanvaltuusto on tehnyt päätöksensä valtion lainan saannin edellytyksenä olevasta kunnan lainasta, voidaan sosialiministeriöltä pyytää alustavaa periaatteellista päätöstä lainan myöntämisestä, noudattaen silloinkin mitä edellisessä pykälässä sanotaan, mutta liittämättä hakemukseen siinä lueteltuja liitteitä.

Hakemuksessa on tällöin myöskin mainittava:

kuinka suuriksi rakennuskustannukset suunnilleen arvioidaan; kuka on laatinut tai laatii rakennuspiirustukset; sekä

onko toiveita siitä, että kunta puolestaan myöntää valtion lainan saannin ehtona olevat edut.

Hakemuksen voi tässä tapauksessa tehdä kaupungissa rahatoimikamari, kauppalassa kauppalan hallitus tahi rahatoimikamari, taajaväkisessä yhdyskunnassa hallintolautakunnan esimies sekä maalaiskunnassa kunnallislautakunnan esimies.

Alustavan päätöksen saatuaan on kunnan pyydyttävä lopullista päätöstä eri hakemuksella, niin pian kuin valmistelutyöt sen sallivat. Jos alustava hakemus on tehty ennen syyskuun 30 päivää 1926, voidaan lopullinen hakemus tehdä myöhemminkin.

11 §. Ennen lainan lopullista myöntämistä on tarkastettava, että lainan saannin ehdot ovat asianmukaisesti täytetyt, että suunnitellut rakennukset terveydellisessä ja rakennustaiteellisessa suhteessa vastaavat pienasunnoille nykyään asetettavia vaatimuksia, ja erittäinkin, että rakennukset niin sommittelunsa kuin rakennustapansa puolesta ovat rakennuskustannuksia mahdollisimman suuresti säästävät. Sosialiministeriö voi, rakennuttajaa kuultuaan, rakennuspiirustuksiin tehdä tässä kohden tarpeelliseksi havaitsemansa muutokset.

Alustavasta ja lopullisesta päätöksestä lainan myöntämisestä lähetetään tieto välittömästi asianomaiselle kunnan viranomaiselle.

12 §. Sosialiministeriö on kuoletuslainaa nauttivan yrityksen rakennusaikana oikeutettu valvomaan, että lainan saamiseksi asetettuja ehtoja ja hyväksytyjä piirustuksia tarkoin noudatetaan, sekä saamaan rakennuttajalta ne tiedot rakennustyön edistymisestä, mitkä katsoo tarpeellisiksi.

13 §. Myönnetystä kuoletuslainasta on kunta oikeutettu rakennustöitä alottaessa nostamaan puolet. Kolmas neljännes suoritetaan asianomaisen rakennuksen ehdittyä vesikattoon ja loput sen valmistuttua.

14 §. Kun päätös kuoletuslainan myöntämisestä on lopullisesti tehty, annetaan sosialiministeriön toimesta ilmoitus lainan ensimmäisen erän suorittamisesta Suomen valtiokonttorille, jonka viipymättä on asianomaiselle lääninkonttorille annettava määräys tämän erän maksamisesta. Kunnan nostaessa lainaerän lääninkonttorista on, milloin lainansaaaja on kaupunki tai kauppal, esitettävä oikeaksi todistettu jäljennös sisäasiainministeriön ja, milloin lainansaaaja on maalaiskunta tai taajaväkinen yhdyskunta, jäljennös maaherran päätöksestä, että kunta on oikeutettu ottamaan pitkäaikaisen lainan.

Kun asianomainen kunta pyytää sosialiministeriöltä määräystä kuoletuslainan kolmannen neljänneksen suorittamisesta, liitettäkseen anomukseen kahden asianymmärtävän henkilön antama todistus siitä, millä asteella rakennustyöt silloin ovat.

Kun rakennus on valmistunut ja kunta pyytää sosialiministeriön määräystä kuoletuslainan viimeisen erän suorittamisesta, liitettäkseen anomukseen kertomus rakennustyön kulusta ja selvitys lopullisista rakennuskustannuksista.

Tarkastettuaan, että lainan saannin ehdot asianmukaisesti on täytetty, päättää sosialiministeriö lainan suorittamisesta sekä lähettää päätöksestä tiedon Suomen valtiokonttorille, jonka asiana on asianomaisen kunnan kanssa tehdä lopullinen lainasopimus sekä suorittaa myönnetty laina.

15 §. Mitä 11, 13 ja 14 §:ssä on sanottu kunnasta olkoon soveltuville kohdin voimassa myös sellaiseen yleishyödylliseen rakennusyhtymään nähden, jolle 5 §:n nojalla on myönnetty laina suoraan, ilman kunnan välitystä.

16 §. Jos nostettu laina tai joku osa siitä käytetään sosialiministeriön hyväksymästä rakennussuunnitelmasta poikkeavalla tavalla tahi jää kokonaan käyttämättä, on se sosialiministeriön määräyksestä suoritettava takaisin.

Jos kunta, sen johdosta että yleishyödyllinen rakennusyhtymä tahi omakotitalon rakennuttaja, jolle laina on myönnetty, rikkoo sopimusehdot, tahi sen johdosta, että omakotitalo on myyty, sosialiministeriön suostumuksella vaatii lainan kokonaan tahi osaksi takaisinmaksettavaksi, on valtion osuus näin takaisinmaksetusta lainasta kuukauden kuluessa siitä, kun kunta on rahat vastaanottanut, suoritettava Suomen valtiokonttorille, jonka tulee antaa tästä ilmoitus sosialiministeriölle.

17 §. Sosialiministeriö antaa tämän päätöksen toteuttamisesta ehkä aiheutuvat tarkemmat määräykset.

64. Työaika keskeytymättömässä työssä.

Valtioneuvoston päätös joulukuun 17 p:nä 1925. (Lyhennysote)

(Suomen as.-kok. 1925 : 353)

Kahdeksan tunnin työajasta 27 päivänä marraskuuta 1917 annetun lain 12 §:n 2 momentin nojalla, sellaisena kuin se on muutettuna lailla 14 päivältä elokuuta 1918, on valtioneuvosto, sosiaaliministeriön esittelystä, määrännyt:

1 §. Lain 2 §:n säännöksistä poiketen saa kahdeksantoista vuotta täyttäneitä työntekijää säännöllisesti pitää satakuusikymmentä kahdeksan tuntia kolmen viikon aikana sellaisessa tämän pykälän 3 momentissa mainituissa tehtaissa tai niiden osissa esiintyvässä työssä, jota teknillisistä syistä on tehtävä läpi viikon kaikkien vuorokausien ja joka on järjestetty kolmeen säännöllisesti vaihtuvaan ja joka viikko muuttuvaan vuoroon.

Lain 5 §:n 1 momentin määräyksiä ei ole sovellettava työntekijöitä pidettäessä työssä, jota tämä pykälä koskee.

Tässä pykälässä tarkoitettuja töitä esiintyy tehtaitten lämmitys- ja voimakoneosastoilla sekä allaluetelluissa ja niihin verrattavissa tehdaslaitoksissa tai niiden osissa;

a) kaasuu-, sähkö- ja vesijohtolaitoksissa;

3 §. Epätietoisissa tapauksissa tulee asianomaisten ammattientarkastusviranomaisten ratkaista, onko työtä pidettävä sellaisena, jota tässä päätöksessä tarkoitetaan, sekä saattaa päätöksensä asianomaisten tietoon otteella asiasta laadittavastaan pöytäkirjasta. Ammattientarkastusviranomaisten tässä suhteessa tekemät päätökset on niihin tyytymättömillä oikeus saattaa ammattientarkastuksesta elokuun 18 päivänä 1917 annetun asetuksen 6 §:ssä säädetyn ajan kuluessa sosiaaliministeriön tutkittaviksi.

4 §. Tämä päätös on voimassa 1926 vuoden tammikuun 1 päivästä alkaen saman vuoden loppuun.

65. Asetus Suomen ja Tanskan välillä tehdyn, erinäisten henkilöiden vapauttamista kunnallisveroista koskevan sopimuksen voimaansaattamisesta.

Annettu marraskuun 23 p:nä 1925.

(Suomen as.-kok. 1925 : 328)

Sittenkun Suomen hallitus, nojautuen 53 §:ään 21 päivänä joulukuuta 1923 annetussa laissa koskeva 8 päivänä joulukuuta 1873 kunnallishallituksesta kaupungissa annetun asetuksen muuttamista, on 25 päivänä syyskuuta ja 17 päivänä lokakuuta 1925 Helsingissä tapahtuneella noottienvaihdolla Tanskan hallituksen kanssa sopi-

nut, että Suomen lähetystössä Köpenhaminassa palvelevat Tanskan kansalaiset ja Tanskan lähetystössä Helsingissä palvelevat Suomen kansalaiset vapautetaan suorittamasta kunnallisveroja siitä tulosta, jota he palveluksestaan lähetystössä toisen maan hallitukselta kantavat, säädetään täten, ulkoasiainministerin esittelystä, että puheenalainen sopimus tulee voimaan tästä päivästä lukien.

66. Toimilupa raitiotien rakentamiseksi Vanhaankaupunkiin.

Kaupunginvaltuuston päätös joulukuun 9 p:nä 1925.

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä:

myöntää Helsingin raitiotie- ja omnibusosakeyhtiölle toimiluvan kaksiraiteista raitiotielinjaa varten Vanhaankaupunkiin, vedettynä raitiotieverkon nykyisestä päätekohtasta It. viertotiellä pitkin tätä liikennereittiä kohtaan, joka vahvistetaan linjaa varten tarpeellisia piirustuksia hyväksyttäessä, sekä ehdoilla:

1) että linjaa rakennetaan vuonna 1926 Arabian läheisyydessä olevaan, rahatoimikamarin määrättävään paikkaan, ja jatketaan Vanhaankaupunkiin sitten kun viertotien leventäminen Arabian ja Vanhankaupungin välisellä osalla on tarpeellisessa laajuudessa suoritettu; sekä

2) että linjaan sovelletaan yhtiön laitteita, lukuunottamatta Käpylän linjaa, koskevassa toimilupasopimuksessa olevia määräyksiä sellaisella lisäyksellä, että yhtiö on oikeutettu matkasta kysymyksessä olevalla linjalla, laskettuna nykyisestä raitiotiepäätekohtasta It. viertotiellä, kantamaan lisämaksua, joka on yhtä suuri kuin mitä kaupunginvaltuusto on vahvistanut maksuksi matkasta kaupungin sisällä.

67. Helsingin kaupunginvaltuuston kanslian johtosäännön muutos.

Kaupunginvaltuuston vahvistama joulukuun 9 p:nä 1925.

(Vrt. kunn. as.-kok. 1923 : 17)

Kaupunginvaltuusto kumosi mainittuna päivänä Helsingin kaupunginvaltuuston kanslian johtosäännön, huhtikuun 18 p:nä 1923, 8 §:n sekä vahvisti mainitun johtosäännön 2, 6 ja 7 §§ muutettuina näin kuuluviksi:

2 §. Kanslian palveluksessa on ensimmäinen sihteeri, joka samalla on kansliapäällikkö, toinen sihteeri, kielenkääntäjä, kirjaaja, kaksi kanslistia, vahtimestari ja tarpeellinen määrä vahtimestariapulaisia.

6 §. Sen lisäksi mitä 5 §:ssä on sanottu on ensimmäisen sihteerin tehtävänä:

- 1) johtaa ja valvoo kanslian töitä;
- 2) hoitaa sihteerintehtävät kaupunginvaltuuston talousarviovaliokunnassa sekä, puheenjohtajan määräyksen mukaan, myöskin muissa erikoisvaliokunnissa ja komiteoissa;
- 3) vuosittain laatia sellainen ratkaisematta olevain asiain luettelo, mikä valtuuston työjärjestyksessä on määrätty; sekä
- 4) hyväksyä maksettaviksi kansliamäärärahoista suoritettavat maksut.

7 §. Sen lisäksi mitä 5 §:ssä on sanottu on toisen sihteerin tehtävänä:

- 1) avustaa ensimmäistä sihteerä ja tämän ollessa estyneenä hoitaa hänenkin tehtäviään;
- 2) puheenjohtajan määräyksen mukaan suorittaa sihteerintehtäviä erikoisvaliokunnissa ja komiteoissa; sekä
- 3) järjestää ja hoitaa kaupunginvaltuuston kirjastoa.

Tämän muutoksen yhteydessä lakkautettiin kaupungin valtuuston kanslian valiokuntasihteerin virka ja samalla perustettiin rahatoimikamariin uusi 16 palkkausluokkaan kuuluva vakinainen sihteerinvirka.

68. Ruskeasuo ja Nyäker nimisten alueiden siirtäminen kirkollisessa, hallinnollisessa, oikeudellisessa ja kameraalisessa suhteessa Hagan kauppalakunnasta Helsingin kaupunkiin kuuluviksi.

Valtioneuvoston päätös marraskuun 21 p:nä 1925.

(Suomen as.-kok. 1925 : 343)

Valtioneuvosto on siitä tehdystä anomuksesta päättänyt, että Korpas nimisestä talosta N:o 1 Vähähuopalahden kylässä Helsingin kaupungille pakkolunastetut Ruskeasuo ja Nyäker nimiset, maarekisterinumerolla 1¹⁶ merkityt alueet siirretään

kirkollisessa suhteessa Huopalahden seurakunnasta Helsingin kaupungin pohjoiseen suomalaiseen ja pohjoiseen ruotsalaiseen seurakuntiin ehdolla, ettei mikään kirkollisen omaisuuden jako tule siirron johdosta kysymykseen,

hallinnollisessa suhteessa Huopalahden piirin nimismiespiiristä Helsingin kaupunkiin,

oikeudellisessa suhteessa Helsingin pitäjän käräjäkunnasta Helsingin tuomiokuntaa Helsingin kaupungin tuomiopiiriin ja kameraalisessa suhteessa Hagan kauppalakunnasta Helsingin kaupunkiin kuuluviksi.

Samalla on valtioneuvosto määrännyt, että siirto kirkollisessa, hallinnollisessa, oikeudellisessa ja kameraalisessa suhteessa on toteutettava 31 päivänä joulukuuta 1925 sekä ettei edellämainittujen virka- ja itsehallintoalueiden kielellinen luokitus siirron johdosta ole muuttuva.

69. Rahatoimikamarin oikeus tehdä muutoksia ja lisäyksiä kaupungille kuuluvia alueita vuokrattaessa käytettyihin vuokraehtoihin ja sopimuskaavakkeisiin.

Kaupunginvaltuuston päätös marraskuun 25 p:nä 1925.

Helsingin kaupunkiin rahatoimikamarille lokakuun 5 p:nä 1921 vahvistetun ohjesäännön 10 §:n 1 kohdan mukaan, kuten se muutettuna kuuluu sisäasiainministeriön toukokuun 28 p:nä 1923 tekemän päätöksen nojalla, saakoon rahatoimikamari tutkia ja ratkaista asiat, jotka koskevat järjestetyllä kaupunginalueella, vahvistetun kaupunginaseman ulkopuolella sijaitsevien tonttien vuokralle antoa, kuitenkin noudattamalla sitä varten vahvistettuja vuokraehtoja. (*Kunn. as.-kok. 1921 : 4 ja 1923 : 38*)

Kaupunginvaltuusto päätti mainittuna päivänä:

valtuuttaa rahatoimikamarin antaessaan vuokralle niitä kaupungille kuuluvia alueita, joita varten valtuusto on vahvistanut vuokraehdot ja erityiset sopimuskaavakkeet, niihin tekemään sellaisia muutoksia ja lisäyksiä, joita olot kussakin yksityisessä tapauksessa saattavat aiheuttaa, mutta jotka eivät saa olla vastoin alueiden vuokralleantoa varten vahvistettuja yleisiä vuokraehtoja tai periaatteita.

70. Laki tuulaakimaksun laskemisen perusteesta vuosina 1926 ja 1927.

Annetaan joulukuun 29 p:nä 1925.

(*Suomen as. kok. 1925 : 374*)

Tuulaakimaksun laskemisen perusteeksi on, niinkuin tähänkin asti, vuosiksi 1926 ja 1927 vahvistettava määräprosentti tuulaakimaksun alaisten tavarain tullimaksusta.

Tarkemmat määräykset asiasta annetaan asetuksella.

71. Asetus tuulaakimaksun laskemisen perustetta vuosina 1926 ja 1927 koskevan lain käyttämisestä.

Annetaan joulukuun 29 p:nä 1925.

(*Suomen as.-kok. 1925 : 375*)

1. Tuulaakimaksun korkein määrä on kaksi prosenttia tuulaakiverotuksen alaisen tavarain tullimaksusta.

2. Määräys tuulaakimaksun suorittamisesta yhtäläisellä prosentilla sekä maahan tuotujen että maasta vietävien tavarain tulleista pysyy muuttamatta.

3. Tätä maksua suorittavat yhtä suuren määrän sekä kaupunkien asukkaat että kaikki muut, jotka meritse tahi maitse Suomen-

maan ulkopuolella olevista paikkakunnista kaupunkiin tuovat tahi sieltä vievät tullinalaisia tavaroita.

4. Valtioneuvosto määrää, saatujen tietojen ja asianomaisten kaupunginviranomaisten ehdotusten johdolla, sen tullimaksun prosenttiluvun, minkä verran tuulaakimaksua kussakin kaupungissa saadaan vuosina 1926 ja 1927 kantaa.

72. Muutokset palkkasääntöisten virkojen luokitteluun vuonna 1925.

A. Perustetut uudet virat.

N:o	Virasto tai laitos.	Virka.	Luku.	Palkkaluokka.		Kaup. valt. päätöksen	
				päivä-määrä.	voimaan-astumi-sen päiväm.		
Päävirkoja.							
1	Ulosottolaitos	Avustava toinen kaupungin-vouti	1	12	4.2		1.1.1925
2	Rahatoimikontt. kamreerios.	Nuorempi kaupunginkirjuri	3	10	»		1.3.1925
3	»	Ekspeditööri	1	8	»		»
4	»	Vahtimestari	1	3	»		»
5	Ruotsinkieliset kansakoulut	Jatkoluokan opettaja	—	9	»		1.1.1925
6	Kunnalliskoti	Osastonhoitajat	4	3	»		1.6.1925
7	»	Alihoitajat	17	2	»		»
8	»	Lääkäri	1	10	8.4		»
9	Lihantarkastamo	Trikinientutkija	1	3	29.4		»
10	Maatalouskonttori	Kaupunginagronomi	1	16	»		1.5.1925
11	Köyhäinhuoltolautakunta	Kanslisti (Vrt. taulu B, n:o 1)	3	3	3.6		1.1.1926
12	Toivolanturvakoti	Opettaja	1	9	»		1.8.1925
13	Valmist. poikain ammattik.	Valimomestari	1	5	»		1.9.1925
14	Työnvälitystoimisto	Naisapulainen	1	5	12.8		1.1.1926
15	Satamakannantakonttori	Vanhempi kirjuri	1	7	16.9		»
16	»	Konttorikirjuri	4	4	»		»
17	»	Apulaisvaakamestari	8	4	»		»
18	»	Vaakavahtimestari	3	3	»		»
19	Nikkilän sairaala	Osastonhoitajat	3	3	»		»
20	»	Alihoitajat	15	2	»		»
21	»	Hoitaja	2	3	»		»
22	Rahatoimikamarin kanslia	Vahtimestarinapulainen	1	2	7.10		»
23	Terveyspoliisi	Eläinlääkintäbakteriologi	1	14	11.11		»
24	Lihantarkastamo	Tarkastuseläinlääkäri (Vrt. taulu B, n:o 2 ja 3)	2	12	»		»
25	Suomenkieliset kansakoulut	Kouluhoitajat	4	6	»		»
26	Ruotsinkieliset kansakoulut	Kouluhoitajat	2	6	»		»
27	Terveyspoliisi	Kunnallinen ammattien ylitar-kastaja (Vrt. taulu B, n:o 4)	1	8	25.11		»
28	Nikkilän sairaala	Kolmas alilääkäri	1	12	»		1.3.1926
29	Rahatoimikamarin kanslia	Sihteeri (Vrt. taulu B, n:o 5)	1	16	9.12		1.1.1926
Sivuvirkoja.							
30	Köyhäinhuoltolautakunta	Notaari	1	7	21.1		1.1.1925

B. Lakkautetut virat.

N:o	Virasto tai laitos.	Virka.	Luku.	Kaup. valt. päätöksen		
				Palkkaluokka.	päivä-määrä.	voimaan-astumi-sen päiväm.
		Päävirkoja.				
1	Köyhäinhuoltolautakunta	Kirjurinapulainen (Vrt. taulu A, n:o 11)	3	2	3.6	1.1.1926
2	Lihantarkastamo	Vanhempi tarkastuseläinlääkäri (Vrt. taulu A, n:o 24)	1	12	11.11	»
3	»	Nuorempi tarkastuseläinlääkäri (Vrt. taulu A, n:o 24)	1	9	»	»
4	Terveyspoliisi	Kunnallinen ammattientarkastaja (Vrt. taulu A, n:o 27)	1	7	25.11	»
5	Kaupunginvaltuuston kanslia	Valiokuntasihtööri (Vrt. taulu A, n:o 29)	1	15	9.12	»

C. Toisiin palkkaluokkiin siirretyt virat.

N:o	Virasto tai laitos.	Virka.	Alkup. luokka.	Nyk. luokka.	Kaup. valt. päätöksen		
					päivä-määrä.	voimaan-astumi-sen päiväm.	
		Päävirkoja.					
1	Ulosottolaitos	Toinen kaupunginvouti	13	15	4.2	1.1.1925	
2	Satamaliikennekonttori	Avustava satamakapteeni	11	12	»	»	
3	Köyhäinhuoltolautakunta	Tarkastaja	3	4	»	»	
4	Oikeusaputoimisto	Oikeusavustaja	10	13	18.2	»	
5	Lihantarkastamo	Kassanhoitaja	5	6	16.9	1.1.1926	
6	»	Johtaja	13	14	11.11	»	
7	Terveyspoliisi	Kaupungineläinlääkäri	14	15	»	»	
8	Nikkilän sairaala	Yöylihoitajatar	3	4	9.12	»	
		Sivuvirkoja.					
9	Raastuvanoikeus	Rikosasiainnotaari	10	12	17.6	1.1.1926	
10	Holhouslautakunta	Sihtööri	5	6	16.9	»	